

คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

โดยคณะทำงานจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ISBN 978-616-90577-3-4

สนับสนุนงบประมาณ :

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)

American Center for International Labor Solidarity (Solidarity Center)

“Support provided by the US Department of State.

The views expressed herein do not necessarily reflect those of DoS.”

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

พิมพ์ครั้งที่ ๒ :

๒๕๕๖

จำนวนพิมพ์ :

๓,๐๐๐ เล่ม

ปกและรูปเล่ม :

สุกัญญา พรหมทรัพย์ <http://khunnaipui.multiply.com>

พิมพ์ที่ :

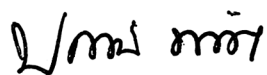
สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
๒/๙ ซอยกรุงเทพ-นนทบุรี ๓๑ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐

คำนำ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีบทบาทหน้าที่ในการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และกลุ่มเสี่ยง ตลอดจนมีหน่วยงานในสังกัดที่ให้การคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตั้งแต่รับแจ้งเหตุจนกระทั่งประสานการส่งกลับในระบบ รัฐ กับ รัฐ หรือ G to G (Government to Government) ไปยังประเทศภูมิลำเนา หรือภูมิลำเนาในประเทศอย่างปลอดภัย โดยมีหน่วยงานให้การดูแลอย่างต่อเนื่อง ในฐานะที่ประเทศไทยตกอยู่ใน ๓ สถานะ ทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง จึงตระหนักและเห็นความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ประกอบกับกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้ประเมินสถานการณ์การค้ามนุษย์ ของประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier ๒ Watch List เป็นปีที่ ๔ ติดต่อกัน จึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ให้มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่จำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือกลไกในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งเห็นว่าคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ผ่านกระบวนการทำงานเป็นคณะทำงาน มีประโยชน์ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับขั้นตอนเพื่อปรับลด Tier ๒ Watch List จึงได้สนับสนุนการจัดทำ “คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” เพื่อใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ทั้งด้านการสืบสวน จับกุมปราบปราม การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด การคัดแยกผู้เสียหาย และการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ท้ายนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สหวิชาชีพอื่นๆ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติงานในการต่อต้านการค้ามนุษย์ต่อไป

(นายปรกรณ์ พันธุ์)

อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

คำนำ

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับปัญหาการค้ามนุษย์มากขึ้น มีการดำเนินการเพื่อการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง ด้วยตระหนักว่าปัญหาดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง มีการพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ และกลไกในการดำเนินการเพื่อการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ แต่ในทางปฏิบัติ ในบางกรณีการดำเนินการยังคงมีปัญหาอุปสรรคเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานยังไม่สามารถเชื่อมโยงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีข้อจำกัดในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาจึงจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีพลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ที่ปรึกษา (สบ ๑๐) (ด้านสืบสวน) เป็นประธานคณะทำงาน และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทพเรือภาคที่ ๑ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมเจ้าท่า กรมประมง กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมการจัดหางาน รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคม

การจัดทำคู่มือฉบับนี้คณะทำงานได้ศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ และบันทึกข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลังจากร่างคู่มือแล้วได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยผู้เข้าร่วมประชุมมาจาก ๒๓ จังหวัด คณะทำงานได้นำเสนอคู่มือดังกล่าวให้ผู้เข้าประชุมพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงเนื้อหาคู่มือให้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

ในการนี้ขอขอบคุณผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ รวมทั้งผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเนื้อหาคู่มือ และขอขอบคุณ American Center for International Labor Solidarity (Solidarity Center) ที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดทำคู่มือและจัดพิมพ์เผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ที่ร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์คู่มือฉบับนี้ หวังว่าคู่มือฉบับนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถให้ความช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และดำเนินคดีผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

พลตำรวจเอก

(ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์)

ประธานคณะทำงาน

คำนิยม

ปัญหาการค้ำมนุษย์ในประเทศไทย นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น สาเหตุประการหนึ่งเกิดจากสังคมส่วนใหญ่ยังขาดการรับรู้ถึงภัยที่เกิดขึ้นจากปัญหาการค้ำมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการค้ำมนุษย์จากการบังคับค้าประเวณี การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก การค้ำมนุษย์ด้านแรงงานในอุตสาหกรรมประมง รวมทั้งการค้ำมนุษย์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การนำคนมาขอทาน เป็นต้น การแก้ไขปัญหายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัจจัยหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ

คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์เล่มนี้ นับว่ามีคุณค่าอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์สามารถใช้เป็นเครื่องมือประกอบการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการสืบสวนจับกุมปราบปราม การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด การคัดแยกผู้เสียหาย หรือการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ เป็นต้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอขอบคุณในความตั้งใจของคณะทำงานทุกท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดอำนวยพรให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ มีความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงตลอดไป

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำนิยม

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.) เป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) มูลนิธิดำเนินงานของตนโดยอิสระโดยไม่มีฐานะเป็นตัวแทน หรือปากเสียงเพื่อผลประโยชน์ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อสิทธิมนุษยชนที่มีลักษณะเป็นสากล แบ่งแยกไม่ได้และพึ่งพาและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทั้งนี้สิทธิมนุษยชนนั้นให้รวมถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน สิทธิทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมด้วย

มูลนิธิดำเนินโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ รวมถึงคุ้มครองเหยื่อผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยการเผยแพร่ อบรม และให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความยุติธรรม

กิจกรรมหนึ่งในโครงการดังกล่าว คือ การร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมี พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ที่ปรึกษา (สบ ๑๐) (ด้านสืบสวน) เป็นประธานคณะทำงานจัดทำคู่มือ และมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน ได้แก่ ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมประมง กรมเจ้าท่า ทพเรือภาคที่ ๑ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จนทำให้การจัดทำคู่มือฉบับนี้สำเร็จลงได้

มูลนิธิขอขอบพระคุณผู้แทนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนดังกล่าวข้างต้นซึ่งให้ความร่วมมือในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณพลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ซึ่งให้เกียรติเป็นประธานในการประชุมจัดทำคู่มือ รวมถึงเป็นวิทยากรในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อนุเคราะห์สถานที่และประสานงานการจัดประชุมมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณนายประวิทย์ ร้อยแก้ว อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด และพันตำรวจเอก ปัญญา ปิ่นสุข รองผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ให้คำแนะนำทั้งเนื้อหาและกระบวนการจัดทำคู่มือ และขอขอบพระคุณ นางสาววาสนา เก้านพรัตน์ ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาร่วมวางแผนงานการจัดทำคู่มือมาตั้งแต่ต้น และเป็นตัวกลางสำคัญในการประสานคณะทำงานจัดทำคู่มือฉบับนี้ ทำให้สามารถรวบรวมผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ร่วมกันจัดทำคู่มือจนประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้มูลนิธิขอขอบคุณองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ American Center for International Labor Solidarity (Solidarity Center) ที่ให้ทุนสนับสนุน และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ซึ่งสมทบงบประมาณในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ รวมถึงขอขอบคุณกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งสนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์คู่มือเพื่อเผยแพร่ให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

มูลนิธิ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสหวิชาชีพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นายโคทม อาริยา

ประธานมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

สารบัญ

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาการค้ามนุษย์	๑
๒. ความหมายของการค้ามนุษย์	๓
๓. ความแตกต่างระหว่างการค้ามนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง	๓
๔. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๖
๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีการค้ามนุษย์	๘

บทที่ ๒ ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีค้ามนุษย์

๑. การรับแจ้งเหตุ	๑๑
๒. การตรวจสอบข้อเท็จจริง	๑๒
๒.๑ กรณีผู้รับแจ้งไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	๑๒
๒.๒ กรณีผู้รับแจ้งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	๑๓
๒.๓ กรณีผู้แจ้งไม่ใช่ผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	๑๔
๓. การเตรียมการเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุม	๑๕
๓.๑ สถานที่เกิดเหตุ	๑๕
๓.๒ กฎหมาย	๑๖
๓.๒.๑ กรณีชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๖
๓.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๗
๓.๒.๒.๑ เมื่อมีคนงานอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ	๑๗
๓.๒.๒.๒ เมื่อมีคนต่างด้าวอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ	๑๘
๓.๒.๒.๓ เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการ	๑๘
๓.๒.๒.๔ เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นโรงแรม	๑๘
๓.๒.๒.๕ เมื่อสถานที่เกิดเหตุอยู่บนเรือไทยหรือเรือต่างประเทศ	๑๙
๓.๓ การวางแผนและจัดทีมเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น	๑๙

๓.๔ ความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงในการเข้าปฏิบัติหรือทำการตรวจค้น	๔๕
๓.๕ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น	๔๖
๔. การเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุม	๔๖
๔.๑ การตรวจค้นและตรวจสอบบุคคล	๔๗
๔.๑.๑ การตรวจสอบการเข้าเมืองตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒	๔๙
๔.๑.๒ การตรวจสอบการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและการอนุญาตให้ทำงาน	๕๘
๔.๑.๓ การตรวจสอบเบื้องต้นสำหรับใบอนุญาตทำงานและบัตรประจำตัวคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ	๕๙
๔.๒ การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ	๖๙
๔.๒.๑ การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี	๗๐
๔.๒.๒ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการทั่วไป	๘๓
๔.๒.๓ การบังคับใช้แรงงานและบริการในเรือประมง	๙๕
๔.๒.๔ การนำคนมาขอทาน	๑๒๐
๔.๓ การจัดทำบันทึกการตรวจค้น	๑๒๑
๔.๓.๑ ตัวอย่างบันทึกการค้นโดยมีหมายค้น	๑๒๓
๔.๓.๒ ตัวอย่างบันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น	๑๒๕
๕. การคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	๑๒๙
๕.๑ แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๒๙
๕.๒ ผลการคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	๑๓๗
๕.๒.๑ กรณีไม่เข้าข่ายการค้ามนุษย์	๑๓๗
๕.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าผู้แจ้งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรืออาจจะเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๓๗
๕.๒.๓ กรณีเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๓๘
๕.๒.๔ กรณีการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์กระทำโดยหลายหน่วยงานและมีความเห็นแตกต่างกัน	๑๓๘
๕.๒.๕ กรณีบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีและอาจเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๓๘
๕.๓ ตัวอย่างแบบฟอร์มคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๒๙	๑๓๙

๖. การจับและการจัดทำบันทึกการจับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมูษย์	๑๔๑
๖.๑ แนวทางการปฏิบัติในการจับของเจ้าพนักงานในสถานที่จับ	๑๔๑
๖.๒ แนวทางการปฏิบัติในการจับของเจ้าพนักงาน ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน	๑๔๒
๖.๓ ตัวอย่างบันทึกการจับโดยเจ้าพนักงาน	๑๔๓
๗. การสอบสวนคดีค้ำมูษย์	๑๔๕
๗.๑ การรับแจ้งความ	๑๔๕
๗.๒ การสอบปากคำผู้เสียหาย	๑๔๕
๗.๓ การรายงานเหตุ	๑๔๗
๗.๔ การคุ้มครองผู้เสียหาย	๑๔๗
๗.๕ การดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐	๑๕๐
๗.๖ การสืบพยานไว้ก่อน	๑๕๐
๗.๗ การสอบสวนผู้ต้องหา	๑๕๑
๗.๘ การชี้ตัวผู้ต้องหา	๑๕๓
๗.๙ การถามปากคำผู้ต้องหา	๑๕๓
๗.๑๐ การแจ้งเหตุผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติ	๑๕๓
๗.๑๑ การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน	๑๕๔
๗.๑๒ การแจ้งความคืบหน้าการสอบสวน	๑๕๔
๗.๑๓ การดำเนินการกรณีเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน	๑๕๔
๗.๑๔ กรณีคนต่างด้าวตกเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา	๑๕๔

บทที่ ๓ การคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ำมูษย์ **๒๐๕**

๑. การคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๒๗	๒๐๗
๑.๑ กรณียินยอมหรือไม่ยินยอมเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว	๒๐๘
๑.๒ กรณีคนขอทาน	๒๐๙
๑.๓ กรณีค้าประเวณี	๒๑๐
๒. การคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๓๓	๒๑๐
๒.๑ การให้ความช่วยเหลือ ตามมาตรา ๓๓	๒๑๓
๒.๒ การเรียกร้อยค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๓๕	๒๑๖
๒.๓ การคุ้มครองความปลอดภัย ตามมาตรา ๓๖	๒๑๖

๒.๔ การพำนักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และทำงานเป็นการชั่วคราวได้ตามกฎหมาย ตามมาตรา ๓๗	๒๑๗
๒.๕ การส่งกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนา ตามมาตรา ๓๘	๒๑๙
๒.๖ การช่วยเหลือผู้มีสัญชาติไทยและตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ในต่างประเทศ ตามมาตรา ๓๙	๒๑๙
๒.๗ การไม่ถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความผิด ฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๔๑	๒๒๐
๒.๘ การช่วยเหลือจากเงินกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๔๔	๒๒๑
๒.๙ การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ตามมาตรา ๕๖	๒๒๑

๓. การคุ้มครองผู้เสียหายตามกฎหมายอื่น

๒๒๒

๓.๑ สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนผู้เสียหาย (พระราชบัญญัติค่าตอบแทน ผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔)	๒๒๒
๓.๒ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองพยาน (พระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน ในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖)	๒๒๕
๓.๓ สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๒๒๗

ภาคผนวก

๒๕๙

๑. บทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์

๒๖๐

ลำดับที่ ๑ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๖๐
ลำดับที่ ๒ ประมวลกฎหมายอาญา	๒๗๕
ลำดับที่ ๓ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙	๒๘๐
ลำดับที่ ๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖	๒๘๑
ลำดับที่ ๕ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙	๒๘๔
ลำดับที่ ๖ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๙๑
ลำดับที่ ๗ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๙๔
ลำดับที่ ๘ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๒๙๖
ลำดับที่ ๙ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๓๐๒

ลำดับที่ ๑๐ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔	๓๐๕
ลำดับที่ ๑๑ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๐๖
ลำดับที่ ๑๒ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๐๘
ลำดับที่ ๑๓ พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๕๕๑	๓๑๐
ลำดับที่ ๑๔ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐	๓๑๒
ลำดับที่ ๑๕ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๕๕๒	๓๑๓
ลำดับที่ ๑๖ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๓๑๔
ลำดับที่ ๑๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐	๓๑๖
ลำดับที่ ๑๘ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒	๓๑๗
ลำดับที่ ๑๙ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗	๓๒๑
ลำดับที่ ๒๐ กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมาย ว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕	๓๒๒
ลำดับที่ ๒๑ ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕	๓๒๓
ลำดับที่ ๒๒ หนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔	๓๒๖
ลำดับที่ ๒๓ แนวทางการประสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗	๓๒๘
ลำดับที่ ๒๔ ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษ ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๗	๓๓๑
ลำดับที่ ๒๕ หนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	๓๓๓
ลำดับที่ ๒๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๓๔

**๒. รายชื่อคณะทำงานจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ป้องกันและปราบปรามการค้ำบุษย์** **๓๔๐**

๓. ทำเนียบหน่วยงาน **๓๔๓**

บททั่วไป

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาการค้ำมนุษย์

แม้ว่าประเทศไทยจะได้ตระหนักและมีการดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์อย่างต่อเนื่องมานานหลายปี แต่ปัญหาการค้ำมนุษย์ก็ยังไม่หมดไปหรือมีแนวโน้มที่จะลดลงแต่ประการใด ในทางตรงกันข้ามตัวเลขสถิติคดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลับแสดงให้เห็นถึงจำนวนคดีที่เพิ่มมากขึ้น

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กฎหมายเฉพาะเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ มีผลใช้บังคับปรากฏปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือ การบังคับใช้กฎหมายยังทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ โดยสาเหตุสำคัญสืบเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นจึงถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จักต้องมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ยึดถือและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

๒. ความหมายของการค้ำมนุษย์

การค้ำมนุษย์เป็นกระบวนการในการจัดหา นำพา หรือส่งตัวบุคคลไปยังที่ใดที่หนึ่ง หรือรับตัวบุคคลไว้ โดยการใช้กำลังบังคับ ข่มขู่ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลดังกล่าว กล่าวอีกนัยหนึ่ง หากบุคคลหนึ่งบุคคลใดถูกบังคับหรือถูกหลอกล่อ ล่อลวงด้วยวิธีการต่างๆ จนกระทั่งบุคคลนั้นต้องมาตกอยู่ในสถานการณ์ที่ตนเองจำต้องยอมรับสภาพของการถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังนั้น ถือได้ว่าการค้ำมนุษย์เกิดขึ้น และบุคคลนั้นถือว่าตกเป็นเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

โดยทั่วไปการค้ำมนุษย์จะประกอบด้วยขั้นตอนหลักๆ ๓ ขั้นตอน คือ

๑. ขั้นตอนของการจัดหาเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

๒. ขั้นตอนของการนำพาเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ไปยังจุดหมายปลายทาง ซึ่งโดยส่วนใหญ่คือสถานที่ที่เกิดการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นตอนของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในขั้นตอนใดโดยรู้หรือโดยเจตนา ย่อมมีความผิดฐานค้ำมนุษย์ด้วยกันทุกคน

ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเหตุผลสำคัญของการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ

- เพื่อกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบที่หลากหลายมากขึ้น

- เพื่อขยายความคุ้มครองไปยังผู้ชายที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

- เพื่อปรับปรุงกลไกที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับพันธกรณีที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนาม ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เป็นต้น

- เพื่อปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เสียหายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

กฎหมายฉบับนี้ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นมา โดยการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้มีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการกำหนดความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาขึ้นมาใหม่ โดยการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์มีปรากฏอยู่ในมาตรา ๖ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการคือ

องค์ประกอบภายนอก ประกอบด้วย

๑. การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง คือ การเป็นธุระจัดหา ซื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด

๒. การกระทำตามข้อ ๑. ได้กระทำลงโดยใช้วิธีการต่างๆ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง คือ ข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว น้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด

องค์ประกอบภายใน ประกอบด้วย

๑. มีเจตนาในการกระทำผิด

๒. เป็นการกระทำโดยมีเจตนาพิเศษ^๑ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้อธิบายความหมายของการ “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ไว้ โดยให้หมายรวมถึง

- การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- การผลิตหรือเผยแพร่วัสดุลามกหรือสื่อลามก เช่น นำตัวมาเพื่อแสดงภาพยนตร์ลามก
- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น เช่น บังคับให้เต้นระบำเปลื้องผ้า
- การเอาคนมาเป็นทาส

^๑ “เจตนาพิเศษ” หมายถึง มูลเหตุจูงใจในการกระทำ โดยปกติในกฎหมายมักใช้คำว่า “เพื่อ” และ “โดยทุจริต” ถ้าขาดเจตนาพิเศษ การกระทำนั้นจะยังไม่เป็นความผิด เช่น แสดงต้องการแสดงให้คำดูว่าตนเองสามารถเซ็นชื่อขาได้เหมือนกับที่ขาเซ็นด้วยตนเอง แดงจึงไปเอาเชคของขาามาเขียนส่งจ่ายและเซ็นลายเซ็นของขาในช่องผู้ส่งจ่ายให้คำดู หลังจากนั้น ก็ทำลายเชคดังกล่าวทั้งเช่นนี้ การกระทำของแดงยังไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ เพราะการจะเป็นความผิดตามมาตราดังกล่าวผู้กระทำต้องมีเจตนาพิเศษ คือ “เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง”

- การนำคนมาขอตาน ในบางประเทศถือว่าการขอตานเป็นการทำงานอย่างหนึ่ง (เป็นการทำงานในความหมายอย่างกว้าง) แต่สำหรับประเทศไทยการขอตานไม่ถึงเป็นอาชีพ จึงไม่ถึงเป็นการทำงาน ดังนั้นจึงได้บัญญัติแยกออกมาต่างหาก

- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การกระทำที่จะถือว่าเป็นการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงาน ต้องเป็นการบังคับใช้แรงงานเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นการทำงานโดยไม่ได้ถูกบังคับก็ไม่ใช่ค้ำมนุษย์ อาจต้องไปพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่เข้าข่ายกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานหรือไม่

อย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการบังคับใช้แรงงาน ให้พิจารณานิยามของคำว่า “การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ซึ่งกล่าวโดยสรุป คือ

- เป็นการข่มขืนใจให้บุคคลอื่นทำงาน โดยการใช้วิธีการบีบบังคับต่างๆ เช่น การขู่ว่าจะทำร้ายหรือทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือผู้อื่น การขู่เชิญด้วยประการใดๆ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

ตัวอย่างเช่น คนงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยได้รับคำมั่นสัญญาว่าจะได้รับค่าตอบแทนสูง แต่เมื่อเดินทางไปถึงกลับพบว่าเงื่อนไขของการทำงานเปลี่ยนไปโดยนอกจากจะได้ค่าจ้างต่ำกว่าที่ตกลงแล้วยังถูกนายจ้างยึดหนังสือเดินทางเพื่อไม่ให้หลบหนี และถูกบังคับให้ทำงานวันละหลายชั่วโมง ดังนี้ ถือว่าเข้าข่ายเป็นการค้ำมนุษย์ แต่ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปว่าเมื่อเดินทางไปถึงแล้วนายจ้างผิดเงื่อนไขเฉพาะการจ่ายค่าจ้างโดยลูกจ้างเหล่านั้นสามารถที่จะเลือกทำหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นอาจไม่เข้าข่ายการค้ำมนุษย์

- การบังคับต่ออวัยวะเพื่อการค้า หรือ

- การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ได้แก่ การเอาไรต์เอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรม เช่น การทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งต้องทนทำงานเพื่อชดใช้หนี้ที่ไม่เป็นธรรม หรือที่ตนไม่รู้หรือไม่ได้รับแจ้งล่วงหน้า หรือที่เรียกว่า debt bondage หรือ debt work เป็นต้น

อนึ่ง มีข้อสังเกตเกี่ยวกับวลีที่ว่า “ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม” ในตอนท้ายของนิยามคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” นั้น เป็นวลีที่มาขยายคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ซึ่งมีความหมายว่า แม้จะปรากฏว่ามีบุคคลใดยินยอมหรือเต็มใจที่จะถูกพามาเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้น แต่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ความยินยอมดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการถูกผู้ที่พามาใช้วิธีการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๖ (๑) เช่น ฉ้อฉล หลอกลวง ซึ่งหากผู้ที่พามาไม่ใช้วิธีการดังกล่าวบุคคลนั้นก็จะไม่ยินยอม ดังนี้ ต้องถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ด้วย เช่น ไปชักชวนหญิงสาวจากต่างจังหวัดให้มาค้าประเวณีในกรุงเทพฯ โดยหลอกว่าจะช่วยให้สามารถหาเงินได้ดี แต่เมื่อเดินทางมาถึงกลับนำหญิงสาวดังกล่าวไปกักขังบังคับให้ค้าประเวณีโดยไม่ได้เงิน เช่นนี้ แม้หญิงสาวคนดังกล่าวจะยินยอมมาค้าประเวณีแต่ก็สืบเนื่องมาจากเป็นเพราะการถูกหลอกลวงจากผู้พามา จึงต้องถือว่าหญิงสาวผู้นี้เป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์เช่นกัน

มาตรา ๖ (๒) ใช้ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็น “เด็ก” ซึ่งมาตรา ๔ กำหนดว่า “เด็ก” หมายถึง บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (แตกต่างจาก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่พยานหรือผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก หมายถึง บุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี)

สำหรับองค์ประกอบความผิดของมาตรา ๖ (๒) นี้ จะแตกต่างจากมาตรา ๖ (๑) กล่าวคือ ในกรณีที่เป็น การกระทำต่อเด็ก การพิจารณาว่าจะเป็นการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่พิจารณาองค์ประกอบเพียง ๒ ประการ คือ องค์ประกอบในส่วนของการกระทำ และวัตถุประสงค์ของการกระทำ คือ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เท่านั้น

ผู้ที่กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๕๒ คือ ระวางโทษจำคุก ๔ - ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท และในกรณีที่เป็นการกระทำต่อบุคคลที่อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๑๘ ปี หรือกระทำต่อบุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี กฎหมายกำหนดให้รับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา ๕๒ วรรค ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ข้อควรจำ - ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นการกระทำความผิดกฎหมายหลายบท ซึ่งผู้กระทำความผิดนอกจากจะต้องรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว หากการกระทำนั้นเข้าองค์ประกอบความผิดทางอาญาตามกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายแรงงาน ผู้กระทำก็ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้นๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม ในการลงโทษ กฎหมายกำหนดให้ใช้บทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด

๓. ความแตกต่างระหว่างการค้ามนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง

การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานมีความคล้ายและเกี่ยวข้องกันหลายประการ จนในบางครั้งได้ก่อให้เกิดความสับสนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การทำความเข้าใจ ตลอดจน การสามารถแยกความแตกต่างของการกระทำดังกล่าวจึงเป็นความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ขบวนการคัดแยก ที่ถูกต้องและรวดเร็วจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกัน สืบสวนสอบสวน และสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายการค้ามนุษย์ได้อย่างทันท่วงที การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย - คนต่างด้าวจะเข้ามาในราชอาณาจักรและมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรได้ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบพิธีการการตรวจคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ การลักลอบเข้ามาจึงมีความผิดกฎหมายอาญา มีโทษถึงจำคุก โดยทั่วไปแล้วคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาจะมีความผิดสองฐาน ฐานแรกคือการเข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาต และอีกฐานหนึ่งคืออยู่โดยไม่ได้รับอนุญาต บุคคลที่หลบหนีเข้าเมืองดังกล่าวนี้หากถูกเจ้าพนักงานจับตัวได้ จะถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหา และพนักงาน อัยการฟ้องต่อศาลว่าเป็นบุคคลต่างด้าวเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรฝ่าฝืนต่อกฎหมายตามพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔, ๕, ๑๑, ๑๒, ๑๘, ๔๑, ๕๘, ๖๒ และ ๘๑ คดีอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ศาลแขวง และหากบุคคลเหล่านี้ได้เข้ามาทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะมีผิดตาม พระราชบัญญัติการทำงาน ของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกด้วย อย่างไรก็ตามพึงตระหนักว่าผู้ที่เดินทางเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเหล่านี้ ถือเป็นประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่อาจถูกล่อลวง หรือบังคับให้เป็นผู้เสียหายของการค้ามนุษย์ได้

การลักลอบขนคนเข้าเมือง หรือการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (People Smuggling) คือ การนำพา บุคคลที่ประสงค์จะเดินทางเข้าไปยังประเทศอื่นเพื่อความมุ่งประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ผ่านช่องทางและ วิธีการตามที่กฎหมายของประเทศนั้นๆ ได้กำหนดไว้ และเมื่อการดำเนินการดังกล่าวสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ สามารถนำพาบุคคลที่ประสงค์เดินทางเข้าประเทศได้เรียบร้อยแล้ว ผู้ที่รับจ้างนำพาก็จะได้รับผลตอบแทน เป็นเงินหรือวัตถุอย่างอื่นจากผู้ประสงค์เดินทาง ดังนั้น หากพิจารณาตามหลักกฎหมายของประเทศไทยจะเห็น ได้ว่า ผู้รับจ้าง คือ ผู้ที่ลงมือกระทำความผิด โดยผู้ประสงค์เดินทาง คือ ผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดนั่นเอง

จากนิยาม ความหมายของ “การค้ามนุษย์” และ “การลักลอบขนคนเข้าเมือง” ข้างต้น จึงเห็นได้ว่า อาชญากรรมทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน บุคคลที่ถูกนำพาก็มีสถานะที่ต่างกัน ทั้งนี้ความแตกต่างที่สำคัญพอจะเปรียบเทียบให้เห็นได้ ดังนี้

การเปรียบเทียบระหว่างอาชญากรรมการค้ามนุษย์กับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

การค้ามนุษย์	การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
<p>๑. เป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตร่างกาย เสรีภาพ และอนามัยของผู้เสียหายซึ่งถูกบังคับ หลอกลวง นำตัวมาแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ</p>	<p>๑. เป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศที่มีการลักลอบเดินทางระหว่างกัน</p>
<p>๒. โดยทั่วไปแล้วผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไม่ได้ยินยอมที่จะถูกพาไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อย่างไรก็ตาม มีบางกรณี que ผู้เสียหายยินยอมหรือเต็มใจที่จะถูกพาไปจากภูมิลำเนาของตน แต่ความยินยอมดังกล่าวมักเกิดจากการถูกหลอกลวงหรือใช้อุบายชักจูง ซึ่งหากในที่สุดแล้วผู้เสียหายตกอยู่ในสภาพถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เช่น หลอกลวงผู้เสียหายว่าจะพาไปทำงานทำที่กรุงเทพฯ แต่เมื่อเดินทางมาถึงกลับถูกขายหรือบังคับให้ค้าประเวณี แล้วจะถือว่าผู้เสียหายให้ความยินยอมไม่ได้ เนื่องจากความยินยอมดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความสมัครใจโดยแท้ กล่าวโดยสรุป ในเรื่องการค้ามนุษย์นั้น ผู้เสียหายส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความยินยอมที่จะถูกพาไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือแม้จะมีบ้างที่ให้ความยินยอมในครั้งแรก แต่ความยินยอมดังกล่าวก็มักจะเกิดจากการถูกหลอกลวง ถูกบังคับหรืออยู่ในภาวะจำเป็นต้องยอมตาม ไม่สามารถขัดขืนได้ เป็นต้น</p>	<p>๒. ผู้ที่ลักลอบข้ามแดนมานั้นยินยอมหรือสมัครใจที่จะข้ามแดนไปที่ประเทศปลายทาง ผู้รับจ้างพาข้ามแดน เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการข้ามแดนเท่านั้น และเมื่อข้ามแดนได้สำเร็จแล้ว ผู้ที่ลักลอบข้ามแดนมีอิสระที่จะทำการใดๆ ตามแต่ที่ตนจะต้องการ ผู้รับจ้างจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวอีกต่อไป</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของการค้ามนุษย์ คือ การพาผู้เสียหายไปแสวงหาประโยชน์ยังสถานที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าผู้กระทำความผิดมีเจตนาพิเศษเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (exploitative purpose) เช่น แสวงหาประโยชน์ทางเพศ บังคับใช้แรงงานหรือบริการ บังคับต่ออายุเพื่อการค้า เป็นต้น</p>	<p>๓. วัตถุประสงค์ของผู้กระทำความผิดฐานรับจ้างพาข้ามแดน คือนำพาผู้ประสงค์ข้ามแดนผ่านแดนไปได้ตามที่ตกลงกันไว้ มิได้มีเจตนาแสวงหาประโยชน์อื่นใดจากผู้ลักลอบข้ามแดน นอกจากค่าจ้างที่ได้ตกลงกัน</p>
<p>๔. เป็นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นได้ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น หลอกลวงหญิงจากทางภาคเหนือของประเทศเพื่อมาขายประเวณีทางภาคใต้ของประเทศหรืออาจข้ามประเทศไปยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เป็นต้น</p>	<p>๔. เป็นความผิดที่เกิดขึ้นได้เฉพาะระหว่างประเทศเท่านั้น เพราะวัตถุประสงค์ก็ถือเป็นการลักลอบพาคนจากประเทศหนึ่งข้ามแดนไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย</p>

การค้ำมนุษย์	การลกลอบชนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
<p>๕. ผู้กระทำความผิดจะเป็นฝ่ายสรรหาผู้เสียหายโดยผ่านวิธีการต่างๆ เช่น ผ่านตัวแทน นายหน้า และมักมีการใช้อุบายหลอกลวง ทำให้ผู้เสียหายหลงเข้าใจผิดว่าจะไปประกอบอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ดี หรือบางรายใช้กำลังประทุษร้าย ทันททีที่ผู้เสียหายตกอยู่ภายใต้การควบคุมแล้ว ผู้เสียหายจะไม่มีอำนาจตัดสินใจหรือต่อรองใดๆ ทั้งสิ้น หากผู้เสียหายต่อสู้ขัดขืน หรือหาทางหลบหนี ผู้ค้ำมนุษย์มักจะใช้ความรุนแรงต่อผู้เสียหาย และเมื่อผู้เสียหายถึงจุดหมายปลายทาง หรือสถานที่ที่กำหนดให้ผู้เสียหายอยู่ ผู้เสียหายจะไม่มีอิสรภาพ จะถูกควบคุมจากผู้ค้ำมนุษย์หรือผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้เสียหาย</p>	<p>๕. ผู้ประสงค์จะข้ามแดน จะเป็นผู้มาติดต่อขอใช้บริการจากผู้รับจ้างชนคนข้ามแดนโดยตรงหรือจากการผ่านโฆษณาเชิญชวน ผู้รับจ้างชนคนข้ามแดนจะมีอำนาจควบคุมได้เฉพาะช่วงเวลาในการพาข้ามแดนเท่านั้น ถ้าผู้ประสงค์จะข้ามแดนประเมินถึงความเสี่ยงแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมที่ข้ามแดนในช่วงเวลาดังกล่าวแล้วเขาจะบอกเลิกก็ได้ ผู้รับจ้างชนคนข้ามแดนไม่มีอำนาจบังคับ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความรุนแรง และเมื่อผู้ประสงค์ข้ามแดนมาถึงที่หมายปลายทางตามที่ตกลงกัน ผู้รับจ้างชนคนข้ามแดนก็สิ้นสุดภารกิจ</p>

ลักษณะทั้ง ๕ ประการดังที่เสนอข้างต้น เป็นเพียงแนวทางที่จะชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของอาชญากรรมทั้งสองประเภท ในการปฏิบัติงานเมื่อพบสถานการณ์จริง การจะสามารถหาคำตอบเหล่านี้คงไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายของเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทั้งสองประเภทที่จะต้องช่วยกันค้นหาความจริงเหล่านี้ออกมาให้ได้

๔. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

- ๔.๑ มีการบัญญัติความผิดฐานค้ามนุษย์ขึ้นใหม่ (มาตรา ๖)
- ๔.๒ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มี “พนักงานเจ้าหน้าที่” โดยมีทั้งบุคคลที่เป็นโดยตำแหน่ง คือ **พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจชั้นผู้ใหญ่** ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และบุคคลที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีคือ ข้าราชการประเภทใด สังกัดใดก็ได้ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๓ และมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
- ๔.๓ มีการกำหนดโทษและความผิดสำหรับผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเตรียมเพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ (มาตรา ๗ และมาตรา ๘)
- ๔.๔ กำหนดโทษและความผิดสำหรับความผิดที่กระทำลงโดยการสมคบกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป รวมทั้งความผิดที่กระทำลงโดยการร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)
- ๔.๕ ความผิดฐานค้ามนุษย์แม้กระทำลงนอกราชอาณาจักร ก็สามารถลงโทษผู้กระทำผิดในราชอาณาจักรได้ ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักการลงโทษอำนาจสากล เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗

๔.๖ กฎหมายกำหนดโทษหนักขึ้นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ เช่น เป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ เป็นต้น (มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔)

๔.๗ กฎหมายได้กำหนดให้ความผิดฐานค้ำมนุษย์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายพอกเงิน (มาตรา ๑๔)

๔.๘ ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างจริงจังมากขึ้น โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการ ๒ ระดับ คือ ระดับนโยบาย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และระดับประสานงานและกำกับดูแลซึ่งกฎหมายกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมอบหมายรองนายกรัฐมนตรีท่านใดท่านหนึ่งมาทำหน้าที่เป็นประธาน (หมวด ๒)

๔.๙ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยการกำหนดมาตรการต่างๆ หลายประการที่ช่วยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือ อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗

อนึ่ง มาตรา ๒๗ (๔) เป็นหลักการเดียวกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้นและการออกหมายค้น เพียงแต่มาตรา ๒๗ (๔) ได้นำข้อยกเว้นมาเขียนไว้ หลักคือ **จะค้นเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ โดยไม่มีหมายค้นไม่ได้** เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่มาตรา ๒๗ (๔) บัญญัติไว้ นั่นคือ

- เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์อยู่ในสถานที่นั้น หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ กับทั้งต้องประกอบด้วยว่า
- หากเนินช้ากว่าจะได้หมายค้นมา พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลาย หรือบุคคลนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย ซ่อนเร้น

นอกจากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการค้นต้องเป็นบุคคลตามที่มาตรา ๒๗ วรรคสองกำหนดไว้ด้วย ในบางพื้นที่หัวหน้าสถานีตำรวจอาจเป็นเพียงระดับสารวัตรซึ่งแม้จะถือว่าเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ก็ไม่สามารถเป็นหัวหน้าในการเข้าค้นในเวลากลางคืนตามมาตรา ๒๗ วรรคสองได้

หลังทำการค้นแล้ว โดยปกติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ๑ ระดับทราบ แต่ตามกฎหมายฉบับนี้ นอกจากรายงานผู้บังคับบัญชาแล้วยังต้องสำเนาผลการตรวจค้นให้ผู้ครอบครองเคหสถานนั้นด้วย ประการสำคัญหัวหน้าในการค้นต้องส่งสำเนารายงานเหตุผลผลการตรวจค้น บัญชีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดยึดไว้ไปให้ศาลจังหวัด ที่มีอำนาจเหนือเขตท้องที่ที่ทำการค้นหรือศาลอาญาภายใน ๔๘ ชั่วโมงหลังการค้นสิ้นสุดลงอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเก็บไว้เป็นพยานหลักฐานหากมีการฟ้องร้องกันในภายหลัง

๔.๑๐ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองชั่วคราวบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

วัตถุประสงค์สำคัญของมาตรานี้ก็เพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลที่อาจตกเป็นผู้เสียหายหรือเป็นผู้เสียหายของการค้ามนุษย์ มีหลายกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่รู้ว่าตัวเองกำลังจะตกเป็นผู้เสียหาย ดังนั้นการดำเนินการตามมาตรานี้จึงไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ควรพยายามอธิบายให้บุคคลดังกล่าวเข้าใจสถานการณ์และให้ความร่วมมือ ทั้งนี้เนื่องจากความร่วมมือจากเหยื่อ/ผู้เสียหายถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสืบสวนสอบสวนเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ในมาตรา ๒๙ วรรคแรกตอนท้ายได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องรายงานการคุ้มครองชั่วคราวให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบโดยไม่ชักช้า นั้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการให้รายงานก็เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้รับรู้รับทราบ จึงมิได้หมายความว่าต้องรายงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง หากแต่หมายถึงให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการรายงานอาจส่งเป็นรายงานสั้นทางโทรสารก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระเบียบภายในของแต่ละหน่วยงานที่จะกำหนดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ด้วย

สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองชั่วคราวเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยื่นคำร้องเพื่อขอขยายระยะเวลาการให้ความคุ้มครองต่อศาล ซึ่งหากศาลได้สวนแล้วเห็นว่า มีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และการให้ความคุ้มครองชั่วคราวต่อไปจะเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือเป็นการคุ้มครองป้องกันภัยให้แก่บุคคลนั้น ศาลก็จะอนุญาตโดยศาลอาจกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้ แต่ทั้งนี้ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน ๗ วัน

๔.๑๑ กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการได้มาซึ่งข้อมูล เอกสารหรือข่าวสารที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบ แต่ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเสียก่อน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการได้มาซึ่งข้อมูล ข่าวสารหรือเอกสารจะเป็นอย่างไร ประธานศาลฎีกาจะเป็นผู้กำหนดโดยการออกเป็นข้อบังคับ อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดเงื่อนไขในการร้องขอไว้ ๓ ประการดังที่ปรากฏในมาตรา ๓๐ วรรคสอง ซึ่งเงื่อนไขทั้งสามประการจะต้องครบ หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ถือว่าอยู่ในเงื่อนไขที่จะร้องขอต่อศาลได้

อนึ่ง คำว่า “ได้มา” นั้น น่าจะรวมถึง “การเข้าถึง” ข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ในคอมพิวเตอร์ด้วย โดยปกติเมื่อพูดถึงการได้มา มักจะนึกถึงเพียงการเข้ายึดถือ ครอบครองวัตถุหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีรูปร่างจับต้องได้ อย่างไรก็ตามในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการติดต่อสื่อสารโดยผ่านทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องปกติเช่นนี้ การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงน่าจะรวมถึงการเข้าถึงข้อมูล และทำการคัดลอกข้อมูลดังกล่าวมาเพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานด้วย

๔.๑๒ กฎหมายกำหนดให้สามารถทำการสืบพยานไว้ล่วงหน้าได้ (มาตรา ๓๑) ซึ่งเหตุผลของการขอสืบพยานล่วงหน้าตามกฎหมายฉบับนี้จะกว้างกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๗ ทวิ

๔.๑๓ มีการขยายการคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไว้อย่างกว้างขวางที่สำคัญได้แก่ การให้ความช่วยเหลือในระหว่างการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ (มาตรา ๓๓) สิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๓๔, ๓๕) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย (มาตรา ๓๖) ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการให้มีการผ่อนผันให้ผู้เสียหายอยู่ในราชอาณาจักรและทำงานเป็นการชั่วคราว (มาตรา ๓๗) กำหนดห้ามพนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในความผิดบางฐาน (มาตรา ๔๑)

๔.๑๔ มีการกำหนดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๕๔) กำหนดความผิดสำหรับผู้ที่ขัดขวางการได้มาซึ่งข้อมูลตามมาตรา ๓๐ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลเช่นว่ากับผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๕๕) กำหนดความผิดสำหรับผู้เผยแพร่ภาพ เสียง ข้อความ หรือทำด้วยประการใดๆ อันอาจทำให้รู้ว่าบุคคลใดเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (มาตรา ๕๖)

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีการค้ำมนุษย์

ในการดำเนินคดีค้ำมนุษย์นั้น นอกจากความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่พื้่งนำมาใช้พิจารณาประกอบด้วย ได้แก่

๑. ประมวลกฎหมายอาญา
๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
๔. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
๕. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
๖. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑
๗. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๘. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๙. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
๑๐. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖
๑๑. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖
๑๒. พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑
๑๓. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
๑๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒
๑๕. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแม่แอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

รายละเอียดของมาตราฐานความผิดและบทกำหนดโทษตามกฎหมายข้างต้นแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๖ (๑)	- ค้ามนุษย์ (ผู้ใหญ่)	มาตรา ๕๒ - ระวางโทษจำคุก ๔-๑๐ ปี และปรับ ๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖ (๒)	- ค้ามนุษย์ (เด็ก) กระทำแก่บุคคลอายุเกิน ๑๕-๑๘ ปี กระทำแก่บุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี	- ระวางโทษจำคุก ๖-๑๒ ปี และปรับ ๑๒๐,๐๐๐-๒๔๐,๐๐๐ บาท - ระวางโทษจำคุก ๘-๑๕ ปี และปรับ ๑๖๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๗ (๑)	- สนับสนุนการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๒)	- อุปการะโดยให้ทรัพย์สิน จัดหาที่ประชุม หรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๓)	- ช่วยเหลือด้วยประการใดเพื่อให้ผู้กระทำฐานค้ามนุษย์พ้นจากการถูกจับกุม	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๔)	- เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๕)	- ชักชวน ชี้แนะ หรือติดต่อบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกองค์กรอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๘	- ตระเตรียมเพื่อค้ามนุษย์	- ระวางโทษ ๑ ใน ๓
มาตรา ๙	- สมคบค้ามนุษย์โดยตกลงกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป	- ระวางโทษไม่เกินกึ่งหนึ่ง
มาตรา ๑๐	- ร่วมกันค้ามนุษย์ตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม	- ระวางโทษหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ กึ่งหนึ่ง
มาตรา ๑๑	- ค้ามนุษย์นอกราชอาณาจักร	- รับโทษในราชอาณาจักร
มาตรา ๑๒	- แสดงตนเป็นเจ้าของพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานโดยไม่ได้มีอำนาจหน้าที่	- ระวางโทษเป็น ๒ เท่า
มาตรา ๑๓ วรรค ๑	- เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษเป็น ๒ เท่า
มาตรา ๑๓ วรรค ๒	- กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษเป็น ๓ เท่า
มาตรา ๑๔	- ค้ามนุษย์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน	- ระวางโทษตามกฎหมายฟอกเงิน
มาตรา ๕๓	- นิติบุคคลกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	- ปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๕๓ วรรค ๒	- กรรมการผู้จัดการของนิติบุคคลกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์	- ระวังโทษจำคุก ๖-๑๒ปี และปรับตั้งแต่ ๑๒๐,๐๐๐-๒๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๔	- ชัดขวางกระบวนการสืบสวน สอบสวนฟ้องร้องดำเนินคดี ความผิดฐานค้ำมนุษย์	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ
มาตรา ๕๕	- เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ตามมาตรา ๓๐ ให้แก่ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๖	- เผยแพร่ โฆษณา ภาพหรือเสียงของผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๒. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๑	- ความผิดฐานเพื่อสนองความใคร่ เป็นธรรมาจริยา เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง	- ระวังโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี และปรับ ๒,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๒	- ความผิดฐานเป็นธรรมาจริยาบุคคลอายุเกิน ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้บุคคลนั้นจะยินยอม	- ระวังโทษจำคุก ๓-๑๕ ปี และปรับ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๓	- ความผิดฐานเป็นธรรมาจริยาบุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเพื่อการอนาจาร	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๒๐ ปี และปรับ ๑๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๔	- ความผิดฐานรับตัวบุคคลหรือเด็กซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น	- ระวังโทษตามมาตรา ๒๘๒ วรรค ๑, วรรค ๒, วรรค ๓ แล้วแต่กรณี
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๑	- ความผิดฐานเป็นธรรมาจริยาชายหรือหญิงเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยชายหรือหญิงนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษจำคุก ๕-๒๐ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๒	- ความผิดฐานเป็นธรรมาจริยาบุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๗-๒๐ปี และปรับ ๑๔,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๓	- ความผิดฐานเป็นธรรมาจริยาเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยเด็กนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐-๒๐ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๔	- ความผิดฐานรับตัวบุคคลหรือเด็กซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น โดยบุคคลหรือเด็กนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษตามมาตรา ๒๘๓ วรรค ๑, วรรค ๒, วรรค ๓ แล้วแต่กรณี
มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรค ๑	- ความผิดฐานพาบุคคลอายุเกิน ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้บุคคลนั้นจะยินยอม	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรค ๒	- ความผิดฐานพาบุคคลอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้บุคคลนั้นจะยินยอม	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสาม	- ความผิดฐานซ่อนเร้นบุคคลที่ถูกพาไปเพื่อ การอนาจาร	- ระวางโทษตามมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรค ๑ หรือ วรรค ๒ แล้วแต่กรณี
มาตรา ๒๘๔	- ความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดย บุคคลนั้นไม่ยินยอม	- ระวางโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี และปรับ ๒,๐๐๐- ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๔ วรรค ๒	- ความผิดฐานซ่อนเร้นบุคคลที่ถูกพาไปเพื่อ การอนาจาร โดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม	- ระวางโทษตามมาตรา ๒๘๔ วรรคแรก
มาตรา ๒๘๕	- ถ้ากระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๒ หรือ ๒๘๓ แก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ใน ความครอบครอง พิทักษ์ หรืออนุบาล	- ระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติในมาตรานั้นๆ ๑ ใน ๓
มาตรา ๒๘๖	- ความผิดฐานตำรางซีพอยู่ด้วยรายได้ของ ผู้ค้าประเวณี	- ระวางโทษจำคุก ๗-๒๐ปี และปรับ ๑๔,๐๐๐- ๔๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
มาตรา ๒๘๗ (๑)	- ความผิดฐานแพร่สิ่งลามกอนาจาร	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๗ (๒)	- ความผิดฐานค้าสิ่งลามกอนาจาร	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๗ (๓)	- ความผิดฐานค้า โฆษณา บอกล่งที่สิ่งลามก จะหาได้	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๕	- ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตราย แก่กายหรือจิตใจ	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๖	- ความผิดตามมาตรา ๒๘๕ ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติ ไว้ในมาตรา ๒๘๔	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๗	- ทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้าย รับอันตรายสาหัส	- ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๑๐ ปี
มาตรา ๒๘๘	- ความผิดตามมาตรา ๒๘๗ ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะ ประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๔	- ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ ปี
มาตรา ๓๐๙	- ความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่น	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๑๐	- ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพใน ร่างกาย	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๓๑๐ ทวิ	- ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพและให้กระทำการใดแก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๒	- ความผิดฐานค้าทาสหรือเอาคนลงเป็นทาส	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๗ วรรค ๑	- พรากเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๗ วรรค ๒	- ทุจริต ซื้อ ขาย จำหน่าย หรือรับตัวเด็กที่ถูกพราก	- ระวังโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑๗ วรรค ๑
มาตรา ๓๑๗ วรรค ๓	- พรากเด็กเพื่อหากำไรหรือการอนาจาร	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๘ วรรค ๑	- พรากผู้เยาว์อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๒-๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๘ วรรค ๒	- ทุจริต ซื้อขาย จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพราก	- ระวังโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑๘ วรรค ๑
มาตรา ๓๑๘ วรรค ๓	- พรากผู้เยาว์เพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจาร	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๙ วรรค ๑	- พรากผู้เยาว์อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี โดยผู้เยาว์เต็มใจไปด้วย	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๒-๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๙ วรรค ๒	- ทุจริต ซื้อขาย จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ที่เต็มใจไปด้วย	- ระวังโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑๙ วรรค ๒
มาตรา ๓๒๐ วรรค ๑	- ความผิดฐานพาหรือส่งคนออกนอกราชอาณาจักรโดยมิชอบ	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๒-๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๒๐ วรรค ๒	- ความผิดฐานพาหรือส่งคนออกนอกราชอาณาจักรโดยมิชอบกรณีพิเศษ	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๖	- เข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๙ วรรค ๑	- เป็นธุระจัดหาซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี	- ระวังโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๙ วรรค ๒	- เป็นธุระจัดหาโดยกระทำแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี	- ระวังโทษจำคุก ๕-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๙ วรรค ๓	- เป็นธุระจัดหาโดยกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี	- ระวังโทษจำคุก ๑๐-๒๐ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ วรรค ๑	- เป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการ หรือเป็นผู้ควบคุม ผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี	- ระวังโทษจำคุก ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ วรรค ๒	- สถานการค้าประเวณีมีบุคคลซึ่งมีอายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย	- ระวังโทษจำคุก ๕-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ วรรค ๓	- สถานการค้าประเวณีมีเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ทำการค้าประเวณีด้วย	- ระวังโทษ ๑๐-๒๐ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๒	- หน่วงเหนี่ยว กักขัง ทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญ ด้วยประการใดๆ เพื่อให้ผู้อื่นกระทำการค้าประเวณี	- ระวังโทษจำคุก ๑๐-๒๐ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท

๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๖	- ความผิดฐานกระทำการอันเป็นข้อห้ามปฏิบัติ ต่อเด็ก	- มาตรา ๗๘ ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๗	- ความผิดฐานโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ เด็ก หรือผู้ปกครองอันก่อให้เกิดความเสียหาย หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก	- มาตรา ๗๙ ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๔	- ไม่จัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ และคอยปรับปรุงข้อมูล ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้งให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการให้ชัดเจน	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๑)	- รับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เข้าทำงาน	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๒), (๓)	- จำหน่ายสุรา, ยินยอมหรือปล่อยให้พลละเลย ให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤดิ์วุ่นวายหรือ ครอบงำสติไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการ ระหว่างเวลาทำการ	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๖ (๔)	- ยินยอมให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้น พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๕)	- ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ	มาตรา ๒๘ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๖)	- ไม่เปิดปิดตามเวลา และไม่จัดสถานที่ รวมถึงจัดคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด	มาตรา ๒๘ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖/๑ วรรค ๑	- ปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้น เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ, ไม่จัดผู้ตรวจสอบบัตรประชาชนหรือเอกสารแสดงอายุของผู้ที่จะเข้าใช้บริการทุกครั้ง	มาตรา ๒๗, ๒๘/๑ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖/๒	- ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย	มาตรา ๒๘/๒ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นอาวุธปืน โทษจำคุก ๑-๕ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นวัตถุระเบิดหรืออาวุธสงคราม โทษจำคุก ๒-๒๐ ปี ปรับ ๔๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๙	- ปล่อยให้มีการแสดงในทางลามกหรืออนาจาร และมีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม	มาตรา ๒๘/๓ - จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๖	- เปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๑	- ไม่เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง	มาตรา ๖๒ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๘	- เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ยื่นรายการตามแบบและไม่ผ่านการตรวจอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่	มาตรา ๖๒ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๓	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ไม่นำพาหนะเข้ามาใน หรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานี หรือท้องที่ตามกำหนดเวลา	มาตรา ๖๕ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๕	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะไม่แจ้งกำหนดวันและเวลาที่พาหนะเข้ามาหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร ที่จะเข้ามาถึงหรือที่จะออกจากเขตท่าสถานีหรือท้องที่ตามแบบที่กำหนดต่อพนักงานตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมเขตท่าสถานี หรือท้องที่นั้นภายในกำหนดเวลา	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๖	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องยื่นรายการตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ของพาหนะที่เข้ามาหรือจะออกไปนอกราชอาณาจักร	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๗ (๒)	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรต้องยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำพาหนะรวมทั้งผู้ควบคุมพาหนะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนด	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๐	- ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะ หยุดพาหนะหรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่จำเป็นเพื่อการตรวจ	มาตรา ๗๓ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๑	- พาหนะใดที่เข้ามาในราชอาณาจักรนับแต่เวลาที่พาหนะนั้นหนีเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจเสร็จ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้นขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบ	มาตรา ๗๔ - ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๒	- พาหนะใดที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร ในระหว่างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจหรือหลังจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจแล้ว แต่พาหนะนั้นยังอยู่ในราชอาณาจักร ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น ขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่	มาตรา ๗๔ - ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๖๓	- นำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖๔	- อุปการะหรือช่วย ด้วยประการใดๆ ให้คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง พ้นการจับกุม	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๘๑	- อยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๗. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๔	- ไม่มีใบอนุญาตอยู่กับตัวระหว่างเวลาทำงาน	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๗ วรรค ๓	- รับคนต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงาน	- ระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่างด้าว ๑ คน
มาตรา ๔๘	- ไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถาม หรือหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๑	- คนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๓	- นายจ้างไม่ประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๔	- นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน โดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๕	- นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดโดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๖	- นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุดรวมทั้งทำงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินกว่า สัปดาห์ละ ๓๖ ชั่วโมง	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๗	- ในวันที่มีการทำงาน นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักระหว่างการทำงาน	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘	- นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๘	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงาน ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๓๙	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๙/๑	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา ทำงานล่วงเวลา หรือทำงานในวันหยุด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๔	- จ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีเป็นลูกจ้าง	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๕	- ความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีเป็นลูกจ้าง	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๔๖	- ไม่จัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีเวลาพัก	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๗	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. โดยไม่ได้รับอนุญาต	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๘	- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานล่วงเวลาหรือในวันหยุด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๙	- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๕๐	- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานในสถานที่ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๕๑ วรรค ๑	- นายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันเพื่อการใดๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๕๕	- ไม่จ่ายค่าตอบแทนอันเนื่องจากการจ้างงานให้แก่ลูกจ้าง ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง หรือจ่ายให้โดยวิธีอื่นโดยลูกจ้างไม่ยินยอม	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๑ วรรค ๒	- หักค่าจ้างของลูกจ้าง จ่ายค่าจ้างของลูกจ้าง ซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๗๐	- นายจ้างค้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด	- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๗๖	- ห้ามมิให้นายจ้างหัก ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด เว้นแต่เป็นการหักตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๙๐	- จ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๙. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๑)
ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
	<ul style="list-style-type: none"> - นายจ้างรับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๖ ปีทำงาน เว้นแต่เด็กนั้นอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีและบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นทำงานอยู่ในเรือประมงนั้นด้วย หรือบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นให้ความยินยอมเป็นหนังสือ - นายจ้างไม่ได้จัดทำทะเบียนลูกจ้าง - นายจ้างไม่ได้จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าทำงานในวันหยุด - นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑
	<ul style="list-style-type: none"> - นายจ้างไม่จัดวันหยุดประจำปีให้ลูกจ้างปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓๐ วันโดยได้รับค่าจ้าง - นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาป่วยเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา - ในกรณีที่ลูกจ้างตกค้างอยู่ต่างประเทศเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง นายจ้างไม่จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างในส่วนที่คำนวณจ่ายตามระยะเวลาตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
	<ul style="list-style-type: none"> - นายจ้างไม่ได้จัดการหรือออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับภูมิลำเนาของลูกจ้างในกรณี <ol style="list-style-type: none"> (๑) เรืออับปางหรือไม่อาจใช้การได้โดยสิ้นเชิง (๒) ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน (๓) นายจ้างบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดอายุสัญญา หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสัญญาจ้างโดยลูกจ้างไม่ยินยอม - สัญญาจ้างครบกำหนดในระหว่างเวลาที่ลูกจ้างทำงานอยู่ในที่อื่นอันมิใช่สถานที่ทำสัญญาจ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> มาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๘	- นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘	มาตรา ๕๓ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๖ วรรค ๑	- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย กรณีสั่งให้หยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ หรือผูกมัดประต็ับตราสั่งที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อลูกจ้างดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน	มาตรา ๖๕ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๖ วรรค ๒	- ทำให้สิ่งทีพนักงานตรวจความปลอดภัยสั่งให้ระงับ การใช้ หรือผูกมัดประต็ับตราไว้กลับมาใช้งานได้อีก	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. พระราชบัญญัติจดทะเบียนกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๙	- ประกอบกิจการแพปลาโดยมิได้รับอนุญาตและไม่เสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย	มาตรา ๓๘ - ระวังโทษปรับไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทแต่ไม่เกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ
มาตรา ๓๒	- ไม่กรอกแบบพิมพ์ ยื่น หรือแล้งกรอกแบบพิมพ์ไม่ครบถ้วน หรือกรอกแบบพิมพ์อันเป็นเท็จ หรือไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบหรือไม่อำนวยความสะดวกในการตรวจสอบเช่นนั้น	มาตรา ๓๘ - ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

๑๒. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๙	- ใช้เรือก่อนได้รับใบอนุญาตใช้เรือ - ใช้เรือที่ใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุ - ใช้เรือผิดจากเขตหรือตำบลการเดินเรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต - นำเรือที่ส่งถูกยึดใบอนุญาตใช้เรือมาใช้	- ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท - นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือเจ้าของเรือ หรือเจ้าของกิจการเดินเรือต้องระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๕๒	- ความผิดฐานนำเอาใบอนุญาตสำหรับเรือลำอื่นออกแสดงและใช้เป็นใบอนุญาตสำหรับเรือของตน	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับตั้งแต่ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๗๕	- ความผิดฐานใช้เรือผิดเงื่อนไขและข้อกำหนดในใบอนุญาตใช้เรือ	- ระวังโทษปรับ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒	- ความผิดฐานกระทำการในเรือในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดโดยมิได้รับประกาศนียบัตร หรือประกาศนียบัตรสิ้นอายุ	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับตั้งแต่ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๓	- ความผิดฐานเอาประกาศนียบัตรของคนอื่นออกอ้างหรือใช้สำหรับตนด้วยประการใด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๔	- ความผิดฐานไม่เก็บประกาศนียบัตรไว้ในเรือ	- ระวังโทษปรับ ๕๐๐-๕,๐๐๐บาท
มาตรา ๒๘๕	- ความผิดฐานทำงานในเรือโดยมิได้รับอนุญาต	- ระวังโทษปรับ ๕๐๐-๕,๐๐๐บาท

๑๓. พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๕๘๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๗	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือไม่รักษาใบทะเบียนให้ใช้เป็นเอกสารประจำเรือ และไว้ในเรือ	มาตรา ๖๓ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท
มาตรา ๑๘	- ความผิดกรณีไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดในกรณีใบทะเบียนสูญหายหรือเป็นอันตรายไปด้วยประการอื่น หรือชำรุดในสาระสำคัญ	มาตรา ๖๓ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท
มาตรา ๑๙	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือไม่ส่งใบทะเบียนเก่า แก่นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าเมื่อได้ออกใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่าแล้ว	มาตรา ๖๓ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท
มาตรา ๖๔	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือมิได้มีเอกสารประจำเรือตามมาตรา ๔๙ ในระหว่างใช้เรือ	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท
มาตรา ๖๗	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือกระทำการใดๆ โดยเจตนาจะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจเรือเข้าใจผิดไปว่าเรือนั้นเป็นเรือต่างประเทศตามมาตรา ๕๓	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๔. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๙๐

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๘	- ความผิดฐานใช้เครื่องมือทำการประมงซึ่งต้องมีใบอนุญาต โดยไม่มีใบอนุญาต	- ระวังโทษปรับ ๓ เท่าของเงินอากร
มาตรา ๒๙	- ความผิดฐานฝ่าฝืนการทำประมง หรือมิได้เสียเงินอากรเพิ่มเติม	- ระวังโทษปรับ ๓ เท่าของเงินอากร
	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณะประโยชน์ในบริเวณแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง อ่างเก็บน้ำ และลำน้ำสาขาทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๔	มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๓๒ ต้องระวังโทษปรับตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทถึง ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

๑๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๕๘๒

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๑	- ใช้เรือทำการประมงหรือพยายามทำการประมงในเขตการประมงไทยโดยฝ่าฝืนกฎหมาย	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ ทวิ	- คนต่างด้าวทำหน้าที่เป็นลูกเรือในเรือประมงในเขตประมงไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๕ ทวิ	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๑๖. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอล พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๗	- ขายเครื่องตีแมลงกอสอลในสถานที่ห้ามขาย	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘	- ฝ่าฝืนขายเครื่องตีแมลงกอสอลในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๙	- ฝ่าฝืนขายเครื่องตีแมลงกอสอลให้แก่บุคคลที่อายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๔ (๔)	- นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนอาจเข้าถึงได้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๔ (๕)	- เผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันลามก	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๕	- ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุน หรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ของตน	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๘. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

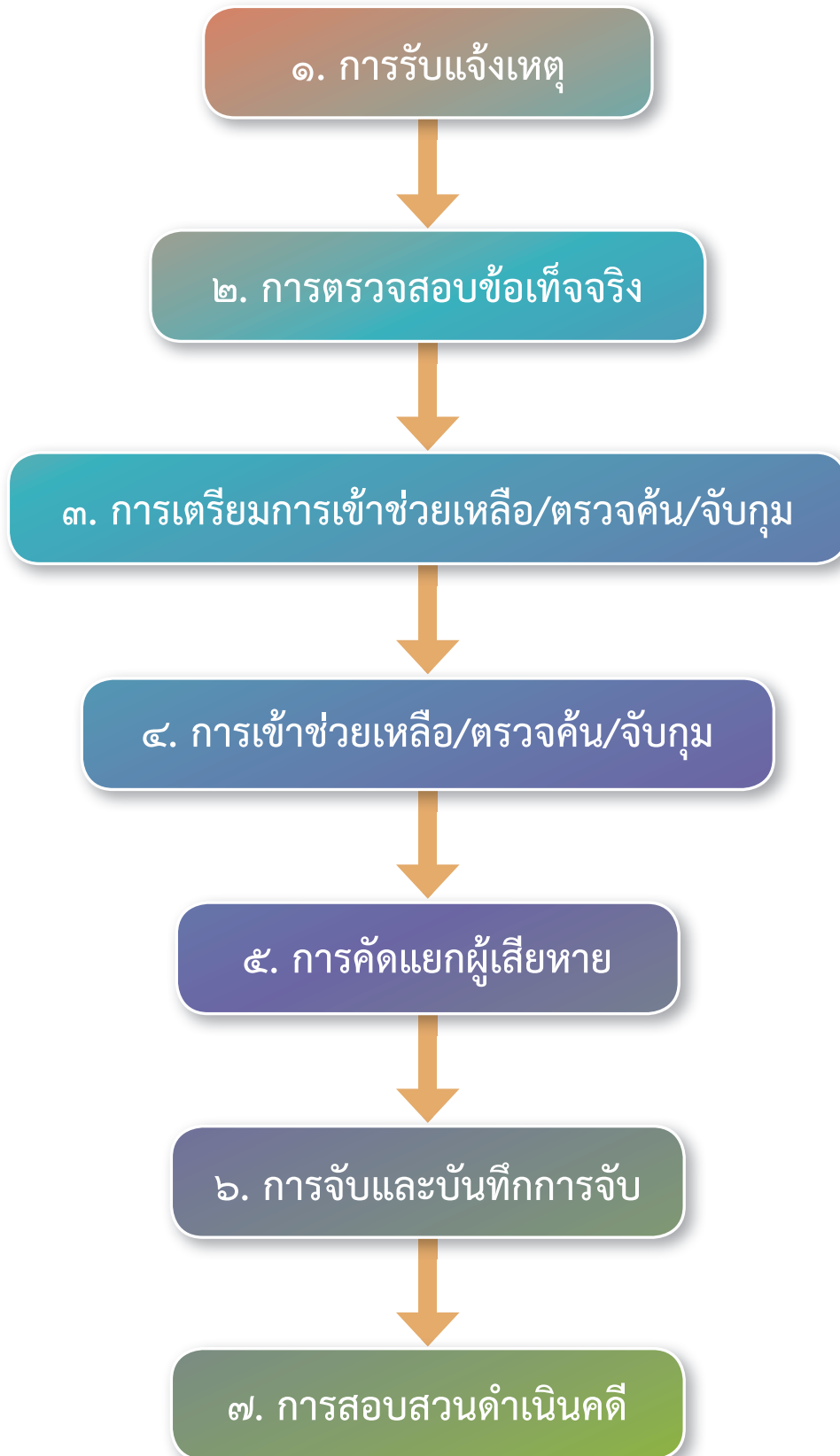
มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๕	- ฟอกเงิน (บุคคลธรรมดา)	- ระวังโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖๐	- ฟอกเงิน (นิติบุคคล)	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๑-๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๖	- ฟอกเงิน แม้กระทำนอกราชอาณาจักรให้รับโทษในอาณาจักร	
มาตรา ๗	- สนับสนุนการฟอกเงิน	- ระวังโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๘	- พยายามฟอกเงิน	- ระวังโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๙	- ร่วมกันฟอกเงินตั้งแต่สองคนขึ้นไป	- ระวังโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๐ วรรค ๑	- เจ้าพนักงานของรัฐกระทำความผิดฐานฟอกเงิน	- ต้องระวางโทษเป็น ๒ เท่า
มาตรา ๑๐ วรรค ๒	- กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำความผิดฐานฟอกเงิน	- ต้องระวางโทษเป็น ๓ เท่า

๒

ขั้นตอนการปฏิบัติ
เกี่ยวกับคดีความนุชย

การปฏิบัติเกี่ยวกับการค้ามนุษย์อาจเริ่มจากมีบุคคลที่พบเห็น หรือทราบเหตุ เช่น บุคคลที่พักอาศัยอยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุ หรือมีผู้เสียหายมาแจ้งเหตุด้วยตนเอง หรือจากการสืบสวนหาข่าวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีค้ามนุษย์ แต่มีภารกิจแตกต่างกัน และถือกฎหมายคนละฉบับ เช่น สถานีตำรวจทั่วประเทศ มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามและสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีในความผิดที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้นๆ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ปราบปรามและสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีในความผิดฐานค้ามนุษย์และความผิดที่เกี่ยวข้องทั่วราชอาณาจักร กรมการจัดงาน มีหน้าที่ในการตรวจสอบคนต่างด้าว เพื่อตรวจสอบและช่วยเหลือคนต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัวในจังหวัดต่างๆ มีหน้าที่ในการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งหลายหน่วยงานดังกล่าวจะต้องทำงานแบบประสานความร่วมมือกัน ในลักษณะ “ทีมสหวิชาชีพ” ตามอำนาจหน้าที่ ความรู้ ความชำนาญในแต่ละด้านตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ละคดี โดยบางสถานการณ์ต้องให้หน่วยงานหนึ่งเป็นเจ้าภาพ บางสถานการณ์ต้องให้อีกหน่วยงานหนึ่งเป็นเจ้าภาพ แต่การทำงานลักษณะดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จและสามารถแก้ปัญหาการค้ามนุษย์อย่างมีระบบ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจักต้องรู้และเข้าใจพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองตามกฎหมายที่ตนเป็นเจ้าภาพ และต้องรู้บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอื่นตามกฎหมายที่ร่วมเป็นเจ้าภาพด้วย และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกหน่วยมีความรู้และเข้าใจในการปฏิบัติจึงได้แยกลำดับขั้นตอนการปฏิบัติคดีค้ามนุษย์ออกเป็น ๗ ขั้นตอนตามแผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีค้ามนุษย์ ดังต่อไปนี้

แผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีคำมนุษย์

๑. การรับแจ้งเหตุ

กรณีบุคคลตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ หรือผู้พบเห็น หรือทราบเบาะแสการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ อาจเข้าแจ้งเหตุหรือมีหนังสือแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้ดังนี้

๑.๑ สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุหรือท้องที่ที่ประสบเหตุ

มีอำนาจหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุและอำนาจการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ และมีอำนาจสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจท้องที่นั้นๆ

๑.๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

มีอำนาจหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุและอำนาจการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์รวมทั้งความผิดเกี่ยวกับแรงงาน และความผิดที่เกี่ยวข้องเนื่องในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบทั่วราชอาณาจักร

สามารถแจ้งเหตุและร้องทุกข์ให้สอบสวนดำเนินคดีได้ที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์สายด่วน ๑๑๙๑

๑.๓ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่นั้น^๑

๑) กลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีอำนาจหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุและอำนาจการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาทั่วราชอาณาจักร

สามารถแจ้งเหตุและร้องทุกข์ให้สอบสวนดำเนินคดีได้ที่ กลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เลขที่ ๕๐๗ ซอยสวนพลู ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐

๒) ตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตรวจคนเข้าเมืองพื้นที่นั้น ๆ แต่ไม่มีอำนาจสอบสวน”

๑.๔ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม

กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยความผิดทางอาญาดังกล่าวจะต้องมีลักษณะของการกระทำผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตาม

^๑ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ (๑๖)

มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษจะต้องพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ทำการสอบสวนเป็นคดีพิเศษ หรือมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาอื่นใด ตามที่คณะกรรมการคดีพิเศษมีมติให้ทำการสืบสวนสอบสวน

ปัจจุบันคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เป็นคดีความผิดที่ปรากฏตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว^๒

๑.๕ หน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๗ องค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ทำงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

๒. การตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒.๑ กรณีผู้รับแจ้งไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

หลังจากที่รับแจ้งเหตุแล้ว หากผู้รับแจ้งไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วส่งเรื่องให้สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป-

การพิจารณาส่งเรื่องจะต้องพิจารณาด้วยเหตุผลและไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายในการแจ้งเหตุต่อหน่วยงานอื่นเนื่องจากถือว่าเป็นสิทธิของผู้เสียหายในเรื่องความไว้วางใจและความสะดวกของผู้เสียหาย ทั้งนี้ ผู้รับแจ้งควรอธิบายให้ผู้แจ้งหรือผู้เสียหายทราบและเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของตนด้วย

^๒ โปรดดูภาคผนวกที่ ๑๙ - ๒๕ อำนาจหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ รวมถึงคดีความผิดว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๒.๒ กรณีผู้รับแจ้งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

๒.๒.๑ ผู้แจ้งเป็นผู้เสียหาย

ให้สอบปากคำหรือสัมภาษณ์ผู้แจ้งและพิจารณาตามแนวทางการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เบื้องต้น (ให้ดูรายละเอียดแนวทางการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในข้อ ๕. ว่าด้วยเรื่องการคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้น) โดยพิจารณาว่า ผู้แจ้งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่ โดยพิจารณาได้จากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า การกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ หมายถึง ผู้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ จากการเป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใดโดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบหรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแลหรือ (มาตรา ๖ (๑))

การแสวงหาประโยชน์จากการเป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยัง ที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก (มาตรา ๖ (๒))

อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะต้องเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการดำเนินการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันได้แก่

๑. การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
๒. การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก
๓. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น
๔. การเอาคนลงเป็นทาส
๕. การนำคนมาขอทาน
๖. การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ซึ่งกฎหมายให้คำนิยามว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้
๗. การบังคับต้อวัยวะเพื่อการค้า
๘. การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคลไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

หากพิจารณาแล้วเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ให้ส่งตัวผู้เสียหาย พร้อมเอกสารการคัดแยกผู้เสียหายให้พนักงานสอบสวนพิจารณารับคำร้องทุกข์ตามกฎหมาย

หากไม่เข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์และเป็นความผิดตามกฎหมายอื่น ให้ส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีในคราวเดียวกัน

เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการส่งตัวผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาให้ความช่วยเหลือ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓

๒.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าผู้แจ้งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์หรืออาจจะเข้าข่ายการค้ามนุษย์

หากมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ หากจะจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองชั่วคราวตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จะต้องรายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีทราบโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมงนับตั้งแต่วันที่จัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองชั่วคราว หากมีความจำเป็นจะต้องให้การคุ้มครองเกินกว่ากำหนดเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลขอคุ้มครองชั่วคราวได้อีก ทั้งนี้ ศาลมีอำนาจอนุญาตได้ไม่เกิน ๗ วันโดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ดำเนินการจะต้องเป็นข้าราชการตำรวจระดับสารวัตรขึ้นไป (ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๗)) หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยในทางปฏิบัติให้นำบุคคลดังกล่าวมาสอบปากคำในฐานะผู้ให้ถ้อยคำ และรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อประกอบการยื่นคำร้องต่อศาลว่า มีความจำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริง และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์อย่างไร หากศาลไม่อนุญาตให้ยุติการคุ้มครองชั่วคราว กรณีหากศาลอนุญาตต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในสถานที่อันสมควรตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ซึ่งมีใช้ห้องขังหรือสถานคุมขังเมื่อครบกำหนด ๗ วัน ตามที่ศาลอนุญาตแล้ว ยังไม่มีพยานหลักฐานพิจารณาได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายให้ยุติการคุ้มครองชั่วคราว หากมีพยานหลักฐานพิจารณาได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ให้ส่งตัวผู้เสียหายให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรับคำร้องทุกข์ และส่งตัวให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ความช่วยเหลือต่อไป

กรณีมีผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์หลายราย ให้ส่งเอกสารการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ ดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนประกอบการสอบสวน และพิจารณาจัดบุคคลดังกล่าวเป็นพยานประกอบการดำเนินคดี

๒.๓ กรณีผู้แจ้งไม่ใช่ผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์

ควรทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมหลักฐาน และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ทั้งนี้ ในรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงควรจะต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) พฤติกรรมตามที่แจ้งเป็นอย่างไร

(๒) การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง มีการสอบปากคำพยานบุคคลที่ปาก พยานวัตถุและพยานเอกสารมีอะไรบ้าง

(๓) สรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า มีการกระทำผิดอาญาตามที่ได้รับแจ้งหรือไม่ หากไม่พบว่าเป็นความผิดให้เสนอยุติเรื่อง หากเป็นความผิดทางอาญา ให้พิจารณาด้วยว่าเป็นความผิดฐานใดแล้วเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป กรณีความผิดฐานค้ำมนุษย์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงอาจเรียกบุคคลที่ตรวจพบว่าเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิด ค้ำมนุษย์มาทำการคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้น แล้วส่งเอกสารการคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้นประกอบรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้พนักงานสอบสวนนำประกอบการสอบสวนต่อไป

(๔) กรณีเจ้าหน้าที่ตรวจพบหรือสืบสวนด้วยตนเอง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับข้อ ๒.๒

๓. การเตรียมการเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุม

การเข้าทำการตรวจค้นสถานที่ที่พบว่าเป็นสถานที่ค้ำมนุษย์หรือสถานที่เกี่ยวข้อง กรณีที่พยานหลักฐานยังไม่ชัดเจนหรือเป็นกรณีที่ผู้กระทำผิดอยู่ในสถานที่ดังกล่าวและยังไม่มีอำนาจจับหรือควบคุมตัวไว้ได้ ทำให้ต้องปล่อยตัวไปและโอกาสในการติดตามจับกุมทำได้ยาก ดังนั้น จึงควรพิจารณาเข้าตรวจค้นหลังจากการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อขออนุมัติต่อศาลออกหมายจับก่อน **เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วน** อาจดำเนินการไประหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๒. เช่น มีบุคคลตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์ตกอยู่ในสภาพที่หากไม่รีบเข้าช่วยเหลืออาจได้รับอันตรายแก่กายหรือเสียชีวิตโดยควรแยกการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ สถานที่เกิดเหตุ

หากทราบสถานที่แน่ชัด ให้จัดเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบและพิจารณาว่ามีสภาพเป็นไปตามที่ได้รับแจ้งหรือไม่ หากมีข้อมูลเพียงพอว่าเป็นสถานที่ที่ได้รับแจ้งและน่าเชื่อว่ามีบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์อยู่ในสถานที่ดังกล่าว ให้ตรวจดูทางเข้าออกของสถานที่ดังกล่าว หากเป็นไปได้ให้ขอแผนผังของสถานที่ดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายโยธาธิการของสำนักงานเขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

ในการปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจแฝงตัวเข้าไปหาข้อมูลในสถานที่เกิดเหตุเพื่อนำประกอบการวางแผนเข้าตรวจค้นก็ได้

หากข้อมูลที่ได้รับแจ้งไม่ระบุสถานที่ได้ชัดเจนให้สืบสวนจากพยานหลักฐานอื่นโดยเร็ว (วิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ดูวิธีการตรวจสอบในคดีค้ำมนุษย์รูปแบบต่างๆ ตามหัวข้อที่ ๔.๒)

๓.๒ กฎหมาย

หลังจากทราบสถานที่เกิดเหตุแน่ชัดแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก่อนการเข้าปฏิบัติ คือ การพิจารณาข้อกฎหมายที่ให้อำนาจผู้ปฏิบัติเข้าทำการตรวจสอบหรือตรวจค้น ซึ่งแยกออกได้ ๒ กรณี คือ

๓.๒.๑ กรณีชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กรณีมีข้อมูลชัดเจนว่ามีการค้ามนุษย์ภายในสถานที่เกิดเหตุให้พิจารณาว่าสถานที่ดังกล่าวมีกฎหมายให้อำนาจผู้ปฏิบัติในการเข้าตรวจค้นหรือไม่ เช่น เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นที่รโหฐานให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายค้นเพื่อเข้าทำการตรวจค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๑ หรือเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และหากเน้นย้ำว่าจะเอาหมายค้นมาได้ พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลายไปเสียก่อน หรือบุคคลนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย หรือซ่อนเร้น หากเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวเพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดสิ่งของได้ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗ เป็นต้น

หากการสืบสวนปรากฏว่า ในการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗ ดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น และรายงานเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ รวมทั้งผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตลอดจนจัดทำสำเนารายงานดังกล่าวไว้ให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนารายงานนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องดำรงตำแหน่งนายอำเภอหรือรองผู้กำกับการตำรวจชั้นไป หรือเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป ทั้งนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้น ส่งสำเนารายงานเหตุผลและผลการตรวจค้น บัญชีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ ต่อศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ทำการค้นหรือศาลอาญา ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุดการตรวจค้นเพื่อเป็นหลักฐาน

ในการดำเนินการดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำหน้าที่แทนได้และในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อดำเนินการก็ได้ แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่ผู้นั้นไม่ได้

อีกทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๘

๓.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กรณียังไม่ชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรือเป็นกรณียังไม่มีความชัดเจนได้ว่า มีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่มีความจำเป็นเร่งด่วน จะต้องเข้าทำการตรวจค้น เช่น การรับแจ้งขอให้เข้าช่วยเหลือคนงานถูกกักขัง แต่ยังไม่ทราบข้อเท็จจริงชัดเจนว่า คนงานดังกล่าวถูกกักขังไว้ด้วยสาเหตุใด ก็อาจอาศัยอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เข้าทำการตรวจค้นได้ โดยหากตรวจพบพยานหลักฐานที่เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์จึงค่อยดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เช่น พบว่าคนงานต่างด้าวดังกล่าวถูกบังคับใช้แรงงาน เป็นต้น ทั้งนี้ หากเป็นการปฏิบัติหลายหน่วยงานควรให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่ใช้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ นั้นๆ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการเข้าตรวจค้น ซึ่งสามารถแยกการดำเนินการได้ดังนี้

๓.๒.๒.๑ เมื่อมีคนงานอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ

หากตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วทราบเบื้องต้นว่า มีคนงานอยู่ในสถานที่ตามที่ได้รับแจ้ง ก็อาจอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๓๙ ในการเข้าไปตรวจยังสถานประกอบกิจการของนายจ้าง เพื่อจะได้เห็นสภาพจริงในการปฏิบัติงานของนายจ้าง ลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้าง และสภาพการทำงานของลูกจ้างชาย ลูกจ้างหญิง หรือลูกจ้างเด็ก และการเข้าไปตรวจในสถานประกอบกิจการของพนักงานตรวจแรงงาน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงจากทั้งฝ่ายลูกจ้าง นายจ้าง ตลอดจนตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งที่นายจ้างได้จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือนายจ้างจัดทำขึ้นเองเพื่อประโยชน์ในการจ้างงาน หรือเอกสารหลักฐานที่ลูกจ้างจัดทำขึ้นเอง

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานตรวจแรงงานในการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการตรวจสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ พนักงานตรวจแรงงาน หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน โดยให้พนักงานตรวจแรงงานซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ณ กรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น ดำเนินการตรวจสถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้คำแนะนำหรือมีคำสั่งเป็นหนังสือตามมาตรา ๑๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้นายจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตรวจติดตามผลในกรณีที่นายจ้างยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และให้พนักงานตรวจแรงงานซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดส่วนราชการอื่น ดำเนินการตรวจสถานประกอบกิจการในลักษณะเป็นการตรวจทั่วไป ตามคู่มือการตรวจสถานประกอบกิจการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพื่อให้คำแนะนำแก่นายจ้างในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยให้จัดทำแผนการตรวจในรอบหนึ่งเดือนประสานกับพนักงานตรวจแรงงาน ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็นการล่วงหน้าเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการตรวจ ทั้งนี้ ขณะการตรวจแรงงานให้พนักงานตรวจแรงงานสังกัดส่วนราชการอื่นต้องตรวจสถานประกอบกิจการเฉพาะในเขตอำนาจของตนเท่านั้น โดยให้ติดบัตรประจำตัวพนักงานตรวจแรงงานทุกครั้งเมื่อได้ดำเนิน

การตรวจสอบสถานประกอบกิจการแล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดส่วนราชการอื่นประสานกับพนักงานตรวจแรงงานซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เพื่อแจ้งผลการดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในขั้นตอนต่อไปในกรณีที่นายจ้างยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และพนักงานตรวจแรงงานสังกัดส่วนราชการอื่นซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในเขตท้องที่ความรับผิดชอบใดสามารถประสานกับพนักงานตรวจแรงงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อแจ้งผลการดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในขั้นตอนต่อไปในกรณีที่นายจ้างยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยสามารถประสานงานโดยตรงกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ที่โทรศัพท์สายด่วน ๑๕๔๖

๓.๒.๒.๒ เมื่อมีคนต่างด้าวอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ

หากได้ข้อเท็จจริงว่ามีคนงานต่างด้าวอยู่ในสถานที่ตามที่ได้รับแจ้งและมีเหตุอันควรสงสัยว่า คนต่างด้าวดังกล่าวทำงานในระหว่างเวลาที่เชื่อได้ว่ามีการทำงาน ก็อาจอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๘ เข้าทำการตรวจสอบเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๘ และจะต้องมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปปฏิบัติการดังกล่าว โดยจะต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ การตรวจสอบดังกล่าว เรียกว่า การตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งต้องกระทำไปพร้อมๆ กับการหาพยานหลักฐานการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวยังถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๗๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ อีกด้วย และสามารถประสานงานโดยตรงกับกรมการจัดหางานได้ที่โทรศัพท์สายด่วน ๑๖๙๔

๓.๒.๒.๓ เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการ

เมื่อตรวจสอบพบว่า สถานที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการ อาจใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๒๔ เข้าไปตรวจสอบสถานที่ดังกล่าวได้ โดยเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อหรือสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในสถานบริการแห่งใด ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา มีอำนาจเข้าไปตรวจภายในสถานบริการนั้นได้ไม่ว่าในเวลาใดๆ และในการปฏิบัติหน้าที่ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยโดยสามารถประสานงานโดยตรงกับสถานีตำรวจในท้องที่นั้นๆ ได้

๓.๒.๒.๔ เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นโรงแรม

เมื่อตรวจสอบพบว่าสถานที่เกิดเหตุเป็นโรงแรม อาจใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔๕ เข้าทำการตรวจสอบโดยผู้ทำการตรวจสอบจะต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔ และจะต้องได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากนายทะเบียน ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เข้าไปในโรงแรมในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบใบอนุญาต ทะเบียนผู้พัก บัตรทะเบียนผู้พัก สภาพและลักษณะของโรงแรม หรือตรวจสอบห้องพัก ที่ว่าง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของโรงแรมที่เปิดใช้ร่วมกันหรือเข้าไปในโรงแรมในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบจำนวนและประวัติของพนักงานโรงแรม ทั้งนี้ เพื่อควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของโรงแรมมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาเมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของโรงแรมนั้นก็ได้ ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่การตรวจสอบใกล้จะเสร็จสิ้นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หากเน้นเข้าในการตรวจสอบจะมีการปกปิดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงเอกสารหรือหลักฐานไปจากเดิม และสามารถประสานงานโดยตรงกับกรมการปกครองได้ที่โทรศัพท์สายด่วน ๑๕๔๘

และในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวและหนังสือมอบหมายจากนายทะเบียนแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๓.๒.๒.๕ เมื่อสถานที่เกิดเหตุอยู่บนเรือไทยหรือเรือต่างประเทศ

เมื่อได้รับแจ้งว่ามีการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์อยู่บนเรือ เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งควรแจ้งหน่วยงานที่มีเรือซึ่งเป็นยานพาหนะที่สามารถออกไปตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ และหน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจค้นหรือตรวจสอบภายในเรือดังกล่าวด้วย หน่วยงานที่มีอำนาจและยานพาหนะที่สามารถตรวจสอบการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์และความผิดที่เกี่ยวข้องได้มีดังนี้

(ก) กองทัพเรือ

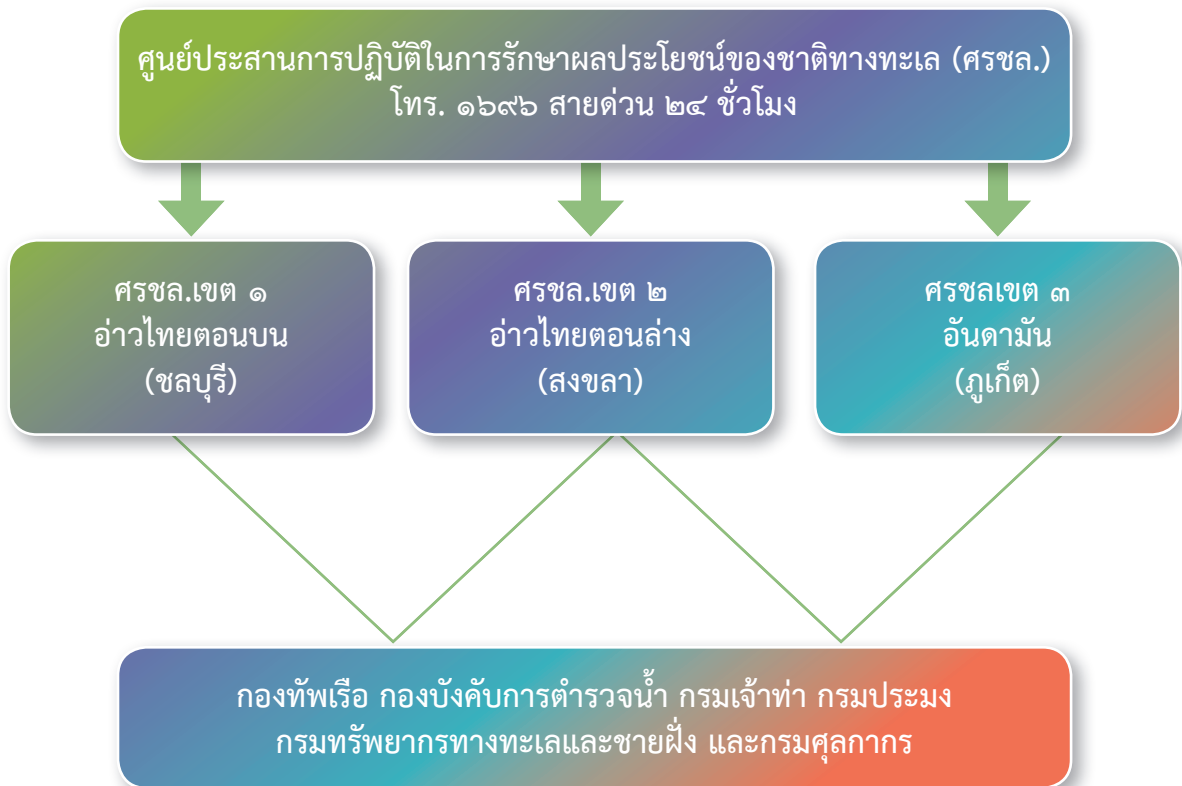
กองทัพเรือมีภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบทางทะเล นอกจากการรักษาความมั่นคงของชาติแล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่ในการรักษากฎหมายในทะเลตามกฎหมายต่างๆ รวม ๒๙ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. ๒๕๙๐ มาตรา ๔ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำเกี่ยวกับการนำข้าว หรือสินค้าอื่น หรือยาเสพติดออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร หรือการที่คนต่างด้าวเข้ามาหรือนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร ทั้งนี้ โดยทางทะเล ทางลำน้ำซึ่งติดต่อกับต่างประเทศ หรือทางลำน้ำซึ่งออกไปสู่ทะเลได้ หรือทำการประมงทางทะเลอันเป็นความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการสำรวจและห้ามกักกันข้าว กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่นๆ ในภาวะคับขัน กฎหมายว่าด้วยการส่งออกภายนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือกฎหมายเกี่ยวกับการประมง ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจสืบสวนสอบสวนได้ และมีอำนาจทำการหรือสั่งให้ทำการเฉพาะเท่าที่จำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจ ค้น และบังคับผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือให้รู้หรือหรือขนส่งของในเรือเพื่อการตรวจค้น
- (๒) จับเรือ และบังคับผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือให้พวงเรือ หรือให้ทำการอื่นเพื่อให้เรื่อนั้นไปยังที่ซึ่งสะดวกแก่การตรวจค้น การสอบสวน หรือการดำเนินคดี
- (๓) ยึดเรือที่จับไว้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นในกรณีที่ฟ้องผู้ต้องหา
- (๔) จับและควบคุมผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ได้ไม่เกิน ๗ วัน เมื่อพ้นกำหนดต้องปล่อยหรือส่งตัวให้พนักงานสอบสวนพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนเท่าที่ทำไว้

นอกจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว กองทัพเรือยังมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ เป็นต้น เจ้าหน้าที่ทหารเรือจึงเป็นทั้งพนักงานเจ้าท่า พนักงานศุลกากร พนักงานประมง พนักงานตรวจแรงงาน และเป็นเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นๆ ในขณะเดียวกัน รวมทั้งมีสิทธิในการขึ้นตรวจเรือในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและทะเลหลวง ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัย ๕ กรณี และสิทธิในการไล่ตามติดพันเรือต่างชาติออกไปในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและทะเลหลวง ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ดังนั้นในการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการกระทำผิดตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะกรณีที่ต้องมีการปฏิบัติการในทะเล เจ้าหน้าที่ทหารเรือจึงสามารถใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายต่างๆ ปฏิบัติการได้ทั้งการปฏิบัติโดยลำพัง หรือปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การรับแจ้งเหตุการณ์ตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าช่วยเหลือ ตรวจค้น จับกุม ตามแต่สถานการณ์ โดยกองทัพเรือมีพร้อมทั้งด้านองค์วัตถุและองค์บุคคลในการปฏิบัติการในทะเล

นอกจากนั้นแล้ว กองทัพเรือยังเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติของศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ซึ่งมีหน่วยงานหลักที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในทะเลอีก ๕ หน่วย ได้แก่ กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า กรมประมง และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นเครือข่ายในการรักษาผลประโยชน์ของชาติในทะเลซึ่งรวมถึงการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายทางทะเล ศรชล. จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการประสานการปฏิบัติในการปราบปรามการค้ามนุษย์ในทะเล โดย ศรชล. มีพื้นที่รับผิดชอบทางทะเลของไทยทั้งหมดแบ่งเป็น ศรชล.เขต ๑ รับผิดชอบพื้นที่อ่าวไทยตอนบน ศรชล.เขต ๒ รับผิดชอบอ่าวไทยตอนล่าง และ ศรชล.เขต ๓ รับผิดชอบด้านทะเลอันดามันสามารถประสานงานโดยตรงกับกองทัพเรือ/ศรชล. ได้ที่โทรศัพท์สายด่วน หมายเลข ๑๖๙๖ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

การประสาน ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ร่วมปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในทะเล

(ข) กองบังคับการตำรวจน้ำ

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ กองบังคับการตำรวจน้ำเป็นหน่วยงานสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่วราชาอาณาจักร ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาในเขตน่านน้ำไทย ท่าเรือชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และในทะเลหลวงเฉพาะเรือไทย และความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย โดยถือปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบตามที่คือ พื้นที่ในทะเลอาณาเขต ๑๒ ไมล์ทะเลจากเส้นฐาน และพื้นที่ในทะเลเขตต่อเนื่องอีก ๑๒ ไมล์ทะเล รวมทั้งพื้นที่ในแม่น้ำใกล้ฝั่งทะเล และพื้นที่ตามลำแม่น้ำโขงโดยมีเรือตรวจการณ์เป็นยานพาหนะในการออกตรวจทางทะเลและแม่น้ำ สามารถประสานงานโดยตรงกับตำรวจน้ำได้ที่โทรศัพท์สายด่วน หมายเลข ๐-๒๓๘๔-๒๓๔๒

นอกจากนี้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (หรือกรมเจ้าท่า) ได้มอบอำนาจให้ตำรวจน้ำ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งห้ามหรือจำกัดมิให้เรือรับจ้างในเขตใดๆ เมื่อเห็นว่า การเดินเรือรับจ้างนั้นจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน (มาตรา ๕ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๒) การฝ่าฝืนตามข้อ (๑) จะสั่งงดการเดินเรือ หรือยึดใบอนุญาตชั่วคราวได้ไม่เกิน ๖ เดือน (มาตรา ๗ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๓) สั่งยึดใบอนุญาตใช้เรือไว้มีกำหนดไม่เกิน ๖ เดือน หากฝ่าฝืนใช้เรือที่ไม่มีใบอนุญาตใช้เรือ หรือใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุ หรือผิดไปจากเขตการเดินเรือ (มาตรา ๙ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๔) เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อความปลอดภัยแก่การเดินเรือให้มีอำนาจประกาศกำหนดเส้นทางเดินเรือในแม่น้ำลำคลองเป็นการชั่วคราว หากฝ่าฝืนมีอำนาจให้ยึดประกาศนียบัตรควบคุมเรือได้ (มาตรา ๕๒ ทวิ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๕) ยึดใบอนุญาต หรือประกาศนียบัตรของผู้ที่ฝ่าฝืนในเรื่องความเร็วเรือเกินอัตราที่เจ้าท่ากำหนด (มาตรา ๑๐๑ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๖) มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้เรือที่มีสภาพไม่ปลอดภัย หรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน จนกว่าจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เรียบร้อย (มาตรา ๑๓๙ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๗) มีอำนาจขึ้นไปตรวจตราเรือทุกลำเพื่อความเรียบร้อยถูกต้อง (มาตรา ๑๕๘ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๘) มีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตใช้เรือ สำหรับเรือไทยที่ได้รับอนุญาตแล้วมีอุปกรณ์การเดินเรือที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน (มาตรา ๑๖๐ วรรคแรกและวรรคสอง พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๙) สั่งห้ามเรือโดยสาร หรือเรือบรรทุกสินค้าโดยสารที่มีสภาพไม่ปลอดภัยต่อคนโดยสาร หรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน (มาตรา ๑๗๐ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๑๐) สั่งกักเรือลำใดที่บรรทุกเกินกว่าเส้นแนวน้ำที่กำหนดในใบสำคัญการตรวจเรือ จนกว่าจะดำเนินการให้เรียบร้อย (มาตรา ๑๗๖ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)
- (๑๑) ออกคำสั่งงดใช้ใบอนุญาตหรือใบประกาศนียบัตร กรณีผู้ได้รับหย่อนความสามารถ หรือประพฤติน่าไม่สมควรแก่หน้าที่ (มาตรา ๒๙๑ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖)

การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในเรือประมง และกิจการต่อเนื่องเป็นงานหลักงานหนึ่งของกองบังคับการตำรวจน้ำ โดยอาศัยอำนาจดังกล่าวข้างต้นในการตรวจเรือประมงและเรือประเภทต่างๆ ซึ่งถ้าพบการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาในเขตน่านน้ำไทย ทำเรือชายฝั่งทะเลซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และในทะเลหลวง ก็สามารถดำเนินการบังคับใช้กฎหมายได้ในทันที

(ค) กรมเจ้าท่า

กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล ด้านความปลอดภัยต่อการสัญจรทางน้ำและระบบการขนส่งทางน้ำของประเทศในภาพรวม มีเครื่องมือหรือกลไกในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยใช้อำนาจกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งสิ้น ๑๑ ฉบับ ทั้งนี้กฎหมายที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในด้านการบังคับใช้แรงงานและบริการในเรือประมง ได้แก่ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ และพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑ ซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เจ้าท่าคนใดก็ดี หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าท่ามีอำนาจในการขึ้นตรวจเรือได้ทุกลำที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ทราบว่าได้มีการละเมิดต่อข้อบังคับในพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

การขึ้นตรวจเรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถดำเนินการตรวจสอบทั้งบุคคลและยานพาหนะเพื่อให้ทราบว่าได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เช่น การตรวจประกาศบัตรผู้ควบคุมเรือ การตรวจเอกสารประจำเรือ การตรวจหนังสือคนประจำเรือ การตรวจสภาพความปลอดภัยของตัวเรือและอุปกรณ์ความปลอดภัยภายในเรือ เป็นต้น

ในกรณีมีการตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในเรือประมงนั้น กรมเจ้าท่าสามารถเป็นหน่วยงานสนับสนุนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเรือ และบุคคลประจำเรือ และเจ้าของเรือได้ เพื่อจัดเป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน รวบรวมเอกสารหลักฐานในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด โดยประสานการติดต่อกับหน่วยงานเจ้าท่า ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลางได้ที่โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข ๑๑๙๙

(ง) กรมประมง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ส่วนใหญ่จะเป็นการตรวจตราในน่านน้ำภายในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย คือ ๑๒ ไมล์ทะเลนับจากเส้นฐานที่ใช้กำหนดในการวัดทะเลอาณาเขตตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล เนื่องจากความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมงจะเกี่ยวข้องกับพื้นที่ห้ามทำการประมง ซึ่งมีอยู่ภายในบริเวณทะเลอาณาเขต ในบางกรณีเขตพื้นที่ห้ามทำการประมงอาจอยู่ห่างไกลออกไปจากแนวทะเลอาณาเขต เช่น แนวเขตห้ามทำการประมงในฤดูที่สัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อน ในบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ประมาณ ๖๓ ไมล์ทะเล บริเวณหลังเกาะสมุย เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่ก็อยู่ภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย (ภายในเขต ๒๐๐ ไมล์ทะเลนับจากเส้นฐาน)

ซึ่งประเทศไทยในฐานะรัฐชายฝั่งย่อมมีสิทธิอธิปไตย (Sovereign Right) ในการดูแลและปกป้องการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายประมงจึงมีอำนาจในการตรวจสอบการทำการประมงของเรือประมงในบริเวณดังกล่าวได้ด้วย

เนื่องจากความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมง เป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ภายในน่านน้ำซึ่งเป็นที่จับสัตว์น้ำ หรือเขตการประมงของประเทศไทย ดังนั้น อำนาจในการจับกุมของพนักงานเจ้าหน้าที่จึงอยู่ภายในเขตดังกล่าวเท่านั้น มิได้มีอำนาจออกไปทำการจับกุมนอกน่านน้ำหรือในเขตทะเลหลวง (High Sea) แต่ประการใด เว้นแต่เป็นกรณีที่อยู่ระหว่างการไล่ติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด (Hot pursuit) ซึ่งความผิดได้เกิดขึ้นก่อนหน้านั้นแล้วในน่านน้ำที่รัฐชายฝั่งมีอำนาจจับกุมเท่านั้น

การตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิด พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมีอำนาจหน้าที่จับกุมเฉพาะตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ และตามพระราชบัญญัติฉบับอื่นๆ ที่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมประมงเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น อย่างไรก็ตาม พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยตรง เช่น ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น หากมีการพบการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงก็ไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ และไม่สามารถกักเรือประมงไว้ได้หากเรือประมงลำดังกล่าวมิได้มีการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมง จึงต้องอาศัยพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการ

การเข้าตรวจเรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงจะใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ เพื่อตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเรือต่างๆ เช่น ใบทะเบียนเรือ ใบอนุญาตให้ใช้เรือ ใบอนุญาตของผู้ควบคุมเรือ ตามที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าท่า ตลอดจนจะใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ในการตรวจสอบใบอนุญาต (ใบอนุญาตให้ใช้เครื่องมือทำการประมง) ว่าได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ มีการระบุบุคคลผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมงอยู่ในใบอนุญาตถูกต้องหรือไม่เท่านั้น โดยสามารถประสานงานโดยตรงกับสำนักงานประมงประจำจังหวัดนั้นๆ หรือสำนักบริหารจัดการด้านการประมง ได้ที่โทรศัพท์หมายเลข ๐๒-๕๖๑ ๓๖๙๑

ในส่วนของ การตรวจบุคคล พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมิได้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้โดยตรง และไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบในเรื่องใดๆ ได้ เพียงแต่ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการตรวจค้นบุคคลในเบื้องต้นได้เท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีสถานที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งในการตรวจค้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องนำกฎหมายเหล่านั้นมาใช้ในการตรวจสอบสถานที่ เช่น หอพัก ก็ต้องอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้น

๓.๓ การวางแผนและจัดทีมเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น

เมื่อทราบสถานที่เกิดเหตุและกฎหมายที่จะใช้เข้าทำการตรวจสอบหรือตรวจค้นแล้ว ก่อนเข้าดำเนินการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้พิจารณาด้วยดังนี้

(๑) มีผู้เสียหายที่ต้องการให้ช่วยเหลืออยู่ในที่เกิดเหตุจำนวนเพียงใด และหลังจากการช่วยเหลือแล้ว จะนำผู้เสียหายไปไว้ที่ใด

(๒) มีผู้ต้องสงสัยอยู่จำนวนเท่าใด และจะต้องใช้เจ้าหน้าที่มากเท่าใดจึงจะสามารถควบคุมผู้ต้องสงสัย ได้อย่างปลอดภัย และควรนำตัวผู้ต้องสงสัยไปไว้ที่ใดหลังการจับกุม

(๓) นอกจากผู้เสียหายและผู้ต้องหาอยู่ในสถานที่เกิดเหตุแล้ว ยังมีบุคคลอื่นอีกหรือไม่ เช่น ลูกค้า ที่มาซื้อบริการทางเพศ คนงานถูกต้องตามกฎหมาย สมาชิกครอบครัว ฯลฯ หากมี ให้พิจารณาว่าควรทำอย่างไร กับบุคคลเหล่านั้น

(๔) มีข้อมูลบ่งชี้ว่า มีผู้เสียหายเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บหรือไม่ หากมีให้พิจารณาเหตุผลว่า สมควรหรือไม่ ที่จะต้องนำเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ไปด้วย

(๕) ให้พิจารณาจัดหาลำม หากผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นบุคคลต่างด้าว

(๖) บุคคลอื่นๆ เช่น นักสังคมสงเคราะห์ ตัวแทนมูลนิธิ ฯลฯ อาจร่วมไปด้วย กรณีที่อาจต้องคัดแยก ผู้เสียหายในที่เกิดเหตุ

(๗) กำหนดช่องทางที่ดีที่สุดใน การเข้าไปยังสถานที่ดังกล่าว

(๘) หากจำเป็นให้จัดชุดแนวป้องกันและชุดปฏิบัติชุดแรกในเวลาเดียวกัน

(๙) กำหนดหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่เข้าไปปฏิบัติให้ชัดเจน เช่น ผู้รับผิดชอบปิดเส้นทางเข้าออก ผู้รับผิดชอบควบคุมผู้ต้องสงสัยและดูแลผู้เสียหาย ผู้รับผิดชอบถ่ายภาพและถ่ายวิดีโอ เป็นต้น หากมีหลายหน่วย ควรให้หัวหน้าหน่วยที่รับผิดชอบตามกฎหมายหรือผู้รับผิดชอบตามหมายค้นเป็นหัวหน้าผู้สั่งการ

๓.๔ ความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงในการเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณามีข้อมูลอะไรบ้างที่บ่งชี้ถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

(๒) ผู้ต้องสงสัย-มีจำนวนเท่าใด และมีพฤติกรรมหรือประวัติในการถูกดำเนินคดีและพกพาอาวุธหรือ อาวุธปืนหรือไม่

(๓) ผู้เสียหาย-มีจำนวนเท่าใดและมีท่าทางว่าจะตื่นตระหนกหรือไม่

(๔) สถานที่เกิดเหตุ-มีสิ่งใดที่เป็นอันตรายหรือไม่

(๕) จะมีวิธีบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างไร

๓.๕ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาถึงเครื่องมือรักษาความปลอดภัย เช่น อาวุธปืน เสื่อเกราะ กุญแจมือ สำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติ
- (๒) พาหนะ-กำลังพล จะเดินทางไปยังสถานที่นั้น และการเคลื่อนย้ายผู้ต้องหาและผู้เสียหายออกจาก สถานที่ที่เข้าตรวจค้นจับกุม กรณีมีจำนวนมากจะใช้พาหนะใด
- (๓) อุปกรณ์ถ่ายภาพ-กล้องวิดีโอ รวมถึงกล้องถ่ายภาพ
- (๔) เครื่องมือในการตรวจค้น-ไฟฉาย ไฟฟ้าเดินทาง ไขควง เอกสารบันทึกการตรวจค้น ปากกา
- (๕) การติดต่อสื่อสาร-เจ้าหน้าที่จะติดต่อสื่อสารกันอย่างไร-ใช้เสียง วิทยู หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่
- (๖) การแต่งกาย-ควรมีสัญลักษณ์เพื่อสามารถบอกฝ่ายได้

๔. การเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุม

ควรพิจารณาประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

- (๑) ก่อนเข้าไปปฏิบัติ หัวหน้าชุดควบคุมการปฏิบัติควรประชุมชี้แจงการปฏิบัติและตรวจสอบความพร้อมเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ
- (๒) กำชับเจ้าหน้าที่ชุดที่เข้าไปปฏิบัติชุดแรก ให้มีกล้องถ่ายวิดีโอ และกล้องถ่ายภาพ บันทึกภาพ สถานที่เกิดเหตุในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้
- (๓) ตรวจสอบการแต่งกายของชุดปฏิบัติว่ามีสัญลักษณ์ของหน่วยปฏิบัติการเพื่อเป็นการบอกฝ่ายและ ป้องกันความสับสน
- (๔) ควบคุมสถานที่เกิดเหตุในทันทีที่ทำได้
- (๕) ให้แน่ใจว่าชุดปฏิบัติทราบตำแหน่งของผู้ต้องสงสัย และกักตัวไว้ในทันทีที่ทำได้ เพื่อป้องกันไม่ให้ ผู้ต้องสงสัยทิ้งหรือทำลายสิ่งใดที่ครอบครองอยู่ และเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่ออันตรายของบุคคล และตัด การสื่อสารระหว่างผู้ต้องสงสัยกับบุคคลอื่น รวมทั้งผู้ต้องสงสัยด้วยกันเอง หากจำเป็นให้ใช้เครื่องพันธนาการ
- (๖) หากผู้เสียหาย ผู้ต้องสงสัย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติ หรือเจ็บป่วยอย่างเห็นได้ชัด และต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ทันที ให้จัดการรักษาพยาบาลทันที ที่ทำได้ ทั้งในสถานที่เกิดเหตุ หรือเคลื่อนย้ายไปยังโรงพยาบาล
- (๗) พยายามหาสถานที่ที่ปลอดภัยเพื่อแยกผู้เสียหายไว้ส่วนหนึ่ง มอบผู้รับผิดชอบดูแลผู้เสียหายและ ให้คิดเสมอว่า ผู้เสียหายอาจตื่นตระหนก หรืออาจมีปฏิกิริยาต่อต้าน ให้พยายามทำความเข้าใจและกันผู้เสียหาย ออกจากผู้ต้องสงสัย เพื่อที่จะได้ไม่ถูกผู้ต้องสงสัยข่มขู่ได้ ทั้งทางสายตาและวาจา

(๘) เมื่อจับกุมผู้ต้องสงสัย และสามารถควบคุมสถานที่เกิดเหตุได้แล้ว ให้นำล่าม นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่มูลนิธิ (ถ้ามี) เข้ามายังสถานที่นั้น เพื่ออธิบายถึงสถานการณ์และสร้างความมั่นใจให้ผู้เสียหาย

(๙) มอบให้ผู้รับผิดชอบนำผู้เสียหายชี้ทรัพย์สินส่วนตัว จัดทำแผนที่สังเขปคร่าวๆ และก่อนเคลื่อนย้ายทรัพย์สินให้ถ่ายภาพและวิดีโอประกอบ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๑๐) ควรย้ายผู้เสียหายออกไปจากสถานที่นั้น และนำไปไว้ยังที่ปลอดภัย เช่น สถานีตำรวจ บ้านพักฉุกเฉิน โรงพยาบาล เป็นต้น

(๑๑) หากมีบุคคลอื่นอยู่ด้วย เช่น ลูกค้า หรือคนงานถูกต้องตามกฎหมาย ให้หารายละเอียดและย้ายออกจากสถานที่เกิดเหตุในทันทีที่ทำได้

(๑๒) เมื่อควบคุมผู้ต้องสงสัยและเคลื่อนย้ายผู้เสียหายไว้ในที่ปลอดภัยแล้ว ให้ตรวจค้นสถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด รวมทั้งยานพาหนะที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บพยานหลักฐานอย่างซ้ำๆ ไม่ต้องรีบร้อน เพื่อการตรวจค้นจะทำได้อย่างสมบูรณ์ โดยแบ่งความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ ชุดหนึ่งตรวจค้น ชุดหนึ่งบันทึกข้อมูล ชุดหนึ่งเก็บหลักฐาน

(๑๓) ก่อนเริ่มการตรวจค้น แจ้งผู้ต้องสงสัยให้ทราบดังนี้

- อำนาจในการตรวจค้นครั้งนี้
- หากใช้หมายศาลในการตรวจค้น ให้แสดงให้ผู้รับผิดชอบสถานที่ทราบ
- ในการตรวจค้นควรมีผู้รับผิดชอบสถานที่ร่วมเป็นพยานในการตรวจค้นและถ่ายภาพ และถ่ายวิดีโอไว้โดยตลอด

(๑๔) ระหว่างการตรวจค้น หัวหน้าผู้ตรวจค้นหรืออาจมอบความรับผิดชอบแก่ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้รวบรวมพยานหลักฐาน จดรายละเอียด เพื่อพิจารณาพยานหลักฐาน ข้อกล่าวหาที่จะดำเนินคดีกับผู้ถูกจับ และจัดทำบันทึกการจับ

(๑๕) ให้พิจารณาเก็บสิ่งของทุกชิ้นที่คิดว่าอาจใช้เป็นหลักฐานพยานที่เกี่ยวข้องกับคดีและสามารถยืนยันการกระทำผิดหรือหลักฐานที่โต้แย้งการกระทำผิดได้ หากไม่แน่ใจให้เก็บสิ่งนั้นไว้ก่อนแล้วให้พนักงานสอบสวนคืนในภายหลัง

(๑๖) จัดทำบัญชีรายการสิ่งของทั่วไป และสิ่งของที่ใช้เป็นพยานหลักฐาน หากมีสิ่งของ และเอกสารเป็นจำนวนมากให้หากล่องมาฉีกแล้วให้เจ้าหน้าที่และผู้รับผิดชอบสถานที่ลงลายมือชื่อกำกับพร้อมถ่ายภาพและวิดีโอไว้เป็นหลักฐาน เพื่อนำไปตรวจสอบในภายหลัง

๔.๑ การตรวจค้นและตรวจสอบบุคคล

หลังจากควบคุมผู้ต้องสงสัยและแยกผู้เสียหายไว้ในที่ปลอดภัยแล้ว ควรมีการตรวจค้นและตรวจสอบตัวบุคคลโดยละเอียด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การตรวจค้นบุคคล มี ๓ กรณี คือ

(๑) การค้นบุคคลในที่สาธารณะสถาน ตามมาตรา ๙๓ บัญญัติไว้ว่า ห้ามมิให้ค้นตัวบุคคลในสาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลนั้นมีสิ่งของไว้ในครอบครอง เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด

(๒) การค้นตัวบุคคลอยู่ในที่รโหฐาน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง เป็นการตรวจค้นบุคคลเนื่องจากการค้นในที่รโหฐาน และมีบุคคลขัดขวางการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลนั้นนำสิ่งของที่ต้องการพบชุกซ่อนในร่างกาย เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจค้นมีอำนาจค้นตัวบุคคลดังกล่าว และหากพบสิ่งของนั้นก็ยึดไว้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) การค้นตัวผู้ต้องหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ เป็นการตรวจค้นกรณีมีการจับตัวผู้ต้องหาแล้ว เจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้รับตัวผู้ถูกจับ มีอำนาจค้นตัวผู้ต้องหาและยึดสิ่งของต่างๆ ไว้เป็นพยานหลักฐานได้

การตรวจค้นบุคคลจักต้องกระทำโดยความสุภาพ หากเป็นการค้นผู้หญิง ต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ วรรคสอง

นอกจากการตรวจค้นโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจค้นบุคคลซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ เมื่อผู้นั้นยินยอม แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจค้นเช่นเดียวกัน

นอกจากการตรวจค้นตัวบุคคลแล้ว เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจค้นควรตรวจค้นยานพาหนะที่จอดไว้บริเวณสถานที่เข้าทำการตรวจค้นด้วย โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗ (๓) ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจค้นยานพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีพยานหลักฐาน หรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อยู่ในยานพาหนะนั้น

สำหรับการตรวจค้นโดยอาศัยอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย (มาตรา ๒๘)

ในการตรวจค้นสถานที่และบุคคล เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติจะต้องมีการตรวจสอบตัวบุคคลกับหลักฐานต่างๆ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง ใบอนุญาตขับขี่ ฯลฯ เพื่อสามารถยืนยันตัวบุคคลที่พบในสถานที่ดังกล่าว แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่มีหลักฐานที่สามารถยืนยันตัวบุคคลได้ หากเป็นคนไทยให้ตรวจสอบกับข้อมูลทะเบียนราษฎรโดยการซักถามรายละเอียดของบุคคลดังกล่าว เช่น วัน/เดือน/ปีเกิด ชื่อบิดามารดา หรือเปรียบเทียบกับรูปถ่ายในบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลต่างด้าวให้ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการเข้าเมือง การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและการอนุญาตทำงาน ปรากฏรายละเอียดดังนี้

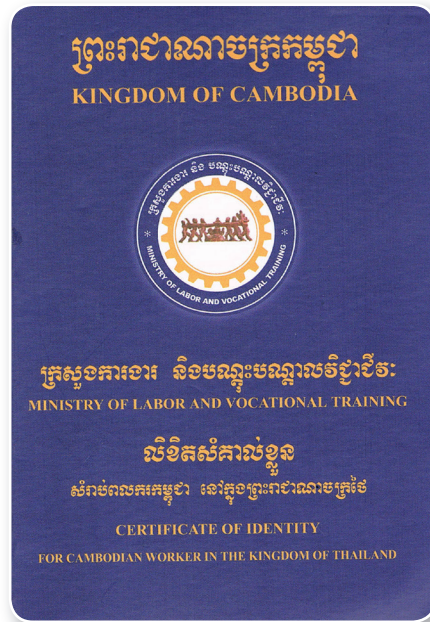
๔.๑.๑ การตรวจสอบการเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(๑) แนวทางการตรวจสอบหนังสือเดินทาง

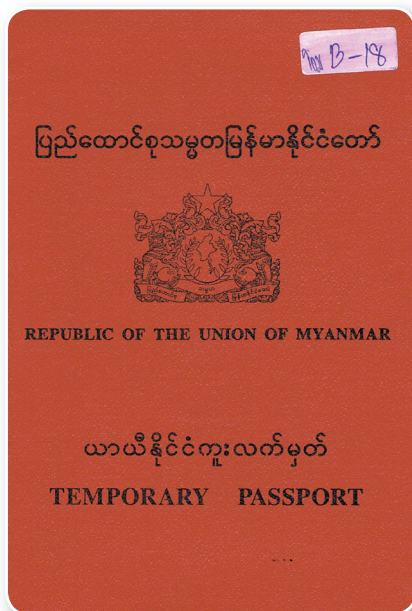
- สอบถามชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด ว่าตรงกับที่ระบุในหนังสือเดินทางหรือไม่
- ประเมินอายุคนต่างด้าวกับอายุที่แจ้งอยู่ในหนังสือเดินทางว่าต่างกันหรือไม่
- ดูภาพถ่าย เปรียบเทียบความสูง
- ดูการแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพถ่าย
- ดูวันหมดอายุของหนังสือเดินทาง
- ดูลายมือชื่อโดยให้เขียนลายมือชื่อแล้วเปรียบเทียบกับลายมือชื่อในหนังสือเดินทาง
- ฟังจากภาษาที่คนต่างด้าวใช้

ถ้าไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒ หรือ ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(ตัวอย่างหน้าปกหนังสือเดินทางประเทศกัมพูชา พม่า ลาว)

กัมพูชา

พม่า

ลาว

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศกัมพูชา และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

รูปถ่ายตัวถือบัตร
Photograph of Bearer

ภาพถ่ายเจ้าของหนังสือเดินทาง

ชื่อ และนามสกุล

นามสกุล และ ชื่อ :
Surname and Name :

ลายเซ็น หรือ นิ้วโป้งขวา
Bearer's Signature or right thumb print

นิตยสารตัวถือบัตรนี้ มีผลใช้บังคับสำหรับเดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย และกลับสู่ราชอาณาจักรกัมพูชา
This Certificate of identity is valid for traveling in the Kingdom of Thailand and return to the Kingdom of Cambodia

นิตยสารตัวถือบัตร
Certificate of Identity

หมายเลขหนังสือเดินทาง

No:

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศกัมพูชา และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

ชื่อและนามสกุล

วันออกหนังสือเดินทาง

วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง

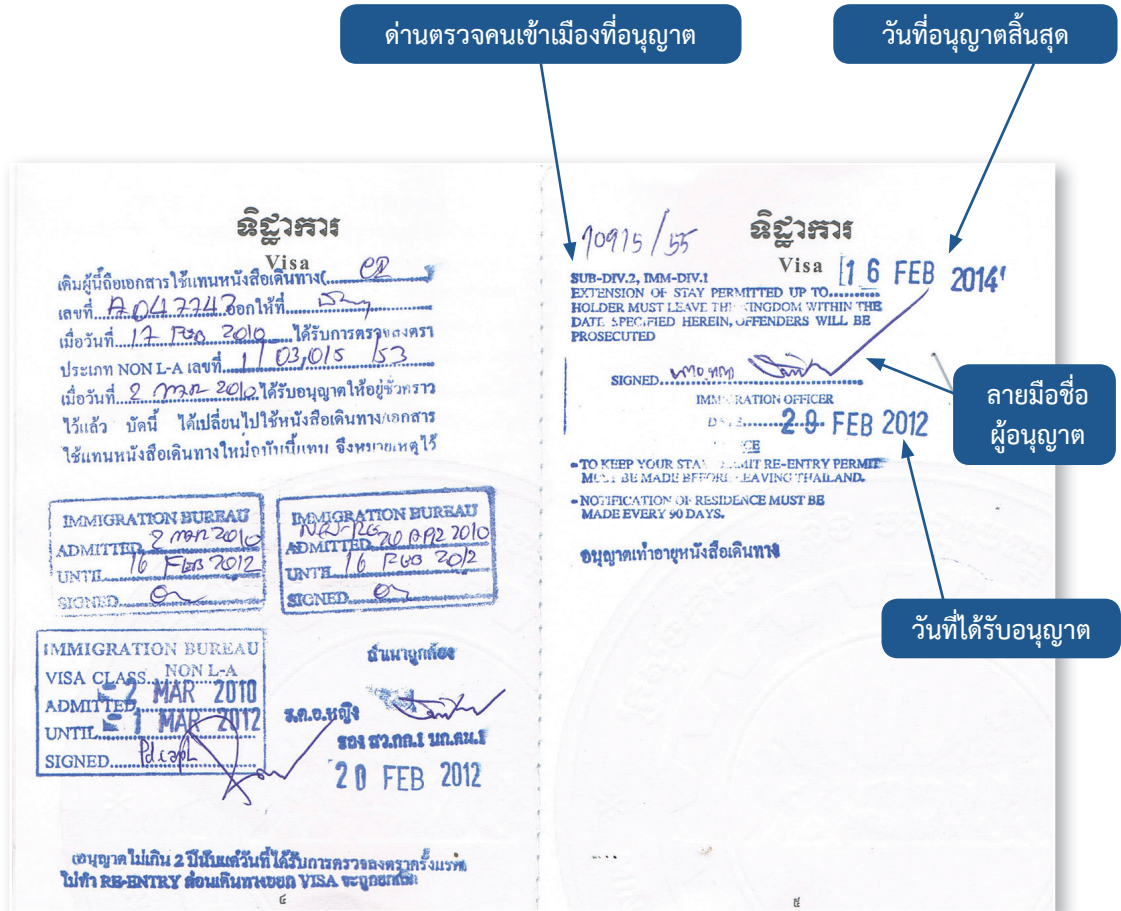
เพศ, สัญชาติ, ความสูง

วัน เดือน ปีเกิด

เลขประจำตัว

สถานที่ออกหนังสือเดินทาง

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศกัมพูชา และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

ด่านตรวจคนเข้าเมืองที่อนุญาต

วันที่อนุญาตสิ้นสุด

ลายมือชื่อผู้อนุญาต

วันที่ได้รับอนุญาต

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศมา และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

ชื่อเจ้าของหนังสือเดินทาง

วัน เดือน ปี เกิด

สถานที่เกิด

สถานที่ออกหนังสือเดินทาง

ภาพถ่ายเจ้าของหนังสือเดินทาง

ความสูงของผู้ถือหนังสือเดินทาง

สัญชาติของผู้ถือหนังสือเดินทาง

วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง

ลายมือชื่อของผู้ถือหนังสือเดินทาง

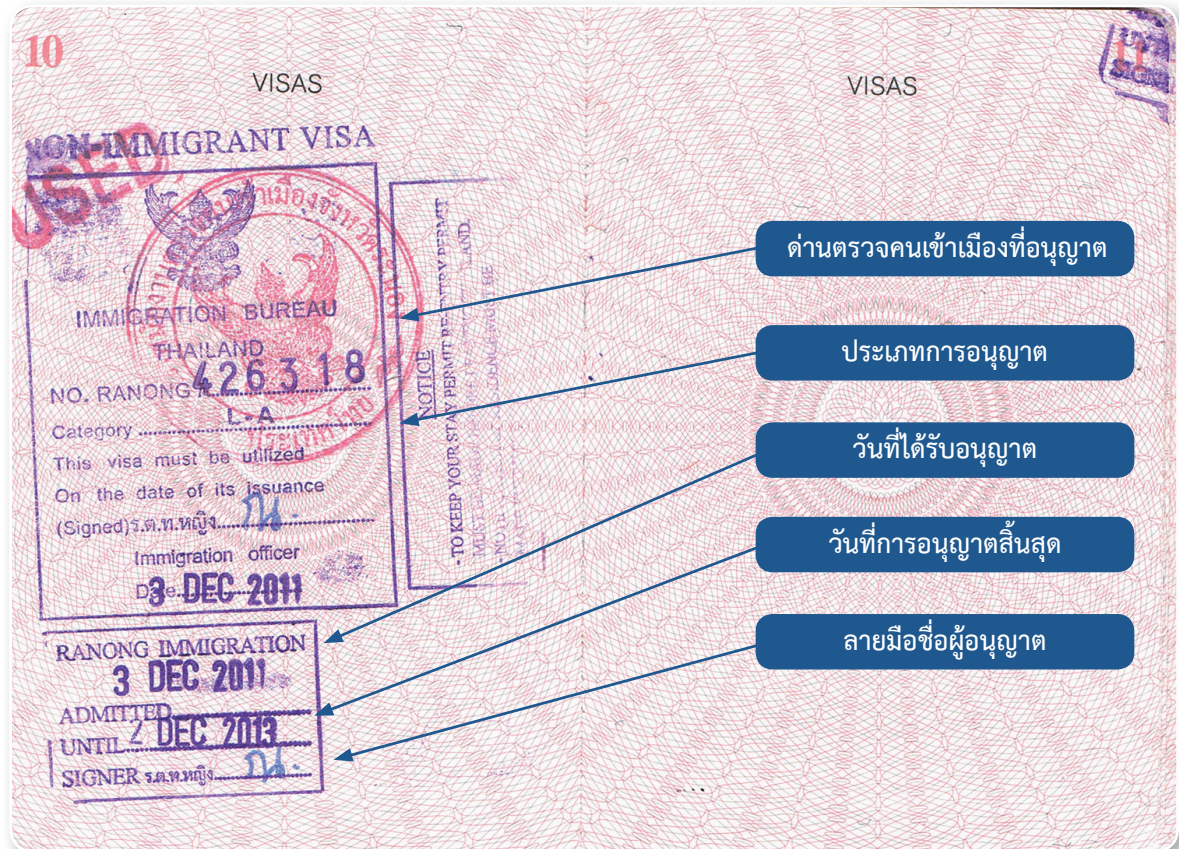
สตีตา

สีผม

เพศ

Temporary Passport No.	Name
Date of Issue 3 DEC 2011	Date of Birth 12 FEB 1988
Place RANGOON	Place YANGON
Date of Expiry 2 DEC 2017	Sex F
	Hair BLACK
	Eyes BLACK
Distinguishing Marks MOLE ON NECK	
Authority	
Height 5'3"	
Nationality MYANMAR	
BEARER'S SIGNATURE Zar	

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศมาเลเซีย และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศลาว และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

(ตัวอย่างหนังสือเดินทางประเทศลาว และรอยตราประทับให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย)

ชื่อเจ้าของหนังสือเดินทาง (Owner's name)

นามสกุลเจ้าของหนังสือเดินทาง (Owner's surname)

ลายมือชื่อของผู้ถือหนังสือเดินทาง (Signature of the passport holder)

หมายเลขหนังสือเดินทาง (Passport number)

สัญชาติของผู้ถือหนังสือเดินทาง (Nationality of the passport holder)

วัน เดือน ปีเกิด (Date of birth)

สถานที่เกิด (Place of birth)

ภาพถ่ายเจ้าของหนังสือเดินทาง (Passport photo)

เพศ (Sex)

วันออกหนังสือเดินทาง (Date of issue)

วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง (Date of expiry)

ชื่อเจ้าของหนังสือเดินทาง (Owner's name)

นามสกุลเจ้าของหนังสือเดินทาง (Owner's surname)

ลายมือชื่อของผู้ถือหนังสือเดินทาง (Signature of the passport holder)

หมายเลขหนังสือเดินทาง (Passport number)

สัญชาติของผู้ถือหนังสือเดินทาง (Nationality of the passport holder)

วัน เดือน ปีเกิด (Date of birth)

สถานที่เกิด (Place of birth)

ภาพถ่ายเจ้าของหนังสือเดินทาง (Passport photo)

เพศ (Sex)

วันออกหนังสือเดินทาง (Date of issue)

วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง (Date of expiry)

(๒) แนวทางการตรวจรอยตราประทับการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

- ดูว่าผ่านการตรวจและประทับตราการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไทยจากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในหนังสือเดินทางนั้นหรือไม่ (ตราประทับรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งจะระบุวันที่เดินทางเข้าและวันที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร) ถ้าไม่มีต้องดำเนินการคดีตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒ หรือ ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
- ตรวจดูวันอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรว่าสิ้นสุดหรือไม่ถ้าการอนุญาตสิ้นสุดแล้วต้องดำเนินการคดีตามมาตรา ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๔.๑.๒. การตรวจสอบการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและการอนุญาตให้ทำงาน

(๑) รายละเอียดการตรวจแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ (แบบ ทร. ๓๘/๑)

- ให้สังเกตหมายเลขประจำตัวคนต่างด้าวและชื่อคนต่างด้าวในแบบ ทร.๓๘/๑ ต้องตรงกับใบเสร็จรับเงิน
- เปรียบเทียบส่วนสูงที่ปรากฏอยู่บนรูปใบหน้าของคนต่างด้าวในแบบ ทร.๓๘/๑ กับส่วนสูงของคนต่างด้าวว่าสอดคล้องกันหรือไม่
- ควรดูอายุของเอกสารกรณีเลยกำหนด ควบคู่กับใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงาน

(๒) ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงาน (ฉบับจริง)

- วัน/เดือน/ปี ต้องสอดคล้องกับแบบ ทร.๓๘/๑
- หมายเลขประจำตัวคนต่างด้าวในใบเสร็จรับเงินฯต้องตรงกับใบทร.๓๘/๑
- ชื่อคนต่างด้าว ต้องสอดคล้องกับแบบ ทร.๓๘/๑
- อายุของการอนุญาตต้องสอดคล้องกับแบบ ทร.๓๘/๑

(๓) ใบอนุญาตเดินทางออกนอกเขตควบคุมบุคคลพื้นที่สูง

- รูปใบหน้า
- ชื่อ สกุล
- สถานที่ไปดำเนินการ
- ตราประทับอำเภอ/จังหวัดผู้อนุญาต
- ระยะเวลาการอนุญาต/วันหมดอายุ

(๔) ใบอนุญาตทำงาน

- หมายเลขประจำตัวคนต่างด้าว
- ชื่อคนต่างด้าว
- รูปใบหน้า
- นายจ้าง/สถานที่ทำงาน
- อายุใบอนุญาต/วันหมดอายุ
- รายการเปลี่ยน หรือเพิ่มท้องที่ หรือสถานที่ทำงาน

๔.๑.๓ การตรวจสอบเบื้องต้นสำหรับใบอนุญาตทำงานและบัตรประจำตัวคนต่างด้าว
๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) บัตรสีชมพู, สีเขียว หรือสีอื่นๆ

ซึ่งในปัจจุบันมีการยกเลิกการใช้บัตรดังกล่าวแล้ว แต่ทั้งนี้หากตรวจพบควรตรวจสอบเบื้องต้น ดังนี้

- วันหมดอายุใบอนุญาตทำงาน
- วันหมดอายุบัตรประจำตัวคนต่างด้าว
- วันเดือนปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน
- ระยะเวลาการอนุญาตให้ทำงาน
- อายุระยะเวลาของการใช้ใบทร.๓๘/๑
- หนังสือเดินทาง (ถ้ามี)

กรณีบัตรอย่างใดอย่างหนึ่งหมดอายุหรือบัตรทั้งสองอย่างหมดอายุให้พิจารณาตรวจสอบใบเสร็จรับเงินคู่กับใบ ทร.๓๘/๑ เช่นเดียวกับการตรวจคนต่างด้าวทั่วไป

(ตัวอย่างแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติ ก.ร. ๓๘/๑)

ท.ร.๓๘/๑

แบบรับรองรายการทะเบียนประวัติ
ของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

เลขประจำตัวคนต่างด้าว ← หมายเลขประจำตัวคนต่างด้าว

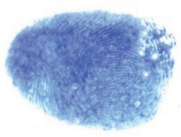
ชื่อ ← ชื่อคนต่างด้าว

เพศ	ชาย	สัญชาติ	พม่า
วัน เดือน ปี เกิด	-- 2517	อายุ	37 ปี
มารดาชื่อ	<input type="text"/>	สัญชาติ	-
บิดาชื่อ	<input type="text"/>	สัญชาติ	-
สถานที่เกิด	-		

ที่อยู่ขณะจัดทำทะเบียนประวัติ เลขที่ 323/168 ซอยเกษตรระวี 37 แขวงคลองสองต้นนุ่น
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร [1011-043623-7]

จัดทำทะเบียนเมื่อ วันที่ 23 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2547

บันทึกเพิ่มเติม

รูปใบหน้า/ส่วนสูง

100 100
ใช้ใบหน้า
170 170
160 160
150 150

เอกสารฉบับนี้ใช้ได้ถึงวันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ← อายุของการใช้เอกสาร

กรณีที่เคยกำหนดเวลาแล้ว ต้องใช้ควบคู่กับใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงานปัจจุบัน(ฉบับจริง)

1011-0000705
ถ่ายรูปเมื่อ 10/๒8/2547

ปรับปรุงข้อมูลครั้งสุดท้าย วันที่ 5 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

รับรองว่าเป็นรายการจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร
วันที่ 25 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

(นางณัฐภา มานิตานนท์)
ผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นเขตลาดกระบัง
นายทะเบียน

(ตัวอย่างใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว)

เล่มที่ 74863

เลขที่ 051

ใบเสร็จรับเงิน

กรมการจัดหางาน
กระทรวงแรงงาน

ที่ทำการ สำนักจัดหางานกรุงเทพเขตพื้นที่ 4

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

วัน เดือน ปี

เลขรับคำขอที่.....

ได้รับเงินจาก.....

ชื่อต่างด้าว

สัญชาติ..... พม่า หมายเลขประจำตัวคนต่างด้าว.....

หมายเลขประจำตัว

ชื่อนายจ้าง/สถานประกอบการ.....

ชื่อนายจ้าง/สถานประกอบการ

ตามรายละเอียดดังนี้

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
☒ ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอ ฉบับละ 100 บาท	100
☒ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงาน	
☐ อายุไม่เกิน 3 เดือน	
☐ อายุไม่เกิน 6 เดือน	
☒ อายุไม่เกิน 1 ปี	1,800
☐ การอนุญาตให้ทำงานอื่น	
☐ การอนุญาตให้เปลี่ยนท้องที่ หรือสถานที่ทำงาน	
☐	
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (บาท) (หนึ่งพันเก้าร้อยบาทถ้วน)	1,900
(ตัวอักษร).....	

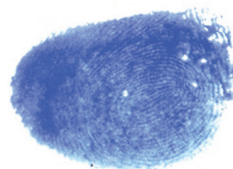
อายุการขออนุญาต

ได้รับเงินไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ)..... ผู้รับเงิน

(นางอุไร เหมทานนท์)

ตำแหน่ง..... นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

(ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว)

ด้านหน้า

(ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว)

ด้านใน

หมายเลขประจำตัวคนต่างด้าว
No. of an alien

ใบอนุญาตเลขที่ / Work permit No.

ชื่อผู้รับใบอนุญาต / Name of the Holder

เกิดวันที่ / Date of birth

เพศ / Sex
หญิง

สัญชาติ / Nationality
พม่า 04

หมู่โลหิต / Blood Group

รูปใบหน้า

ที่ตั้งสถานที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน / Permitted locality of work
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ที่ตั้งสถานที่ทำงาน / Address of place of work
เลขที่ 597/97-98 ตรอกวัดจันทรีใน หมู่ที่
ตำบล/แขวงบางโคล่ อำเภอ/เขตบางคอแหลม
จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10120

นายจ้าง/สถานที่ทำงาน

ลายมือชื่อผู้รับใบอนุญาต
Signature of the Holder

ชื่อ นายจ้าง / Name of the employer
บริษัท เอกอนันต์ เพนท์ จำกัด

ประเภทงานที่ได้รับอนุญาต / Permitted category of work
ลักษณะงาน / Nature of work

งานกรรมกร

กรรมกรในกิจการรับจ้างทาสี

ตำแหน่งหน้าที่ / อาชีพ / วิชาชีพ / Title / Occupation / Profession

กรรมกร

เงื่อนไข / Conditions

อายุใบอนุญาต / Period of the permit validity 2 ปี

อายุใบอนุญาต

ตั้งแต่วันที่ / Valid from 2-ก.พ.-2554 ถึงวันที่ / until 31-ส.ค.-2555

ออกให้ ณ จังหวัด / Issued at (Changwat) จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลายมือชื่อ
Signature (นายณัฐพร เหลืองอราม)
นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

นายทะเบียน
Registrar

2

3

(ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว)

ด้านใน

รายการเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่หรือสถานที่ทำงาน
Change or addition of locality of work or place of work details

ลำดับ No.	รายการ Items	ท้องที่ทำงานใหม่ New locality of work	สถานที่ทำงานใหม่ New place of work	นายทะเบียน Registrar

รายการเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่หรือสถานที่ทำงาน
Change or addition of locality of work or place of work details

ลำดับ No.	รายการ Items	ท้องที่ทำงานใหม่ New locality of work	สถานที่ทำงานใหม่ New place of work	นายทะเบียน Registrar

รายการเปลี่ยน/เพิ่ม
ท้องที่ /สถานที่ทำงาน

ท้องที่ทำงานใหม่

สถานที่ทำงานใหม่

(ตัวอย่างใบอนุญาตเดินทางออกนอกเขตควบคุมบุคคลพื้นที่สูง)

ใบอนุญาต

ให้อดีตทหารจีนคณะชาติ จีนฮ่อพยท จีนฮ่ออิสระ เดินทางออกนอกเขตควบคุมของ
อำเภอฝางจังหวัดเชียงใหม่เป็นการชั่วคราว

ที่ 1568/2547 ที่ว่าการอำเภอฝาง
ถนนโชตนา 50110

1 ตุลาคม 2547

ผู้ถือใบอนุญาตนี้ชื่อ.....อายุ 25 ปี
ถือบัตรประจำตัว.....เลขที่.....
ออกให้ ณ ที่ว่าการอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่บ้าน นายเคียน.....เลขที่.....
หมู่ที่ 12 ตำบล เวียง.....อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ได้รับอนุญาตออกนอกเขตจังหวัดควบคุมเพื่อไป.....
ที่หางหมู่สวนจุก๊กโอเวียเทออล บุรีรัมย์บุรีรัมย์.....มีกำหนด 180 วัน
ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2547 ถึงวันที่ 13 เมษายน 2548
โดยจะทำงานและพักอาศัยอยู่ที่เลขที่ 106/293 หมู่ที่.....ถนน พหลโยธิน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ลายพิมพ์นิ้วมือขวา
(ผู้ถือใบอนุญาต)

ลงชื่อ.....
ปลัดอำเภอ.....
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

หมายเหตุ 1. เมื่อผู้ได้รับอนุญาตเดินทางถึงท้องที่ปลายทางแล้วและเมื่อจะเดินทางกลับให้ไปรายงานตัวต่อ
เจ้าหน้าที่อำเภอกิ่งอำเภอหรือ สภ.กิ่งอำเภอ(ที่ใดที่หนึ่ง)สำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาต
ให้เดินทางไป กทม ให้ไปรายงานตัวที่สำนักงานตำรวจสันติบาลโดยให้ จนท. รับรายงานตัวลงชื่อและตำแหน่งรับ
รายงานตัวด้านหลังใบอนุญาตนี้

2. ให้ไปขอรับใบอนุญาตทำงานที่สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครประจำพื้นที่(ในเขตกทม)สำนักงานจัด
หางานจังหวัด(ในเขตจังหวัด)

3. เมื่อผู้ได้รับอนุญาตเดินทางกลับมายังภูมิลำเนาต้นทาง ให้ไปรายงานตัวเจ้าหน้าที่จังหวัดหรือ
อำเภอ/กิ่งอำเภอหรือ สภ./สภ.กิ่ง อ.(ที่ใดที่หนึ่ง)พร้อมคืนใบอนุญาตโดยทันที

4. ใบอนุญาตฉบับนี้ใช้คู่กับบัตรประจำตัว(จีน ทจจ) จีนฮ่อพยท จีนฮ่ออิสระ

หมายเหตุ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่มอบอำนาจให้นายอำเภอฝางปฏิบัติราชการแทนตามคำสั่ง
ที่ 1568/2547 ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2547

ชื่อ น. 1187

ชื่อ/สกุล

สถานที่ไป

ระยะเวลา
การอนุญาต

รูปใบหน้า

ตราประทับ
อำเภอ/จังหวัด
ผู้อนุญาต

(ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว มาตรา ๑๓ (ชนกลุ่มน้อย ชาวเขา พื้นที่สูง))

ใบอนุญาตเลขที่ [redacted] ตท.9 P.9
ใบอนุญาตทำงาน WORK PERMIT

นางสาว [redacted]
ชื่อ นาม (Name) [redacted]
อดีตทจข. งานซักรีดเสื้อผ้า
[redacted]
312/87 ซอยเสือใหญ่อุทิศ
ถนนรัชดาภิเษก แขวงลาดยาว
Address of working place
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
22 เมษายน 2547 25 ตุลาคม 2547

วันออกบัตร Date of issue (นางทิพย์วัลย์ คูวิเชียร)
ผู้ควบคุมงาน Authorized official
ผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพ 2

กรมการจัดหางาน
ใบอนุญาตทำงาน WORK PERMIT ต.ท.๑๖

ใบอนุญาตทำงานเลขที่ (Work Permit No.) [redacted]
ชื่อผู้รับใบอนุญาต (Name) [redacted]
วัน เดือน ปีเกิด 10-มี.ค.-2519 สัญชาติ กัมพูชา
Date of Birth Nationality
หนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเลขที่ [redacted]
Passport or Other Travelling Document No.
ที่พักอาศัย (Address) 119/44 หมู่ที่ 8 ถนนนาเกลือ
ตำบลบางนา อำเภอมืองปิตตานี ปัตตานี 94000
สถานที่ทำงาน (Place of Work) 199/44 หมู่ที่ 8 ถนนนาเกลือ
ตำบลบางนา อำเภอมืองปิตตานี ปัตตานี 94000
ท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน (จังหวัด) ปัตตานี
Locality permitted to work (Province)
ประเภทงาน ผู้รับใช้ในบ้าน
Type of Work

IF

(ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว สัญชาติ พม่า ลาว กัมพูชา ตามมติคณะรัฐมนตรี)

บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

กัมพูชา

ชื่อ

ชื่อสกุล

เกิดวันที่ 12 ธ.ค. 2519

ที่อยู่

6306 7463003

21 พ.ค. 2546 20 พ.ค. 2547

วันออกบัตร วันบัตรหมดอายุ ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

ใบอนุญาตทำงาน ทต.๑๕ กรมการจัดหางาน

ชื่อสถานประกอบการ/นายจ้าง **ห้างหุ้นส่วนจำกัด**
การค้าไม้แปรรูปส่งออก

สถานที่ทำงาน **22/2 หมู่ที่ 1 ต.คลองน้ำเค็ม**
อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี

ประเภทงาน **(3) แม่บ้าน**

วันออกใบอนุญาต **21 พ.ค. 2546**

วันสิ้นอายุใบอนุญาต **20 พ.ค. 2547**

อธิบดีกรมการจัดหางาน
นงนุช เบ็ญจนา

(ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย)

ชื่อเจ้าของใบอนุญาต

๔.๒๓ การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถควบคุมพื้นที่เกิดเหตุได้แล้ว สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติเมื่อพบว่ามี การกระทำผิดฐานค้ามนุษย์คือ การรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ซึ่งการจะใช้สิ่งของหรือเอกสารใด เพื่อจะใช้เป็นพยานหลักฐานนั้นเบื้องต้นควรทราบก่อนว่า การกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ที่ตรวจพบมีลักษณะเป็น การกระทำผิดในรูปแบบใด ทั้งนี้ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ได้แบ่งลักษณะของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการค้ามนุษย์ไว้ ๘ รูปแบบ ได้แก่

๑. การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี

๒. การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก

๓. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น

๔. การเอาคนลงเป็นทาส

๕. การนำคนมาขอตาน

๖. การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ซึ่งกฎหมายให้คำนิยามว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการ โดย ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดย ชูเหตุด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

๗. การบังคับต้อวัยวะเพื่อการค้า

๘. การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ ก็ตาม

ดังนั้น ก่อนเข้าตรวจค้นแต่ละครั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนว่าเหตุ ที่เกิดขึ้นเป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบหรือลักษณะใด เนื่องจากเมื่อเข้าตรวจค้นแล้วในการตรวจสอบสถานที่ ที่เกิดเหตุจะได้ทราบว่า จะต้องตรวจยึดสิ่งของใดเพื่อนำประกอบเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับ ผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ การค้ามนุษย์แต่ละรูปแบบอาจมีกฎหมายอื่นๆ ที่จะต้องดำเนินคดีควบคู่กันไปด้วย หรือหาก ไม่พบว่าเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ก็อาจเป็นความผิดอาญาฐานอื่นที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจจะต้องจับกุมหรือ ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการก็อาจเป็นได้ โดยในการปฏิบัติหน้าที่เชิงสหวิชาชีพเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติหลักหรือเจ้าหน้าที่ผู้เข้าไปปฏิบัติเบื้องต้นจะต้องทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้ประสานแจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปร่วมปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบหมายให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ รวบรวมสถิติคดีค้ามนุษย์ทั่วประเทศในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๓ พบว่า คดีค้ามนุษย์ในรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณีมีสถิติเกิดขึ้นเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ การค้ามนุษย์ในรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ โดยเฉพาะแรงงานประมงทางทะเล และการนำคนมาขอตาน ตามลำดับ ดังนั้น คู่มือฉบับนี้จะอธิบายการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุคดีค้ามนุษย์ใน ๓ รูปแบบ ได้แก่

- (๑) การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
 - (๒) การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
 - (๒.๑) การบังคับใช้แรงงานหรือบริการทั่วไป
 - (๒.๒) การบังคับใช้แรงงานในเรือประมง
 - (๓) การนำคนมาขอทาน
- โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓

๔.๒.๑ การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี

คดีค้ามนุษย์ในรูปแบบการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี มักเกิดในสถานบริการเป็นส่วนใหญ่ และผู้เสียหายส่วนใหญ่เป็นบุคคลต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากบุคคลต่างด้าวเหล่านี้มักจะแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีกว่า จึงอพยพเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย ประกอบกับปัจจุบันคนไทยไม่นิยมประกอบอาชีพกรรมกร และงานบ้าน โดยเฉพาะงานประมงทะเล ทำให้รัฐบาลไทยจึงมีนโยบายเปิดให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย แต่การจดทะเบียนมีหลายขั้นตอนและมีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้ามาดำเนินการจึงทำให้เกิดความยุ่งยาก และเกิดกระบวนการนายหน้าเข้ามาดำเนินการ ทำให้นายจ้างส่วนใหญ่ยังนิยมแรงงานที่ผิดกฎหมายเนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายน้อย จึงทำให้แรงงานที่ผิดกฎหมายตกอยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่อการนำมาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบต่างๆ และเนื่องจากผู้เสียหายส่วนใหญ่เป็นบุคคลต่างด้าว ดังนั้น การรวบรวมพยานหลักฐานจึงต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องเชื่อมโยงระหว่างภายในและนอกประเทศ

^๓ ภาพจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ข้อบ่งชี้ว่าได้มีการคำนวนชย์ในสถานบริการ

- มีการกักขังหน่วงเหนี่ยว ช่มชู้ ใช้กำลังประทุษร้าย โดยสังเกตจากหลายปัจจัย เช่น มีชายฉกรรจ์คอยควบคุมพนักงาน มีการล้อมประตูห้องจากด้านนอก มีการยึดบัตรประจำตัว หนังสือเดินทาง หรือทรัพย์สินของผู้เสียหายไว้ (โดยปกติจะอยู่ที่เจ้าของร้าน) พนักงานไม่พูดคุยกุยกยอกล้อกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าตรวจสอบ
- มีการขูดรีดในลักษณะต่างๆ เช่น ใ้กู้เงินและคิดดอกเบี้ยในอัตราสูง คิดค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเดินทางในอัตราที่แพงมาก

การรวบรวมพยานหลักฐานในคดีคำนวนชย์ รูปแบบการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี มีความจำเป็นจะต้องทราบเกี่ยวกับรูปแบบการค้าประเวณี ซึ่งมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการค้าประเวณี ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จึงควรศึกษาข้อมูลรูปแบบการค้าประเวณีของประเทศไทยในรูปแบบต่างๆ ประกอบ การพิจารณารวบรวมพยานหลักฐานด้วย ดังนี้

รูปแบบ “การค้าประเวณี” ของประเทศไทย

ในอดีตถึงปัจจุบัน อาจแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม มีรูปแบบการให้บริการจำนวน ๑๙ รูปแบบดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มการค้าประเวณีในสถานค้าประเวณีโดยตรง มี ๗ รูปแบบ คือ

(๑.๑) สถานค้าประเวณีโดยตรงหรือซ่องโสเภณี โดยการจัดให้มีหญิงโสเภณีขายบริการ ร่วมประเวณีกับชายในสถานค้าประเวณีโดยจัดห้องไว้เฉพาะสำหรับการค้าประเวณี

(๑.๒) สถานบริการประเภทอาบอบนวด ซึ่งขออนุญาตเป็นสถานบริการ ตามมาตรา ๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ แต่ก็เป็นที่ทราบกันว่าการดำเนินการให้มีการค้าประเวณี เช่นเดียวกับ ข้อ ๑.๑

(๑.๓) สถานนวดแผนไทยหรือนวดแผนโบราณ นวดน้ำมัน ตลอดจนสถานประกอบการ สบอบบางแห่งทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่พบว่า ยังคงมีการลักลอบบริการแอบแฝงการค้าประเวณี ในสถานที่ดังกล่าวอยู่เป็นบางแห่ง

(๑.๔) โรงแรมขนาดเล็ก หรือโรงแรมมานูรีดที่จัดให้มีหญิงบริการค้าประเวณีแก่ลูกค้าหรือ โดยให้พนักงานจัดหาหญิงบริการประเวณีแก่ลูกค้าโดยได้รับค่าตอบแทน มีแมงดาป็นธุระจัดหา

(๑.๕) สถานบริการคาราโอเกะบังหน้า ซึ่งมีหญิงบริการร้องเพลงหรือผสมเครื่องดื่ม มีการ จัดสถานที่ตลอดจนแสง สี เสียงไปในทางที่ล่อแหลม และมีการจัดห้องแยกเป็นการเฉพาะสำหรับลูกค้าและ หญิงบริการ

(๑.๖) ร้านตัดผมบางประเภท ส่วนใหญ่จะเป็นร้านที่มีพนักงานตัดผมเป็นผู้หญิง และมีการ แยกห้องบริการมิดชิดเป็นการเฉพาะ

(๑.๗) หอพักของหญิงโดยตรง มักมีการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงบริการทางเพศ และมีการจ่ายค่าบริการทางเพศโดยตรงกับแขกที่มาบริการโดยตรง

๒. กลุ่มสถานค้าประเวณีในลักษณะสถานที่ติดต่อเพื่อการค้าประเวณี มี ๓ รูปแบบ

(๒.๑) สถานที่ที่จัดให้มีหญิงไว้บริการให้ขายเลือก แล้วพาไปร่วมประเวณีที่อื่น อาจเป็นลักษณะบ้านเช่า หรือโรงแรม มีการจัดสถานที่ให้ผู้รับบริการสามารถเลือกผู้ให้บริการได้และพากันไปร่วมหลับนอนกันที่สถานที่อื่นๆ

(๒.๒) สถานบริการประเภทคาราโอเกะ คอกเทลเลาจ์ หรือคาเฟ่ ซึ่งจะมีหญิงนั่งบริการแก่ลูกค้าภายในสถานที่ดังกล่าวไม่มีการค้าบริการแต่พนักงานจะได้รับเฉพาะค่าดื่ม และเมื่อตกลงราคากันได้ก็จะไปให้บริการทางเพศกับแขกในสถานที่อื่นๆ ข้างนอกโดยอาจเหมาค่าดื่มจากสถานบริการหรือสถานประกอบการนั้นๆ ที่มีส่วนรับรู้ด้วย

(๒.๓) บาร์อะโกโก้ โคโยตี้ หญิงเต้นเดินแบบโชว์บนเวที การให้บริการทางเพศมักเกิดขึ้นเมื่อพนักงานเต้นเลิกันงาน และมักเป็นการติดต่อกันเองระหว่างแขกมาเที่ยวกับผู้หญิงบริการในบาร์อะโกโก้หรือโคโยตี้ เดินแบบโชว์บนเวทีถูกใจกับแขกมาเที่ยวก็จะมีการตกลงราคากับลูกค้าและพากันไปหลับนอนที่สถานที่อื่นๆ นอกสถานบริการ

๓. กลุ่มอื่นๆ มี ๔ รูปแบบ

(๓.๑) การค้าประเวณีตามสถานที่หรือถนนสาธารณะ : โดยยืนในลักษณะเสนอตัวติดต่อบริเวณให้ลูกค้าทั้งที่ขับขี่ยานพาหนะหรือเดินเท้ามาใช้บริการ (Hooker) พบเห็นเป็นจำนวนมากบริเวณท้องสนามหลวงหรือบริเวณโดยรอบสวนลุมพินี ตลอดจนย่านเพชรบุรีตัดใหม่ เมื่อติดต่อกลางราคากันก็จะพากันไปหลับนอนกันที่อื่น

(๓.๒) การค้าประเวณีโดยมีเอเยนต์หรือนายหน้าเป็นธุระจัดหาให้มีการค้าประเวณี : มีภาษาเรียกกันว่า มาม่าซัง ซึ่งก็คือ แมงดาที่รับเป็นธุระจัดหาผู้ให้บริการทางเพศให้ โดยการติดต่อทางโทรศัพท์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่านางทางโทรศัพท์ เมื่อตกลงการซื้อขายกันได้แล้ว ผู้ที่เป็นธุระจัดหาก็พาหญิงบริการไปพบกับแขก และเมื่อจ่ายเงินก็จะรับส่วนแบ่งเปอร์เซ็นต์ตามแต่จะตกลงกัน

(๓.๓) การค้าประเวณีในลักษณะเครือข่ายของหญิงบริการด้วยตนเอง : อาจไม่มีมาม่าซังเป็นตัวกลางหากแต่หญิงบริการซึ่งค้าประเวณีด้วยกันจะติดต่อลูกค้าให้แก่กันและกันทางโทรศัพท์ โดยมีการแนะนำหญิงอื่นให้แก่ลูกค้าเพื่อการค้าประเวณี อาจมีหรือไม่มีการแบ่งเปอร์เซ็นต์กับหญิงบริการตามแต่จะตกลงกัน

(๓.๔) การค้าประเวณีแฝงผ่านทางนิตยสาร หรือสิ่งพิมพ์อื่นโดยใช้ข้อความหรือภาพที่สื่อถึงการค้าประเวณีโดยทางอ้อม และสามารถคาดเดาเข้าใจได้ เช่น บริการเพื่อนเที่ยวคลายเหงาบริการ Escort ทั้งชายและหญิง

(๓.๕) การค้าประเวณีทางโทรศัพท์ ระบบ ๑๙๐๐ xxx xxxx : โดยในปัจจุบัน จะเป็นรูปแบบที่มีหญิงบริการพูดคุยกับลูกค้า และมีค่าพูด หรือส่งเสียง สำเนียงวาจาออกไปในทางลามก หรือมีเจตน์จำนงที่จะให้ลูกค้าสำเร็จความใคร่ทางกามารมณ์

(๓.๖) การค้าประเวณีทางอินเทอร์เน็ต : โดยการนำเสนอการค้าประเวณีในทางอินเทอร์เน็ต ในโปรแกรมหรือจะเป็นเวปเพจทั้งในแบบการโฆษณาหาลูกค้าโดยตรงและโดยอ้อม โดยสื่อความหมายดังกล่าว หรือทางระบบห้องแชท (chat room) เช่น เอ็มเอสเอ็น (MSN), PIRCH, ICQ เป็นต้น เมื่อตกลงราคากันได้ ก็จะนัดหมายกันไปซื้อขายบริการทางเพศบางกรณีอาจออกมาในรูปของการ “ขายวิว” ทางเว็บแคมโชว์ เปิดเผยร่างกาย หรือแสดงการร่วมเพศ เพื่อให้อีกฝ่ายสำเร็จความใคร่ โดยอาจแลกเปลี่ยน โดยการให้ซื้อบัตรเติมเงิน บอกรหัสซึ่งทั้งสองฝ่ายจะไม่ได้เจอตัวตนกันจริงๆ ซึ่งเฉพาะกรณีขายวิวนี้ ยังเป็นประเด็นถกเถียงกันว่า จะเข้าข่าย การค้าประเวณีหรือไม่ เพราะยังไม่มี การติดต่อหรือสื่อเจตนา กันอย่างชัดเจนโดยตรงเหมือนกรณีอื่นๆ

(๓.๗) การค้าประเวณีโดยการหาคนเลี้ยงดูหลายคน : โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน ในแต่ละราย โดยหญิงบริการบางคนอาจมีคนเลี้ยงดูมากกว่า ๒ ราย จากการตรวจสอบพบว่า บางส่วนยังเป็น นักศึกษา หรือพนักงานระดับปฏิบัติที่ต้องการเงินเป็นค่าตอบแทน หรือค่าเลี้ยงดู โดยแลกกับการให้บริการ ทางเพศดังกล่าว ส่วนใหญ่มักเป็นการค้าประเวณีสมัครใจยอมรับการกระทำ

(๓.๘) การค้าประเวณีที่แฝงอยู่ในอาชีพอื่น แต่เป็นที่รู้จักกันในวงการ : เช่น แคตตี้สนามกอล์ฟ กลางคืนบางแห่ง หรือผู้หญิงจืดแต่มีเสน่ห์บางอย่าง หรือพริตตี้ (Pretty) หญิงเชียร์ลีน้ารูปแบบต่างๆ ซึ่งบางส่วนก็มีการแฝงการเสนอบริการทางเพศโดยมีค่าตอบแทนซึ่งพบเห็นได้อยู่เสมอ

(๓.๙) การค้าประเวณีในลักษณะองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) : ถือได้ว่าเป็นธุรกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองมากกว่ารูปแบบอื่นๆ และปัจจุบันมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ในรูปแบบของการค้ามนุษย์ (Human Trafficking) ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศหนึ่ง มีการค้ามนุษย์ทั้งเป็น ต้นทางทางผ่านและปลายทางจากการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี (Transnational Sexual Exploitation)

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่ารูปแบบของการค้าประเวณีมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบอาจใช้ พยานหลักฐานที่แตกต่างกัน แต่พอจะสรุปแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานได้ดังนี้

(๑) หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติใช้วิธีการสืบสวนโดยใช้วิธีการล่อซื้อ ซึ่งเป็นการสืบสวนที่มีคุณค่า ช่วยให้ได้หลักฐานเป็นที่น่าพอใจ เป้าหมายหลักก็เพื่อพิสูจน์ว่า มีการขายบริการทางเพศจริง เช่น การส่งตำรวจ แฝงตัวเป็นนักเที่ยวเข้าไปใช้บริการในสถานที่เกิดเหตุ ก่อนดำเนินการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องนำธนบัตรที่จะ ใช้ซื้อบริการหญิงขายบริการ มาทำสัญลักษณ์และลงประจำวันที่เป็นหลักฐานว่า จะนำธนบัตรดังกล่าวไป ล่อซื้อ ดังนั้น หลักฐานที่สำคัญอย่างแรกที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องเก็บไว้เป็นหลักฐานคือ ธนบัตรที่ใช้ล่อซื้อ ดังกล่าว โดยจะต้องยืนยันได้ว่าธนบัตรอยู่ในการครอบครองของผู้ใด (ถ้ารูปขณะตรวจพบเป็นหลักฐาน)

(๒) หลักฐานที่แสดงว่ามีการค้าประเวณี เช่น ถูยงอนามัย คริมสำหรับใช้หล่อลื่นขณะร่วมเพศ ตัว หรือเอกสารใดๆ ที่ผู้ประกอบการทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานในการจ่ายเงินให้กับหญิงขายบริการ หรือเพื่อ ให้ทราบจำนวนครั้งหรือวงรอบในการค้าประเวณี

(๓) เอกสารเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบการ ใบอนุญาตขายบุหรี่ยาสูบหรือสุรา เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือการครอบครองอาคารที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขยายผลให้ทราบว่าผู้ประกอบการที่แท้จริงคือผู้ใด

(๔) หลักฐานเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทางของผู้เสียหายหรือผู้ต้องสงสัยที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ควรถ่ายรูปหรือถ่ายวิดีโอไว้เป็นหลักฐานว่า ถูกเก็บไว้ที่ใดหรือเก็บในลักษณะซุกซ่อนหรือไม่ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานกรณีผู้เสียหายยืนยันว่าถูกยึดเอกสารดังกล่าวไว้

(๕) หลักฐานทางการเงิน เช่น สมุดบัญชีธนาคาร บัตรเอทีเอ็ม หลักฐานการส่งเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบรายได้ของหญิงบริการและเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการสืบสวนความผิดฐานฟอกเงินอีกส่วนหนึ่ง

(๖) หลักฐานเพื่อเป็นหลักฐานกรณีมีการพันนาการ เช่น กุญแจประตู กุญแจมือ โซตรววน

(๗) หลักฐานทางการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ ใบเสร็จรับเงินค่าโทรศัพท์ จดหมายติดต่อกับผู้อื่น เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสืบหาและเชื่อมโยงขบวนการค้ายาเสพติด

(๘) หากเป็นคนต่างด้าวให้ตรวจยึดหลักฐานการเข้าเมือง ใบอนุญาตทำงาน หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบหานายจ้างและผู้เกี่ยวข้อง

(๙) รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จอดใกล้เสียงสถานที่เกิดเหตุ ควรทำการตรวจสอบ เนื่องจากอาจมีพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องอยู่ภายใน

(๑๐) หากเป็นกรณีใช้วิธีล่อซื้อหญิงบริการไปใช้บริการนอกสถานที่เกิดเหตุ เช่น โรงแรม ให้ตรวจยึดรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ที่ใช้ส่งหญิงบริการเป็นของกลางประกอบการดำเนินคดี และตรวจสอบทะเบียนรถเพื่อให้ทราบผู้เป็นกรรมสิทธิ์หรือผู้ครอบครอง และหาความเชื่อมโยงว่าเหตุใดจึงนำมาใช้ในสถานที่เกิดเหตุ

(๑๑) เสื้อผ้าเครื่องใช้ของหญิงบริการหรือผู้เสียหายจะต้องนำเป็นหลักฐาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าหญิงบริการหรือผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ในที่เกิดเหตุ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานป้องกันการต่อสู้ว่าหญิงเข้ามาบริการเองโดยที่ผู้ประกอบการไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๑๒) หากเป็นกรณีการค้ามนุษย์ทางอินเทอร์เน็ต จะต้องตรวจสอบและตรวจยึดหลักฐานการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น จากเครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก หรือแท็บเล็ตในที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ในการดำเนินการเก็บหลักฐานจะต้องใช้พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ฯ เข้ามาร่วมเก็บพยานหลักฐานตามกฎหมายด้วย

กรณีเป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบการค้าประเวณีข้ามชาติ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องตรวจสอบหลักฐานการเข้า-ออกของผู้เสียหายจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หลักฐานการขอหนังสือเดินทางจากกองหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ หลักฐานการขอวีซ่าเข้าประเทศปลายทาง หลักฐานการซื้อตั๋วเครื่องบิน และตรวจสอบบุคคลในเที่ยวบินที่เดินทางเข้าและออกประเทศดังกล่าว แล้วนำข้อมูลมาเชื่อมโยงกันเพื่อสามารถวิเคราะห์หาผู้นำพาผู้เสียหายไปค้าประเวณีซึ่งเป็นหนึ่งในขบวนการค้ามนุษย์มาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

และในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย เช่น หากเข้าข่ายเป็นสถานบริการจะต้องนำพระราชบัญญัติสถานบริการ ซึ่งกฎหมายฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับที่ ๑ ออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙) มาใช้พิจารณา โดยในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องตรวจสอบสภาพบริเวณสถานที่เกิดเหตุว่ามีสภาพเป็นสถานบริการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือไม่ และพิจารณาดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

คำว่า “สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้า ซึ่งได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานเต้นรำ รำวง หรือรอกัง เป็นปกติระบุประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่อุปกรณ์ (disco theque มีฟลอร์สำหรับเต้น)

(๒) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บ่มเรอ สำหรับปรนนิบัติลูกค้า (ร้านอาหารประเภท no hand)

(๓) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า (อาบอบนวด, สปาต่างๆ) เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถาน พยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง และยินยอมหรือ ปล่อยให้พลละเลยให้พนักงาน นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใด นั่งกับลูกค้า (คาเฟ่ ผับ บาร์ ที่ให้พนักงาน นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานนั่งกับลูกค้า)

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้อง เพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า (คารา โอเกะหรือร้านอาหารที่ลูกค้าสามารถขึ้นร้องเพลงได้)

- (ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวที หรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม (ผู้ต่างๆ ที่ไม่มีฟลอร์สำหรับเต้นรำ โดยเฉพาะ)
- (ง) มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา (ร้านอาหารที่มีดนตรีแต่ไม่มีนักร้อง นักแสดง หรือพนักงานนั่งกับลูกค้า)

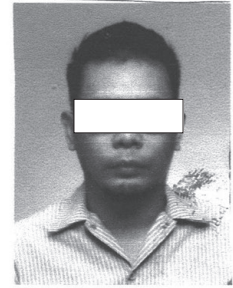
(๖) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ใดเปิดดำเนินกิจการเพื่อหวังประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะตาม ๖ ข้างต้นจะต้องได้รับการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หากผู้ใดเปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาตก็จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ตัวอย่างใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ)

แบบ สป.2

ใบอนุญาต
ให้ตั้งสถานบริการ
ประจำปี พุทธศักราช 2555

เลขที่ 256 / 2555

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

อนุญาตให้ สัญชาติ ไทย
อายุ 29 ปี เลขประจำตัวประชาชน อยู่บ้านเลขที่
ครอบครัว/ชอย - ถนน - ตำบล/แขวง หนองปรือ
อำเภอ/เขต บางละมุง จังหวัด ชลบุรี

ตั้งสถานบริการตามมาตรา 3(4)

โดยใช้ชื่อสถานบริการเป็นภาษาไทยว่า

ตั้งอยู่เลขที่

(/) ในเขตอันมีปริมาณจำกัดเพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

() นอกเขตอันมีปริมาณจำกัดเพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

โดยมีปริมาณพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการรวมทั้งสิ้น 190.00 ตารางเมตร

ทั้งนี้ให้เปิดทำการได้ระหว่างเวลา 18:00 น. - 01:00 น.

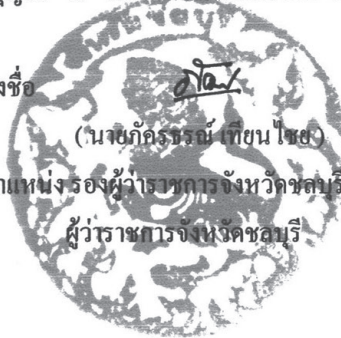
อนุญาต ณ วันที่ 1 เดือน มกราคม พ.ศ. 2555

ลงชื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่

(นายภัคธรณ์ เกียมนไทย)

ตำแหน่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

หมายเหตุ ใบอนุญาตนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2555

เล่มที่ 629147

เลขที่ 071

ใบเสร็จรับเงิน

ในราชการกรมการปกครอง

ที่ทำการ..... กรุงเทพมหานคร

วันที่..... เดือน 14 พ.ค. 2555 พ.ศ.....

ได้รับเงินจาก.....

เป็นค่า..... ธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการที่ ๘๕๖/๒๕๕๕ กรุงเทพมหานคร

จำนวน..... 6,000..... บาท..... สตางค์ (ตัวอักษร..... หกพันบาทถ้วน.....)

ไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ)..... ผู้รับเงิน

(ตำแหน่ง)..... นายอิทธิกร ปัทมาลัย
(เจ้าหน้าที่การเงิน)

ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการนั้น ไม่ว่าจะอนุญาต ณ วันที่ใดก็ตาม จะมีอายุถึงแค่สิ้นปีนั้นๆ เท่านั้น ใบอนุญาตจะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาต สถานที่ ขนาดพื้นที่ และเวลาเปิด-ปิด ของสถานบริการ นั้นๆ หากมีการเปลี่ยนแปลงต้องแจ้งและยื่นขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจ ผู้ยื่นขอตั้งสถานบริการจะต้องได้รับการตรวจสอบประวัติว่ามีคุณสมบัติเหมาะสม ดังนี้

๑. อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
๒. ไม่เป็นผู้ประพฤดิเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม
๓. ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
๔. ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจของสังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือโรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง
๕. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดว่าด้วยการค้าหญิง และเด็ก

โดยผู้ประสงค์จะรับอนุญาตต้องยื่นขอที่ทำการอำเภอ (สำหรับในต่างจังหวัด) และสถานีตำรวจ (สำหรับกรุงเทพมหานคร) เมื่อได้รับการพิมพ์มือที่สถานีตำรวจและส่งไปตรวจสอบประวัติการต้องโทษแล้ว หากเป็นการขออนุญาตในปีแรกก็ต้องรอจนได้รับการอนุญาตเป็นที่เรียบร้อย จึงจะสามารถเปิดดำเนินกิจการได้ แต่หากเป็นการขออนุญาตในปีต่อๆ ไป เมื่อได้รับหนังสือจากที่ว่าการอำเภอส่งถึงสถานีตำรวจให้ทำการพิมพ์มือตรวจสอบประวัติแล้ว ก็ให้อนุมัติเปิดสถานบริการต่อไปได้ แม้ใบอนุญาตฯ ยังไม่ได้รับการอนุญาต

หลังจากที่ได้รับอนุญาตเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้รับอนุญาตก็มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลายประการ เพื่อควบคุมสถานบริการให้ดำเนินกิจการได้อย่างสงบเรียบร้อย โดยมีข้อกำหนดหลายข้อไว้ควบคุมผู้รับใบอนุญาต เจ้าของ ผู้ดูแล นิติบุคคล กรรมการผู้จัดการของสถานบริการดังกล่าว พอสรุปได้เป็นข้อๆ ดังนี้

- สถานบริการต้องไม่ปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้น เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ โดยสถานบริการต้องจัดผู้ตรวจสอบบัตรประชาชนหรือเอกสารแสดงอายุของผู้ที่จะเข้าใช้บริการทุกครั้ง (มาตรา ๑๖/๑)

- สถานบริการต้องจัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ และคอยปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้งให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการให้ชัดเจน (มาตรา ๑๔), (มาตรา ๑๗)

- สถานบริการต้องไม่ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (มาตรา ๑๖ (๖))

- สถานบริการต้องไม่รับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์เข้าทำงาน (มาตรา ๑๖ (๑))

- สถานบริการต้องไม่จำหน่ายสุรา ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญชาหรือครองสติไม่ได้เข้าไป หรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ (มาตรา ๑๖ (๒), (๓))

- สถานบริการต้องไม่ยินยอมให้ผู้ที่ไม่มียี่ห้อที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้นพักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ (มาตรา ๑๖ (๔))

- สถานบริการต้องไม่ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ (มาตรา ๑๖ (๕))

- สถานบริการต้องเปิดปิดตามเวลา และจัดสถานที่ รวมถึงจัดคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด (มาตรา ๑๗)

- สถานบริการต้องควบคุมมิให้มีการแสดงในทางลามกหรืออนาจาร และมีให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม (มาตรา ๑๘)

ทั้งนี้ การควบคุมสถานบริการนอกจากมาตรการทางกฎหมายที่เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้ในขณะที่เข้าทำการตรวจสอบแล้ว ยังมีมาตรการทางการปกครองคอยควบคุมสถานบริการดังนี้

- หากตรวจพบการกระทำความผิดสถานเบา ตามมาตรา ๑๔, ๑๕, ๑๖ (๒) (๓) หรือกฎกระทรวงตาม มาตรา ๑๗ ผู้จับกุมหรือเจ้าหน้าที่ที่ตรวจพบการกระทำความผิดสามารถทำหนังสือไปยังผู้อนุญาต (ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นผู้อนุญาตสำหรับเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับจังหวัดอื่น) ให้พิจารณาสั่งพักใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

- หากตรวจพบการกระทำความผิดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานบริการ และความผิดตามมาตรา ๑๖/๑ วรรค ๑, ๑๖/๒, ๑๖ (๑), (๔), (๕), (๖) และมาตรา ๑๘ หรือกฎกระทรวงซึ่งได้กำหนดเวลาเปิดปิดสถานบริการ สามารถเสนอสั่งพักใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน

ที่.....

หน่วย.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ตรวจสอบประวัติผู้ขออนุญาตต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ

เรียน ผู้กำกับสถานีตำรวจ.....

ด้วย..... อายุ..... อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ..... จังหวัด.....

มีความประสงค์ขออนุญาตต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ

ชื่อ..... ตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงขอให้ทำพิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบประวัติผู้ขออนุญาตต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ เพื่อประกอบการพิจารณา ผลเป็นประการใด แจ้งให้อำเภอทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

โทร :

พระราชบัญญัติสถานบริการฯ มิได้ควบคุมเพียงผู้ประกอบการเท่านั้น แต่ยังมีบทลงโทษสำหรับบุคคลอื่น มิให้นำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ หากฝ่าฝืนนำอาวุธเข้าไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นอาวุธปืน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี แต่หากเป็นอาวุธสงครามหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท ถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังระบุให้ศาลมีอำนาจสั่งริบอาวุธนั้นด้วย ทั้งนี้ การตรวจสถานบริการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีเหตุอันควรเชื่อหรือสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ในสถานบริการแห่งใด ให้เจ้าพนักงานนั้นมีอำนาจเข้าไปตรวจภายในสถานบริการนั้นได้ ไม่ว่าเวลาใดๆ แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสถานบริการนั้นให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย เมื่อแสดงตนแล้ว หากยังมีผู้ขัดขืน เช่น พนักงานรักษาความปลอดภัย (การ์ด) ซึ่งดูแลหน้าสถานบริการยังไม่ยินยอมให้เข้าไปตรวจสอบ หรือไม่ให้ความสะดวกตามที่ร้องขอ ก็สามารถดำเนินคดีกับการ์ดผู้นั้นได้ตามมาตรา ๒๕ อันจะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดๆ ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น (มาตรา ๒๘/๔)

ประโยชน์ของพระราชบัญญัติสถานบริการฯ นั้นมีมากมาย ทั้งคอยควบคุมเจ้าของ ผู้ดูแล พนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะเข้าไปในสถานบริการและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการ และยังคงคุ้มครองการกระทำผิดต่างๆ ในร้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติด ค้าประเวณี อาวุธปืนฯ แต่ทั้งนี้ มีผู้ประกอบการจำนวนมากที่เสี่ยงไม่ยอมขออนุญาตเปิดสถานบริการ คงยินยอมให้จับกุมในข้อหาเปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

๔ ภาพจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

๔.๒.๒ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการทั่วไป

กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งว่า มีการบังคับใช้แรงงานหรือบริการภายในสถานที่เกิดเหตุ หรือกรณีเข้าตรวจสอบหรือตรวจค้นสถานที่ที่สงสัยว่าจะมีการค้ามนุษย์ หากสถานที่ดังกล่าวมีการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็แรงงานไทยหรือแรงงานต่างด้าว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สมควรที่จะตรวจสอบหรือเก็บหลักฐาน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ภายในสถานที่ดังกล่าวมีการบังคับใช้แรงงานหรือบริการหรือไม่ หากมีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการเข้าข่ายความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งสถานที่เกิดเหตุในคดีค้ามนุษย์ในรูปแบบการบังคับใช้แรงงานอาจมีหลายสถานที่ เช่น ภายในสถานบริการ ภายในโรงงานอุตสาหกรรม หรือภายในที่พักอาศัย เป็นต้น ดังนั้น แนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานในความผิดค้ามนุษย์รูปแบบนี้อาจแตกต่างกันไปบ้างตามลักษณะที่เกิดเหตุ แต่พอจะสรุปแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานในภาพรวมได้ดังนี้

(๑) เอกสารเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบการ ใบอนุญาตขายบุหรืหรือสุรา เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือการครอบครองอาคารที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขยายผลให้ทราบว่าผู้ประกอบการที่แท้จริงคือผู้ใด

(๒) หลักฐานเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทางของผู้เสียหายหรือผู้ต้องสงสัยที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ควรถ่ายรูปหรือถ่ายวิดีโอไว้เป็นหลักฐานว่าถูกเก็บไว้ที่ใดหรือเก็บในลักษณะ ชุกซ่อนหรือไม่ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานกรณีผู้เสียหายยืนยันว่าถูกยึดเอกสารดังกล่าวไว้

(๓) หลักฐานทางการเงิน เช่น สมุดบัญชีธนาคาร บัตรเอทีเอ็ม หลักฐานการส่งเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบรายได้ของแรงงานและเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการสืบสวนความผิดฐานฟอกเงินอีกส่วนหนึ่ง

(๔) หลักฐานเพื่อเป็นหลักฐานกรณีมีการพันนาการ เช่น กุญแจประตู กุญแจมือ โซตรวน

(๕) หลักฐานทางการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ ใบเสร็จรับเงินค่าโทรศัพท์ จดหมายติดต่อกับผู้อื่น เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสืบหาและเชื่อมโยงขบวนการค้ามนุษย์

(๖) หากเป็นคนต่างด้าวให้ตรวจยึดหลักฐานการเข้าเมือง ใบอนุญาตทำงานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบนายจ้างและผู้เกี่ยวข้อง

(๗) รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จอดใกล้เคียงสถานที่เกิดเหตุควรทำการตรวจสอบ เนื่องจากอาจมีพยานหลักฐานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องอยู่ภายในรถดังกล่าว

(๘) หากเป็นกรณีมีการเรียกค่าไถ่จากญาติผู้เสียหาย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติโอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้ต้องสงสัย ให้ตรวจหาหลักฐานการเปิดบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐาน

(๙) เสื้อผ้าเครื่องใช้ของแรงงานหรือผู้เสียหายจะต้องนำมาเป็นหลักฐาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าแรงงานหรือผู้เสียหายพักอาศัยอยู่ในที่เกิดเหตุ

(๑๐) หลักฐานวิดีโอวงจรปิดใกล้ที่เกิดเหตุ อาจทำให้เห็นการเคลื่อนไหวของผู้เสียหายและผู้ต้องสงสัยได้

กรณีเป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบการบังคับใช้แรงงานข้ามชาติ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องตรวจสอบหลักฐานการเข้า-ออกของผู้เสียหายจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หลักฐานการขอหนังสือเดินทางจาก กงหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ หลักฐานการขอวีซ่าเข้าประเทศปลายทาง หลักฐานการซื้อตั๋วเครื่องบิน และตรวจสอบบุคคลในเที่ยวบินที่เดินทางเข้าและออกประเทศ แล้วนำข้อมูลมาเชื่อมโยงกันเพื่อสามารถวิเคราะห์หาผู้นำพาผู้เสียหายไปค้าแรงงานซึ่งเป็นหนึ่งในขบวนการค้ามนุษย์มาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

หากเป็นการเข้าตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าว โดยอาศัยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

การตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวถูกกฎหมาย หมายถึง การที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวในสถานที่ที่เชื่อว่ามีการทำงานของคนต่างด้าวอยู่ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ ตลอดจนแนะนำประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับคนต่างด้าวและสถานประกอบการ หรือนายจ้างเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งศึกษาสภาพการทำงาน ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข และดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้ฝ่าฝืน

ประเภทของการตรวจ

การตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าว สามารถแบ่งประเภทการตรวจได้ ดังนี้

(๑) การตรวจทั่วไป หรือตรวจปกติ

เป็นการตรวจสถานประกอบการต่างๆ ไปตามปกติที่คาดว่าจะมีคนต่างด้าวทำงานอยู่ รวมทั้งการตรวจตามแผนงาน โครงการ และนโยบายของรัฐบาล เพื่อตรวจสอบว่าคนต่างด้าวมียใบอนุญาตทำงานอยู่หรือไม่ หรือทำงานถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำงานหรือไม่ และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำปรึกษาแก่คนต่างด้าวและสถานประกอบการหรือนายจ้างให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑

๑) ประเด็นในการตรวจสอบ

- ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานตั้งแต่เมื่อใดถึงเมื่อใด
- มีใบอนุญาตทำงานอยู่กับตัว
- ใบอนุญาตทำงานหมดอายุหรือไม่
- คนต่างด้าวทำงานในเขตท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุ
- คนต่างด้าวทำงานกับนายจ้างตามที่ระบุ
- คนต่างด้าวได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข

๒) วิธีการตรวจสอบ

- ตรวจสอบต่อคนต่างด้าว และพนักงานของสถานประกอบการ สอบให้เข้าประเด็นตามหัวข้อในการตรวจสอบ
- การสอบปากคำ
- การหาพยานหลักฐานต่างๆ

(๒) การตรวจลักษณะงาน

การตรวจลักษณะงานเป็นการตรวจสอบที่รับเรื่องจากกลุ่มพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวในระบบสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว เมื่อคนต่างด้าวยื่นขอรับใบอนุญาตทำงาน หรือขอต่อใบอนุญาตทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำงาน โดยการออกไปตรวจสอบสถานประกอบการ ซึ่งระบุว่าเป็นนายจ้างคนต่างด้าวทำงาน เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานของคนต่างด้าว และรายละเอียดเกี่ยวกับการจ้างงานคนต่างด้าว ประเภทยาการพิจารณาการยื่นขอของคนต่างด้าว

๑) ประเด็นในการตรวจสอบ

- สถานประกอบการดำเนินธุรกิจประเภทอะไร
- สถานประกอบการประกอบธุรกิจอะไรบ้าง
- รายละเอียดลักษณะงานที่คนต่างด้าวทำ
- งานที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ
- ความจำเป็นของสถานประกอบการที่ต้องการจ้างคนต่างด้าว

๒) วิธีการตรวจ

- สอบถามจากคนต่างด้าวและพนักงานของสถานประกอบการ
- บันทึกปากคำไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งลงลายมือชื่อของผู้ให้ปากคำและล่าม

(๓) การตรวจพิเศษ

การตรวจพิเศษ สามารถแบ่งประเภทการตรวจออกเป็น ๓ ประเภท

๑) การตรวจตามคำร้องเรียน

เป็นการตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวตามคำร้องเรียนซึ่งมีผู้แจ้งเบาะแสการลักลอบทำงานของคนต่างด้าว หรือลักลอบจ้างงานคนต่างด้าว หรือมีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยการร้องเรียนดังกล่าวทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร หรือทางอีเมล

๒) การตรวจสถานประกอบการที่เปิดดำเนินการในเวลากลางคืน

เป็นการตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวเฉพาะในสถานประกอบการที่เปิดดำเนินการในเวลากลางคืน และน่าเชื่อว่ามีการทำงานของคนต่างด้าว เช่น ภัตตาคาร บาร์ ไนท์คลับ เป็นต้น

๓) การตรวจติดตามผลคำขอที่ไม่ได้อนุญาต

เป็นการตรวจสอบติดตามผลในกรณีที่คนต่างด้าวยื่นขออนุญาตทำงาน หรือขอเปลี่ยนแปลงลักษณะ หรือเงื่อนไข แล้วไม่ได้รับอนุญาต โดยตรวจสอบว่าคนต่างด้าวได้รับหนังสือการไม่อนุญาตแล้วหรือไม่ คนต่างด้าวผู้ขอยังทำงานอยู่หรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบว่าสถานประกอบการ หรือนายจ้างรับคนต่างด้าวผู้ขอเข้าทำงานหรือไม่ หากฝ่าฝืนก็ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๑) ประเด็นในการตรวจสอบ

- คนต่างด้าวได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงาน ตั้งแต่เมื่อใดถึงเมื่อใด
- คนต่างด้าวมียาใบอนุญาตทำงานอยู่กับตัว
- ใบอนุญาตทำงานหมดอายุหรือไม่
- คนต่างด้าวทำงานในตำแหน่งวิชาชีพหรืออาชีพอะไร มีลักษณะงานที่ระบุไว้เป็นอย่างไร
- คนต่างด้าวทำงานในเขตท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุ
- คนต่างด้าวทำงานกับนายจ้างตามที่ระบุ และคนต่างด้าวได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข

(๒) วิธีการตรวจสอบ

- ตรวจสอบคนต่างด้าว และพนักงานของสถานประกอบการ
- เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบการสอบปากคำนั้น
- การบันทึกปากคำ ต้องบันทึกปากคำให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

ผลการตรวจสอบ

ในการตรวจสอบการทำงานของบุคคลต่างด้าว นอกจากความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว อาจพบความผิดตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๕๑ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบความผิด

- เป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต

ประเด็นการตรวจสอบ

- เป็นคนต่างด้าวหรือไม่
- สภาพการทำงาน (ทำงานกับใคร ตำแหน่งอะไร ได้รับค่าจ้างเท่าไร เริ่มทำงานตั้งแต่เมื่อไร วัน-เวลาทำงานอย่างไร)

- ได้รับอนุญาตทำงานจากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

มาตรา ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ สถานที่ทำงานในระหว่างเวลาทำงานเพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนได้เสมอ

องค์ประกอบความผิด

- เป็นผู้รับใบอนุญาตทำงาน
- ไม่มีใบอนุญาตทำงานอยู่กับตัว หรืออยู่ ณ ที่ทำงานในระหว่างเวลาทำงาน

ประเด็นการตรวจสอบ

- เป็นผู้รับใบอนุญาตทำงาน
- ไม่มีใบอนุญาตทำงานอยู่กับตัว หรืออยู่ ณ ที่ทำงานในระหว่างเวลาทำงานหรือไม่
- ในการตรวจสอบหากผู้ต้องหารับสารภาพควรรบันทึกคำให้การของผู้ต้องหว่ายินยอมให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับหรือไม่

มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำงานตามประเภทหรือลักษณะงาน และกับนายจ้าง ณ ท้องที่ หรือสถานที่และเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาต

องค์ประกอบความผิด

- เป็นผู้รับใบอนุญาตทำงาน
- ทำงานตามประเภท หรือลักษณะงาน และกับนายจ้าง ณ ท้องที่ หรือสถานที่และเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่

ประเด็นการตรวจสอบ

- เป็นผู้รับอนุญาตไปทำงานหรือไม่
- ทำงานตามประเภท หรือลักษณะงาน และกับนายจ้าง ณ ท้องที่ หรือสถานที่และเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่
- ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนหรือไม่

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงาน เว้นแต่คนต่างด้าวซึ่งมีใบอนุญาตทำงานกับตนเพื่อทำงานตามประเภทหรือลักษณะงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ณ ท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

องค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๒๗ แบ่งออกเป็น ๓ ฐานความผิด ประกอบด้วย

๑. ความผิดฐานรับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตทำงานเข้าทำงาน

องค์ประกอบความผิด

- บุคคลใดรับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตทำงานเข้าทำงาน

ประเด็นการตรวจสอบ

- ใครเป็นผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงาน
- คนต่างด้าวมีใบอนุญาตทำงานหรือไม่

๒. ความผิดฐานรับคนต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานแต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานกับตน

องค์ประกอบความผิด

- บุคคลใด
- รับคนต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานแต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานกับตน
- ไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

ประเด็นการตรวจสอบ

- ใครเป็นผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงาน
- คนต่างด้าวมีใบอนุญาตทำงานกับผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือไม่
- ได้รับอนุญาตให้ทำงานกับผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือไม่

๓. ความผิดฐานให้คนต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานกับตนทำงานนอกเหนือจากประเภทหรือลักษณะงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ณ ท้องที่ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

องค์ประกอบความผิด

- บุคคลใด (บุคคลธรรมดา/นิติบุคคลทั่วไป)
- รับคนต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานแต่ทำงานนอกเหนือจากประเภทหรือลักษณะงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาต
- รับคนต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานแต่ทำงานนอกเหนือท้องที่ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต
- ไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน
- คนต่างด้าวมีใบอนุญาตทำงานกับผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือไม่
- ได้รับอนุญาตให้ทำงานกับผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือไม่

ประเด็นการตรวจสอบ

- ใครเป็นผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงาน
- รับคนต่างด้าวมีใบอนุญาตทำงาน และทำงานตรงตามประเภท หรือลักษณะงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือไม่
- รับคนต่างด้าวมีใบอนุญาตทำงาน และทำงานในท้องที่ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือไม่
- ได้รับอนุญาตให้ทำงานกับผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือไม่

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้อธิบดี นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑. มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงรวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

องค์ประกอบความผิด

- บุคคลใด (บุคคลธรรมดา/นิติบุคคลทั่วไป)
- ไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถาม หรือหนังสือเรียก หรือไม่ยอมหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน แก่อธิบดี นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๘

ประเด็นการตรวจสอบ

- บุคคลใด
- เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถาม หรือหนังสือเรียก หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือไม่ โดยไม่มีเหตุอันควร
- อธิบดี หรือนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือไม่
- อธิบดี หรือนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ หรือไม่

และหากเป็นการตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พนักงานตรวจแรงงานจะต้องดูสภาพจริงในการปฏิบัติงานของนายจ้าง สภาพการจ้าง และสภาพการทำงานของลูกจ้าง การเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบกิจการ พนักงานตรวจแรงงานต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงจากทั้งฝ่ายนายจ้าง ลูกจ้าง ตลอดจนตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งที่นายจ้างได้จัดขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือนายจ้างจัดขึ้นเองเพื่อประโยชน์ในการจ้างงาน รวมถึงเอกสารหลักฐานที่ลูกจ้างจัดทำขึ้น โดยสอบถาม

^๕ ภาพจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ข้อเท็จจริง ถ่ายภาพ ถ่ายสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ทะเบียนลูกจ้าง ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน และกระทำการอย่างอื่น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

บทกำหนดโทษ กรณีนายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มีดังนี้

มาตรา ๑๔๔ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙/๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฐานความผิด

- ใ้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาโดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง (มาตรา ๒๔)

ประเด็นการตรวจสอบ

- เวลาทำงานปกติหรือชั่วโมงการทำงานของสถานประกอบกิจการ
- เป็นการงานนอกหรือเกินเวลาทำงานปกติหรือไม่
- ลูกจ้างให้ความยินยอมก่อนทำงานล่วงเวลาเป็นคราวๆ ไป หรือไม่ กรณีลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไปถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรืองานฉุกเฉิน หรืองานตามกำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างอาจให้ทำงานล่วงเวลาได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

ฐานความผิด

- ใ้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดโดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง (มาตรา ๒๕)

ประเด็นการตรวจสอบ

- เวลาทำงานปกติหรือชั่วโมงการทำงานของสถานประกอบกิจการ
- เป็นการงานในวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี หรือวันหยุดพักผ่อนประจำปี หรือไม่
- ลูกจ้างให้ความยินยอมก่อนทำงานในวันหยุดเป็นคราวๆ ไป หรือไม่ กรณีลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไปถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรืองานฉุกเฉิน นายจ้างอาจให้ทำงานในวันหยุดได้เท่าที่จำเป็น โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง
- กิจการโรงแรม สถานมหรสพ งานขนส่ง ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม สโมสร สมาคม สถานพยาบาล หรือกิจอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างอาจใ้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

ฐานความผิด

- ใ้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด รวมทั้งทำงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินกว่า สัปดาห์ละ ๓๖ ชั่วโมง (มาตรา ๒๖)

ประเด็นการตรวจสอบ

- เวลาทำงานปกติหรือชั่วโมงการทำงานของสถานประกอบการ
- ชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด และทำงานล่วงเวลาในวันหยุด รวมกันแล้ว สัปดาห์หนึ่งเกิน ๓๖ ชั่วโมง หรือไม่

ฐานความผิด

- ให้อุปจ้างหญิงทำงานที่กฎหมายห้าม (มาตรา ๓๘)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างให้อุปจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๘ หรือไม่

ฐานความผิด

- ให้อุปจ้างหญิงทำงานที่กฎหมายห้าม (มาตรา ๓๙)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างให้อุปจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๙ หรือไม่

ฐานความผิด

- ให้อุปจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. ทำงานล่วงเวลา หรือทำงานในวันหยุด (มาตรา ๓๙/๑)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างให้อุปจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. ทำงานล่วงเวลา หรือทำงานในวันหยุด หรือไม่
- ตรวจสอบตำแหน่งงาน กรณีอุปจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานวิชาการ งานธุรการ รวมทั้งงานเกี่ยวกับการเงินหรือบัญชี นายจ้างอาจให้อุปจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานล่วงเวลาในวันทำงานได้โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

ฐานความผิด

- ไม่จัดให้อุปจ้างซึ่งเป็นผู้มีเวลาพัก (มาตรา ๔๖)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างได้จัดให้อุปจ้างซึ่งเป็นผู้มีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง หลังจากที่อุปจ้างทำงานมาแล้วไม่เกิน ๔ ชั่วโมง หรือไม่

ฐานความผิด

- ให้อุปจ้างซึ่งเป็นผู้มีเวลาพักทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. (มาตรา ๔๗)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. หรือไม่
- กรณีนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานในระหว่างเวลาดังกล่าว นายจ้างได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือไม่
- กรณีลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน นายจ้างอาจให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานในระหว่างเวลาดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ฐานความผิด

- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด (มาตรา ๔๘)

ประเด็นการตรวจสอบ

- ตรวจสอบวันและเวลาทำงานปกติหรือชั่วโมงการทำงานของสถานประกอบกิจการ
- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานนอกหรือเกินเวลาทำงานปกติ หรือทำงานในวันหยุดหรือไม่

ฐานความผิด

- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานที่กฎหมายห้าม (มาตรา ๔๙)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๔๙ หรือไม่

ฐานความผิด

- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม (มาตรา ๕๐)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้ามตามมาตรา ๕๐ หรือไม่

ฐานความผิด

- เรียกหรือรับหลักประกันจากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก หรือหักค่าจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนำจ่ายให้บุคคลอื่น (มาตรา ๕๑)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันจากลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก หรือหักค่าจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนำจ่ายให้บุคคลอื่น หรือไม่

ฐานความผิด

- จ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ไม่ถูกต้องตามกำหนดเวลา (มาตรา ๗๐)

ประเด็นการตรวจสอบ

- ตรวจสอบกำหนดเวลาการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน
- ตรวจสอบว่าลูกจ้างได้รับค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ (กรณีนายจ้างมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปให้ตรวจสอบจากเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินซึ่งนายจ้างต้องจัดทำตามกฎหมาย)

ฐานความผิด

- หักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดของลูกจ้างโดยไม่ชอบ (มาตรา ๗๖)

ประเด็นการตรวจสอบ

- ตรวจสอบกำหนดเวลาการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน
- ตรวจสอบว่าลูกจ้างได้รับค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดถูกต้องและครบถ้วน หรือไม่ (กรณีนายจ้างมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปให้ตรวจสอบจากเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินซึ่งนายจ้างต้องจัดทำตามกฎหมาย)
- กรณีนายจ้างหักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ให้ตรวจสอบว่าเป็นการหักตามมาตรา ๗๖ หรือไม่

- กรณีนายจ้างหักตามมาตรา ๗๖ ลูกจ้างได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือหรือไม่

มาตรา ๑๔๕ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ฐานความผิด

- ไม่ประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ หรือให้ลูกจ้างทำงานเกินเวลาทำงานของแต่ละประเภทงานที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๒๓)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างประกาศเวลาทำงานปกติ โดยกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวันให้ลูกจ้างทราบหรือไม่
- กรณีนายจ้างประกาศกำหนดเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ ให้ตรวจสอบว่าเกินเวลาทำงานของแต่ละประเภทงานที่กฎหมายกำหนดหรือไม่

มาตรา ๑๔๖ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐
วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ฐานความผิด

- ในวันที่มีการทำงาน นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักระหว่างทำงาน (มาตรา ๒๗)

ประเด็นการตรวจสอบ

- ในวันที่มีการทำงาน นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักระหว่างการทำงานวันหนึ่งไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงหรือไม่

ฐานความผิด

- นายจ้างไม่จัดวันหยุดประจำสัปดาห์ให้ลูกจ้าง (มาตรา ๒๘)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์ สัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า ๑ วันหรือไม่

ฐานความผิด

- นายจ้างไม่จัดวันหยุดตามประเพณีให้ลูกจ้าง (มาตรา ๒๙)

ประเด็นการตรวจสอบ

- นายจ้างประกาศกำหนดวันหยุดตามประเพณีให้ลูกจ้างได้หยุดปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๑๓ วันหรือไม่

ฐานความผิด

- นายจ้างไม่จัดวันหยุดพักผ่อนประจำปีให้ลูกจ้าง (มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง)

ประเด็นการตรวจสอบ

- ลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันมาแล้วครบหนึ่งปี นายจ้างได้จัดให้ลูกจ้างได้หยุดพักผ่อนประจำปีปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๖ วันทำงานหรือไม่

ฐานความผิด

- ไม่แจ้งหรือจัดทำบันทึกการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๔๕)

ประเด็นการตรวจสอบ

กรณีมีการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก นายจ้างปฏิบัติดังนี้หรือไม่

- ๑) แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อพนักงานตรวจแรงงานภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน หรือไม่
- ๒) จัดทำบันทึกสภาพจ้างตามแบบที่อธิบดีกำหนดหรือไม่

๓) แจ้งการสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อพนักงานตรวจแรงงาน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่เด็กออกจากงานหรือไม่

มาตรา ๑๔๘ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฐานความผิด

- จ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นลูกจ้าง (มาตรา ๔๔)

ประเด็นการตรวจสอบ

- ตรวจสอบว่าคู่สัญญา มีนิติสัมพันธ์เป็นนายจ้าง ลูกจ้าง ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือไม่
- อายุของลูกจ้าง

๔.๒.๓ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการในเรือประมง

การค้ำมนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบโดยการบังคับใช้แรงงานที่มีสถานการณ์รุนแรง มากที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ การค้ำมนุษย์ด้านแรงงานในงานประมงทะเล ซึ่งเมื่อเกิดการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์ ด้านแรงงานในงานประมงทะเล นอกจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเช่นเดียวกับการค้ำ มนุษย์ในรูปแบบการบังคับใช้แรงงานทั่วไปแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจจะต้องรวบรวมข้อมูลจากหลายหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยง เพื่อเป็นหลักฐานและพิจารณาดำเนินคดีในความผิดตามกฎหมายที่แต่ละ หน่วยงานเกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(ก) กรมเจ้าท่า

เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่กรมเจ้าท่าคนใดก็ดี หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบอำนาจให้เป็นเจ้าท่า มีอำนาจขึ้นตรวจเรือ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ สามารถ สรุปรประเด็นได้ดังนี้

(๑) ยึดใบอนุญาตใช้เรือ ในกรณีเมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบว่ามีผู้ใดใช้เรือที่มีได้รับอนุญาตหรือใช้เรือที่ใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุแล้ว หรือใช้เรือผิดไปจากเขตท่าเรือตำบลการเดิน เรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตใช้เรือ ผู้ใช้เรือดังกล่าวนั้นมีความผิด (มาตรา ๙) และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจให้เป็น “เจ้าท่า” สามารถที่จะยึดใบอนุญาตใช้เรือ และนำใบอนุญาตใช้เรือที่ยึดไว้จากเรือที่กระทำความผิดส่งมอบแก่กรมเจ้าท่า เจ้าท่าเขต หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อทำการเปรียบเทียบปรับต่อไป

(๒) มีอำนาจที่จะขึ้นไป และตรวจบนเรือกำปั่นเรือเล็กลำใดๆ ได้ทุกลำ สำหรับการตรวจนั้น คือ การตรวจให้ทราบว่าเป็นเรือลำใดๆ นั้นได้รับใบอนุญาตสำหรับเรือแล้วหรือไม่ และเพื่อให้ทราบว่ามีผลลุล่วงตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ โดยตรวจดูใบอนุญาตให้ใช้เรือ ซึ่งปกติแล้วผู้ควบคุมเรือต้องรักษาไว้ในเรือเสมอ และต้องสามารถนำออกแสดงแก่เจ้าท่าได้ด้วย ซึ่งในใบอนุญาตใช้เรือนั้นจะต้องตรวจดูว่าชื่อเรือ และชื่อในทะเบียนเรือตรงกับที่ใบอนุญาตให้ใช้เรือหรือไม่ ว่าเป็นใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุแล้วหรือไม่ โดยดูจากวันเดือนปีที่อนุญาตให้ใช้เรือ และวันเดือนปีสิ้นอายุของใบอนุญาต ว่าเป็นเรือลำดังกล่าวใช้เรือผิดไปจากเขต หรือตำบลการเดินเรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตใช้เรือหรือไม่

(๓) สั่งห้ามใช้เรือ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ “เจ้าท่า” ได้ตรวจพบว่ามีเรือที่ได้รับอนุญาตให้บรรทุกคนโดยสารบรรทุกสินค้า หรือบรรทุกคนโดยสาร และสินค้าโดยอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัยต่อคนโดยสาร หรือไม่เหมาะสมกับสภาพการใช้ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือในฐานะ “เจ้าท่า” มีคำสั่งห้ามใช้เรือนั้นได้ และให้นำหลักฐานการห้ามใช้เรือที่ได้กระทำกับเรือที่กระทำความผิดส่งมอบแก่กรมเจ้าท่า เจ้าท่าเขต หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อทำการเปรียบเทียบ

(๔) สั่งงดใช้ประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตใช้เรือ ในกรณีที่ตรวจพบว่ามีเรือลำใด ผู้นำร่อง นายเรือ ต้นหน สรั่ง ได่ก๋ง นายท้าย คนถือท้าย ต้นกล หรือคนใช้เครื่องที่ได้รับประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตผู้ใด

- หย่อนความสามารถ
- ประพฤติตนไม่สมควรแก่หน้าที่ เช่น ไม่ให้ความสะดวกในการตรวจ หรือใช้กิริยาวาจาไม่เหมาะสม เป็นต้น
- เมื่อพบว่าบุคคลผู้รับผิดชอบดังกล่าวละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเดินเรือ หรือหน้าที่ของตนให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจที่จะสั่งงดไม่ให้ใช้ประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตนั้นๆ ไม่เกินสองปี แต่ถ้าการหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่สมควร หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเดินเรือ หรือหน้าที่ของตนเป็นเหตุให้เป็นความผิดต่อบทบัญญัติตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น หรือมีความผิดต่อบทบัญญัติตามกฎหมายอื่นรวมอยู่ด้วย ผู้ถูกสั่งงดใบอนุญาตนี้ก็ยังคงต้องรับผิดชอบตามความผิดนั้นๆ อยู่

(๕) บทบัญญัติที่กรมเจ้าท่าได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น เช่น ตำรวจน้ำ ทหารเรือ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

มาตรา ๑๕๕ ห้ามมิให้เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ลำใดบรรทุกผู้โดยสารมากกว่าจำนวนที่แจ้งในใบอนุญาตสำหรับเรือลำนั้น

มาตรา ๑๕๘ เจ้าท่า เจ้าพนักงานกองตระเวน เจ้าพนักงานกรมเจ้าท่าคนใดก็ดี ย่อมมีอำนาจโดยพระราชบัญญัตินี้ที่จะขึ้นไป และตรวจบนเรือกำปั่นหรือเรือเล็กลำใดๆ ได้ทุกลำ เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรือที่ได้รับอนุญาตสำหรับเรือแล้วหรือไม่ และเพื่อให้ทราบว่าได้มีความละเมิดต่อข้อบังคับในพระราชบัญญัตินี้ หรือในกฎข้อบังคับอย่างใดๆ ซึ่งเจ้าท่าได้ออกโดยชอบกฎหมายอย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่

มาตรา ๑๗๐ เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าเรือที่ได้รับอนุญาตให้บรรทุกคนโดยสาร บรรทุกสินค้า หรือบรรทุกคนโดยสาร และสินค้าลำใดอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัยต่อคนโดยสาร หรือไม่เหมาะสมกับสภาพใช้การ ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้เรือนั้นจนกว่าเจ้าของเรือ หรือผู้ครอบครองจะแก้ไขให้เรียบร้อย

ผู้ใดใช้เรือที่เจ้าท่าสั่งห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗๕ ผู้ใดใช้เรือผิดจากเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตใช้เรือต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๙๑ ผู้นำร่อง นายเรือ ตันหน สร้าง ไต้ก๋ง นายท้าย คนถือท้าย ตันกล หรือคนใช้เครื่องที่ได้รับประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตผู้ใดหย่อนความสามารถหรือประพฤติไม่สมควรแก่หน้าที่ละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเดินเรือ หรือหน้าที่ของตนให้เจ้าท่ามีอำนาจที่จะสั่งไม่ให้ใช้ประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตมีกำหนดไม่เกินสองปี แต่ไม่เป็นการลบล้างโทษอย่างอื่นซึ่งผู้นั้นจะพึงได้รับ

ถ้าผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งให้งดใช้ประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตให้ผู้นั้นมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีนั้นเป็นที่สิ้นสุด แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีได้ชี้ขาดคำสั่งให้งดใช้ประกาศนียบัตร หรือใบอนุญาตมีผลบังคับได้

มาตรา ๙ ผู้ใดใช้เรือที่มีได้รับใบอนุญาตใช้เรือ หรือใช้เรือที่ใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุแล้ว หรือใช้เรือผิดไปจากเขตหรือตำบลการเดินเรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตใช้เรือต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

เจ้าของเรือหรือเจ้าของกิจการเดินเรือที่ถูกยึดใบอนุญาตใช้เรือตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่รับคำสั่ง คำชี้แจงของรัฐมนตรีเป็นที่สิ้นสุด แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีได้ชี้ขาดคำสั่งนั้น มีผลบังคับได้

เรือใดถูกยึดใบอนุญาตใช้เรือแล้วยังขึ้นเดินหรือกระทำการ นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือเจ้าของเรือ หรือเจ้าของกิจการเดินเรือต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๓ บรรดาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยที่มีโทษปรับสถานเดียว ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้เจ้าท่ามีอำนาจเปรียบเทียบผู้ต้องหาได้เมื่อผู้เสียหายยินยอม และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของเจ้าท่าแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา

นอกจากนี้อธิบดีกรมเจ้าท่าได้มอบหมายอำนาจ “เจ้าท่า” ให้แก่นายทหารเรือประจำหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขงให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๕๕, ๑๕๘, ๑๖๐ วรรคแรก, ๑๗๕, ๙ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมสำหรับอำนาจตามมาตรา ๑๓ เฉพาะนายทหารสัญญาบัตรในการควบคุมตรวจสอบเรือประเภทต่างๆ ในเขตลำน้ำโขง และให้มีอำนาจในการออกคำสั่งตามมาตราที่ได้มอบหมายตามมาตรา ๑๕๕, ๑๕๘, ๑๖๐ วรรคแรก, ๑๗๕ และมาตรา ๙ ด้วย (คำสั่งกรมเจ้าท่าที่ ๑๕๒/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เรื่องมอบหมายอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย)

สำหรับอำนาจตามมาตรา ๑๕๕, ๑๕๘, ๑๗๕, ๙ และ ๑๓ นั้นมีรายละเอียดเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนที่นอกเหนือไปคือมาตรา ๑๖๐ วรรคแรก ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ปรากฏว่าเรือไทยที่ได้รับใบอนุญาตใช้เรือมีอุปกรณ์ และเครื่องใช้ประจำเรือไม่ถูกต้องหรือไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามใบสำคัญที่ออกตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือตามมาตรา ๑๖๓ ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้นายเรือแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้กรมเจ้าท่ายังมีหน่วยงานที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ประสบภัยจะแจ้งเหตุคดีค้ามนุษย์ ผ่านศูนย์ควบคุมการจราจรและความปลอดภัยทางทะเล สังกัดกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ซึ่งตั้งอยู่ ณ ท่าเทียบเรือแหลมฉบัง ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยมีภารกิจหลัก ควบคุม ดูแลจัดระเบียบการจราจรทางน้ำในเขตท่าเรือต่างๆ ตลอดจนจัดเก็บค่าธรรมเนียม และให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือ สามารถติดต่อได้ทางวิทยุ VHF CH ๑๖ (๑๕๖.๘๐๐ mhz) หรือทางเว็บไซต์ www.vtsmd.com

เอกสารสำคัญที่กรมเจ้าท่าออกให้แก่บุคคลได้แก่

๑. ประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลเดินทะเลและประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรยนต์ (ขึ้นอยู่กับขนาดของเรือที่ควบคุม)
๒. ใบทะเบียนเรือไทย (เล่มสีฟ้า) และใบอนุญาตใช้เรือ (เล่มสีน้ำเงิน)
๓. หนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK)

(ตัวอย่างประกาศนียบัตรฝ่ายเดินเรือ)

เลขที่ NO

แบบ บ. ๑

รัฐบาลไทย
GOVERNMENT OF THAILAND
กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
MARINE DEPARTMENT
ประกาศนียบัตร
CERTIFICATE OF COMPETENCY
นายท้าย เรือเดินสมุทรสองเสา (มีใบต้นกรอต)

ประกาศนียบัตรนี้แสดงว่า This certificate is to certify that

มีความรู้ตามหลักสูตรของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีสำหรับประจำเรือเดินสมุทร ออกให้ที่ สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ ๖ สาขาชลบุรี has proved that he has the knowledge in accordance with the standard down by the Marine Department for the issuance of this certificate.

เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ วันหมดอายุ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๘ Issued at _____ On _____ Expires on _____

รับมอบอำนาจของ อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
DIRECTOR GENERAL

	เกิดวันที่ ม.ค. / ๒๕๑๐	BIRTHDATE	บันทึกรายการต่ออายุ (RENEWAL RECORD)			
	สัญชาติ ไทย	NATIONALITY	ครั้งที่ NO.	วันอนุญาต ISSUED ON	วันหมดอายุ EXPIRES ON	อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี DIRECTOR GENERAL
ส่วนสูง ๑๗๕ ซม.	สีตา ดำ	HEIGHT CM.	EYES			
ลายมือชื่อ [Signature]	SIGNATURE					

(ตัวอย่างประกาศนียบัตรฝ่ายช่างกลเรือ)

แบบ ป.๑๐๔-๑

เลขที่ []

รัฐบาลไทย
ประกาศนียบัตร
คนใช้เครื่องจักรยนต์ ชั้น.....สอง.....

ประกาศนียบัตรนี้แสดงว่า []
มีความรู้ ตามหลักสูตรของกรมการขนส่งทางบกและพาณิชย์นาวี สามารถควบคุมเครื่องจักรเรือยนต์
มีกำลังไม่เกิน.....๑๒๕..... กิโลวัตต์

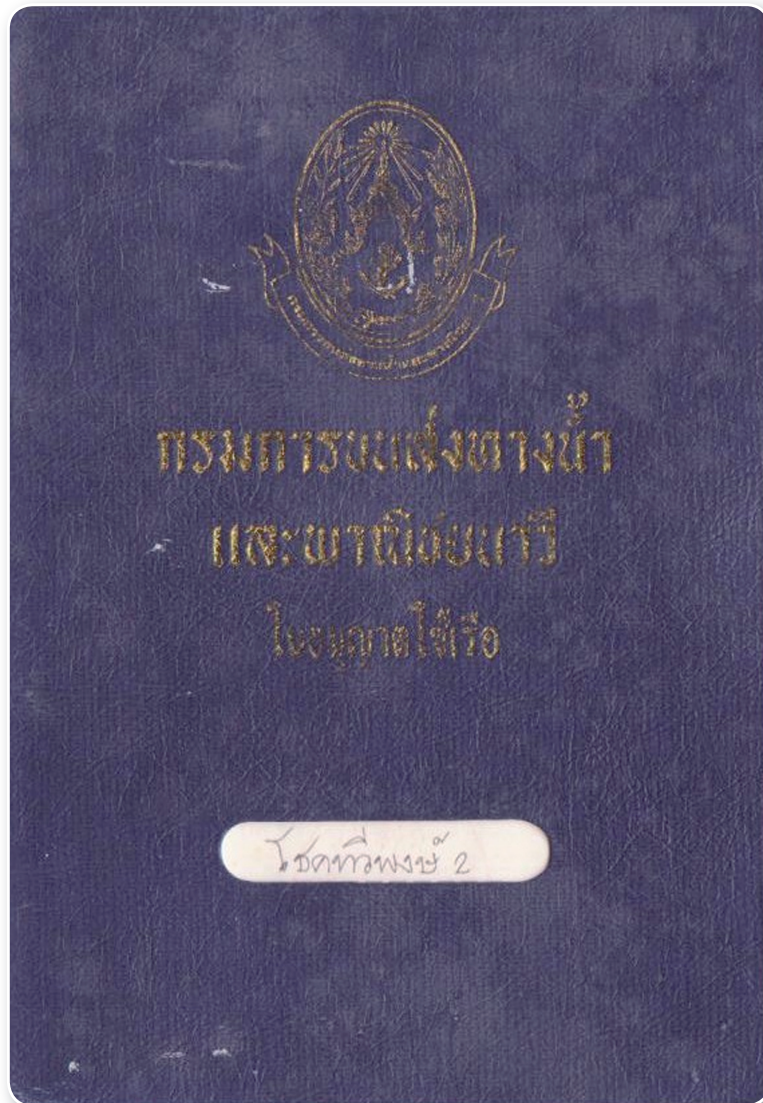
ออกให้ที่.....สขน.๖ (ชบ.)..... เมื่อวันที่.....๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓.....
วันหมดอายุ.....๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔.....

รับมอบอำนาจของ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกและพาณิชย์นาวี
กรมการขนส่งทางบก

เกิดวันที่ ๑๓ ม.ก. ๒๕๑๐	สัญชาติ ไทย			
สูง ๑๗๘ เซนติเมตร	ลายมือชื่อ			
บ้านที่กראการต่ออายุ				
ครั้งที่	วันอนุญาต	วันหมดอายุ	เจ้าพนักงานผู้สอบ	อธิบดีกรมการขนส่งทางบกและพาณิชย์นาวี

(ตัวอย่างใบอนุญาตใช้เรือ)

(ตัวอย่างใบทะเบียนเรือไทย)

(ตัวอย่างหนังสือคนประจำเรือ)

หนังสือคนประจำเรือ เลขที่ **D 02058**
Seaman Book No.

ชื่อ Name in Thai	[Redacted]		
เพศ Sex	MALE	สัญชาติ Nationality	THAI
		เกิดวันที่ Date of birth	21 MAR 1980
สถานที่เกิด Place of birth	KHONKAEN, THAILAND		
สูง Height	1.61	เมตร Metre	คำพิณ Special peculiarities
เลขประจำตัวประชาชน Personal No.	[Redacted]		
วันที่ออก Date of issue	20 NOV 2006	วันที่หมดอายุ Date of expiry	19 NOV 2011
		ออกให้ที่ Issued by	BANGKOK
		ณ AT	

D 02058

	ชื่อสกุล Surname	YOSTASAN
	ชื่อ Name	MR. APISIT
	ลงชื่อ Signature	
	เจ้าพนักงานประจำเรือ Authorized by The Director General of The Marine Department	
ลายมือชื่อผู้ถือหนังสือ Signature of the bearer		

หนังสือคนประจำเรือออกโดยสำนักงานประจำเรือ กรมเจ้าท่า ต่ออายุหนังสือฯ ครั้งละ ๕ ปี
ตัวเล่มมีอายุการใช้งานได้ ๑๐ ปี

(ตัวอย่างรายการจดบันทึกท้ายเล่ม)

ชื่อเรือ Name of vessel	วันและสถานที่ สำหรับ Date and place of	ตำแหน่ง ในเรือ Position	ประเภท ของเรือ Type of Vessel	ลงชื่อเจ้าของเรือหรือ ตัวแทนเจ้าของเรือ Signature of owner or agent	ลงชื่อเจ้าพนักงาน และประทับตรา Official signature and seal
ทะเบียนเรือเลขที่ Registration No.	การจ้าง Engagement				
ตันกรอสหรือกำลังเครื่องจักร Gross Tonnage or Engine Capacity	การเลิกจ้าง Discharge				
เรือ ศ.ยูพีกิ่ง ๒ หมายเลขเครื่อง ๗๕๔๕๖๒๘๙๖	14 ก.ย. ๒๕๕๐	Oilier	เรือคอก เดินทะเล 1๓๗๕๓๒		
ตันกรอสรี 1541.๒๐					
ตันกรอส๑ ๑๗๐.๐๐					

(ข) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

(๑) กรณีประมงในน่านน้ำไทย (ในทะเลอาณาเขต)

การตรวจคนประจำพาหนะซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าว (ตรวจเช่นเดียวกับการตรวจค้นสถานที่คดี ค้ามนุษย์ด้านแรงงานหรือบริการ) เมื่อขึ้นเรือแล้วพบว่ามีความต่างตัวอยู่บนเรือสิ่งที่จะต้องตรวจสอบคือ ขอตรวจสอบหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางและรอยตราประทับการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

(๑.๑) การตรวจหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง

- สอบถามชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิดว่าตรงกับที่ระบุในหนังสือเดินทางหรือไม่
- ประเมินอายุคนต่างด้าวกับอายุที่แจ้งในหนังสือเดินทางว่าต่างกันหรือไม่
- ดูภาพถ่าย เปรียบเทียบความสูง
- ดูการแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพถ่าย
- ดูวันหมดอายุของหนังสือเดินทาง
- ดูลายมือชื่อโดยให้เขียนลายมือชื่อแล้วเปรียบเทียบกับลายมือชื่อในหนังสือเดินทาง
- ฟังจากภาษาที่คนต่างด้าวใช้

ถ้าไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒, ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(๑.๒) การตรวจรอยตราประทับการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

- ดูว่าผ่านการตรวจ และประทับตราการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไทย จากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในหนังสือเดินทางนั้นหรือไม่ (ตราประทับ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งจะระบุวันที่เดินทางเข้าและวันที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร) ถ้าไม่มีต้องดำเนินคดี ตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒, ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
- ตรวจดูวันอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรว่าสิ้นสุดหรือไม่ ถ้าการอนุญาต สิ้นสุดแล้วต้องดำเนินคดีตามมาตรา ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) กรณีประมงนอกน่านน้ำไทย (นอกทะเลอาณาเขต) แบ่งเป็น ๒ กรณี

(๒.๑) การตรวจคนประจำพาหนะที่เดินทางไปกับพาหนะเรือ

เมื่อขึ้นเรือแล้วพบว่ามีคนต่างด้าวอยู่บนเรือ สิ่งที่จะต้องตรวจสอบ คือขอตรวจสอบบัญชีคนประจำพาหนะ (ตม. ๔) และหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ

การตรวจบัญชีคนประจำพาหนะ (ตม. ๔) และหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจบัญชีรายชื่อคนประจำพาหนะ (ตม. ๔) กับจำนวนคนประจำพาหนะนั้น ว่ามีจำนวนถูกต้องและเป็นบุคคลคนเดียวหรือไม่ โดยการตรวจจากหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK) ควบคู่กัน

- สอบถามชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด ว่าตรงกับที่ระบุในหนังสือเดินทางหรือไม่
- ประเมินอายุคนต่างด้าวกับอายุที่แจ้งในหนังสือเดินทางว่าต่างกันหรือไม่
- ดูภาพถ่าย เปรียบเทียบความสูง
- ดูการแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพถ่าย
- ดูวันหมดอายุของหนังสือเดินทาง
- ดูลายมือชื่อโดยให้เขียนลายมือชื่อแล้วเปรียบเทียบลายมือชื่อในหนังสือเดินทาง
- ฟังจากภาษาที่คนต่างด้าวใช้

ถ้าไม่มีหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ หรือไม่มีชื่อในบัญชีคนประจำพาหนะ ให้ดำเนินคดี ตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒, ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

ถ้ามีหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ แต่ไม่มีชื่อในบัญชีคนประจำพาหนะ ให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๗๔ และดำเนินคดีกับผู้ควบคุมเรือนั้นตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๗๔ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒.๒) การตรวจคนประจำพาหนะที่เดินทางเข้ามากับพาหนะเรือ

เมื่อขึ้นเรือแล้วพบว่ามีคนต่างด้าวอยู่บนเรือสิ่งที่จะต้องตรวจสอบ คือ ขอตรวจสอบบัญชีคนประจำพาหนะ (ตม. ๔) และหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ

การตรวจบัญชีคนประจำพาหนะ (ตม. ๔) และหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจบัญชีรายชื่อคนประจำพาหนะ (ตม. ๔) กับจำนวนคนประจำพาหนะนั้นว่ามีจำนวนถูกต้องและเป็นบุคคลคนเดียวหรือไม่ โดยการตรวจจากหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK) ควบคู่กัน

- สอบถามชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด ว่าตรงกับที่ระบุในหนังสือเดินทางหรือไม่
- ประเมินอายุคนต่างด้าวกับอายุที่แจ้งในหนังสือเดินทางว่าต่างกันหรือไม่
- ดูภาพถ่าย เปรียบเทียบความสูง
- ดูการแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพถ่าย
- ดูวันหมดอายุของหนังสือเดินทาง
- ดูลายมือชื่อโดยให้เขียนลายมือชื่อแล้วเปรียบเทียบกับลายมือชื่อในหนังสือเดินทาง
- ฟังจากภาษาที่คนต่างด้าวใช้

ถ้าไม่มีหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ หรือไม่มีชื่อในบัญชีคนประจำพาหนะ ให้ดำเนินคดี ตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒, ๘๑พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

กรณีตรวจพบคนต่างด้าว ๓ สัญชาติที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวแล้วเดินทางเข้ามากับเรือ และแสดงหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางให้ถือว่าการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวนั้นเป็นอันสิ้นสุดแล้ว ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๓)

ให้ดำเนินคดี ตามมาตรา ๑๑, ๑๘, ๖๒, ๘๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และดำเนินคดีกับผู้ควบคุมพาหนะเรือ นั้น ตามมาตรา ๖๓ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(ตัวอย่างหนังสือคนประจำเรือ)

หนังสือคนประจำเรือ เลขที่ [Redacted]			
ชื่อ Name in Thai [Redacted]		ชื่อ Name in English [Redacted]	
เพศ Sex	MALE	สัญชาติ Nationality	THAI
เกิดวันที่ Date of birth		21 MAR 1980	
สถานที่เกิด Place of birth KHONKAEN, THAILAND			
สูง Height	1.61 เมตร Meter	ลักษณะพิเศษ Special peculiarities	
เลขประจำตัวประชาชน Personal No. [Redacted]			
วันที่ออก Date of issue	20 NOV 2006	วันหมดอายุ Date of expiry	19 NOV 2011
ออกที่ Issued by		BANGKOK	
ชื่อสกุล Surname			D 02058
YOSTASAN			
ชื่อ Name			
MR. APISIT			
ลายเซ็น Signature			
[Signature]			
ลายมือชื่อผู้ถือหนังสือ Signature of the bearer			
[Signature]			
Authorized by The Director General of The Marine Department			

ชื่อเรือ Name of vessel	วันและสถานที่ สำหรับ Date and place of	ตำแหน่ง ในเรือ Position	ประเภท ของเรือ Type of Vessel	ลายเซ็นเจ้าของเรือ/ตัวแทนเจ้าของเรือ Signature of owner or agent	ลายเซ็นเจ้าพนักงาน และประทับตรา Official signature and seal
เรือ ศ. ยุคใหม่ 2 หมายเลขเครื่อง ๗๕๔๕๗๒๙๔	การจ้าง 14 พ.ย. ๒๕๕๐	ช่างยนต์ ENGINEER	เรือคด เดินทะเล 1๒๗๕๗๑๒	[Signature]	[Signature and Seal]
ถ้ำครุฑเรือ 1541.๒๐					
ซีเม๑๑๑ ๑๗๐.๐๐					

(ตัวอย่างบัญชีคนประจำพาหนะ (ตม. ๔))

บัญชีคนประจำพาหนะ
CREW LIST

ตม. ๔
TM. 4

ชื่อพาหนะ M.V. RANTAU INDAH MANDIRI 02 ฐานะ เข้า
 NAME OF CONVEYANCE INBOUND
 ของ ราชอาณาจักร ไทย
 OWNED BY MPN OUTBOUND
 มาจาก ประเทศไทย ถึง 17 ก.พ. 2555
 FROM TO 17 ก.พ. 2555
 จังหวัด ประเทศไทย ลงวันที่ เดือน พ.ค.
 CHANGWAT THAILAND DATE MONTH YEAR
 ออกจาก MPN ไปยัง INDONESIA
 DEPARTING FROM TO

ลำดับ ที่ NO.	ชื่อสกุล FAMILY NAME	ชื่อตัว FIRST NAME	ชื่อรอง MIDDLE NAME	อายุ AGE	สัญชาติ NATIONALITY	หน้าที่ POSITION	ใบสำคัญ ประจำตัว หรือ บัตร ประจำตัว เรือ ID CARD PASSPORT OR SEAMAN'S BOOK NO.	หมายเหตุ REMARKS
11.	VICHT	SUTNET		22	THAI	SEAMAN	V948692	
12.	A-NUCHA	MOONITTI		29	THAI	SEAMAN	V923647	
13.	SITHIPONG	SAENTHAO		36	THAI	SEAMAN	V948690	

M.V. RANTAU INDAH MANDIRI ๐
 ตายมือชื่อ MASTER 17 ก.พ. 2555 16/02/2012
 SIGNATURE MASTER OF CONVEYANCE
 ตายมือชื่อ เจ้าเรือพาหนะ 17 ก.พ. 2555
 SIGNATURE OWNER OF CONVEYANCE
 หรือตัวแทน 17 ก.พ. 2555
 SIGNATURE OR AGENT
 ตายมือชื่อ 17 ก.พ. 2555 17 ก.พ. 2555
 SIGNATURE IMMIGRATION OFFICER
 ตายมือชื่อ 17 ก.พ. 2555
 SIGNATURE IMMIGRATION HEALTH OFFICER
 (ลงนามที่ท่าเรือ ก.บ. ๒๕๕๕)

(ค) กรมประมง

กรมประมงเป็นหน่วยงานที่มีได้มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยตรง แต่อาจเป็นหน่วยงานที่พบเหตุการณ์การค้ามนุษย์ เนื่องจากอำนาจหน้าที่ที่จะต้องออกไปปฏิบัติงานในทะเล นอกจากนี้ อาจมีการใช้กฎหมายว่าด้วยการประมง เพื่อใช้ในการตรวจสอบเอกสาร หรือใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรือประมง เพื่ออาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประมงในการขึ้นตรวจสอบเรือประมงเพื่อตรวจสอบและป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ได้

การเข้าตรวจเรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงจะใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ เพื่อตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับเรือต่างๆ เช่น ใบทะเบียนเรือ ใบอนุญาตให้ใช้เรือ ใบอนุญาตของผู้ควบคุมเรือ ตามที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าท่า ตลอดจนจะใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ในการตรวจสอบอาชญาบัตร (ใบอนุญาตให้ใช้เครื่องมือทำการประมง) ว่าได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ มีการระบุบุคคลผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมงอยู่ในอาชญาบัตรถูกต้องหรือไม่เท่านั้น

ในส่วนของการตรวจบุคคล พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมิได้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้โดยตรง และไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบในเรื่องใดๆ ได้ เพียงแต่ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการตรวจค้นบุคคลในเบื้องต้นได้เท่านั้น

การตรวจสอบอาชญาบัตรและใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน (เครื่องมือลอบ)

อาชญาบัตร คือ ใบอนุญาตซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แก่ผู้รับอนุญาตเพื่อใช้เครื่องมือทำการประมง^๖ อาชญาบัตรจะออกให้เฉพาะแต่เครื่องมือในพิภพที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเท่านั้น^๗ ซึ่งเครื่องมือที่จะต้องขอรับอาชญาบัตรตามกฎหมายกระทรวง ได้แก่

- (๑) ยอขันช่อ
- (๒) ช้อนขันช่อ
- (๓) ช้อนสนั่น
- (๔) ช้อนหางเหยี่ยว
- (๕) ถังโพงพางซึ่งใช้ประกอบกับโพงพาง รั้วไซมานหรือกั้นซูรั้วไซมาน
- (๖) ถังบวม
- (๗) เรือผีหลอกหรือเรือกัตรา
- (๘) แหยาวตั้งแต่ ๔ เมตรขึ้นไป (ยังไม่ทบทเพลา)

^๖ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๔ (๑๐)

^๗ กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

- (๙) ซ้อนต่างๆ ปากกว้างตั้งแต่ ๓.๕ เมตรขึ้นไป
- (๑๐) เบ็ดร้าวยาวตั้งแต่ ๔๐ เมตรขึ้นไป
- (๑๑) ข่าย
- (๑๒) อวนต่างๆ
- (๑๓) ฝือก
- (๑๔) เครื่องกัน

อาชญาบัตรแต่ละฉบับจะมีอายุ ๑ ปีการประมง (๑ เมษายน-๓๑ มีนาคม ของปีถัดไป) ผู้ที่ทำการประมงต้องนำอาชญาบัตรติดตัวไปด้วยเสมอในเวลาไปทำการประมง และต้องนำออกแสดงเมื่อเจ้าหน้าที่ขอตรวจ^๙ ในส่วนของเครื่องมือนอกเหนือจากนี้ กฎหมายมิได้กำหนดให้ต้องขอรับอาชญาบัตร จึงไม่มีอาชญาบัตรในการตรวจสอบเพราะวัตถุประสงค์หลักในการกำหนดให้เครื่องมือชนิดหนึ่งชนิดใดต้องขอรับอาชญาบัตรในเบื้องต้น ก็เพื่อเก็บเงินอากรเข้ารัฐอันเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากร ดังนั้น จึงมีเครื่องมือทำการประมงอีกหลายประเภทที่ไม่ต้องขอรับอาชญาบัตร เช่น เครื่องมือลอบ แต่เครื่องมือลอบแม้ไม่ต้องขอรับอาชญาบัตร แต่มีพระราชกฤษฎีกา ออกตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ผู้ทำการประมงด้วยเครื่องมือลอบ ต้องมาจดทะเบียนและขออนุญาต ดังนั้น ผู้ทำการประมงด้วยเครื่องมือลอบจึงต้องได้รับใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ซึ่งต้องมีเอกสารดังกล่าวให้ตรวจสอบ

อาชญาบัตรจะมีการระบุชื่อบุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้างผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือในพิกัด ซึ่งตามปกติจะระบุชื่อลูกเรือ แต่ไม่จำเป็นต้องระบุครบทุกคน เพราะพื้นที่ในการระบุจำกัด และลูกเรือประมงนั้นจะมีการเปลี่ยนเรือประมงในการรับจ้างอยู่เป็นประจำ ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนแน่นอน จึงไม่สามารถใช้บัญชีลูกเรือนี้ในการตรวจสอบลูกเรือที่มีอยู่ในเรือประมงในขณะนั้นได้ เพียงแต่ตรวจสอบว่ามีชื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิในการใช้เครื่องมือทำการประมงก็สามารถใช้ได้แล้ว

อัตราโทษสำหรับผู้ทำการประมงโดยไม่มีอาชญาบัตร คือ ปรับ ๓ เท่าของเงินอากร และให้อิทธิพลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้^๙

อัตราโทษสำหรับผู้ทำการประมงโดยไม่ได้รับใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน (เครื่องมือลอบ) คือ ปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

^๘ มาตรา ๓๕ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

^๙ มาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

(ตัวอย่างอาชญาบัตรที่ใช้ในประเทศ)

เล่มที่ ๓๒๒
ตามคำขอที่...../.....
ลงวันที่...../...../.....
ฉบับที่.....
เล่มที่.....

เลขที่ ๐๑
(อนุญาต ๑)

อาชญาบัตร
อวนลาก

ที่ว่าการ.....
วันที่.....

อนุญาตให้..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....
หรือนิติบุคคลชื่อ..... ซึ่งมีภูมิลำเนาหรือสำนักงานอยู่เลขที่..... หมู่ที่.....
ใช้เครื่องมือในพิกัดที่ระบุไว้ในอาชญาบัตรทำการประมงได้

จำนวน	เครื่องมือในพิกัด ชื่อ	ขนาด (เมตร)		เงินอากร	
		กว้าง	ยาว	บาท	สต.

ผู้รับอาชญาบัตรได้ชำระเงินอากรแล้วเป็นเงิน.....บาท(.....)
และให้ผู้รับอาชญาบัตรใช้เครื่องมือตามอาชญาบัตรนี้ประจำเรือประมงชื่อ.....
ใบอนุญาตใช้เรือเลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ขนาดเรือ..... ตันกรอสส์ ใช้เครื่องยนต์ชนิด..... (ดีเซล, เบนซิน) ขนาด..... แรงม้า

บุคคลในครอบครัวหรือลูกจ้างซึ่งมีสิทธิใช้เครื่องมือพิกัด

ลำดับที่	ชื่อตัวและชื่อสกุล	อายุ (ปี)	บัตรประจำตัวประชาชนหรือ เอกสารสำคัญประจำตัวอย่างอื่น	ความสัมพันธ์กับ ผู้รับอาชญาบัตร

อาชญาบัตรนี้มีอายุให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.

(ลายมือชื่อ)..... พนักงานเจ้าหน้าที่ (ลายมือชื่อ).....ผู้รับเงิน
(.....) (.....)
ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

- คำเตือน (๑) ชิดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการ
(๒) บุคคลซึ่งชื่อตัวและชื่อสกุลตามที่ระบุไว้ในอาชญาบัตรนี้เท่านั้นมีสิทธิใช้เครื่องมือในพิกัดทำการประมงได้
(๓) ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องมือในพิกัด ต้องนำอาชญาบัตรนี้ติดตัวในเวลาทำประมง

(ตัวอย่างอาชญาบัตรที่ใช้นอกน่านน้ำไทย)

(แบบ 002)

อาชญาบัตรสำหรับการใช้เครื่องมือทำการประมงนอกน่านน้ำไทย

ทะเบียนอาชญาบัตร เลขที่/.....

เขียนที่.....

วันที่..... พ.ศ.

อนุญาตให้..... อายุ ปี สัญชาติ.....
มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... โทร..... หรือนิติบุคคลชื่อ.....
ซึ่งมีสำนักงานอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... ใช้เครื่องมือทำการประมงตามรายการข้างล่างนี้ทำการประมงนอกน่านน้ำไทย
ในประเทศ..... บริเวณตั้งแต่.....

จำนวน	เครื่องมือในพิกัด	ขนาด (เมตร)		เงินอากร	
	ชื่อ	กว้าง	ยาว	บาท	สต.
	ชนิดของเครื่องมือทำการประมงที่ได้รับอนุญาต	ขนาดความกว้าง - ยาว			

ผู้รับอาชญาบัตรได้ชำระเงินอากรแล้ว เป็นเงิน.....
ระบุชื่อเรือประมง.....บาท (.....)

ให้ใช้เครื่องมือตามอาชญาบัตรนี้ประจำเรือประมง ชื่อ เลขทะเบียนเรือไทย.....

ลงวันที่..... ใบอนุญาตใช้เรือเลขที่..... ลงวันที่.....

ขนาดเรือ.....ตันกรอสส์ ใช้เครื่องยนต์ชนิด.....(ดีเซล,เบนซิน) ขนาด.....แรงม้า

ทำเทียบเรือที่อนุญาตให้ใช้ขนถ่ายสัตว์น้ำ คือ

(1)..... (2).....
อายุของอาชญาบัตร

อาชญาบัตรนี้มีอายุให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่ 31 มีนาคม

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

คำขอเลขที่...../.....

ลงวันที่

(ลงชื่อ).....

ระบุเลขทะเบียนเรือไทยต้องตรงกับใบทะเบียนเรือ

รายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือในพิภัก

ลำดับ ที่	ชื่อตัว และชื่อสกุล	ภูมิลำเนา				อายุ (ปี)	สัญชาติ	เกี่ยวข้อง
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ			
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								

(ลงชื่อ) (ผู้อนุญาต)

ตำแหน่ง

คำเตือน

๑. บุคคลที่ปรากฏชื่อตามอาชญาบัตรนี้เท่านั้น มีสิทธิใช้เครื่องมือตามอาชญาบัตรนี้
๒. ผู้ใช้เครื่องมือต้องนำอาชญาบัตรนี้ติดตัวไปด้วยเสมอในเวลาไปทำการประมง

(ตัวอย่างใบอนุญาตให้ประกอบกิจการแพปลา)

แบบ พ.ป.๓

ใบอนุญาต
ให้ประกอบกิจการแพปลา

เลขที่ ๐๑

เล่มที่ ๒๒ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

อนุญาตให้..... อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ประกอบกิจการแพปลาประเภท.....

โดยใช้ชื่อหรือยี่ห้อว่า..... ตั้งที่ทำการอยู่เลขที่หรือ

หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... ที่สะพานปลา.....

ใบอนุญาตใช้ได้ตั้งแต่วันที่..... พ.ศ.

และสิ้นสุดเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.

(ลายมือชื่อ).....ผู้อนุญาต

ตำแหน่ง.....

การตรวจเรือประมงนอกน่านน้ำ

ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๑๖ กำหนดให้การทำประมงในที่สาธารณประโยชน์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด^{๑๐} ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดเงื่อนไขในการออกไปทำการประมงนอกน่านน้ำไทย (ในน่านน้ำของรัฐต่างประเทศ) จะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมประมงกำหนด ซึ่งกรมประมงได้กำหนดให้การไปทำการประมงนอกน่านน้ำไทย (ในน่านน้ำของรัฐต่างประเทศ) จะต้องขอรับอาชญาบัตรนอกน่านน้ำไทย ตามระเบียบกรมประมงว่าด้วยการยื่นคำขอรับอาชญาบัตรทำการประมงนอกน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ อาชญาบัตรนอกน่านน้ำไทยคือหนังสืออนุญาตให้ใช้เครื่องมือทำการประมง ทำการประมงในน่านน้ำของรัฐต่างประเทศ ซึ่งผู้ที่ขอรับอาชญาบัตรนอกน่านน้ำนั้นจะต้องแนบหนังสือสัญญาหรือข้อตกลงการทำประมงร่วม หรือหนังสือที่แสดงถึงการได้สิทธิทำการประมงในประเทศนั้นๆ ใบอนุญาตทำการประมง หรือหนังสือที่แสดงถึงการได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำการประมงของเรือประมงแต่ละลำที่ประเทศนั้นๆ ออกให้ ซึ่งระบุชื่อและเลขทะเบียนเรือด้วย ซึ่งก่อนที่เจ้าหน้าที่จะออกอาชญาบัตรนอกน่านน้ำให้กับผู้ยื่นคำขอ จะต้องมีการตรวจสอบเอกสารดังกล่าวให้ครบถ้วนเสียก่อน ดังนั้น การตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ขณะขึ้นตรวจสอบเรือประมงจึงไม่จำเป็นต้องตรวจสอบเอกสาร หนังสือรับรองฯ ต่างเพียงแต่ตรวจสอบว่าเรือลำนั้นได้รับอาชญาบัตรนอกน่านน้ำระบุชื่อประเทศที่จะเข้าไปทำการประมงก็เพียงพอ

มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือในพิกัด ตามที่ระบุในด้านหลังของอาชญาบัตรทำการประมงนอกน่านน้ำไทยนั้นจะต้องระบุชื่อลูกเรือทุกคนลงในอาชญาบัตรหรือไม่ซึ่งกรณีนี้ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐^{๑๑} ระบุว่า บุคคลที่มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมงในพิกัดจะต้องเป็นผู้ที่ระบุชื่ออยู่ในอาชญาบัตร ซึ่งกรมประมงกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ว่า การระบุชื่อบุคคลผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมงในพิกัดนั้น ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อลูกเรือประมงครบทุกคน เพียงแต่ระบุแต่เพียงลูกเรือบางคนที่ประจำอยู่ในเรือลำนั้นให้เป็นผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือในพิกัดทำการประมงก็เพียงพอแล้ว เพราะโดยลักษณะของการจ้างงานด้านประมงนั้น ลูกเรือมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นประจำ การจะกำหนดให้ต้องระบุชื่อลูกเรือทำการประมงทุกคนลงในอาชญาบัตรฯ นั้นจะเกิดปัญหา และไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ดังนั้น การตรวจสอบอาชญาบัตรทำการประมงนอกน่านน้ำไทยนั้น เพียงแต่ตรวจสอบว่ามีชื่อลูกเรือประมงที่ประจำอยู่ในเรือประมงลำนั้น ปรากฏรายชื่ออยู่ในอาชญาบัตรก็เพียงพอ ไม่สามารถใช้รายชื่อของลูกเรือประมงที่ระบุอยู่ด้านหลังอาชญาบัตรในการตรวจสอบว่า เฉพาะแต่เพียงลูกเรือที่ระบุชื่ออยู่ด้านหลังอาชญาบัตรเป็นลูกเรือที่ได้รับอนุญาตตามอาชญาบัตรได้

^{๑๐} มาตรา ๑๖ ที่สาธารณประโยชน์ คือที่จับสัตว์น้ำซึ่งบุคคลทุกคนมีสิทธิทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ บุคคลใดซึ่งทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่สาธารณประโยชน์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^{๑๑} มาตรา ๒๘ บุคคลใดจะใช้เครื่องมือในพิกัดทำการประมงได้ ต่อเมื่อได้รับอาชญาบัตรระบุชื่อบุคคลนั้น และเสียเงินอากรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศยกเว้นไม่ต้องให้รับอาชญาบัตรสำหรับเครื่องมือทำการประมงอย่างหนึ่งอย่างใดในท้องที่ใดก็ได้

เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบว่า ประเภทของเครื่องมือทำการประมงที่เรือลำนั้นใช้อยู่จะต้องตรงกับกับเครื่องมือทำการประมงชนิดที่ระบุอยู่ในใบอนุญาต เครื่องมือทำการประมงที่มักได้รับอนุญาตมักจะเป็นเครื่องมืออวนลาก เครื่องมืออวนล้อมจับ เป็นต้น นอกจากนี้ควรตรวจสอบว่า ชื่อเรือประมงที่ปรากฏอยู่ที่ด้านข้างของเรือถูกต้องตรงกับที่ระบุอยู่ในทะเบียนเรือ ใบอนุญาตใช้เรือ และใบอนุญาตร่อนน่านน้ำ โดยควรตรวจสอบทั้งขนาดของเรือ ความยาวของอวน เครื่องยนต์ ว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่

การไปทำการประมงในน่านน้ำของรัฐต่างประเทศนั้นมีวิธีการเข้าไปทำการประมงอีกรูปแบบหนึ่งคือ มีการโอนสัญชาติเรือประมงของไทยไปเป็นสัญชาติของเรือประมงของรัฐที่จะเข้าไปทำการประมงนั้น เรือประมงชนิดนี้ไม่ใช่เรือประมงไทย การเข้า-ออกจากท่าต้องถือปฏิบัติเสมือนเรือที่มีสัญชาติต่างประเทศทั่วไป เรือประมงประเภทนี้ไม่ต้องขอรับอนุญาตร่อนน่านน้ำ เนื่องจากไม่ใช่เรือประมงที่มีสัญชาติไทย

นอกจากการเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำของต่างประเทศ ซึ่งผู้ที่จะเข้าไปทำการประมงต้องขอใบอนุญาตทำการประมงร่อนน่านน้ำแล้ว ยังมีการทำการประมงร่อนน่านน้ำอีกประเภทหนึ่งคือ การเข้าไปทำการประมงในทะเลหลวง การทำการประมงประเภทนี้เรือประมงจะมีสัญชาติไทย แต่ออกไปทำการประมงในทะเลหลวงคือในน่านน้ำที่มีได้อยู่ในเขตอำนาจของรัฐใด การทำการประมงประเภทนี้จะอยู่ในความดูแลขององค์กรจัดการด้านการประมงของภูมิภาคต่างๆ (Regional fisheries management organization) หรือ R.F.M.O. ซึ่งแต่ละประเทศเป็นสมาชิกอยู่ การตรวจสอบเรือประมงประเภทนี้จะตรวจสอบว่าได้รับอนุญาต หรือหนังสืออนุญาตให้ทำการประมงหรือไม่ ซึ่งเป็นการตรวจสอบใบอนุญาตตามปกติ เพียงแต่ต้องตรวจสอบเอกสารหนังสือรับรองจากกรมประมงว่า เรือลำดังกล่าวจะเข้าไปทำการประมงในทะเลหลวงบริเวณใด

การตรวจสอบแรงงานต่างด้าวในเรือประมง

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๕ ทวิ กำหนดให้การอนุญาตให้คนต่างด้าวทำหน้าที่เป็นลูกเรือในเรือประมงได้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ดังนั้น แรงงานต่างด้าวจึงต้องได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว หรือได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ มิได้มีการออกใบอนุญาตให้เป็นพิเศษสำหรับแรงงานต่างด้าว ดังนั้น การตรวจสอบแรงงานต่างด้าวจึงต้องใช้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ ได้แก่ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้น เพียงแต่หากแรงงานต่างด้าวนั้นไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานโดยถูกต้องตามกฎหมายจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งเป็นการกระทำผิดกรรมเดียว แต่ผิดกฎหมายหลายบท ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๐ ซึ่งศาลจะลงโทษตามกฎหมายที่มีโทษหนักที่สุด

การตรวจสอบการดำเนินกิจการแพปลา

ผู้ประกอบการแพปลา ต้องได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการแพปลาตามกฎหมาย^{๑๒} การตรวจสอบกิจการแพปลาในเบื้องต้นเป็นการตรวจสอบว่าผู้ประกอบการมีใบอนุญาตให้ประกอบกิจการแพปลาหรือไม่ ใบอนุญาตมีอายุ ๑ ปี หากไม่ได้รับอนุญาตจะมีความผิดตามมาตรา ๓๘ มีอัตราโทษปรับไม่ต่ำกว่าห้าพันบาทแต่ไม่เกินกว่าหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

นอกจากนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ยังสามารถเข้าไปตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารต่างๆ ในที่ทำการของผู้ประกอบการแพปลาได้ในระหว่างเวลาราชการ ให้ผู้ประกอบการแพปลาอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการนี้ แต่ในการตรวจสอบนี้ต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อกิจการงานของผู้ประกอบการแพปลา ทั้งนี้ อธิบดีกรมประมงจะต้องส่งเป็นหนังสือเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบ^{๑๓} พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปตรวจสอบตามลำพังไม่ได้

ในปัจจุบัน กรมประมงมีหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบการทำการประมงที่ปฏิบัติการทางทะเลและหน่วยสื่อสารการปฏิบัติงานประกอบด้วยศูนย์บริหารจัดการประมงทะเล ๖ ศูนย์ หน่วยบริหารจัดการประมงทะเล ๑๒ ศูนย์ และสถานีวิทยุประมงชายฝั่ง ๑๓ สถานี ซึ่งผู้ที่ประสงค์จะแจ้งเหตุคดีคามนุษย์สามารถประสานงานกับหน่วยงานดังกล่าวได้ โดยติดต่อไปยังส่วนบริหารจัดการประมงทะเล สำนักบริหารจัดการด้านการประมง กรมประมง กษตรกลาง จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร ๐-๒๕๖๒-๐๕๖๘ หรือ E-mail: marine_Hq@hotmail.com

ข้อมูลที่ต้องแจ้งในการค้นหาเรือประมง กรณีมีการแจ้งเหตุคามนุษย์บนเรือประมงในทะเล

เมื่อมีการแจ้งขอความช่วยเหลือจากการกระทำความผิดฐานคามนุษย์บนเรือประมงที่อยู่กลางทะเล การค้นหาเรือประมงลำที่เกิดเหตุมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากความกว้างใหญ่ของท้องทะเลและจำนวนเรือประมงที่มีอยู่มากมายในทะเล ทำให้ยากต่อการค้นหาและตรวจพบ ดังนั้น ผู้รับแจ้งจึงควรสอบถามข้อมูลต่างๆ ให้ได้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการค้นหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตัวอย่างข้อมูลที่ผู้รับแจ้งเหตุควรสอบถามมีดังต่อไปนี้

๑. พิกัดตำแหน่งที่เรือเป็นแลตติจูด ลองจิจูด หรือเรียกกันทั่วไปว่า แลต ลอง ซึ่งได้มาจากเครื่องมือหาตำแหน่งที่เรือที่ติดตั้งประจำอยู่บนเรือ
๒. ชื่อเรือ หรือหมายเลขข้างเรือ
๓. ประเภทการทำประมงของเรือ เช่น เรือไถร์หมึก เรืออวนลอย เรืออวนล้อม เรืออวนรุน เป็นต้น
๔. ลักษณะทั่วไปของเรือ เช่น เรือทำด้วยไม้ ขนาดประมาณ ๑๒ วา ตัวเรือสีขาว เก่งเรือสีฟ้า เป็นต้น

^{๑๒} มาตรา ๒๙ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖

^{๑๓} มาตรา ๓๒ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖

๕. ทิศทางของเรือ ซึ่งอาจทราบได้จากการสอบถามต้นทางที่เรือออก และจุดหมายปลายทาง รวมทั้งความเร็วเรือ เป็นต้น

๖. สิ่งแวดล้อมโดยรอบ เช่นชื่อเรือที่แล่นผ่าน โดยเฉพาะเรือขนาดใหญ่ซึ่งอาจมีช่องทางติดต่อทางเครื่องมือสื่อสารกับหน่วยงานต่างๆ ได้ หรือสิ่งใดๆ ที่อาจใช้เป็นจุดอ้างอิงได้ เช่น กระจังไฟ ท่าเรือ อ่าว แหลม เป็นต้น

๑๔

๔.๒.๔ การนำคนมาขอทาน

ขบวนการค้ามนุษย์โดยการนำคนมาขอทาน ส่วนใหญ่ขบวนการดังกล่าวมักนำผู้เสียหายมากักตัวไว้ในสถานที่ต่างๆ จากนั้นจึงนำผู้เสียหายเดินทางไปขอทานยังบริเวณที่มีประชาชนสัญจรไปมาหรือสถานที่ท่องเที่ยว แล้วกลุ่มขบวนการคอยสังเกตการณ์ผู้เสียหายอยู่ใกล้ๆ กับบริเวณดังกล่าว หลังจากที่มีประชาชนให้ทานต่อผู้เสียหายแล้ว กลุ่มขบวนการดังกล่าวจะมารับผลประโยชน์จากผู้เสียหายไป และเมื่อได้ผลประโยชน์จำนวนหนึ่งแล้ว กลุ่มขบวนการดังกล่าวจึงรับผู้เสียหายกลับไปกักตัวไว้ยังที่เดิม ดังนั้น ในการรวบรวมพยานหลักฐานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจึงมีความจำเป็นจะต้องใช้วิธีเฝ้าจุด และสะกดรอยกลุ่มขบวนการดังกล่าวไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเก็บรวบรวมพยานหลักฐานก่อนเข้าทำการจับกุม ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

(๑) หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าขบวนการค้ามนุษย์มารับและส่งผู้เสียหายบริเวณที่เกิดเหตุ (การสะกดรอยและถ่ายภาพหรือถ่ายวิดีโอไว้เป็นหลักฐาน)

(๒) การใช้วิธีล่อซื้อโดยการให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติแฝงตัวเป็นประชาชนแล้วนำเงิน (เงินล่อซื้อ) ให้ทานกับผู้เสียหายแล้วเฝ้าสังเกตการณ์ ว่ามีผู้ใดมานำเงินไปจากผู้เสียหายหรือไม่ หากมีให้ถ่ายรูปหรือวิดีโอเป็นหลักฐาน

^{๑๔} ภาพจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

(๓) เข้าตรวจค้นบริเวณที่กักตัวผู้เสียหาย และเก็บพยานหลักฐานเช่นเดียวกันกับการเก็บพยานหลักฐานในคดีคำมนุษย์ในรูปแบบการบังคับใช้แรงงานตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

(๔) กรณีมีการกล่าวอ้างว่า เป็นบิดาหรือมารดาของผู้เสียหายซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ให้เก็บหลักฐานเพื่อส่งตรวจดีเอ็นเอ นำผู้เสียหายส่งสถานสงเคราะห์ เพื่อสืบสวนสอบสวนขยายผลจับกุมขบวนการค้ามนุษย์มาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

๔.๓ การจัดทำบันทึกการตรวจค้น

หลังจากเข้าการเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุมเรียบร้อยแล้ว หากผลการดำเนินการไม่มีการจับกุมผู้ต้องหา แต่มีการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรือมีการตรวจยึดพยานวัตถุ หรือพยานเอกสารจากสถานที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องจัดทำบันทึกการตรวจสอบหรือบันทึกการตรวจค้นเพื่อเป็นหลักฐานส่งให้พนักงานสอบสวนเพื่อประกอบการดำเนินคดี สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการกำหนดแนวทางการจัดทำบันทึกการตรวจค้นไว้ ๒ แบบ คือ บันทึกการค้นโดยมีหมายค้น และบันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น ซึ่งปรากฏตามตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกการตรวจค้นทั้งสองแบบ สำหรับรายละเอียดการกรอกแบบฟอร์มได้อธิบายไว้ในหมายเหตุหลังตัวอย่างแบบฟอร์มดังกล่าวด้วยแล้ว

(๔.๓.๑ ตัวอย่างบันทึกการค้นโดยมีหมายค้น)

บันทึกการค้นโดยมีหมายค้น

สถานที่บันทึก.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

วันนี้ (.....) เวลาประมาณ..... น. เจ้าพนักงานตำรวจคือ

(๑)..... ตำแหน่ง.....

เป็นเจ้าพนักงาน ผู้มีชื่อในหมายค้น ผู้รักษาราชการแทน/ในหมายค้นที่...../๒๕.....

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ของศาล.....

เป็นหัวหน้าในการค้นพร้อมด้วยเจ้าพนักงานตำรวจ คือ

.....

..... รวม..... คน

ได้ร่วมกันตรวจค้นสถานที่/บ้านเลขที่ (๒)..... หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

เจ้าพนักงานได้แสดงหมายค้นให้.....

ซึ่งเป็น เจ้าของ ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว

บุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งเจ้าพนักงานได้ขอร้องมาเป็นพยาน

ก่อนลงมือค้นเจ้าพนักงานผู้ค้นได้แสดงความบริสุทธิ์ให้.....

..... ดุจนเป็นที่พอใจแล้วจึงได้ค้นต่อหน้า.....

เริ่มค้นเมื่อวันที่..... เวลาประมาณ..... น.

รายละเอียดแห่งการค้น (๓).....

.....

.....

..... เสร็จสิ้นการค้นเวลา..... น.

อนึ่ง ในการค้นครั้งนี้เจ้าพนักงานผู้ค้นได้พยายามมิให้มีการเสียหายและกระจัดกระจายเท่าที่จะ

ทำได้เจ้าพนักงานผู้ค้นได้บันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และจัดทำบัญชีสิ่งของที่ค้นได้ไว้แล้วและส่งบันทึกและ

บัญชีดังกล่าวพร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมาไปยัง สน./สภ.....

..... เพื่อดำเนินการต่อไป

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง จึงร่วมกันลงลายมือชื่อไว้

(ลงชื่อ).....ผู้ครอบครองสถานที่

(ลงชื่อ).....บุคคลในครอบครัว

(ลงชื่อ).....ผู้แทน/พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น/บันทึก/อ่าน

หมายเหตุ

(๑) เจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้น

๑) ต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสาม หรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป จึงจะเป็นหัวหน้าในการตรวจค้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗

(๒) สถานที่ตรวจค้น

๑) เจ้าพนักงานจะทำการตรวจค้นได้เฉพาะสถานที่ที่ระบุไว้ในหมายค้น และบริเวณของสถานที่ดังกล่าวเท่านั้น

(๓) รายละเอียดแห่งการค้น ให้เจ้าพนักงานบันทึกรายละเอียดแห่งการตรวจค้น ว่าได้พบสิ่งของที่ทำหรือมีไว้เป็นความผิด สิ่งของที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิดในสถานที่ใด มีลักษณะอย่างไร แล้วยึดไว้เพื่อเป็นของกลางในคดีต่อไป

(๔.๓.๒ ตัวอย่างบันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น)

บันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น

สถานที่บันทึก.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

วันนี้ (.....) เวลาประมาณ.....น. เจ้าพนักงานตำรวจคือ

(๑)..... ตำแหน่ง.....

เป็นหัวหน้าในการค้นพร้อมด้วยเจ้าพนักงานตำรวจ คือ (๑).....,

พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย.....

..... เจ้าหน้าที่กระทรวง.....

ได้ร่วมกันตรวจค้นสถานที่/บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....

ถนน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

เหตุที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ร่วมกันทำการค้นที่บ้านเลขที่ดังกล่าว เนื่องจากมีเหตุที่เข้าค้นโดย
ไม่ต้องมีหมายค้น (๒) โดย

- เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติกรรมอื่นใดอันแสดงได้ว่า
มีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น (๓)
- เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน (๔)
- เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปในหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้น
ควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น (๕)
- เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควร ว่าสิ่งของที่มิใช่ไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำ
ความผิด หรือได้ใช้ หรือมีไว้ เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์
การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเนื่องจาก
การเน้นซ้ำว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน (๖)
- เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตาม
มาตรา ๗๘ (๗)
- เจ้าของบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่ยินยอมด้วยความสมัครใจ (๘)
- เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็น
ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และหากเน้นซ้ำว่าจะเอาหมายค้นมาได้
พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลายไปเสียก่อน หรือบุคคลนั้นอาจ
ถูกประทุษร้าย โยกย้าย หรือซ่อนเร้น (๙)

เจ้าพนักงานได้แสดงตน ตำแหน่ง และได้สั่งให้ นาย, นาง..... อายุ..... ปี
ซึ่งเป็น เจ้าของ คนซึ่งอยู่ในนั้น ผู้ซึ่งรักษาสถานที่ซึ่งจะค้น

ให้ยอมให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการค้น

ก่อนลงมือค้น เจ้าพนักงานผู้ค้นได้แสดงความบริสุทธิ์ให้ นาย, นาง.....
..... คุณจนเป็นที่พอใจแล้วจึงตรวจค้นต่อหน้า นาย, นาง.....
เริ่มค้นเมื่อวันที่..... เวลาประมาณ..... น.

รายละเอียดแห่งการค้น.....
.....
..... เสร็จสิ้นการค้นเวลา..... น.

อนึ่ง ในการค้นครั้งนี้เจ้าพนักงานผู้ค้นได้พยายามมิให้มีการเสียหายและกระจัดกระจาย
เท่าที่จะทำได้เจ้าพนักงานผู้ค้นได้บันทึกรายละเอียดแห่งการค้นและจัดทำบัญชีสิ่งของที่ค้นได้ไว้แล้ว
จำนวน..... รายการ และส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวพร้อมด้วย

สิ่งของที่ยึดมาไปยัง สน./สภ..... เพื่อดำเนินการต่อไป
เป็นกรณีตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๙๒ (๔) เจ้าพนักงานได้มอบสำเนาบันทึกการตรวจค้น,
บัญชีสิ่งของที่ได้จากการตรวจค้น, บันทึกแสดงเหตุที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสืออย่างละ ๑ ฉบับ ให้แก่
นาย, นาง รับไว้เรียบร้อยแล้ว

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง จึงร่วมกันลงลายมือชื่อไว้

(ลงชื่อ)..... เจ้าของสถานที่/

(.....) ผู้นำในการตรวจค้น

(ลงชื่อ)..... บุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่

(ลงชื่อ)..... ผู้รักษาสถานที่

(ลงชื่อ)..... พยาน

(ลงชื่อ)..... พยาน

(ลงชื่อ)..... ผู้ค้น

(ลงชื่อ)..... ผู้ค้น

(ลงชื่อ)..... ผู้ค้น/บันทึก/อ่าน

หมายเหตุ

- (๑) เจ้าพนักงานผู้ทำการค้นโดยไม่มีหมายค้น ไม่จำกัดชั้นยศหรือตำแหน่ง เจ้าพนักงานตำรวจทุกคนสามารถตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้นได้
- (๒) เหตุในการตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น มีดังนี้ คือ
 - ๑) ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๙๒ (๑)- (๕)
 - ๒) เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๔, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๙ (๒), พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ (๓)
 - ๓) เจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๘ (๓)
 - ๔) เจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๖ (๑)
 - ๕) เจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ (๑)
 - ๖) เจ้าของบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่ยินยอมโดยความสมัครใจ (ฎ.๑๑๖๔/๒๕๔๖)
 - ๗) พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗
 - (๓) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐานหรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น
 - (๔) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน
 - อาจเป็นความผิดตาม ป.อ. หรือ พ.ร.บ.ที่มีโทษทางอาญาอื่นก็ได้
 - (๕) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้นเฉพาะความผิดซึ่งหน้าที่เกิดในเวลากลางวันโดยใช้หลักไล่ติดตามโดยกระชั้นชิด
 - (๖) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้นประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเฝ้าระวังว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อนค้นแล้ว ต้องส่งมอบสำเนาบันทึกการค้น บัญชีสิ่งของที่ได้จากการตรวจค้น (ถ้ามี) และบันทึกเหตุผลในการเข้าค้นโดยไม่มีหมายค้นให้กับผู้ครอบครองจำนวน ๓ รายการ
 - (๗) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา ๗๘
 - เจ้าบ้าน คือ ผู้เป็นหัวหน้าของบุคคลที่พักอาศัยอยู่ในบ้านหลังนั้น รวมถึงคู่สมรสด้วย (ฎ.๑๐๓๕/๒๕๓๖)
 - เจ้าบ้านไปกระทำผิดถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไปขอหมายจับต่อศาล เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถนำหมายจับไปจับเจ้าบ้านนั้นที่บ้านของเจ้าบ้านได้ โดยไม่ต้องมีหมายค้น
 - ภรรยาที่ขอด้วยกฎหมายของเจ้าบ้านไปกระทำผิด เจ้าหน้าที่ตำรวจไปขอหมายจับต่อศาล เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถนำหมายจับไปจับภรรยาที่บ้านของสามีซึ่งเป็นเจ้าของบ้านนั้นได้ โดยไม่ต้องมีหมายค้น
 - บุตรของเจ้าบ้านไปกระทำผิด เจ้าหน้าที่ตำรวจไปขอหมายจับต่อศาล เจ้าหน้าที่ตำรวจจะนำหมายจับไปจับบุตรของเจ้าของบ้านนั้น จะต้องมทั้งหมายค้นและหมายจับ
 - เจ้าบ้านไปกระทำผิดถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไปขอหมายจับต่อศาล เจ้าของบ้านนั้นหลบหนีไปอยู่ที่บ้านของบิดา มารดา บ้านพี่น้องหรือภรรยาอื่น เจ้าหน้าที่ตำรวจจะไปจับเจ้าบ้านที่ถูกออกหมายจับแล้วนั้นได้ จะต้องมทั้งหมายค้นและหมายจับ
 - (๘) การค้นโดยเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๔ เพื่อค้นหายาเสพติด (ฎ.๔๕๓๖/๒๕๔๓)
 - (๙) การค้นโดยให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗

๕. การคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

๕.๑ แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๔ บัญญัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และหมวด ๓ บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยพนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองชั่วคราวได้ เพื่อให้กรอบและความหมายคำว่า “ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์” เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเกณฑ์การพิจารณาในการวินิจฉัยสอดคล้องกันเพื่อประโยชน์ในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาแนวทางการกำหนดขอบเขตและองค์ประกอบของการเป็นผู้เสียหายหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์ โดยมีพลตำรวจโท ถาวรศักดิ์ เทพชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (งานสืบสวนปราบปราม ๒) เป็นประธานอนุกรรมการ และคณะอนุกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างขอบเขตและองค์ประกอบของการเป็นผู้เสียหายหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์ โดยมีพลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ เป็นประธานคณะทำงาน และคณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำนวน ๑๘ คน เพื่อศึกษาองค์ประกอบและเกณฑ์การบ่งชี้ผู้เสียหายหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์

๕.๑.๑ กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการพิจารณาการเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์พิจารณาจากกรอบของกฎหมายที่บังคับใช้ในประเทศไทย ประกอบด้วย

- (๑) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- (๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๕.๑.๒ ความหมายผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการถูกระทำโดยตรงในความผิดฐานค้ามนุษย์ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(เด็ก หมายถึง บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔)

๕.๑.๓ องค์ประกอบของการเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

การพิจารณาว่าบุคคลใดจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่ ต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๕.๑.๓.๑ ถูกกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- จัดหา (ไปเลือกเฟ้นหามา จัดให้ได้คนมา ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใดๆ)
- ซื้อ (เอาเงินตราแลกกับคน ไม่ได้หมายความถึงสัญญาซื้อขาย)

- ชาย (เอาคนไปแลกเงินตรา เอาเงินเขามาโดยยอมตนเข้ารับใช้การงานของเจ้าของเงินที่เรียกว่าขายตัวลงเป็นทาส)
- จำหน่าย (ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน โอน เอาออก ซึ่งแปลงมาจากจ่าย)
- พามาจาก (นำไปหรือนำมาโดยมีต้นทาง และแสดงอาการต่อเนื่องเรื่อยมาถึงปัจจุบัน พามาจากที่ใดก็ได้ ในหรือนอกราชอาณาจักรก็ได้)
- ส่งไปยังที่ใด (ทำให้เคลื่อนพันจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเพื่อให้ถึงผู้รับหรือเป้าหมาย ด้วยอาการต่างๆ เช่น ส่งข้าม ส่งผ่าน ส่งต่อ เคลื่อนออกจากที่ ใช้ตรงกันข้ามกับมา โดยส่งไปยังที่ใดก็ได้ ในหรือนอกราชอาณาจักรก็ได้)
- หน่วงเหนี่ยว (รั้งตัวไว้ ดึงถ่วงไว้ กักไว้ ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง)
- กักขัง (บังคับให้อยู่ในสถานที่อันจำกัด เก็บตัวไว้ในสถานที่อันจำกัด)
- จัดให้อยู่อาศัย (จัดให้พักพิง พักผ่อน)
- รับไว้ (รับหรือพาคนไปสู่ที่พักเพื่อเก็บเข้าที่ หรือเอาเข้าที่)

๕.๑.๓.๒ ถูกกระทำด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- ข่มขู่ (ทำให้กลัว ทำให้เสียขวัญ ทำให้ผู้อื่นต้องกลัวว่าจะเกิดความเสียหายเป็นภัยแก่ตนเอง แก่สกุลแห่งตน หรือแก่ทรัพย์สินของตน เป็นภัยอันใกล้จะถึงและอย่างน้อยร้ายแรงถึงขนาดที่จะพึงกลัว)
 - ใช้กำลังบังคับ (ใช้แรงบังคับให้ทำ หรือใช้อำนาจสั่งให้ทำ หรือให้ปฏิบัติ หรือให้จำต้องทำ หรือให้เป็นไปตามความประสงค์โดยกระทำแก่กายหรือจิตใจ ด้วยแรงกายภาพหรือวิธีอื่นใด เป็นเหตุให้บุคคลอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้)
 - ลักพาตัว (แอบหรือลอบนำคนไปหรือนำคนมา โดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม)
 - ฉ้อฉล (ใช้อุบายหลอกลวงโดยเอาความเท็จมากล่าวเพื่อให้เขาหลงผิด)
 - หลอกลวง (ใช้อุบายทุจริตลวงให้เข้าใจผิด แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งเพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจผิด)
 - ใช้อำนาจโดยมิชอบ (ใช้อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตาม ไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ หรือตามที่สามารถบันดาลให้เป็นไปตามความประสงค์ การปฏิบัติ การกระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น)
 - โดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล
- ถ้ากระทำต่อเด็ก แม้จะไม่ใช่วิธีการดังกล่าวข้างต้น และไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเด็กนั้นเป็นผู้เสียหายหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์

๕.๑.๓.๓ กฎกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังนี้

- การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี (การได้ประโยชน์จากการค้าประเวณี การค้าประเวณี หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใด เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำสอนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ)
- การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก (การทำให้เกิดมีขึ้นตามที่ต้องการด้วยอาศัย แรงงานหรือเครื่องจักร หรือโฆษณาให้แพร่หลายซึ่งสิ่งของหรือวัสดุต่างๆ ในทางที่ผิดศีลธรรม)
- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น (การได้ประโยชน์ทางเพศในรูปแบบ ต่างๆ)
- การเอาคนลงเป็นทาส (ทาส หมายถึง บุคคลซึ่งตกอยู่ใต้อำนาจของบุคคลอื่นโดย สิ้นเชิง และจะต้องทำงานให้บุคคลอื่นนั้น)
- การนำคนมาขอตาน (ขอตาน หมายถึง ขอเงินหรือสิ่งของเลี้ยงชีวิต)
- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ (การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หมายความว่า การ ข่มขืนใจให้ทำงานหรือบริการ (บริการ หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ การให้ความสะดวกต่างๆ หรือการปฏิบัติอื่นๆ ที่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเกิดความพึงพอใจ) โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือ ทรัพย์สิน ของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เชือดด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคล นั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้)
- การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า
- การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล (การขูดรีด หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์โดยวิธีบีบบังคับเอา การแสวงหาประโยชน์โดยวิธีบีบบังคับให้ยินยอม)

๕.๑.๔ ข้อควรคำนึง

๕.๑.๔.๑ อายุของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

- ควรสอบถามให้ได้ข้อมูลว่า ผู้เสียหายถูกกระทำคามุขฐานค้ามนุษย์ครั้งแรก เมื่อใด เพื่อพิจารณาว่าขณะเกิดเหตุผู้เสียหายอายุเท่าใด เป็นเด็กหรือไม่
- ควรพิจารณาลักษณะทางกายภาพของผู้เสียหาย โดยเฉพาะรูปร่างหน้าตา เพื่อประเมินเบื้องต้นว่าผู้เสียหายมีอายุเป็นเด็กหรือไม่ หากมีอายุที่ก้ำกึ่งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ต้องจัดให้บุคคล นั้นได้ตรวจร่างกายทางการแพทย์ โดยการตรวจฟันหรือตรวจร่างกายด้วยวิธีอื่นใด

๕.๑.๔.๒ การพิจารณาว่าบุคคลใดจะเป็นผู้เสียหายหรือไม่ จะต้องมืองค์ประกอบครบ ทั้ง ๓ ข้อ ตามที่กำหนดไว้ข้างต้น ยกเว้นกรณีผู้เสียหายที่เป็นเด็กไม่ต้องมืองค์ประกอบข้อ ๒ ก็ได้

๕.๑.๔.๓ การที่ผู้เสียหายสมัครใจในเบื้องต้น การเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือการได้รับใบอนุญาตให้ทำงานของคนต่างด้าว มิได้หมายความว่าผู้นั้นจะไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ควรซักถามให้ได้ข้อเท็จจริงทั้งหมดว่า มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เกิดขึ้นในภายหลังหรือไม่

๕.๑.๔.๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเบื้องต้นยังไม่ชัดเจน อันเนื่องมาจากการสื่อสารทางด้าน ภาษา การไม่ให้ถ้อยคำของบุคคล เจ็บป่วย หรือการอื่นใด จำเป็นต้องใช้เวลาในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบว่าคุณคดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่

๕.๑.๔.๕ การพิจารณาเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดอาจเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรือไม่อาจพิจารณาจาก

- อายุ เช่น อายุที่กำกึ่งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ต้องจัดให้บุคคลนั้นได้ตรวจร่างกาย ทางการแพทย์โดยการตรวจฟันหรือตรวจร่างกายด้วยวิธีอื่นใด
- สภาพร่างกายและจิตใจ เช่น มีบาดแผล ร่องรอยการถูกทำร้าย มีอาการตื่นตระหนก หวาดกลัว เศร้าซึม เจ็บป่วย
- สถานที่ที่ไปพบเป็นสถานที่ที่มีการค้ามนุษย์
- การอยู่ร่วมกันกับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
- การรับแจ้งหรือการขยายผลจากผู้เสียหาย
- สภาพที่ทำงาน ที่อยู่อาศัย น่าจะมีการกักขัง หน่วงเหนี่ยว ขาดอิสรภาพ
- ข้อมูลอื่นที่ได้จากการสอบถามแล้วน่าจะเชื่อว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๕.๑.๔.๖ การทำสัญญาเพื่อให้เป็นหนี้จำนวนมากจนไม่สามารถทำงานใช้หนี้ได้หมด อาจเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบรูปแบบหนึ่งของการค้ามนุษย์

๕.๑.๔.๗ การคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ให้พิจารณาตามบันทึกข้อตกลงระดับชาติ/ ระดับภูมิภาคประกอบการดำเนินงานด้วย

๕.๑.๔.๘ การกระทำของบุคคลใดที่พบในขณะที่คัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แม้จะ ไม่เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ ก็อาจเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นได้ เช่น

- ประมวลกฎหมายอาญา
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
- พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑
- พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์)

แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ลำดับที่.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

แบบสัมภาษณ์นี้ทำขึ้นเพื่อแสดงว่า วันที่ เวลา.....น. เจ้าพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง
ประกอบด้วย.....

ได้ร่วมกันสัมภาษณ์บุคคลเพื่อพิจารณาการเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยได้ข้อมูล ดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล () ด.ญ. () ด.ช. () นางสาว () นาง () นาย (ในกรณีที่ไม่สามารถระบุ

ชื่อ-สกุลได้ อาจระบุตำแหน่ง รูปพรรณ หรือลักษณะพิเศษ คือ)

วัน/เดือน/ปีเกิด..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....

เชื้อชาติ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

ชื่อ-สกุลบิดา ชื่อ-สกุลมารดา

ที่อยู่.....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน หมายเลขหนังสือเดินทาง.....

เอกสารประจำตัวอื่นๆ () มี โปรดระบุ () ไม่มี

เดินทางเข้า-ออกประเทศโดยช่องทางใด

วิธีการเดินทาง () เดินเท้า

() ยานพาหนะ โดย () รถยนต์ () รถโดยสาร () อื่นๆ ระบุ.....

ชื่อ-สกุลของผู้ช่วยเหลือในการเดินทาง

๒. ถูกกระทำในลักษณะข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

☐ จัดหา	☐ ชื้อ	☐ ขาย
☐ จำหน่าย	☐ พามาจาก	☐ ส่งไปยังที่ใด
☐ หนองเหนียว	☐ กักขัง	☐ จัดให้อยู่อาศัย
☐ รับไว้		

๓. ถูกกระทำตามข้อ ๒. โดยวิธีการข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

☐ ช่มชู้	☐ ใช้กำลังบังคับ	☐ ลักพาตัว
☐ น้อฉล	☐ หลอกหลวง	☐ ใช้อำนาจโดยมิชอบ
☐ โดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล ให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล		

๔. ถูกกระทำตามข้อ ๒. และ ๓. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

☐ การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี	☐ การผลิตหรือเผยแพร่วัสดุหรือสื่อลามก
☐ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น	☐ การเอาลงเป็นทาส
☐ การนำมาขอตาน	☐ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
☐ การบังคับด้วยวิธีอื่นเพื่อการค้า	☐ การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล

๕. พฤติการณ์และความเห็น

พฤติการณ์โดยย่อ

.....

สรุปความเห็น

☐ ไม่เข้าข่ายการค้ามนุษย์
☐ อาจจะเข้าข่ายการค้ามนุษย์ ควรให้ความคุ้มครองชั่วคราว หรือรอการตรวจสอบอีกครั้ง
☐ เข้าข่ายการค้ามนุษย์

๖. ข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือ

.....

.....

.....

จึงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)..... ผู้ถูกสัมภาษณ์

(.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... ผู้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... ล่าม

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... ผู้สัมภาษณ์/บันทึก

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ

๑. ถ้ากระทำต่อเด็ก แม้จะไม่ใช้วิธีการตามข้อ ๓ ข้างต้น และไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเด็กนั้นเป็นผู้เสียหายหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์

๒. กรณีผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาแทนการลงลายมือชื่อ

๕.๒ ผลการคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์

หลังจากมีการเข้าตรวจค้น ช่วยเหลือบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์ และทำการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวเพื่อคัดแยกว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์หรือไม่ แต่ในการคัดแยกอาจมีเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานมาร่วมดำเนินการ ดังนั้น ในการสรุปความเห็น เพื่อมิให้เกิดการขัดแย้งจึงควรมีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเห็นดังกล่าว ซึ่งในทางปฏิบัติแบ่งการสรุปความเห็นเป็น ๕ แนวทางดังนี้

๕.๒.๑ กรณีไม่เข้าข่ายการค้ำมนุษย์

ให้เก็บแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ไว้เป็นหลักฐาน แต่กรณีที่มีการคัดแยกผู้เสียหายจำนวนหลายรายจากสถานที่เดียวกันหรือเป็นคดีเดียวกันให้นำบุคคลที่คัดแยกและแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ดังกล่าวมอบให้พนักงานสอบสวน เพื่อพนักงานสอบสวนจะได้สอบสวนปากคำเป็นพยานประกอบการสอบสวน หรือหากเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นก็ให้จับกุมส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดี โดยนำแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์แนบบันทึกการจับกุม เพื่อแสดงให้เห็นว่าได้มีการคัดแยกผู้เสียหายประกอบการดำเนินคดีด้วย

๕.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าผู้แจ้งเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์หรืออาจจะเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

หากมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริง และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์ หากจะจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองชั่วคราว ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ จะต้องรายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีทราบโดยไม่มีชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับตั้งแต่วันที่จัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองชั่วคราว หากมีความจำเป็นจะต้องให้การคุ้มครองเกินกว่ากำหนดเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลขอคุ้มครองชั่วคราวได้อีก ทั้งนี้ ศาลมีอำนาจอนุญาตได้ไม่เกิน ๗ วันโดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ดำเนินการจะต้องเป็นข้าราชการตำรวจระดับสารวัตรขึ้นไป (ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๗)) หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยในทางปฏิบัติให้นำบุคคลดังกล่าวมาสอบปากคำในฐานะผู้ให้ถ้อยคำ และรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อประกอบการยื่นคำร้องต่อศาลว่ามีความจำเป็นจะต้องแสวงหาข้อเท็จจริง และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์อย่างไร หากศาลไม่อนุญาตให้ยุติการคุ้มครองชั่วคราว หากศาลอนุญาตต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในสถานที่อันสมควรตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดซึ่งมิใช่ห้องขังหรือสถานคุมขัง เมื่อครบกำหนด ๗ วันตามที่ศาลอนุญาตแล้วยังไม่มีพยานหลักฐานพิจารณาได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายให้ยุติ

การคุ้มครองชั่วคราว แล้วให้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑. แต่หากมีพยานหลักฐานพิจารณาได้ว่าบุคคลดังกล่าว เป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ให้ส่งตัวผู้เสียหายให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรับคำร้องทุกข์ และส่งตัวให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ความช่วยเหลือต่อไป

กรณีมีผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์หลายราย ให้ส่งเอกสารการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ ดังกล่าวให้พนักงานสอบสวน ประกอบการสอบสวน และพิจารณาจัดบุคคลดังกล่าวเป็นพยานประกอบการดำเนินคดี

๕.๒.๓ กรณีเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายในความผิดฐานเข้ามา ออกไปหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฐานปลอมหรือใช้หนังสือเดินทางปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเฝ้าบุคคลเพื่อค้าประเวณีและการเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี หรือความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ดังนั้น ควรที่จะคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้นก่อนว่าบุคคลที่จะจับเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่ หากเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์แล้วก็ไม่ควรที่จะจับกุมบุคคลดังกล่าวในความผิดข้างต้น

หากผลการคัดแยกพบว่า เป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ให้ส่งตัวผู้เสียหายให้พนักงานสอบสวน ดำเนินการรับคำร้องทุกข์และส่งตัวให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ความช่วยเหลือต่อไป

๕.๒.๔ กรณีการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์กระทำโดยหลายหน่วยงานและมีความเห็นแตกต่างกัน

ให้นำบันทึกข้อตกลง เรื่องการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนกรณีการค้าเด็กและหญิง ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้พิจารณาพร้อมบันทึกเหตุผลและความเห็นของแต่ละหน่วยเสนอหัวหน้าสถานีตำรวจในเขตรับผิดชอบ นั้นๆ เป็นผู้ชี้ขาด

๕.๒.๕ กรณีบุคคลมีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และอาจเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

โดยบุคคลดังกล่าวมีพฤติการณ์ที่เสี่ยงต่อการถูกละเมิดหรือเสี่ยงต่อการเป็นผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจนำตัวบุคคลดังกล่าวส่งมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อทำการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพแล้ว จึงทำการสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ต่อไป

(๕.๓ ตัวอย่างแบบฟอร์มคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๒๓๙)

(คำร้อง)

ที่...../๒๕.....

ขอคุ้มครองชั่วคราว

ศาล.....

วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....

อายุ.....ปี พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามบัตรประจำตัว

พนักงานเจ้าหน้าที่ เลขที่..... ออกเมื่อ.....

อาชีพ..... สถานที่ทำงาน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... ขอยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราว ดังมีข้อความที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ข้างต้น ได้รับแจ้งจาก..... ให้เข้าช่วยเหลือ
บุคคลซึ่งเชื่อว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ บริเวณ.....

..... หมู่ที่..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ ๒. เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... พนักงานเจ้าหน้าที่
ได้ร่วมกับ.....

เข้าทำการตรวจค้นที่บริเวณดังกล่าวพบบุคคลตามรายชื่อดังต่อไปนี้

๒.๑.....

๒.๒.....

จากการคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ พบว่า บุคคลดังกล่าวข้างต้นอาจจะเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมีเหตุจำเป็นจะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวเพิ่มเติม และหากไม่คุ้มครองบุคคลดังกล่าว เกรงว่าอาจได้รับอันตรายจากกลุ่มขบวนการค้ามนุษย์ซึ่งยังไม่สามารถติดตามจับกุมตัวมาดำเนินคดีได้ จึงจัดให้ความคุ้มครองชั่วคราวบุคคลดังกล่าว ที่บริเวณ..... หมู่ที่..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... ซึ่งเป็นสถานที่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ตั้งแต่วันที่ เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... เวลา..... น. โดยได้รายงานให้..... ทราบแล้ว

ข้อ ๓. บัดนี้จะครบกำหนดการคุ้มครองชั่วคราวนาย/น.ส./ด.ช./ด.ญ..... เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... เวลา..... น. นับแต่วันที่จัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองชั่วคราว แต่เนื่องจากมีเหตุจำเป็นจะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

- ๓.๑.....
- ๓.๒.....
- ๓.๓.....

และหากไม่คุ้มครองบุคคลดังกล่าว เกรงว่าอาจได้รับอันตรายจาก.....

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริง และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ จึงขอประทานศาลได้โปรดอนุญาตให้ นาย/น.ส./ด.ช./ด.ญ..... อยู่ในความคุ้มครองชั่วคราว ที่บริเวณ หมู่ที่..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... ต่อไปอีกมีกำหนด ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

ขอประทานศาลได้โปรดอนุญาตตามคำขอด้วย

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ..... ผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า..... พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้เรียง/พิมพ์

ลงชื่อ..... ผู้เรียง/พิมพ์

๖. การจับและการจัดทำบันทึกการจับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายในความผิดฐานเข้ามา ออกไปหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฐานปลอมหรือใช้หนังสือเดินทางปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเร้าบุคคลเพื่อค้าประเวณีและการเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี หรือความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ดังนั้น การพิจารณาจับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ควรที่จะคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้นก่อนว่าบุคคลที่จะจับเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่ หากเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์แล้วก็ไม่ควรจับกุมบุคคลดังกล่าวในความผิดฐานดังกล่าว

การจับจะต้องกระทำโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ ซึ่งจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ ยกเว้นเมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าหรือเมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิดหรือเมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้น แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

และเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับ จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อจัดการตามหมายจับนั้นก็ได้ แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่เขาไม่ได้ และเจ้าพนักงานจะขอให้บุคคลที่อยู่ใกล้เคียงจับผู้อื่นได้เฉพาะกรณีที่มีหมายจับบุคคลที่จะถูกจับเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๒

การปฏิบัติเกี่ยวกับการจับกำหนดไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๔ และมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

๖.๑ แนวทางการปฏิบัติในการจับของเจ้าพนักงาน ณ สถานที่จับ มีขั้นตอนดังนี้

- ๖.๑.๑ แจ้งแก่ผู้ที่ถูกจับว่าเขาต้องถูกจับ
- ๖.๑.๒ ถ้ามีหมายจับให้แสดงหมายจับต่อผู้ถูกจับ
- ๖.๑.๓ แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ (แจ้งข้อกล่าวหาครั้งที่ ๑)
- ๖.๑.๔ แจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบว่า
 - ก. มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้
 - ข. ถ้าให้การถ้อยคำที่ให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
 - ค. มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ

๖.๑.๕ สั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ
เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

๖.๑.๖ ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป

๖.๑.๗ ถ้าผู้ถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนี หรือพยายามจะหลบหนี
ผู้จับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น

๖.๑.๘ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุม ซึ่งจะต้อง

ก. สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและ

ข. ไม่เป็นการขัดขวางการจับ หรือไม่เป็นการขัดขวางการควบคุม หรือไม่ทำให้เกิด
ความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

๖.๑.๙ ถ้าสะดวกให้เขียนบันทึกการจับ

๖.๑.๑๐ ถ้าผู้ถูกจับได้รับบาดเจ็บให้จัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนนำตัวส่งพนักงานสอบสวน
ก็ได้

๖.๒ แนวทางการปฏิบัติในการจับของเจ้าพนักงาน ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน ต้องปฏิบัติ ดังนี้

๖.๒.๑ ให้ผู้จับแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ (แจ้งข้อ
กล่าวหาครั้งที่ ๒)

๖.๒.๒ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านหมายจับให้ฟัง

๖.๒.๓ ถ้ายังไม่ได้เขียนบันทึกการจับ ให้เขียนบันทึกการจับ

๖.๒.๔ มอบสำเนาบันทึกการจับให้กับผู้ถูกจับคนละ ๑ ฉบับ

๖.๒.๕ ให้ส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจของที่ทำการพนักงานสอบสวนนั้น

(๖.๓ ตัวอย่างบันทึกการจับโดยเจ้าพนักงาน)

ป.จว.ชื่อ เวลา น.
คดีอาญาที่
บัญชีของกลางลำดับที่

บันทึกการจับ

สถานที่ทำการบันทึก.....

วัน เดือน ปี ที่บันทึก.....

วัน เดือน ปี ที่จับ.....

สถานที่จับที่..... สถานที่เกิดเหตุ เลขที่..... ต..... อ..... จ.....

นามเจ้าพนักงานตำรวจที่จับ.....

ได้ทำการจับกุมตัว (ชื่อ-นามสกุลผู้ถูกจับ) อายุ ปี สัญชาติ หมายเลขประจำตัวประชาชน
เลขที่ ที่อยู่ เลขที่..... ต..... อ..... จ.....

และเด็กหญิงจำนวน คน ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในคดีนี้ ประกอบด้วย

๑. ชื่อ-นามสกุลผู้เสียหาย อายุ ปี สัญชาติ หมายเลขประจำตัวประชาชน
เลขที่ ที่อยู่ เลขที่..... ต..... อ..... จ.....

๒. ชื่อ-นามสกุลผู้เสียหาย อายุ ปี สัญชาติ หมายเลขประจำตัวประชาชน
เลขที่ ที่อยู่ เลขที่..... ต..... อ..... จ.....

พร้อมด้วยของกลาง

๑. ระบุว่าของกลางคืออะไร ระบุหมายเลขที่อ้างอิงของกลาง และตรวจค้นหรือยึดได้จาก
ตำแหน่งใด จากใคร

๒.

โดยกล่าวหาว่า พฤติการณ์ในคดีกล่าวคือ ให้บรรยายพฤติการณ์ในการเข้าทำการจับ

จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม จึงได้นำตัว ผู้ถูกจับและของกลางทั้งหมดส่งพนักงานสอบสวน
บก.ปคม. ดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป โดยในส่วนของเด็กหญิงจำนวน คน ซึ่งเป็นผู้เสียหายจาก
การค้ามนุษย์ ได้นำส่งตัวให้กับบ้านพัก จ.

เพื่อฟื้นฟูเยียวยา คุ้มครองสวัสดิภาพต่อไป

การกระทำของ ชื่อ-นามสกุล ผู้ถูกจับเป็นความผิดฐาน

๑. ค้ามนุษย์ โดยกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี แต่ไม่ถึงสิบแปดปี (ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและ
ปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖, ๕๒)

๒. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งเด็กอายุกว่าสิบห้าปี แต่ไม่ถึงสิบแปดปี เพื่อให้บุคคลนั้น
กระทำการค้าประเวณี “แม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม” (ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๙)

๓. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งเด็กอายุเกินกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปี โดยกระทำแก่ผู้สืบสันดาน (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๒, ๒๘๕) พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ ผู้ถูกจับทั้งสองคนรับทราบข้อกล่าวหาและสิทธิของผู้ถูกจับดังกล่าวข้างต้นแล้วขอให้การวัน เดือน ปีที่เกิดเหตุ

อนึ่ง ในการจับครั้งนี้ เจ้าพนักงานตำรวจมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญหาย หรือเสื่อมค่าแต่ประการใด และมีได้ทำให้ผู้ใดได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจแต่อย่างใด

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ถูกจับฟังแล้ว รับรองว่าถูกต้อง จึงให้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ผู้ถูกจับ
(.....)

พ.ต.อ. หน.ชุดจับกุม
(.....)

พ.ต.ท. จับกุม
(.....)

พ.ต.ท. จับกุม
(.....)

พ.ต.ท. จับกุม
(.....)

พ.ต.ท. จับกุม
(.....)

ร.ต.อ. จับกุม/บันทึก/อ่าน
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต. จับกุม
(.....)

ด.ต.หญิง จับกุม
(.....)

จ.ส.ต. จับกุม
(.....)

ส.ต.อ. จับกุม
(.....)

ส.ต.อ. จับกุม
(.....)

ได้รับสำเนาบันทึกจับกุมไว้แล้ว

(ลงชื่อ) ผู้ถูกจับ
(.....)

๗. การสอบสวนคดีค้ามนุษย์

๗.๑ การรับแจ้งความ

๗.๑ การรับแจ้งความ : เนื่องจากความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ มีความเกี่ยวเนื่องกับกฎหมายหลายฉบับ จึงมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๗.๑.๑ กรณีมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนพาผู้เสียหายมาร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนต้องรับตัวผู้เสียหาย พร้อมแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับคัดกรองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรือกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนแล้วพบเอง โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนได้เบาะแสการกระทำความผิดตามสถานบริการ ร้านอาหารไอเกะ ร้านอาหาร โรงแรม

๗.๑.๒ กรณีผู้เสียหายหรือญาติหรือมีผู้พาผู้เสียหายมาร้องทุกข์ หรือได้รับการร้องขอความช่วยเหลือ ทั้งจากองค์กรเอกชนทั้งในและระหว่างประเทศ หน่วยราชการจาก พม. กรมการกงสุล (หน่วยงานช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ) ญาติผู้เสียหายร้องทุกข์ เช่น โรงงานอาหารทะเล โรงงานคอนกรีต โรงงานผลิตหมุยอ หรือบุตรหลาน ญาติ เพื่อนถูกล่อลวงไปขายบริการทางเพศ การบังคับใช้แรงงานหรือพามาขอตาน แล้วไม่อยู่ในสภาพที่จะช่วยเหลือตัวเองได้และได้ขอความช่วยเหลือผ่านญาติ หรือประชาชนพบเห็นแล้วแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีการคัดกรองเหยื่อหรือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ตามแบบสัมภาษณ์ (หน้า ๑๓๓-๑๓๕)

๗.๒ การสอบปากคำผู้เสียหาย

ก่อนลงมือสอบปากคำผู้เสียหายต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการให้ถ้อยคำ เพื่อให้ได้ข้อมูลทางคดีและพยานหลักฐานที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วนมากที่สุดโดยการสอบสวนให้อยู่ภายในกรอบสมมุติฐานของฐานความผิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบว่าผู้กระทำความผิด ผู้ร่วมกระทำความผิด ผู้สมคบเป็นใครและคำให้การมีความน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ประเด็นที่ต้องการขยายผลหรือดำเนินการต่อไปหลังการให้ปากคำมีอะไรบ้าง ดังนั้น เพื่อความสมบูรณ์ของการสอบสวนผู้เสียหาย ก่อนลงมือทำการสอบสวน ผู้สอบสวนจะต้องซักถามข้อมูลเบื้องต้นจากผู้เสียหายไว้เพื่อวางแผนการสอบสวน และเตรียมพยานหลักฐานเท่าที่มีประกอบการสอบปากคำ จึงควรกำหนดประเด็นหลักเพื่อการสอบปากคำไว้ก่อน ดังนี้

๗.๒.๑ การกำหนดประเด็นสอบปากคำผู้เสียหายที่เป็นเหยื่อทั่วไป (หน้า ๑๕๗-๑๕๙)

๗.๒.๒ การกำหนดประเด็นสอบปากคำผู้เสียหายที่เป็นเหยื่อที่เดินทางจากประเทศไทยแล้วไปตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์ในต่างประเทศที่เรียกว่าประเทศไทยเป็นประเทศต้นทาง (หน้า ๑๖๐)

๗.๒.๓ การกำหนดประเด็นสอบปากคำผู้เสียหายที่เดินทางมาจากประเทศอื่นเข้ามายังประเทศไทยแล้วจะเดินทางไปยังต่างประเทศ แต่พบว่าจะเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ที่เรียกว่าประเทศไทยเป็นประเทศทางผ่าน (หน้า ๑๖๑)

๗.๒.๔ การกำหนดประเด็นสอบปากคำผู้เสียหายที่เดินทางเดินทางมาจากประเทศอื่น แล้วมาตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศไทยหรือที่เรียกว่า ประเทศไทยเป็นประเทศปลายทาง (หน้า ๑๖๒-๑๖๓)

การสอบสวนผู้เสียหายที่เป็นผู้ใหญ่ ชายหรือหญิง

ในกรณีเป็นความผิดอื่นนอกจากความผิดเกี่ยวเพศ ให้ดำเนินการสอบสวนตามปกติ

ในกรณีเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ ถ้าผู้เสียหายเป็นหญิงให้พนักงานสอบสวนหญิงเป็นผู้สอบสวน เว้นแต่ผู้เสียหายนั้นยินยอมหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น และผู้เสียหายจะขอให้บุคคลใดอยู่ร่วมในการถามปากคำนั้นด้วยก็ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓

การสอบสวนผู้เสียหายที่เป็นเด็ก

ผู้เสียหายในคดีมีทั้งเด็กชาย เด็กหญิง การสอบสวนผู้เสียหายที่เป็นเด็กให้ดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ และก่อนเริ่มถามปากคำให้แจ้งสิทธิเด็กตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคหนึ่งให้เด็กทราบ ในกรณีเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ และผู้เสียหายเป็นหญิงให้พนักงานสอบสวนหญิงเป็นผู้สอบสวน เว้นแต่ผู้เสียหายนั้นยินยอมหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทั้งนี้ อาจจะมีจัดหาบุคคลที่เด็กร้องขอให้เข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วย

คดีนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ นอกจากจะมีพนักงานอัยการร่วมสอบสวน แล้วต้องแจ้งพนักงานอัยการคุ้มครองเด็กตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ ร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำผู้เสียหายเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี ไม่ต้องสาบานตน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๑๒ การสอบสวนให้ใช้ภาษาไทย ในกรณีที่ผู้เสียหายคนต่างด้าวให้ใช้ล่ามแปล ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓

ผู้เสียหายที่ไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือสื่อความหมายได้ และไม่มีล่ามภาษามือ ให้พนักงานสอบสวนจัดล่ามภาษามือให้หรือจัดให้ถาม ตอบ หรือสื่อความหมายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควร ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓ ผู้เสียหายที่เป็นคนหูหนวก หรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ นั้นอาจถูกถามหรือให้คำตอบโดยวิธีเขียนหนังสือ หรือโดยวิธีอื่นใดที่สมควรได้ และคำเบิกความของบุคคลนั้นๆ ให้ถือว่าเป็นคำพยานบุคคล ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๖

โครงสร้างของข้อเท็จจริงความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

การสอบสวนผู้เสียหายในคดีค้ามนุษย์ทุกประเภทความผิด ต้องให้ได้ข้อมูลต่อไปนี้

๑. ชื่อ อายุ ที่อยู่ บิดามารดา ประวัติส่วนตัวเล็กน้อย เช่น อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานภาพครอบครัว พร้อมพยานหลักฐาน
๒. จุดเริ่มต้นการติดต่อ ติดต่อด้วยเรื่องใด พร้อมพยานหลักฐาน
๓. การนำพา คนเดียวหรือกับพวก การส่ง-รับต่อเนื่องกัน พร้อมพยานหลักฐาน
๔. การถูกกระทำ ใครกระทำ ทำอย่างไร ด้วยวิธีการใด พร้อมพยานหลักฐาน

๕. ถูกหน่วงเหนี่ยว กักขัง ทำร้าย บังคับ อย่างไม่เป็นธรรม หรือไม่ พร้อมพยานหลักฐาน
๖. ผลจากการกระทำ ใครเป็นผู้รับรายได้ บาดเจ็บหรือบาดเจ็บ พร้อมพยานหลักฐาน
๗. การได้รับการช่วยเหลือ หรือหลบหนี พร้อมพยานหลักฐาน

โดยให้ปรากฏรายละเอียด วันเวลาสถานที่เกิดเหตุ พฤติการณ์และการกระทำทั้งหลายแห่งคดี พยานหลักฐานที่มีความเชื่อมโยงและสนับสนุนข้อเท็จจริงดังกล่าว และปรับเข้ากับข้อกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิด

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการร่างฟ้องของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘

สาระสำคัญของข้อมูลคดีค้ำมนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการค้าประเวณี

ผู้ใหญ่จะเป็นผู้เสียหายต้องเข้าเงื่อนไขถูกข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจ โดยมิชอบให้ค้าประเวณี ตามมาตรา ๖ (๑)

ผู้เสียหายพักอาศัยอยู่กับผู้ใด ใครเป็นผู้ติดต่อชักชวน ชักชวนให้ไปทำอะไร ใครรับผู้เสียหายไว้ ใครเป็นผู้จัดหาสถานที่ พักอาศัยที่ใด ติดต่อลูกค้าด้วยวิธีการอย่างไร ใครเป็นผู้ติดต่อ ใครเป็นผู้ควบคุมดูแล สถานที่บริการที่ใด ค่าบริการครั้งละเท่าไร ใครรับค่าบริการไว้ แบ่งกันอย่างไร ใครได้เท่าไร ผู้เสียหายได้เท่าไร มีบัญชีหรือไม่ เหตุที่ต้องให้ส่วนแบ่ง ไม่บริการหรือไม่แบ่งได้หรือไม่ ถูกข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบให้ขายบริการหรือไม่ ขณะเกิดเหตุผู้เสียหายอยู่ในความปกครองดูแลของผู้ใด ถ้าเป็นเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลหรือไม่ รู้แล้วทำอย่างไร

พยานหลักฐาน ได้แก่ บุคคลที่รู้เห็นการติดต่อระหว่างกลุ่มผู้กระทำผิดกับผู้เสียหาย หลักฐานการติดต่อ จดหมาย โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง หลักฐานทางการเงิน และธนาคาร บันทึกส่วนตัว บันทึกการทำงาน รายรับ รายจ่าย เงินส่วนแบ่ง เงินของกลาง ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่องรอยบาดแผล รายงานการตรวจพิสูจน์ของแพทย์ หลักฐานการตรวจอายุ (กรณีไม่แนชัดเรื่องอายุ) และสิ่งของที่ได้จากที่พักอาศัย ฯลฯ

คดีค้ำมนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการบังคับใช้แรงงาน

เด็กจะเป็นผู้เสียหาย ต้องเข้าเงื่อนไขการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

ผู้เสียหายพักอาศัยอยู่กับผู้ใด สมัครใจมาทำงาน หรือใครเป็นผู้ติดต่อชักชวน ชักชวนด้วยข้อความว่าอย่างไร เสียค่าเดินทางเองหรือใครออกให้ ใครพามาส่งที่ทำงาน ใครรับไว้ ได้ทำงานตามที่ถูกชักชวนหรือไม่ งานที่ทำเป็นงานอะไร ถ้างานไม่ตรงกับที่ชักชวน หรือต้องทำงานหนัก งานเสี่ยง สมัครใจทำงานหรือไม่ ถ้าไม่สมัครใจ ได้แต่แย้งอย่างไรหรือไม่ ไม่ทำงานได้หรือไม่ ทำงานก็ชั่วโมง พักผ่อน ทานอาหาร เพียงพอหรือไม่ ใครเป็นผู้ควบคุมให้ทำงาน ผู้ควบคุมเกี่ยวข้องกับนายจ้างหรือผู้ที่รับไว้อย่างไร ผลจากการทำงานบาดเจ็บ บาดแผล มีหรือไม่ รักษาอย่างไร มีข้อตกลงเรื่องการทำงานและค่าจ้างหรือไม่ กับผู้ใด ใครเป็นนายจ้าง ได้รับค่าจ้างครบถ้วนหรือไม่ ถูกข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบให้ทำงานหรือไม่ อย่างไร ถ้าผู้เสียหายเป็นเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลหรือไม่ รู้แล้วทำอย่างไร

พยานหลักฐาน ได้แก่ บุคคลที่รู้เห็นการติดต่อระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหาย หลักฐานการติดต่อ จดหมาย โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง สัญญาจ้าง หลักฐานทางการเงิน และธนาคาร บันทึกส่วนตัว บันทึกการทำงาน ค่าแรง ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่องรอยบาดแผล รายงานการตรวจพิสูจน์ของแพทย์ หลักฐานการตรวจอายุ (กรณีไม่แนชัดเรื่องอายุ) และสิ่งของที่ได้จากที่พักอาศัย ฯลฯ

คดีค้ำมนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการขอทาน

ผู้ใหญ่จะเป็นผู้เสียหายต้องเข้าเงื่อนไข ถูกข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกหลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบให้ขอทาน ตามมาตรา ๖ (๑)

ผู้เสียหายพักอาศัยอยู่กับผู้ใด สมัครใจมาขอทานหรือใครเป็นผู้ติดต่อชักชวน รู้หรือไม่ว่าต้องมาขอทาน เสียค่าเดินทางเองหรือใครออกให้ ใครเป็นผู้พามาขอทาน สถานที่ขอทาน ใช้อุปกรณ์อะไรประกอบการขอทาน ขณะขอทานมีใครควบคุมดูแล รายได้จากการขอทานต่อวัน ขอทานตั้งแต่เวลาใดถึงเวลาใด เงินที่ได้จากการขอทานเก็บไว้ที่ใด ใครเก็บ ใช้ประโยชน์อย่างไร คนที่พามา และควบคุม ขอทานเกี่ยวข้องกับผู้เสียหายอย่างไร เมื่อเลิกขอทานต่อวัน ใครมารับ รับผิดชอบต่อที่พักอาศัย ที่ใด มีวันหยุดหรือไม่ สมัครใจขอทานหรือไม่ ถ้าไม่สมัครใจ ได้โต้แย้งอย่างไรหรือไม่ ไม่ขอทานได้หรือไม่ พักผ่อน ทานอาหาร เพียงพอหรือไม่ ถูกข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกหลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบให้ขอทานหรือไม่ ขณะเกิดเหตุอยู่ในความปกครองดูแลของผู้ใด ถ้าเป็นเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลรู้หรือไม่ รู้แล้วทำอย่างไร

พยานหลักฐาน ได้แก่ บุคคลที่รู้เห็นการติดต่อระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหาย หลักฐานการติดต่อ จดหมาย โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง หลักฐานทางการเงิน และธนาคาร บันทึกส่วนตัว บันทึกการทำงาน ค่าแรง เงินเหรียญ หรือธนบัตรของกลาง ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่องรอยบาดแผล รายงานการตรวจพิสูจน์ของแพทย์ หลักฐานการตรวจอายุ (กรณีไม่แนชัดเรื่องอายุ) และสิ่งของที่ได้จากที่พักอาศัย ฯลฯ

ทุกคดี อายุที่ถูกต้อง ชัดเจนของผู้เสียหาย มีความสำคัญต่อการกล่าวหา ฟ้องร้อง และให้ถามประเด็นข้อเท็จจริงในกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น การทำงานของคนต่างด้าว คนเข้าเมือง กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน ฯลฯ

ทุกคดี ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย มาตรา ๓๔

การดำเนินการเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทน มาตรา ๓๔ กำหนดให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย และมาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามที่ได้รับแจ้งจากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งกระบวนการในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหน่วยงานในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่คุ้มครองผู้เสียหายจะเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมหลักฐาน เอกสารเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้องเสนอปลัดกระทรวงดังกล่าวพิจารณาดำเนินการต่อไป

พยานหลักฐานในคดี โดยหลักจะได้จากการคำให้การของผู้เสียหาย และการเข้าช่วยเหลือในชั้นต้น และรวบรวมเพิ่มเติมได้ดังต่อไปนี้

พยานบุคคล พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อน หรือผู้รู้เห็นในทุกชั้นตอน

พยานวัตถุ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ รถยนต์ รูปถ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งสถานที่และร่องรอยบาดแผล และสิ่งของที่ได้จากที่พักอาศัย

พยานเอกสาร บัญชีรายชื่อ บัญชีรายรับรายจ่าย หนังสือเดินทางเอกสารการผ่านเข้า-ออก ด่านตรวจคนเข้าเมือง รายงานความเชื่อมโยงการใช้โทรศัพท์ บัตรผู้ป่วย บิลค่ารักษา

พยานหลักฐานทางเทคโนโลยี หน้าเว็บไซต์ ข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้ดูแลเว็บไซต์

พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ รายงานจากสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ รายงานการตรวจพิสูจน์ของแพทย์ และหลักฐานการตรวจอายุ (กรณีไม่แน่ชัดเรื่องอายุ) และความสัมพันธ์คนในครอบครัว (ดีเอ็นเอ)

แต่ละประเภทคดีจะมีรายละเอียดของพยานหลักฐานเพิ่มเติมขึ้นอยู่กับความสลับซับซ้อนของคดี

การสรุปและมีความเห็นทางคดี เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน เห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้วให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือมีความเห็นทางคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐-๑๔๒

ขั้นตอนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการสอบสวน

๗.๓ การรายงานเหตุ

ต้องปฏิบัติตามแบบฟอร์มแบบรายงานเหตุอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน เนื่องจากคดีค้ำมนุษย์นี้เป็นคดีที่น่าสนใจ ดังนี้

๗.๓.๑ การรายงานเหตุตามระเบียบตามแบบฟอร์มแบบรายงานเหตุอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน (หน้า ๑๖๔)

๗.๓.๒ การแจ้งเหตุไปยังกองการต่างประเทศกรณีผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติ (หน้า ๑๖๕)

๗.๔ การคุ้มครองผู้เสียหาย

เนื่องจากพยานที่สำคัญยิ่งในคดีค้ำมนุษย์ คือ ผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่อค้ำมนุษย์ และอาจถูกคุกคามได้ หากไม่ได้รับการคุ้มครองจึงควรดำเนินการดังนี้

๗.๔.๑ ให้ส่งตัวไปปรับการคุ้มครองสวัสดิภาพในหน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (หน้า ๑๖๖)

๗.๔.๒ หากผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่ไม่ได้เข้าไปปรับการคุ้มครองตามข้อ ๗.๔.๑ หากมีความจำเป็นก็ให้ดำเนินการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้อง (หน้า ๑๖๗-๑๖๘)

๗.๕ การดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐

เมื่อมีการสอบปากคำผู้เสียหายและตรวจพยานหลักฐานเบื้องต้นแล้วทราบว่า เป็นคดีค้ามนุษย์ที่เป็นความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ให้รีบทำหนังสือแจ้งอัยการสูงสุดเพื่อมอบหมายให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ โดยขอพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ (หน้า ๑๖๙-๑๗๐) ได้แก่

- ๑) เป็นการกระทำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔ วรรคสอง
- ๒) เป็นการกระทำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕
- ๓) เป็นการกระทำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖
- ๔) เป็นการกระทำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗
- ๕) เป็นการกระทำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘

๗.๖ การสืบพยานไว้ก่อน

มีแนวทางให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๑, ๓๖, ๓๗, ๓๘ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๒๗ ทวิ โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป (หน้า ๑๗๑)

ความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา เป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนประสงค์จะแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานที่อยู่ต่างประเทศ สามารถประมวลเรื่องผ่านผู้บังคับบัญชาส่งให้กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุด ผู้ประสานงานกลาง พิจารณาตามตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๖, ๓๗ และมาตรา ๓๘ บรรดาพยานหลักฐานและเอกสารที่ได้มาตามกฎหมายนี้ ให้ถือว่าเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย

๗.๗ การสอบสวนผู้ต้องหา

เนื่องจากกฎหมายมีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการดำเนินการกับผู้ต้องหาไว้หลายบท ดังนั้น การดำเนินการสอบสวนผู้ต้องหาควรดำเนินการ ดังนี้

๗.๗.๑ แจ้งสิทธิผู้ต้องหา ก่อนเริ่มถามคำให้การผู้ต้องหา

๗.๗.๒ ประเด็นการสอบปากคำผู้ต้องหาซึ่งเป็นประเด็นทั่วไป (หน้า ๑๗๕-๑๗๘)

๗.๗.๓ กรณีที่ยังไม่สามารถสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ อาจทำบันทึกการสอบถามเบื้องต้น เพื่อซักถามผู้ต้องหาเด็กก่อนก็ได้ (หน้า ๑๗๒-๑๗๔)

๗.๗.๔ การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชนให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๗๐ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน และคดีนั้นเป็นคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้นเพื่อทราบชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิดและอาชีพของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนชื่อตัว ชื่อสกุล และรายละเอียดเกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย แล้วแจ้งชื่อกำหนดให้บุคคลดังกล่าวทราบ และแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อดำเนินการตาม มาตรา ๘๒

การสอบถามเบื้องต้นตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาวะของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยก็ให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หากเด็กหรือเยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๑ เมื่อได้สอบถามเบื้องต้นและแจ้งข้อกล่าวหาตามมาตรา ๗๐ แล้ว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามาพบตัวต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ทั้งนี้ ภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดมีบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และบุคคลหรือองค์การดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวไปปกครองดูแลและสั่งให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ในกรณีเช่นว่านี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนจะเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามควรแก่กรณีก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้นำไปใช้บังคับในคดีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าคดีอาจเปรียบเทียบปรับได้

มาตรา ๗๖ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓๓ ทวิ ที่กำหนดให้การสอบสวนปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กหรือเยาวชน พนักงานสอบสวนต้องแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการถามปากคำดังกล่าวซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องไว้เป็นพยาน

มาตรา ๑๓๔ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ ฯลฯ

มาตรา ๑๓๔/๑ ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่ผู้ต้องหาไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้รัฐจัดหาทนายความให้ ฯลฯ

มาตรา ๑๓๔/๒ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี พนักงานสอบสวนต้องแจ้งสิทธิของผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๔/๓ มาตรา ๑๓๔/๔ ถ้อยคำใดๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนก่อนมีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔/๑ มาตรา ๑๓๔/๒ และมาตรา ๑๓๔/๓ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้

มาตรา ๑๓๕ ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชื้อ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหา

๗.๘ การชี้ตัวผู้ต้องหา

โดยหลักแล้ว การจัดให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหานั้นผู้ต้องหาจะต้องยินยอมทุกครั้ง หากผู้ต้องหาไม่ยินยอมก็จะไม่มีการจัดให้ผู้กล่าวหาหรือพยานชี้ตัวผู้ต้องหา โดยอาจจะจัดให้มีการชี้ภาพถ่ายผู้ต้องหาแทน ถ้าหากผู้ต้องหายินยอมให้ดำเนินการ ดังนี้

- ๗.๘.๑ จัดทำบันทึกการชี้ตัวผู้ต้องหา (หน้า ๑๗๙)
- ๗.๘.๒ จัดทำบันทึกการชี้ตัวผู้ต้องหา (หน้า ๑๘๐)

๗.๙ หลังการถามปากคำผู้ต้องหา

ต้องดำเนินการขั้นตอน ดังนี้

- ๗.๙.๑ กรณีผู้ต้องหาเป็นเด็กหรือเยาวชน (หน้า ๑๘๑)
- ๗.๙.๒ กรณีผู้ต้องหาเป็นบุคคลอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป (หน้า ๑๘๒)
- ๗.๙.๓ การประสานงานกับพนักงานอัยการ กรณีไม่สามารถสอบสวนให้เสร็จสิ้นก่อนผู้ต้องหาจะครบกำหนดฝากขังครั้งสุดท้าย (หน้า ๑๘๓-๑๘๔)

๗.๑๐ การแจ้งเหตุผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติ

หน่วยงานที่รับแจ้งแก่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) และกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตท.) (หน้า ๑๘๕)

๓.๑๑ การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน

สาเหตุของการกันผู้ต้องหาเป็นพยาน คดีที่จะกันผู้ต้องหาเป็นพยาน ผู้มีอำนาจอนุญาตให้กันผู้ต้องหาเป็นพยาน และวิธีปฏิบัติในการกันผู้ต้องหาเป็นพยาน ต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย (หน้า ๑๘๖)

๓.๑๒ การแจ้งความคืบหน้าการสอบสวน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นองค์กรต้นทางของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ จึงต้องมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนคดีอาญาแก่ผู้แจ้งความร้องทุกข์ (หน้า ๑๘๗)

๓.๑๓ การดำเนินการกรณีเป็นความผิดฐานตามกฎหมายฟอกเงิน มีขั้นตอนดังนี้

๓.๑๓.๑ แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (หน้า ๑๘๙)

๓.๑๓.๒ แบบรายงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔ พร้อมหนังสือนำเสนอ (หน้า ๑๙๑-๑๙๒)

๓.๑๓.๓ การรายงานท้ายระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ (หน้า ๑๙๓)

๓.๑๔ กรณีคนต่างด้าวตกเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา ให้ปฏิบัติตามแนวหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๒๙.๘๕๑/ว ๐๐๙๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา (หน้า ๑๙๔-๒๐๓)

ปัจจัยหลักที่จะทำให้การสอบสวนสำเร็จ หรือล้มเหลว

๑. **ผู้เสียหาย** ความร่วมมือจากตัวผู้เสียหายเอง การแจ้งสิทธิ การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การสร้างความเชื่อมั่น การครองใจผู้เสียหาย ประการสำคัญ ผู้เสียหายต้องรู้สึกด้วยว่าตนเองได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าว

๒. **พยานหลักฐาน** การรวบรวมพยานหลักฐานตั้งแต่ชั้นสืบสวนจับกุมและช่วยเหลือผู้เสียหาย และการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสอบสวนที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย

๓. **พนักงานสอบสวน** ความรู้ความเข้าใจในการสอบสวนคดีค้ามนุษย์ ความอดทน ความตระหนักรู้ถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

ข้อควรระวังและให้ความสำคัญ

๑. มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำการหรือจัดให้มีการกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) บันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงหรือสิ่งอื่นที่สามารถแสดงว่าบุคคลใดเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าขั้นตอนใดๆ

(๒) โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่ทำให้บุคคลอื่นรู้จักชื่อตัว ชื่อสกุลของผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ หรือบุคคลในครอบครัวผู้เสียหายนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด

(๓) โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ภาพหรือเสียง ไม่ว่าโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด เปิดเผยประวัติ สถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของบุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำที่ผู้กระทำจำต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ในการคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือผู้เสียหายยินยอมโดยบริสุทธิ์ใจ

๒. ในกรณีที่เข้าช่วยเหลือผู้เสียหายจากสถานที่หน่วงเหนี่ยวกักขัง จากค่าประเวณี เรือประมง โรงงานต่างๆ ซึ่งเป็นที่รโหฐานและยากแก่การกลับไปรวบรวมพยานหลักฐาน และพนักงานสอบสวนไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติด้วย หากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เข้าช่วยเหลือได้รวบรวมและเก็บพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยจะเป็นประโยชน์มาก เช่น ภาพถ่าย อาวุธ คราบเลือด สิ่งของ เอกสาร หนังสือเดินทาง จดหมาย บันทึกส่วนตัว บัญชีรายชื่อ รายรับ-รายได้ รถยนต์ที่ใช้ในการนำพา โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ บัตรผู้ป่วย ใบเสร็จรับเงิน ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ ที่ผู้เสียหายยืนยันว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่า สิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำผิด หรือได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แล้วบันทึกรายละเอียดในการตรวจยึดไว้ด้วยถึงสาเหตุที่ยึด ยึดที่ใด พร้อมทั้งทำแผนที่ผังที่ตั้งของพยานหลักฐานแต่ละชนิดไว้

ประโยชน์ของผู้ปฏิบัติ คือ ภาพถ่าย สิ่งของที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อประกอบในการตอบคำถามได้ว่า เพราะเหตุใดจึงเข้าช่วยเหลือ เพราะเหตุใดจึงเป็นผู้เสียหาย ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการใช้อำนาจหน้าที่ให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อพยานหลักฐานทั้งหมดทั้งคน วัตถุ เอกสาร เทคโนโลยี ฯลฯ ได้ถูกส่งมอบให้พนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวน ได้รวบรวมส่งมอบให้พนักงานอัยการ และนำขึ้นสู่ศาล โดยไม่ถูกเปลี่ยนแปลง เชื่อว่าผู้กระทำความผิดต้องถูกลงโทษตามกฎหมายแน่นอน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

บันทึกคำให้การของผู้ร้องทุกข์ ผู้กล่าวโทษ หรือพยาน

คำให้การของ

สถานีตำรวจ

อำเภอ

จังหวัด

วันที่

เดือน

พ.ศ.

เป็น

คดีระหว่าง

ผู้กล่าวหา

ผู้ต้องหา

ต่อหน้า

(หากมีสหวิชาชีพ ให้ระบุไว้ทุกคน)

สอบสวนที่

ชื่อ

อายุ

ปี

เชื้อชาติ

สัญชาติ

ศาสนา

อาชีพ (ลงให้ชัดเจนว่าอาชีพใด ถ้าเป็นข้าราชการ ให้ปรากฏว่าในหรือนอกราชการ มีเบี้ยหวัด หรือมีบำเหน็จหรือมีบำนาญ ให้ลงตามประเภท)

ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่

หมู่ที่

ตำบล

ชื่อผู้ใหญ่บ้าน

ชื่อกำนัน

อำเภอ

จังหวัด

ชื่อบิดา

ชื่อมารดา

เกี่ยวข้องกับอะไรกับคู่กรณี

ขอให้ถ้อยคำว่า ข้าฯ ขอให้การต่อหน้าพนักงานสอบสวน ด้วยความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

ถาม ประวัติส่วนตัวโดยย่อของผู้กล่าวหา (พยาน) เป็นอย่างไร

ตอบ ข้าฯ มีชื่อและที่อยู่ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ปัจจุบัน (สถานที่พักอาศัย การศึกษา

สถานที่ทำงานครั้งสุดท้าย สถานภาพโสด หรือแต่งงาน สามีหรือภริยาชื่อ หมายเลข

โทรศัพท์ติดต่อได้ ผู้ใกล้ชิดที่สามารถติดต่อได้)

(ลงชื่อ)

ผู้กล่าวหา (พยาน)

(ลงชื่อ)

สอบสวน/พิมพ์/อ่าน

(ลงชื่อ)

(สหวิชาชีพและผู้ร่วมฟังการสอบสวนทุกคน)

ถาม ท่านมาพบพนักงานสอบสวนเพื่อกล่าวผู้ใด กระทำความผิดอย่างไร

ตอบ (เป็นการระบุนามประสงคของผู้เสียหายตามความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อผู้เสียหาย)

ถาม (๑) ในการสอบสวนครั้งนี้ พนักงานสอบสวนได้จัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่ท่านร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วย ท่านจะคัดค้านผู้ใดหรือไม่ อย่างไร (ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคแรก วรรคสาม)

ตอบ ***

ถาม (๒) ท่านมีสิทธิที่จะขอให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่ท่านร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมฟังการสอบสวนในครั้งนี้ได้ ท่านต้องการที่จะให้พนักงานสอบสวนจัดให้บุคคลดังกล่าวเข้าฟังการสอบสวนด้วยหรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคสอง)

ตอบ ***

ถาม (๓) ในการสอบสวนครั้งนี้ นอกจากมีสหวิชาชีพที่เข้าร่วมฟังการสอบสวนแล้ว ท่านต้องการที่จะให้บุคคลใดอยู่ร่วมในการถามปากคำด้วยหรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ วรรคสี่)

ตอบ ***

ถาม (๔) ในการสอบสวนครั้งนี้ เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ เนื่องจากไม่มีพนักงานสอบสวนที่เป็นผู้หญิง ท่านยินยอมที่จะให้พนักงานสอบสวนที่เป็นผู้ชายเป็นผู้ทำการสอบสวนในคดีนี้หรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ วรรคสี่)

ถาม พนักงานสอบสวนจัดให้มีล่ามแปลภาษาซึ่งสาบานตนแล้วชื่อ (.....) ท่านยอมรับหรือคัดค้านล่ามคนดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑)

ตอบ *****

ถาม พนักงานสอบสวนได้แจ้งให้ท่านทราบว่าท่านมีสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนและสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ท่านทราบและเข้าใจสิทธิดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร (พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔)

ตอบ ข้าฯ ทราบและเข้าใจสิทธิตามกฎหมายที่พนักงานสอบสวนแจ้งให้ข้าฯ ทราบแล้ว

ถาม พฤติการณ์ในคดีนี้เป็นอย่างไร (ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ)

ตอบ ***

ถาม ประเด็นคำถาม สำหรับผู้ตกเป็นเหยื่อจากประเทศต้นทาง ปลายทาง หรือทางผ่าน (ตามเอกสารหมายเลข ๓ หรือ ๔ หรือ ๕)

ตอบ ***

ถาม ของกลางในคดีนี้มีอะไรบ้าง อยู่ที่ใดและได้มาอย่างไร

ตอบ ***

- ถาม ท่านได้รับความเสียหายในคดีนี้ อย่างไร
- ตอบ ***
- ถาม มีพยานรู้เห็นเหตุการณ์หรือมีบุคคลอื่นที่ตกเป็นผู้เสียหาย (เหยื่อค้ำมนุษย์) กับท่านหรือไม่ อย่างไร
- ตอบ ***
- ถาม ท่านทราบว่าใครเป็นผู้กระทำความผิดในคดีนี้บ้าง ผู้กระทำความผิดแต่ละคนมีตำหนิรูปพรรณ เป็นอย่างไร
- ตอบ ***
- ถาม สาเหตุที่ทำให้ท่านตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ครั้งนี้ เพราะเหตุใด
- ตอบ *** (ความยากจน , ถูกหลอกหลวง , อยากได้เงินหรือใช้เงินฟุ่มเฟือย)
- ถาม ผู้กระทำความผิดใช้ยานพาหนะใดหรืออาวุธใดในการกระทำความผิดครั้งนี้
- ตอบ ***
- ถาม ท่านได้รับทรัพย์สินหรือสิ่งของใดบ้างจากผู้กระทำความผิด
- ตอบ ***
- ถาม ในสถานที่เกิดเหตุสามารถมองเห็นบุคคลอื่นหรือเห็นเหตุการณ์ได้ชัดเจนด้วยแสงสว่างอย่างไร
- ตอบ ***
- ถาม ท่านจะอ้างผู้ใด เอกสารใด หรือวัตถุใดเป็นพยานหรือไม่ (หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๕๑๘๓ ลง ๑๓ พ.ย. ๕๐)
- ตอบ ***
- ถาม เหตุเกิดที่ไหน เมื่อวันที่ เวลาใด
- ตอบ เหตุเกิดที่****
- ถาม ท่านเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ใดมาก่อนหรือไม่ อย่างไร
- ตอบ ***

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง

- (ลงชื่อ) ผู้กล่าวหา (พยาน)
- (ลงชื่อ) สอบสวน/พิมพ์/อ่าน
- หรือ (ลงชื่อ) พนักงานอัยการ
- หรือ (ลงชื่อ) นักสังคมสงเคราะห์ (นักจิตวิทยา)
- หรือ (ลงชื่อ) ร่วมฟังการสอบสวน

หมายเหตุ

กรณีคำถาม (๑) ใช้กับบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคแรก วรรคสาม

กรณีคำถาม (๒) ใช้กับบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคสอง

กรณีคำถาม (๓) และ (๔) ใช้ในกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศฯ ที่ไม่มีพนักงานสอบสวนผู้หญิง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ วรรคสี่

ประเด็นคำถามเพิ่มเติมสำหรับเหยื่อค้ามนุษย์จากประเทศไทยไปยังต่างประเทศ

- ถาม ท่านถูกบังคับขู่脅หรือถูกหลอกลวงให้ไปยังประเทศ ด้วยวิธีการใด ช่องทางใด ผู้ใดเป็นผู้กระทำเกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร
- ตอบ (การเดินทางจากประเทศไทยเพื่อไปยังประเทศ นั้น ถูกต้องตามกฎหมายหรือลักลอบเข้าเมือง ช่องทางใด ท่านต้องจ่ายเงินล่วงหน้าเท่าใด และถูกชักชวนอย่างไร รู้จักหรือติดต่อกับผู้ต้องหาด้วยวิธีการใด และท่านสนใจตามคำติดต่อชักชวนหรือไม่ อย่างไร อธิบายถึงวิธีการติดต่อ เช่น มีการติดต่อโดยตรง ผ่านการโฆษณาจากสื่อใด มีนายหน้าติดต่อ หรือใช้อีเมลล์ ใช้โทรศัพท์ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานทางคดี)
- ถาม ตามที่ท่านให้การว่าถูกบังคับขู่脅และหลอกลวงไปทำงาน ขอทราบว่าคุณลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร เป็นไปตามที่มีการชักชวนไว้หรือไม่ ได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ อย่างไร
- ตอบ (ถูกบังคับและหลอกลวงให้ไปทำงาน ... การทำงาน เริ่มทำงานตั้งแต่เมื่อใด อย่างไร สภาพห้องพักเป็นอย่างไร ได้พักวันละกี่ชั่วโมง ได้ค่าตอบแทนในการทำงานเท่าใด จ่ายเงินอย่างไร สามารถเดินทางออกไปภายนอกได้สะดวกหรือไม่ ผู้ใดเป็นผู้เก็บรักษาหนังสือเดินทาง)

ประเด็นคำถามเพิ่มเติมสำหรับเหยื่อค้ามนุษย์จากประเทศต้นทางมายัง
ประเทศทางผ่าน (ประเทศไทย) เพื่อส่งต่อไปยังประเทศอื่น (ประเทศปลายทาง)

- ถาม ท่านเข้ามายังประเทศไทย โดยช่องทางใด ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร วันเวลาใด
- ตอบ (เข้ามาช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมืองใด ใช้หลักฐานใดเป็นเอกสารในการผ่านด่าน หรือกรณีไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เข้ามาทางใด ใช้วิธีการอย่างไร ยานพาหนะ เช่น รถยนต์ เรือ)
- ถาม เอกสารที่ท่านใช้ในการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ท่านได้เอกสารดังกล่าวมาอย่างไร
- ตอบ (ใครหรือหน่วยงานใดจัดทำเอกสารสำหรับการเดินทางในครั้งนี้อย่างไร ท่านติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเอง หรือมีผู้รับไปดำเนินการหรือพาท่านไปรับบริการจัดทำเอกสารดังกล่าว)
- ถาม ท่านทราบมาก่อนหรือไม่ว่าจะต้องเข้ามาพักในประเทศไทยนานเท่าใด และจะออกเดินทางไปประเทศปลายทางเมื่อใด วิธีการใด (ยานพาหนะ) และไปกับใคร
- ตอบ ***
- ถาม การเดินทางเข้ามายังประเทศไทยครั้งนี้ มีใครเดินทางมาพร้อมกับท่านบ้าง ใครเป็นผู้เก็บเอกสารสำหรับการเดินทางของท่านหรือคนอื่นๆ ใด
- ตอบ ***
- ถาม ระหว่างที่ท่านพักอาศัยอยู่ในประเทศไทย ท่านพักอยู่สถานที่ใด กับใคร ถูกกักขังหรือถูกทำร้ายร่างกายหรือไม่ อย่างไร
- ตอบ (หากถูกกักขัง สภาพสถานที่เป็นอย่างไร หากถูกทำร้ายร่างกายเพราะสาเหตุใด หรือถูกละเมิดทางเพศหรือไม่)

ประเด็นคำถามเพิ่มเติมสำหรับเหยื่อค้ำมนุษย์จากประเทศต้นทาง มายังประเทศปลายทาง (ประเทศไทย)

- ถาม ท่านเข้ามายังประเทศไทย โดยช่องทางใด ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร วันเวลาใด
- ตอบ (เข้ามาช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมืองใด ใช้หลักฐานใดเป็นเอกสารในการผ่านด่าน หรือกรณีไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เข้ามาทางใด ใช้วิธีการอย่างไร ยานพาหนะ เช่น รถยนต์ เรือ)
- ถาม เอกสารที่ท่านใช้ในการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ท่านได้เอกสารดังกล่าวมาอย่างไร
- ตอบ (ใครหรือหน่วยงานใดจัดทำเอกสารสำหรับการเดินทางในครั้งนี้อยู่กับท่าน ท่านติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเอง หรือมีผู้รับไปดำเนินการหรือพาท่านไปรับบริการจัดทำเอกสารดังกล่าว)
- ถาม การเดินทางเข้ามายังประเทศไทยครั้งนี้ มีใครเดินทางมาพร้อมกับท่านบ้าง ใครเป็นผู้เก็บเอกสารสำหรับการเดินทางของท่านหรือคนอื่นๆ ไว้ ท่านสามารถใช้เอกสารดังกล่าวโดยสะดวกหรือมีอิสระในการใช้หรือไม่ อย่างไร
- ตอบ (เดินทางมาพร้อมกับ และมีนาย/นาง เป็นผู้นำพา และเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับการผ่านด่านเข้ามาในประเทศไทย)
- ถาม ท่านพักอาศัยอยู่ในประเทศไทยกับใคร สถานที่ที่ท่านพักเป็นสถานที่แห่งเดียวกับสถานที่ที่ท่านทำงานหรือไม่ สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร
- ตอบ (ชื่อผู้เสียหายที่พักอาศัยอยู่ด้วย อธิบายสภาพแวดล้อมภายในที่อาศัย ที่ถูกกักขัง ที่พักและที่ทำงาน หากที่พักกับที่ทำงานคนละแห่ง เหยื่อเดินทางไปทำงานอย่างไร ใครเป็นผู้ควบคุมการเดินทางหรือควบคุมระหว่างการทำงาน)
- ถาม ระหว่างที่ท่านทำงาน ท่านถูกบังคับให้ทำงานหรือไม่ มีใครทำงานเช่นเดียวกันกับท่านบ้าง และท่านทราบว่าผู้เสียหายคนอื่นถูกบังคับให้ทำงานหรือไม่ หรือท่านถูกล่วงละเมิดทางเพศหรือไม่
- ตอบ (หากมีคนอื่นร่วมเป็นเหยื่อด้วย ชื่อ เชื้อชาติ ตำนานรูปพรรณเป็นอย่างไร พูดคุยกันถึงเรื่องการถูกบังคับให้ทำงาน หรือเคยถูกทำร้ายร่างกายอะไรบ้าง ถูกข่มขู่ว่าจะทำร้ายร่างกายบุคคลในครอบครัวหรือไม่ หากกรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศให้ส่งตัวให้แพทย์ตรวจร่างกายเพื่อใช้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการขยายผลช่วยเหลือเหยื่อคนอื่น)

ถาม ขณะที่ท่านทำงาน ท่านใช้การสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยภาษาใด หรือต้องใช้ล่าม ท่านใช้บุคคลใดในการสนทนาผ่านไปยังบุคคลอื่น

ตอบ ***

ถาม ท่านได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ อย่างไร จ่ายค่าจ้างด้วยวิธีใด ได้รับจากผู้ใด

ตอบ (ค่าตอบแทน เช่น ต่อวัน ต่อเดือน ปริมาณงาน ถูกหักรายได้หรือต้องจ่ายหนี้อย่างไร จำนวนที่ถูกหักไป จ่ายจริงเท่าใด เหี่ยวได้รับเงินสดหรือชำระผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารใด ชื่อเจ้าของบัญชี เหี่ยวได้จัดทำบันทึกไว้หรือไม่ หากมีนำมาเป็นหลักฐาน ได้รับเงินจากผู้ใด เช่น นายจ้าง เจ้าของกิจการ หรือ หัวหน้าคนงาน)

ถาม ระหว่างถูกบังคับให้การทำงาน ท่านพยายามหลบหนี หรือเคยหลบหนีด้วยวิธีใด หลบหนีด้วยตนเอง หรือมีคนช่วยเหลือ ผลการหลบหนีเป็นอย่างไร

ตอบ ***

แบบรายงานเหตุอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ และเหตุที่ต้องรายงานด่วน

เรียน รอง ผบ.ตร.(ที่ได้รับมอบหมาย)/ผอ.พตส.ตร. ผู้ช่วย ผบ.ตร.(ที่ได้รับมอบหมาย)/รอง ผอ.พตส.ตร.

ผบช.....ผบก.....

ที่ วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

๑. รายงานเหตุ

() เหตุอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ

() เหตุที่ต้องรายงานด่วน

๒. เหตุตามข้อ ๑ ได้รับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ ไว้เป็นคดีอาญาที่...../..... ยึดทรัพย์ที่...../..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... เวลา..... น. ตาม ป.จ.ว.ข้อ..... อุกฉกรรจ์

และสะเทือนขวัญของ..... ที่...../.....

หมายเลขคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของ ที่...../.....

๓. เหตุที่เกิด หรือข้อหา

๔. บริเวณที่เกิดเหตุ..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

เวลา..... น. ที่บริเวณ..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

๕. ผู้เสียหาย.....

ผู้ตาย

๖. ทรัพย์สินที่เสียหาย.....

๗. คนร้ายหรือผู้ต้องหา.....

๘. ขณะเกิดเหตุจับผู้ต้องหาได้ คือ.....

๙. พาหนะที่ใช้ในการกระทำ.....

๑๐. อาวุธที่ใช้ในการกระทำผิด.....

๑๑. รายละเอียดและพฤติการณ์แห่งคดี.....

๑๒. พนักงานสอบสวน..... โทร.....

นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่..... โทร.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

โทร.

ที่

วันที่..... เดือน..... ๒๕.....

เรื่อง

เรียน ผบก.ตท.

ด้วย.....(หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน).....ได้รับแจ้งเหตุคน
ต่างด้าวเป็นผู้เสียหาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ชื่อ-นามสกุลผู้เสียหาย.....

๒. วัน เดือน ปีเกิดเหตุ.....

๓. ภูมิลำเนาผู้เสียหาย.....

๔. เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เที่ยวบิน.....

๕. วันเดือนปีเกิดเหตุ หรือสาเหตุ.....

๖. พฤติการณ์แห่งคดีหรือสาเหตุแห่งการตาย.....

๗. เอกสารที่ส่งมาด้วย

๗.๑ สำเนาหนังสือเดินทาง

๗.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ที่

หน่วยงาน.....

.....

.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ส่งผู้เสียหายที่เป็นเหยื่อคดีค้ามนุษย์เข้ารับการคุ้มครอง

เรียน ผู้อำนวยการสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ (หรือหน่วยงานพัฒนาสังคมในพื้นที่.....)

ด้วย พนักงานสอบสวน..... ขอส่งผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จำนวน.....คน ได้แก่

(๑)..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

(๒)..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

มาเพื่อรับการคุ้มครองดูแลในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ (หรือหน่วยงานพัฒนาสังคมในพื้นที่.....)

เหตุเกิด เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ดังนั้น จึงขอส่งผู้เสียหาย มายังท่านเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดเพิ่มเติมได้โปรดติดต่อกับ (พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์หมายเลข.....)

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์หน่วยงาน.....

(ตัวอย่างคำร้องขอรับการคุ้มครองพยานและให้ความยินยอม)

ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการคุ้มครอง

๑. ชื่อ..... ชื่อสกุล.....

๒. อายุ.....ปี

๓. ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

๔. บุคคลใกล้ชิดที่สามารถติดต่อได้ ชื่อ.....

ชื่อสกุล..... ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

๕. วิธีการที่ขอรับการคุ้มครอง

จัดเจ้าหน้าที่ไปให้ความปลอดภัย

จัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย

อื่นๆ

(ระบุ)..... พฤติการณ์ที่อาจไม่ได้รับความปลอดภัย

(โดยย่อ)..... ความเห็นของพนักงานสอบสวน/
เจ้าหน้าที่.....

หากปรากฏภายหลังว่าพยานไม่มา ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่เบิกความเป็นพยานโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในคดีที่บุคคลนั้นเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นคืนหรือชดใช้ค่าตอบแทน หรือชดใช้ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานและบุคคลอื่นแล้วแต่กรณี ที่รัฐได้จ่ายไปจริง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจากสำนักงานคุ้มครองพยาน

ลงชื่อ..... ผู้รับการคุ้มครองและให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก

(.....)

ลงชื่อ..... พยาน

ลงชื่อ..... พยาน

ความเห็นผู้อนุมัติ

.....
ลงชื่อ)..... ผู้อนุมัติ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ที่

หน่วยงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง การคุ้มครองพยาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานคุ้มครองพยาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำร้องขอใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน และเอกสาร จำนวน..... แผ่น

๒. เอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน..... แผ่น

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน..... พนักงานสอบสวน..... ได้รับคำร้องขอใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน.....(ชื่อ นามสกุล ผู้ขอคุ้มครอง)..... ซึ่งเป็นพยานในคดีที่.....ผู้กล่าวหา.....ผู้ต้องหา ในความผิดฐาน.....ตามคดีที่..... โดย.....(บรรยายพฤติการณ์ที่พยานถูกข่มขู่ ถูกบงการร้าย หรือเหตุที่อาจก่อให้เกิดอันตราย.....) ซึ่งการกระทำดังกล่าวเห็นว่าอาจเกิดจากผู้ไม่ประสงค์ดีหรือผู้ต้องหา และอาจทำให้.....พยานหรือบุคคลในครอบครัวได้รับอันตราย

ดังนั้น.....(พนักงานสอบสวน)..... พิจารณาแล้วเห็นควรให้มีการคุ้มครองพยานจึงขอส่งคำร้องขอใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานของ.....(ชื่อ นามสกุลพยาน).....และเอกสารที่เกี่ยวข้อง มายังท่านเพื่อพิจารณาดำเนินการให้ความคุ้มครองตามกฎหมายต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ (หัวหน้าพนักงานสอบสวน)

(.....)

ตำแหน่ง.....

โทร.....

ที่.....

หน่วยงาน.....

เดือน..... ๒๕.....

เรื่อง พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
เรียน อัยการสูงสุด.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำให้การผู้กล่าวหา จำนวน.....แผ่น

๒ สำเนาคำร้องฝากขังผู้ต้องหา จำนวน.....แผ่น

ด้วย เมื่อวันที่..... เดือน..... ๒๕..... เวลาประมาณ.....นาฬิกา

นาง/นางสาว/นาย..... อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เดินทางมาร้องทุกข์

กับพนักงานสอบสวน เพื่อให้ดำเนินคดีกับ.....

ซึ่งร่วมกันกระทำความผิดต่อ..... (ผู้แจ้ง)..... จนได้รับความเสียหายโดยสาระสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีดังนี้

ก่อนเกิดเหตุ.....(บรรยายเหตุการณ์ที่ผู้ต้องหาคนติดต่อหรือเริ่มหลอกลวงเสียหาย)

.....

ต่อมา.....(บรรยายเหตุการณ์หลังจากผู้เสียหายเชื่อ หรือตกลงใจตามที่ผู้ต้องหาชักชวน)

.....

เมื่อวันที่(บรรยายเหตุการณ์ที่ผู้ต้องหา หรือผู้ต้องหากับพวกลงมือกระทำต่อผู้เสียหาย จนได้รับความเสียหายในคดีนี้.....

.....

จากนั้น.....(บรรยายถึงเหตุการณ์ที่ผู้เสียหายหลบหนีจากการควบคุมของผู้ต้องหา หรือ ถูกช่วยเหลือออกมาได้ จนถึงการเดินทางมาร้องทุกข์ในครั้งนี้).....

จากการสอบสวนปรากฏว่า การกระทำของ..... เป็นการกระทำความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนได้.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการตามตัวบทกฎหมายดังกล่าว ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(.....)

.....

.....

โทร.

ที่.....

หน่วย.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง สืบพยานไว้ก่อน

เรียน (พนักงานอัยการเขตอำนาจ).....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำให้การผู้กล่าวหา จำนวน.....แผ่น

๒. เอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน.....แผ่น

ด้วย พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ.....

มีความประสงค์ขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอสืบพยานในคดีอาญาก่อนฟ้องผู้ต้องหา โดยมีเหตุผลและความจำเป็น ดังต่อไปนี้

๑. ด้วยปรากฏว่า (ให้ระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด).....

๒. (เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องสืบพยานไว้ก่อน).....

๓. รายชื่อพยานที่จะต้องนำสืบไว้ก่อน *

๓.๑ ชื่อ..... อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

๓.๒ ชื่อ..... อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

๔. พนักงานสอบสวนได้ส่งหลักฐานการสอบสวนเบื้องต้น และนำตัวผู้ต้องหามายังพนักงานอัยการพร้อมคำร้องนี้ จำนวน.....คน คือ (กรณีมีการจับกุมตัวผู้ต้องหา) *

๔.๑.....

๔.๒.....

๔.๓.....

จึงเรียนมาเพื่อขอให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๗ ทวิ ต่อไป

(ลงชื่อ)..... พนักงานสอบสวน

บันทึกการสอบถามเบื้องต้น

สถานที่บันทึก.....

วันเดือนปีที่บันทึก.....

บันทึกนี้ทำขึ้นเพื่อแสดงว่า (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง).....

พนักงานสอบสวน ได้สอบถาม..... (เด็กหรือเยาวชน ผู้ต้องหา)

ในเบื้องต้น โดยมี (ชื่อ ชื่อสกุล) ที่อยู่เลขที่.....

ซอย..... ถนน..... หมู่ที่..... แขวง (ตำบล).....

เขต (อำเภอ)..... จังหวัด..... เป็นล่ามแปล หรือได้จัดหา

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการแล้ว ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กเยาวชนผู้ต้องหา ดังนี้

๑. ชื่อตัว..... ชื่อสกุล..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....

๒. ถิ่นที่อยู่ เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....

๓. สถานที่เกิด เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....

๔. อาชีพของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา.....

๕. รายละเอียดเกี่ยวกับบิดาของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

ชื่อตัว..... ชื่อสกุล.....

ที่อยู่เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....

อาชีพ.....

๖. รายละเอียดเกี่ยวกับมารดาของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

ชื่อตัว..... ชื่อสกุล.....
ที่อยู่เลขที่ ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....
อาชีพ.....

๗. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ปกครองของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

ชื่อตัว..... ชื่อสกุล.....
ที่อยู่เลขที่ ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....
อาชีพ.....

๘. รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาอาศัยอยู่ด้วย

ชื่อตัว..... ชื่อสกุล.....
ที่อยู่เลขที่ ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....
อาชีพ.....

๙. รายละเอียดเกี่ยวกับองค์กรที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาอาศัยอยู่ด้วย

ชื่อองค์กร.....

ที่อยู่เลขที่ ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง (ตำบล)..... เขต (อำเภอ)..... จังหวัด.....

และได้แจ้งข้อหาให้เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาทราบว่า.....

.....

ได้อ่านบันทึกนี้ให้เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงให้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

(ลงชื่อ).....ล่ามแปล

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พนักงานสอบสวน/บันทึก/อ่าน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา

คำให้การของ

สถานีตำรวจ

อำเภอ

จังหวัด

วันที่

เดือน

พ.ศ.๒๕

เป็น

คดีระหว่าง

ผู้กล่าวหา

ผู้ต้องหา

ต่อหน้า

สอบสวนที่

ชื่อ

อายุ

ปี

เชื้อชาติ

สัญชาติ

ศาสนา

อาชีพ (ลงให้ชัดเจนว่าอาชีพชนิดใด ถ้าเป็นข้าราชการ ให้ปรากฏว่าในหรือนอกราชการมีเบี้ยหวัดหรือมีบำเหน็จ
บำนาญ หรือไม่ ให้ลงตามประเภทที่รับ)

ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่

หมู่ที่

ตำบล

ชื่อผู้ใหญ่บ้าน

ชื่อกำนัน

อำเภอ

จังหวัด

ชื่อบิดา

ชื่อมารดา

เกิดตำบล

อำเภอ

จังหวัด

และเจ้าพนักงานได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าข้าพเจ้ากระทำความผิดว่า (กรณีมีหลักฐานตามสมควรผู้ต้องหาน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา นั้น ให้ระบุการกระทำทั้งหลายที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำผิดนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้ผู้ต้องหาเข้าใจข้อหาได้ดี)

แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ข้าพเจ้าทราบว่า (ระบุฐานความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น ค้ามนุษย์ ถ้าบทบัญญัติของกฎหมายใดไม่ได้ระบุฐานความผิดไว้ ให้ระบุถ้อยคำตามบทบัญญัติของกฎหมายที่สันนิษฐานว่าผิดแต่อ่านแล้วได้ใจความ เช่น หน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่น มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น)

และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบก่อนว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าข้าพเจ้าให้การ ถ้อยคำที่ข้าพเจ้าให้การนั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาได้

(๒) ข้าพเจ้ามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้

(ถ้าผู้ต้องหาถูกควบคุมระหว่างการสอบสวน จะบันทึกการแจ้งสิทธิตาม มาตรา ๗/๑ เพิ่มเติมด้วยก็ได้ แต่ถ้าผู้ต้องหาไม่ได้ถูกควบคุมระหว่างการสอบสวน เช่น กรณีผู้ต้องหาถูกเรียกหรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเองโดยไม่มีการจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวน ไม่ต้องบันทึกการแจ้งสิทธิตาม มาตรา ๗/๑ เพิ่มเติม เพราะถ้าบันทึกการแจ้งสิทธิตาม มาตรา ๗/๑ แล้ว จะมีปัญหาว่าพนักงานสอบสวนได้จับกุมและควบคุมผู้ต้องหาไว้หรือไม่)

ข้าพเจ้าทราบแล้วขอให้การด้วยความเต็มใจดังนี้

ถาม ท่านทราบสิทธิของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนแล้วหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ข้าฯ ได้รับแจ้งสิทธิจากพนักงานสอบสวนแล้ว โดยพนักงานสอบสวนได้แจ้งสิทธิให้ข้าฯ ทราบตามบันทึกการแจ้งสิทธิในชั้นสอบสวนที่พนักงานสอบสวนได้จัดทำขึ้น เมื่อวันที่..... และข้าฯ ได้ลงลายมือชื่อรับทราบสิทธิดังกล่าวแล้ว

ถาม ท่านมีทนายความหรือไม่ และได้พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายแล้วหรือไม่ ถ้าไม่มีท่านต้องการที่จะให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้หรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑)

ตอบ ข้าฯ มีทนายความ และได้พบและปรึกษาเป็นการเฉพาะตัวแล้ว โดยทนายความของข้าฯ ชื่อ..... อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... ใบอนุญาตว่าความเลขที่..... ออกเมื่อวันที่..... หม่อมอายุ.....

ถาม (๑) ในการสอบสวนครั้งนี้ พนักงานสอบสวนได้จัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่ท่านร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วย ท่านจะคัดค้านผู้ใดหรือไม่ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคแรก วรรคสาม, ๑๓๔/๒)

ตอบ ข้าฯ ไม่คัดค้านหรือไม่ขอตั้งรังเกียจนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานอัยการ แต่อย่างไร

ถาม (๒) ท่านมีสิทธิขอให้พนักงานสอบสวนจัดนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่ท่านร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมฟังการสอบสวนในครั้งนี้ได้ ท่านต้องการที่จะให้พนักงานสอบสวนจัดให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วยหรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคสอง, ๑๓๔/๒)

ตอบ ข้าฯ ทราบสิทธิดังกล่าวแล้ว ข้าฯ ขอให้มีการจัดนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่ข้าฯ ร้องขอและพนักงานอัยการเข้าร่วมฟังการสอบสวนในครั้งนี้เป็นบุคคลเดียวกับบุคคลข้างต้น โดยไม่ขอให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการเพิ่มบุคคลอื่นร่วมฟังการสอบสวนในครั้งนี้ แต่อย่างไร

ถาม (๓) ในการสอบสวนครั้ง พนักงานสอบสวนได้จัดให้ นาย/นาง..... เป็นล่ามแปลภาษา ซึ่งล่ามได้สาบานตนหรือปฏิญาณตนแล้วว่า จะแปลภาษา.....(ภาษาของผู้ต้องหา).....เป็นภาษาไทยให้ถูกต้อง ท่านทราบแล้วหรือยัง และจะคัดค้านล่ามที่พนักงานสอบสวนจัดให้หรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓)

- ตอบ (หากผู้ต้องหาคัดค้าน ให้สอบถามถึงเหตุที่คัดค้าน หากฟังขึ้นก็ให้พนักงานสอบสวนจัดหาคนใหม่ หากผู้ต้องหาต้องการหาล่ามเองพนักงานสอบสวนต้องจัดให้ และยังคงใช้ล่ามที่พนักงานสอบสวน จัดหาร่วมแปลด้วย).....
- ถาม ในการสอบสวนครั้งนี้ ท่านต้องการที่จะให้ทนายความหรือผู้ที่ท่านไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบปากคำ ด้วยหรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๓)
- ตอบ ข้าฯ ต้องการที่จะให้ทนายความ คือ..... อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่ ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... ร่วมฟังการสอบสวน และต้องการให้..... ผู้ที่ข้าฯ
ไว้วางใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้าฯ คือ.....
เข้าร่วมฟังการสอบสวนในครั้งนี้.....
- ถาม พนักงานสอบสวนอธิบายข้อเท็จจริงให้ท่านทราบเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แล้วจึง
แจ้งข้อหาให้ทราบดังนี้.....(ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔
วรรคแรก แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐).....
- ตอบ พนักงานสอบสวนได้อธิบายให้ข้าฯ ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่า ข้าฯ ได้กระทำความ
ผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ข้าฯ ทราบแล้ว ข้าฯ ไม่ได้หลงต่อสู้อย่างใด และข้าฯ ขอให้การ
(รับสารภาพหรือปฏิเสธ) ตลอดข้อกล่าวหาทุกประการด้วยความสมัครใจของตัว ข้าฯ เอง
โดยไม่มีผู้ใดบังคับขู่脅หลอกลวง หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ข้าฯ.....
(รับสารภาพหรือปฏิเสธ).....
- ถาม ท่านเคยต้องโทษทางคดีอาญามาก่อนหรือไม่ อย่างไร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๕๘, ๙๒, ๙๓ หรือพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙๗).....
.....
- ตอบ ข้าฯ ไม่เคยได้รับโทษทางอาญามาก่อน (เคยได้รับโทษทางคดีอาญามาก่อนในข้อหา.....
เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ที่ท้องที่.....
ศาล..... โดยถูกตัดสินจำคุก.....ปี.....เดือน.....วัน
ตามคดีหมายเลขคำที่..... คดีหมายเลขแดงที่..... และพ้นโทษเมื่อ.....
- ถาม ท่านถูกจับกุมในคดีนี้อย่างไร
- ตอบ (อธิบายก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ).....
- ถาม ท่านได้ทรัพย์สินของผู้เสียหายไปมีอะไรบ้าง
- ตอบ ***
- ถาม ของกลางที่อยู่ในความครอบครองของท่านมีอะไรบ้าง และท่านได้แย่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าว
หรือไม่ อย่างไร
- ตอบ ***
- ถาม ในขณะที่กระทำความผิดท่านใช้ยานพาหนะหรือมีอาวุธติดตัวไปด้วยหรือไม่ อย่างไร
- ตอบ ***
- ถาม ท่านลงมือทำร้ายผู้กล่าวหา (พยาน)หรือใครในคดีนี้หรือไม่ อย่างไร
- ตอบ ***

ถาม มีผู้ร่วมกระทำความผิดกับท่านในคดีนี้หรือไม่ มีใครบ้าง ดำเนินรูปพรรณเป็นอย่างไร และแต่ละคน พักอาศัยอยู่ที่ไหน มีการวางแผนให้แต่ละคนกระทำอย่างไร

ตอบ ***

ถาม ท่านได้นำทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในคดีนี้ไปจำหน่ายหรือนำไปเก็บไว้ที่ใด ผู้ใด เป็นผู้เก็บรักษาไว้

ตอบ ***

ถาม ในขณะที่ท่าน (กับพวก)กระทำความผิด มีผู้เห็นเหตุการณ์หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ***

ถาม ท่านจะอ้างผู้ใด เอกสารใด หรือวัตถุใดเป็นพยานหรือไม่ (ตร. ๐๐๓๑.๒๑๒/๕๑๘๓ ลง ๑๓ พ.ย. ๕๐)

ตอบ ***

ถาม เหตุเกิดที่ไหน เมื่อวันที่ เวลาใด

ตอบ ***

ถาม ท่านเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ใดมาก่อนหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ***

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง

	(ลงชื่อ)	ผู้ต้องหา
	(ลงชื่อ)	สอบสวน/พิมพ์/อ่าน
หรือ	(ลงชื่อ)	ทนายความ
หรือ	(ลงชื่อ)	พนักงานอัยการ
หรือ	(ลงชื่อ)	นักสังคมสงเคราะห์/นักจิตวิทยา
หรือ	(ลงชื่อ)	ร่วมฟังการสอบสวน

หมายเหตุ

ประเด็นคำถามข้อ (๑), (๒) ใช้ในกรณีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ, ๑๓๔/๒

ประเด็นคำถามข้อ (๓) ใช้ในกรณีที่ผู้ต้องหาเป็นคนต่างด้าวหรือผู้ฟังหรือพูดไม่เข้าใจในภาษาไทย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓

บันทึกการรับทราบการซื้อตัวของผู้ต้องหา

สถานที่บันทึก.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๑. ชื่อ ตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกซื้อตัวผู้ต้องหา ยศ..... ชื่อ-นามสกุล.....
ตำแหน่ง..... สังกัด.....

๒. จัดให้มีการซื้อตัวในคดีระหว่าง..... ผู้กล่าวหา..... ผู้ต้องหา
คดีอาญาที่..... ข้อหา.....

๓. ผู้อำนวยการซื้อตัวได้จัดให้มีการซื้อตัวข้าพเจ้า ซึ่งเป็นผู้ต้องหาที่.....(๑ หรือ ๒ หรือ ๓.....)
ซึ่งมีแสงสว่างเป็นอย่างดีและมีที่กำบังมิให้ผู้ซื้อตัวที่ยังมิได้ซื้อตัวเห็นผู้ต้องหาก่อนจะเข้าซื้อตัวเมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ. เวลา..... น.

๔. ก่อนซื้อตัว ผู้อำนวยการซื้อตัวมิได้ให้ผู้ที่จะทำการซื้อตัวเห็นตัวผู้ต้องหา รูปภาพหรือตำหนิรูปพรรณ
ของผู้ต้องหา และสถานที่นั้นผู้ต้องหาไม่เห็นผู้ซื้อตัว ได้จัดให้ผู้ต้องหาแต่งกายลักษณะคล้ายคลึงกันกับเวลาเกิดเหตุ
โดยให้ปะปนกับบุคคลอื่นเพศเดียวกัน ซึ่งมีรูปร่าง ขนาด อายุ และแต่งกายคล้ายคลึงกันกับผู้ต้องหา
จำนวน.....คน คือ

๔.๑	๔.๒
๔.๒	๔.๔
๔.๓	๔.๖

๕. ผู้อำนวยการซื้อตัวได้จัดให้ซื้อตัวโดยวิธียื่น/เดินผ่านทีละคนและได้ถามผู้ต้องหากว่าตามที่จัดให้
ซื้อตัวนี้เป็นที่พอใจหรือไม่ หรือจะให้จัดการอย่างไร

๖. ผู้ต้องหามีความพอใจในการจัดให้ซื้อตัว ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ต้องหาและพยานในการดูตัวฟังแล้ว
รับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ต้องหา (.....)	(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการซื้อตัว (.....)
(ลงชื่อ).....พยาน (.....)	(ลงชื่อ).....พยาน (.....)
(ลงชื่อ).....พยาน (.....)	(ลงชื่อ).....พนักงานสอบสวน (.....)

บันทึกการซื้อตัวผู้ต้องหา

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

๑. ชื่อ ตำแหน่งผู้อำนวยการซื้อตัวผู้ต้องหา ยศ..... ชื่อ-นามสกุล.....
ตำแหน่ง..... สังกัด.....

๒. จัดให้มีการซื้อตัวผู้ต้องหาในคดีที่..... ข้อหา.....
คือ.....(ชื่อผู้ต้องหา)..... ผู้ต้องหา โดยจัดให้ นาย/นาง/นางสาว..... ผู้กล่าวหา/พยาน
เข้าทำการซื้อตัวที่..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา.....น.

๓. ก่อนทำการซื้อตัว ผู้อำนวยการซื้อตัวมิได้ให้ผู้ที่จะทำการซื้อตัวเห็นผู้ต้องหา หรือรูป หรือคำนิ
รูปพรรณของผู้ต้องหา ได้จัดให้ผู้ต้องหาสวมเสื้อคล้ายคลึงกับเวลาที่เกิดเหตุและจัดให้ยืนปะปนกับบุคคลอื่น
ที่มีเพศ รูปร่าง อายุ และแต่งกายคล้ายคลึงกันกับผู้ต้องหา จำนวน.....คน (แต่ไม่น้อยกว่า ๕ คน)

๔.๑ ๔.๒

๔.๓ ๔.๔

๔.๕ ๔.๖

ผู้อำนวยการซื้อตัวได้ถามผู้ต้องหว่าตามที่จัดให้ซื้อตัวนี้เป็นที่พอใจหรือไม่ หรือจะให้จัดการอย่างไร
..... แล้วจึงให้นาย/นาง/นางสาว..... ซื้อตัวผู้ต้องหาทีละคน

๔. ผลการซื้อตัวปรากฏว่า.....
พนักงานสอบสวนได้ถ่ายภาพการซื้อตัวไว้แล้ว ปรากฏภาพถ่ายแนบท้ายบันทึกนี้ และได้ลงหลักฐานการซื้อตัวไว้
ตาม ป.จ.ว.ข้อ..... เวลา.....น. วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ต้องหา ผู้กล่าวหา พยานฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ).....ผู้กล่าวหา

(ลงชื่อ).....พยานซื้อตัว

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

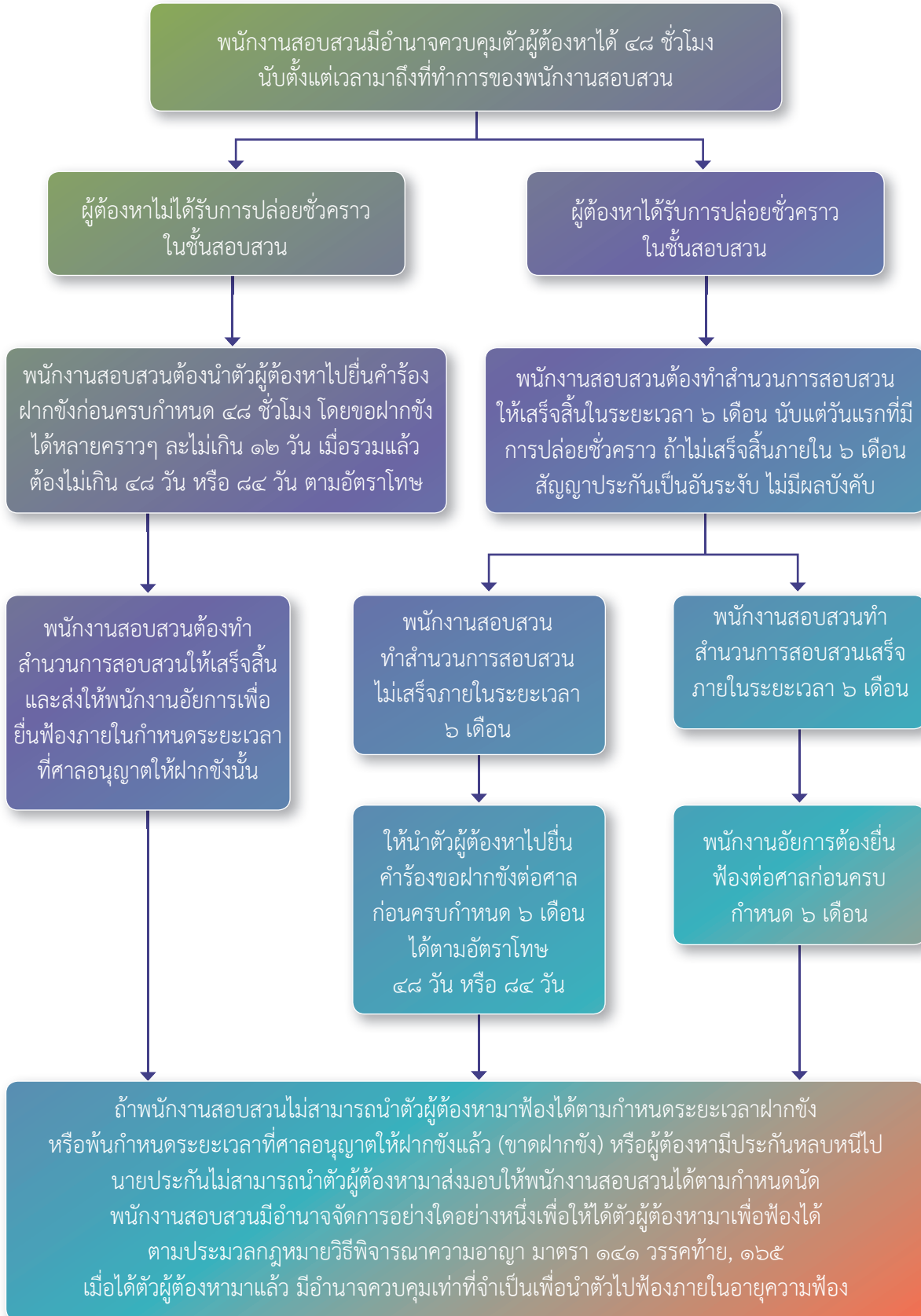
(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการซื้อตัว

(ลงชื่อ).....พนักงานสอบสวน/บันทึก/อ่าน

การดำเนินการกับผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชน

การควบคุมตัวผู้ต้องหาในอำนาจศาลอาญา หรือศาลจังหวัดที่มีการจับกุม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ กองคดี

โทร. ๒๕๒-๗๙๑๓

ที่ ๐๖๐๓.๒/๒๗๙๘

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๒

เรื่อง การประสานงานและส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา

ผบช.และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.(ที่มีหน้าที่สอบสวนคดีอาญา)

ตามคำสั่งตำรวจที่ ๒๔๔/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๒ ได้กำหนดมาตรการในการควบคุม ตรวจสอบเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ให้ดำเนินไปด้วยความรวดเร็วไม่เกิดการล่าช้าโดยเฉพาะในข้อ ๑.๔ ของคำสั่งตำรวจดังกล่าว ในคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว หรือถูกฝากขังในระหว่างการสอบสวน ได้กำหนดแนวทางให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และผู้บังคับบัญชาเร่งรัดการสอบสวนให้เสร็จสิ้นไปก่อนที่จะครบอำนาจผิดฟ้อง หรือฝากขัง ตามที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ให้อำนาจไว้ การขอผิดฟ้องหรือการฝากขังให้กระทำในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นเท่านั้น เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้รีบสรุปสำนวนมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งคดี หรือพนักงานอัยการพิจารณาต่อไปทันทีไปแล้วนั้น

บัดนี้ จากการประชุมคณะผู้ประสานงานระหว่างกรมตำรวจกับกรมอัยการ ได้พิจารณาปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ โดยคณะประสานงานกรมอัยการได้หยิบยกปัญหาเกี่ยวกับพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ในระยะกระชั้นชิดที่ผู้ต้องหาจะครบอำนาจควบคุมฝากขังครั้งสุดท้าย ทำให้การตรวจสอบสำนวนของพนักงานอัยการต้องกระทำด้วยความเร่งรีบมีเวลาจำกัด อาจมีข้อผิดพลาดอันจะเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือคู่กรณีได้ จึงขอให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พิจารณาก่อนผู้ต้องหาจะครบกำหนดอำนาจควบคุมฝากขังครั้งสุดท้าย ๑ ครั้ง

ตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพนักงานอัยการมีความจำเป็นจะต้องตรวจสอบสำนวนการสอบสวนว่ามีมูลคดีความผิดตามที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหา ผู้ต้องหาควรจะถูกฟ้องร้องให้ศาลลงโทษหรือไม่ ระยะเวลาจึงมีความจำเป็นเพราะพนักงานอัยการจะได้มีเวลาในการตรวจสอบพิจารณาเกี่ยวกับพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอฟ้องผู้ต้องหาหรือไม่ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงให้พนักงานสอบสวนถือเป็นทางปฏิบัติเพิ่มเติมจากคำสั่ง ตร. ที่ ๒๔๔/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๒ อีกดังนี้

๑. ในคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวหรือถูกฝากขังในระหว่างการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวน รับผิดชอบต่อผู้ต้องหาโดยเร็ว โดยให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ก่อนที่ผู้ต้องหาจะครบอำนาจควบคุมฝากขังครั้งสุดท้าย ๑ ครั้ง

๒. ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริงไม่อาจทำให้การสอบสวนให้เสร็จสิ้นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑. เช่น มีความจำเป็นต้องไปติดตามพยานผู้เกี่ยวข้องในคดีมาสอบสวนให้ครบถ้วน เป็นต้น ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนรีบไปประสานกับพนักงานอัยการได้ทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการก่อนครบอำนาจฝากขัง ๓ วัน

๓. ในคดีที่มีข้อเท็จจริงยุ่งยากซับซ้อน ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจะต้องไปประสานกับพนักงานอัยการได้ทราบข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาแห่งคดี อาจสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานโดยย่อให้พนักงานอัยการได้ทราบถึงมูลเหตุที่มาของการสอบสวน และพยานหลักฐานที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์การกระทำผิดของผู้ต้องหา อันจะเป็นผลให้การพิจารณาของพนักงานอัยการเกี่ยวกับคดีดังกล่าวเกิดความสะดวกและรวดเร็ว เพราะมีพนักงานสอบสวนไปประสานให้ข้อมูลข้อเท็จจริง หากมีประเด็นข้อสงสัยก็สามารถสอบถามพนักงานสอบสวนได้ทันที

จึงแจ้งมาให้ท่านสั่งพนักงานสอบสวนถือเป็นทางปฏิบัติในการประสานและส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณาโดยเคร่งครัดด้วย หากความปรากฏว่าพนักงานสอบสวนคนใดไม่ปฏิบัติ หรือตำรวจได้รับแจ้งจากพนักงานอัยการว่าพนักงานสอบสวนคนใดไม่ให้ความร่วมมือ ตำรวจจะพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยตามควรแก่กรณีต่อไป

(ลงชื่อ) พล.ต.อ. เกา สารสิน

(เกา สารสิน)

อ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

โทร.

ที่

วันที่ เดือน ๒๕.....

เรื่อง

เรียน ผบช.สตม./ผบก.ตท.

ด้วย.....(หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน).....

ได้รับแจ้งเหตุคนต่างด้าวกระทำความผิดอาญาปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๑. ชื่อ-นามสกุลผู้ต้องหา (ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ).....

๒. วัน เดือน ปีเกิด..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....
เชื้อชาติ..... เพศ..... หมายเลขหนังสือเดินทาง.....

๓. ภูมิลำเนา.....

๔. เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เที่ยวบิน.....

๕. วันเดือนปีที่ถูกจับกุม.....

๖. ข้อหาหรือฐานความผิด.....

๗. สถานที่จับกุม.....

๘. พฤติการณ์แห่งคดี.....

๙. เอกสารที่ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

ภาพถ่ายผู้ต้องหา จำนวน ๓ ภาพ

พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา จำนวน ๑ ชุด

สำเนาหนังสือเดินทาง จำนวน ๑ ชุด

สำเนาบันทึกการจับกุม จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน

๑. สาเหตุของการกันผู้ต้องหาเป็นพยาน คือ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ โจทก์มีหน้าที่นำพยานเข้าสืบเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย เพื่อที่ศาลจะได้ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ พิพากษาลงโทษจำเลย ดังนั้น หลักในการรับฟังพยานหลักฐานของศาล จึงห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยานในคดีเดียวกันนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ ทั้งนี้ คำพยานดังกล่าวก็ยังถือได้ว่ามีน้ำหนักน้อยมาก ต้องรับฟังด้วยความระมัดระวัง

๒. คดีที่จะกันผู้ต้องหาเป็นพยาน (ตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๘ บทที่ ๗)

๒.๑ คดีที่เกิดในที่ลับ หรือมีเหตุร้ายแรงที่คนจำนวนมากพากันเกรงกลัว

๒.๒ พนักงานสืบสวนสอบสวนได้พยายามทุกทางแล้ว ก็ไม่ได้ทำให้ได้หลักฐานในคดี

๒.๓ ผู้ทำการสอบสวนพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ต้องหาที่ไม่ใช่ตัวการสำคัญ แต่เป็นผู้รู้เห็นในคดีนั้น พวที่จะให้การเป็นพยานเบิกความขึ้นศาลได้

๒.๔ ต้องมีพยานอื่นๆ หรืออาจอาศัยถ้อยคำพยานนี้สืบสาวให้ได้หลักฐานอื่นๆ มาเป็นพยานหลักฐานในคดีได้อีก

๓. ผู้มีอำนาจอนุญาตให้กันผู้ต้องหาเป็นพยาน

๓.๑ ในกรุงเทพมหานคร ให้เสนอถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้อนุญาต

๓.๒ ในต่างจังหวัด ให้เสนอถึงผู้บังคับการขึ้นไป เป็นผู้อนุญาต

(ตามหนังสือที่ ๐๐๐๑(ป)/๑๒๔ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๒)

๔. วิธีปฏิบัติในการกันผู้ต้องหาเป็นพยาน

๔.๑ ให้พนักงานสอบสวน สอบสวนผู้ต้องหานั้นในฐานะผู้ต้องหาไว้ในสำนวนการสอบสวน

๔.๒ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจให้กันผู้ต้องหาเป็นพยานแล้ว ให้มีความเห็นสิ่งไม่ฟ้องผู้ต้องหารายนั้น

๔.๓ เมื่อได้รับอนุญาตตามข้อ ๔.๒ แล้วหากผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ ให้ขอปล่อยตัวผู้ต้องหานั้นไปจากการควบคุม

๔.๔ ให้เสนอสำนวนการสอบสวนนั้น ไปยังพนักงานอัยการพิจารณา

๔.๕ พนักงานอัยการอาจมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่กันไว้เป็นพยานนั้นก็ได้ ถ้าพนักงานอัยการสั่งฟ้อง พนักงานสอบสวนต้องนำตัวผู้ต้องหานั้นส่งมอบให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้อง ต่อไป

๔.๖ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นสิ่งไม่ฟ้อง พนักงานอัยการจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้น แจ้งต่อพนักงานสอบสวน

๔.๗ เมื่อได้รับคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนสอบสวนผู้ต้องหานั้นไว้ในฐานะพยาน โดยให้ปฏิญาณหรือสาบานตนก่อนให้ถ้อยคำด้วย

(ตัวอย่างหนังสือแจ้งความคืบหน้าการสอบสวนคดีอาญา)

หนังสือแจ้งความคืบหน้าการสอบสวนคดีอาญา

ที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรียน.....

ตามที่ท่านได้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดฐาน.....

คดีที่...../..... ป.จ.ว. ข้อ..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

และพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไว้แล้ว นั้น

ขอแจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ให้ทราบดังนี้

๑. ผลการดำเนินการ.....

๒. สิ่งที่จะดำเนินการต่อไป.....

๓. ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี).....

ขอแสดงความนับถือ

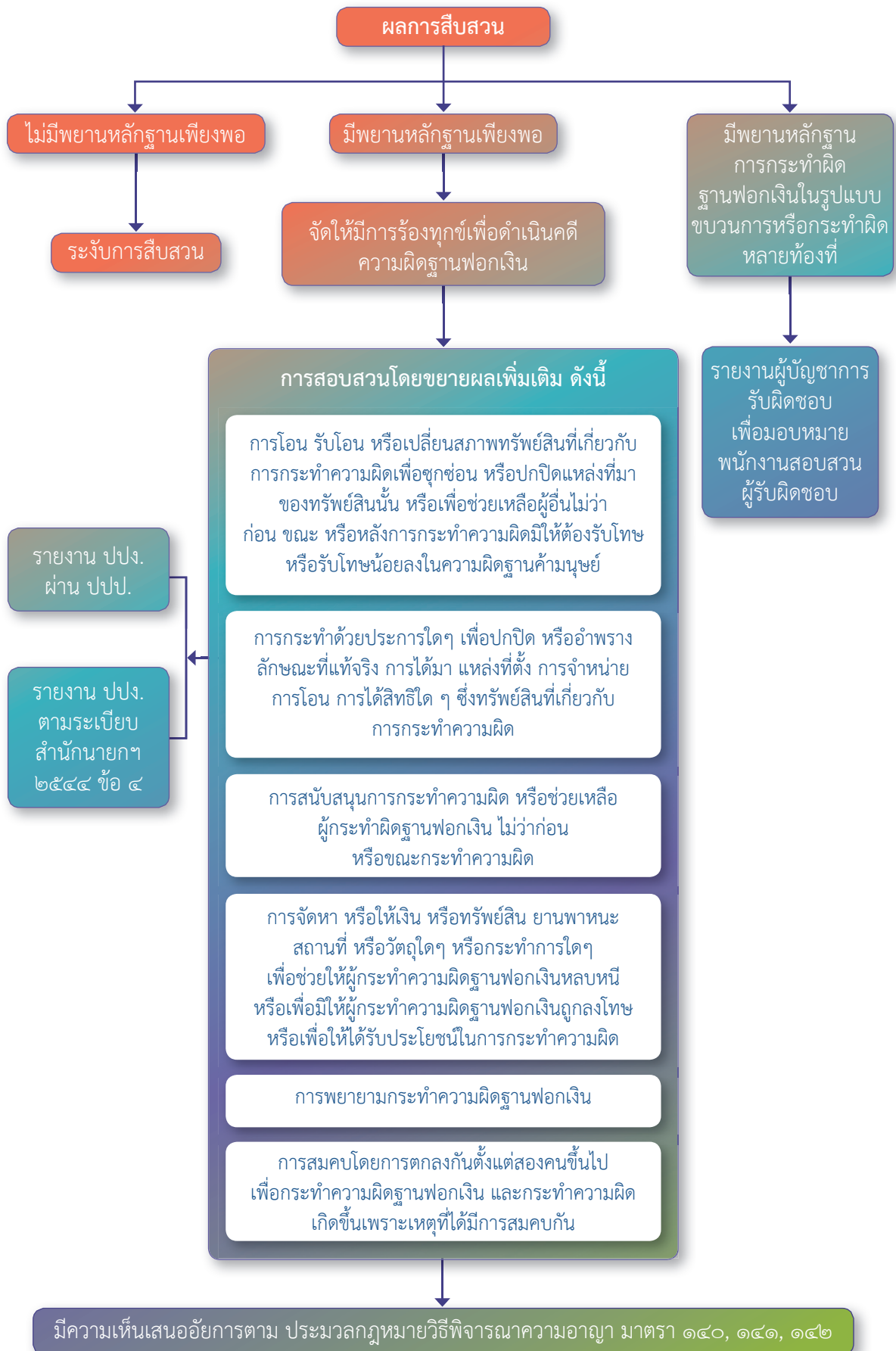
(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ

หากท่านประสงค์จะแจ้งข้อมูลข่าวสารที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสอบสวนเพิ่มเติมหรือมีข้อสงสัยเกี่ยวกับผลการดำเนินการที่แจ้งข้างต้น ท่านสามารถติดต่อพนักงานสอบสวน (ชื่อ.....) โทรศัพท์มือถือ..... โทรศัพท์..... โทรสารหมายเลข.....

แบบรายงาน

ใช้สำหรับหัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ หัวหน้าหน่วยงาน

๑. แบบรายงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔

กรณี ร้องทุกข์ กล่าวโทษ จับกุม ผู้ต้องหาชื่อ.....
..... ที่อยู่..... โทร.....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน/บัตรข้าราชการ.....

หมายเลขหนังสือเดินทาง..... อื่นๆ

๒. ร้องทุกข์ กล่าวโทษ จับกุมเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.
เวลา.....น. พนักงานสอบสวนเจ้าของเรื่องชื่อ.....

๓. ของกลางหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้ (บอกรายละเอียดของกลางหรือทรัพย์สิน อาทิ ประเภท ชนิด น้ำหนัก ขนาด จำนวน ราคา).....

๔. พฤติกรรมของผู้ต้องหา/ความสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง/พฤติการณ์แห่งคดี.....
.....

๕. การดำเนินการของพนักงานสอบสวน หรือการสืบสวนหรือการสอบสวน.....
.....

๖. ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
ความผิดฐานฟอกเงิน.....

๗. พยานหลักฐานต่างๆ ที่รวบรวมได้.....

๘. ความเห็นของพนักงานเจ้าของเรื่อง (เห็นควรดำเนินการในความผิดฐานฟอกเงินหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน).....

๙. ความเห็นของหัวหน้าพนักงานสอบสวน/หน่วยงาน (เห็นควรดำเนินคดีในความผิดฐานฟอกเงินหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน).....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หัวหน้าพนักงานสอบสวน/หน่วยงาน

ที่.....

หน่วย.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ส่งแบบรายงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน..... แผ่น

ด้วยเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. เจ้าหน้าที่ตำรวจ.....
ได้ทำการจับกุมตัว.....(ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ของผู้ต้องหา หากมีรายคนให้มีหมายเลขกำกับ).....

โดยกล่าวหาว่า.....(หากมีหลายข้อหา ให้ระบุให้ครบถ้วน
ทุกข้อหา).....

เหตุเกิดเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... ซึ่งความผิดดังกล่าว

เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พุทธศักราช ๒๕๔๒ และ
จากการสืบสวนมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากล่าช้า อาจมีการโอนจำหน่าย ยักยักย ทรัพย์สินเกี่ยวกับความผิด

.....(ชื่อหน่วยงานสอบสวน)..... จึงขอส่งแบบรายงาน
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน พุทธศักราช ๒๕๔๒ และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อดำเนินการต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ (หน.พนักงานสอบสวน)

(.....)

ตำแหน่ง.....

โทร.

แบบรายงาน

เรียน เลขาธิการ ปปง.(ผ่าน ปปป.ตร.)

๑. แบบรายงานท้ายระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖

กรณี ร้องทุกข์ กล่าวโทษ จับกุม ผู้ต้องหาชื่อ
..... ที่อยู่..... โทร.....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน/บัตรข้าราชการ.....

หมายเลขหนังสือเดินทาง..... อื่นๆ

๒. ร้องทุกข์ กล่าวโทษ จับกุมเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.
เวลา..... น. พนักงานสอบสวนเจ้าของเรื่องชื่อ.....

๓. ของกลางหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้ (บอกรายละเอียดของกลางหรือทรัพย์สินฯ อาทิฯ ประเภท ชนิด น้ำหนัก ขนาด จำนวน ราคา).....

๔. พฤติกรรมของผู้ต้องหา/ความสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง/พฤติการณ์แห่งคดี.....

๕. การดำเนินการของพนักงานสอบสวน หรือการสืบสวนหรือการสอบสวน.....

๖. ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ความผิดฐานฟอกเงิน.....

๗. พยานหลักฐานต่างๆ ที่รวบรวมได้.....

๘. ความเห็นของพนักงานเจ้าของเรื่อง (เห็นควรดำเนินการในความผิดฐานฟอกเงินหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน).....

๙. ความเห็นของหัวหน้าพนักงานสอบสวน/หน่วยงาน (เห็นควรดำเนินคดีในความผิดฐานฟอกเงินหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน).....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร/โทรสาร ๐-๒๒๘๗-๓๑๒๖

ที่ ๐๐๒๙.๘๔๑/ว ๐๐๙๔ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา

รอง ผบ.ตร. ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบ.ช.ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ตำรวจมีหนังสือที่ ๐๐๐๗.๒๔/๑๐๔๑ ลง ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งแนวทางให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ กรณีคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาคดีอาญา เนื่องจากหนังสือดังกล่าวได้สั่งการไว้เป็นเวลานานแล้ว ประกอบกับปัจจุบันมีความต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเพิ่มมากขึ้นทุกปี คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาอาจเป็นผู้เสียหายหรือถึงแก่ความตายหรือเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา นอกจากนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔ วรรคแรก เปลี่ยนแปลงหลักการกรณีต้องโทษกักขัง ให้ดำเนินการกักตัวไว้ในสถานที่กักขังซึ่งกำหนดไว้อันมิใช่เรือนจำ สถานีตำรวจหรือสถานที่ควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน โดยกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดสถานที่กักขังของกรมราชทัณฑ์เป็นสถานที่กักตัวผู้ต้องโทษเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายแล้ว และตามอนุมัติตำรวจท้ายหนังสือ วช.ที่ ๐๐๐๒.๔๑/๓๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้ปรับปรุงแนวทางตามหนังสือตำรวจที่ ๐๐๐๗.๒๔/๑๐๔๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ จึงสมควรกำหนดแนวทางที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ฉะนั้น จึงให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการ กรณีคนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาคดีอาญาถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีคนต่างด้าวเป็นผู้เสียหายในคดีอุกฉกรรจ์หรือถึงแก่ความตายโดยผิดธรรมชาติ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนดำเนินการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายหรือผู้ตายแล้วแต่กรณี โดยให้ปรากฏชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) วันเดือนปีเกิด อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ เพศ หมายเลขหนังสือเดินทาง ภูมิลำเนา การเดินทางเข้าในราชอาณาจักร เมื่อวันเดือนปีใด โดยทางใด วันเดือนปีที่เกิดเหตุหรือพบศพ พฤติการณ์แห่งคดีหรือเหตุแห่งความตาย แล้วรายงานตามแบบ “รายงานคนต่างด้าวเป็นผู้เสียหายในคดีอุกฉกรรจ์หรือถึงแก่ความตายโดยผิดธรรมชาติ” (แบบที่ ๑) พร้อม

ส่งภาพถ่ายศพ จำนวน ๓ ภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือศพ จำนวน ๓ ชุด และสำเนาหนังสือเดินทาง จำนวน ๑ ชุด ไปยังตท.ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบเหตุดังกล่าว เพื่อแจ้งให้สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล และสำนักงานกลางตำรวจสากลของประเทศที่คนต่างด้าวเป็นผู้เสียหายหรือถึงแก่ความตายทราบ

๒. กรณีคนต่างด้าวเป็นผู้ต้องหา

๒.๑ เมื่อคนต่างด้าวกระทำความผิดอาญาและถูกจับกุมตัวดำเนินคดี

๒.๑.๑ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนดำเนินการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องหา โดยให้ปรากฏชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) วันเดือนปีเกิด อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ เพศ หมายเลขหนังสือเดินทาง ภูมิลำเนา การเดินทางเข้าในราชอาณาจักร เมื่อวันเดือนปีใด โดยทางใด วันเดือนปีที่ถูกจับกุม ข้อหาหรือฐานความผิด สถานที่จับกุมและพฤติการณ์แห่งคดี แล้วรายงานตามแบบ “รายงานคนต่างด้าวกระทำความผิดอาญาและถูกจับกุมตัวดำเนินคดี” (แบบที่๒) พร้อมส่งภาพถ่ายผู้ต้องหา จำนวน ๓ ภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา จำนวน ๓ ชุด สำเนาหนังสือเดินทางจำนวน ๑ ชุด และสำเนาบันทึกการจับกุม จำนวน ๑ ชุด ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่มาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ไปยังหน่วยงานดังต่อไปนี้

๒.๑.๑.๑ สตม. เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยสถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางให้ส่งไปที่ ศสส.สตม. ส่วนสถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคให้ส่งไปที่ ศสส.สตม. หรือด่านตรวจเมืองที่ใกล้ที่สุด

๒.๑.๑.๒ ตท. เพื่อแจ้งให้สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล และสำนักงานกลางตำรวจสากลของประเทศที่ผู้ต้องหาเป็นสัญชาติทราบ รวมทั้งตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของผู้ต้องหา รายงานนั้น

๒.๑.๒ ถ้าปรากฏว่าผู้ต้องหาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอนมาก่อนถูกจับกุม ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสืออายัดตัวผู้ต้องหาไปยังเรือนจำและสถานีตำรวจท้องที่ที่เรือนจำนั้นตั้งอยู่ และดำเนินคดีตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่ถ้าผู้ต้องหาได้รับการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและการอนุญาตยังไม่สิ้นสุดไม่ต้องอายัดตัวผู้ต้องหา เว้นแต่พฤติการณ์และการกระทำของผู้ต้องหาที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๑๒ (๓) (๗) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้วให้รีบแจ้ง สตม. ทราบ โดยในส่วนกลางให้แจ้งที่ ศสส.สตม. ในส่วนภูมิภาคให้แจ้งที่ ศสส.สตม. หรือด่านตรวจคนเข้าเมืองซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้ที่สุด เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๒ การติดตามผลคดีและการรายงานผลคดีถึงที่สุด

๒.๒.๑ กรณีคนต่างด้าวต้องหาคดีอาญา และศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่รอลงอาญา (เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท) ในระหว่างคนต่างด้าวถูกจำคุกตามคำพิพากษา ให้พนักงานสอบสวนเจ้าของคดีรีบรายงานผลคดีไปยัง สตม. โดยในส่วนกลางให้ส่งที่ ศสส.สตม. ในส่วนภูมิภาคให้ส่งที่ ศสส.สตม. หรือด่านตรวจคนเข้าเมืองซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้ที่สุด

เมื่อคนต่างด้าวพ้นโทษแล้ว ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน ดำเนินการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่พ้นโทษ โดยให้ปรากฏชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) วันเดือนปีเกิด อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ เพศ ผลคดีของศาล หมายเลขคดีดำ หมายเลขคดีแดง วันเดือนปีที่พิพากษา ฐานความผิดที่ลงโทษ และได้รับโทษอย่างไร จากนั้นส่งตัวคนต่างด้าวไปยัง สตม. สำหรับในส่วนกลาง ให้ส่งที่ ศสส.สตม. ในส่วนภูมิภาคให้ส่งที่ ศสส.สตม. หรือด่านตรวจคนเข้าเมืองซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้ที่สุด โดยส่งคนต่างด้าวไปพร้อมกับหนังสือเดินทางหรือสำเนาหนังสือเดินทางและรายงานตามแบบ “ขอส่งคนต่างด้าวและรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแล้วมาเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒” (แบบที่ ๓)

๒.๒.๒ กรณีคนต่างด้าวต้องหาคดีอาญา และศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้กักขังหรือกักขังแทนค่าปรับ (เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท) ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน ดำเนินการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่ถูกกักขัง โดยให้ปรากฏชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) วันเดือนปีเกิด อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ เพศ ผลคดีของศาล หมายเลขคดีดำ หมายเลขคดีแดง วันเดือนปีที่พิพากษา ฐานความผิดที่ลงโทษ และได้รับโทษอย่างไร แล้วรายงานตามแบบ “ขอส่งรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวถูกกักขังหรือกักขังแทนค่าปรับ มาเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒” (แบบที่ ๔) พร้อมกับส่งหนังสือเดินทางหรือสำเนาหนังสือเดินทางไปให้หัวหน้าสถานีตำรวจที่สถานกักขังของกรมราชทัณฑ์ที่ตั้งอยู่ เพื่อรวบรวมไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้น หลังจากคนต่างด้าวพ้นโทษกักขังแล้ว ให้หัวหน้าสถานีตำรวจที่สถานกักขังของกรมราชทัณฑ์ตั้งอยู่รับตัวคนต่างด้าวที่พ้นโทษส่ง สตม. ในการส่งตัวคนต่างด้าวให้ ผบก.น. หรือ ผบก.ภ.จว. ที่สถานกักขังของกรมราชทัณฑ์ตั้งอยู่ สนับสนุนการส่งตัวคนต่างด้าวที่พ้นโทษแล้ว โดยในส่วนกลาง ให้ส่งที่ ศสส.สตม. ในส่วนภูมิภาคให้ส่ง ศสส.สตม. หรือด่านตรวจคนเข้าเมืองซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้ที่สุด ในการส่งตัวคนต่างด้าวดังกล่าวให้ส่งพร้อมแบบรายงานแบบที่ ๔ ดังกล่าวข้างต้น

๒.๒.๓ กรณีคนต่างด้าวต้องหาคดีอาญา และคดีถึงที่สุด โดยศาลพิพากษายกฟ้อง พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ หรือคนต่างด้าวชำระค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่เจ้าพนักงานเปรียบเทียบ หรือคนต่างด้าวกระทำความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

๒.๒.๓.๑ ในกรณีที่การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวสิ้นสุดลง และคนต่างด้าวยังไม่ถูกดำเนินคดีในความผิดฐานเป็นบุคคลต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรโดยการอนุญาตสิ้นสุด อันเป็นความผิดตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนดำเนินคดีกับคนต่างด้าวในความผิดฐานดังกล่าว หลังจากคดีถึงที่สุดแล้ว จึงให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๒.๒.๑ หรือ ๒.๒.๒ แล้วแต่กรณี

๒.๒.๓.๒ ในกรณีที่การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวยังไม่สิ้นสุด ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนปล่อยตัวคนต่างด้าวไป เว้นแต่พฤติการณ์และการกระทำของคนต่างด้าวที่ต้องหาคดีอาญาและคดีอาญาถึงที่สุด มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒(๓) (๗) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้รับแจ้งว่าผู้ต้องหาถูกเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรแล้ว ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๒.๒.๑

๒.๒.๔ กรณีที่มีการจับกุมคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว หรือกัมพูชา ซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ฐานเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้ดำเนินการผลักดันออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่ต้องดำเนินคดีตามหนังสือตำรวจที่ ๐๐๒๒.๑๒๒/๑๖๗๐ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งออกตามประกาศกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่๑๑) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยให้ผู้จับส่งคนต่างด้าวที่ถูกจับกุมดังกล่าวไปยัง สตม. สำหรับส่วนกลางให้ส่งไปที่ ศสส.สตม. ในส่วนภูมิภาค ให้ส่งที่ ศสส.สตม. หรือด่านตรวจคนเข้าเมืองซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้ที่สุด โดยให้ส่งคนต่างด้าวไปพร้อมกับบันทึกการจับกุมและแบบรายงาน “ขอส่งตัวคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมาเพื่อดำเนินการผลักดันออกไปนอกราชอาณาจักร (กรณีสัญชาติพม่า ลาว หรือกัมพูชา)” (แบบที่ ๕)

๒.๒.๕ กรณีที่คนต่างด้าวกระทำความผิดและการดำเนินคดียังไม่ถึงที่สุด แต่คนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

๒.๒.๕.๑ ในกรณีที่การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวสิ้นสุดมาก่อนถูกจับกุมและคนต่างด้าวยังไม่ถูกดำเนินคดีในความผิดฐานเป็นบุคคลต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักร โดยการอนุญาตสิ้นสุด อันเป็นความผิดตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนดำเนินคดีกับคนต่างด้าวในความผิดฐานดังกล่าว หลังจากคดีถึงที่สุดแล้วจึงให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๒.๒.๑ หรือ ๒.๒.๒ แล้วแต่กรณี

๒.๒.๕.๒ ในกรณีที่การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวยังไม่สิ้นสุด ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนปล่อยตัวคนต่างด้าวไปเว้นแต่พฤติการณ์และการกระทำของคนต่างด้าวที่ต้องหาคดีอาญาและคดีถึงที่สุด มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๑๒(๓) (๓) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้รับแจ้งว่าผู้ต้องหาถูกเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรแล้ว ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๒.๒.๑

ทั้งนี้ การรายงานและการนำตัวคนต่างด้าวดังกล่าวตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรีบดำเนินการโดยเร็ว

๓. กรณีพนักงานสอบสวนสงสัยว่าหนังสือเดินทางเป็นเอกสารปลอมหรือไม่ให้ตรวจสอบโดยตรงกับสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของคนต่างด้าวที่ประจำอยู่ในประเทศไทย ตามแบบที่ ๖ แล้วแจ้งให้ ตท. ทราบเพิ่มตามข้อ ๑

ในกรณีที่มีปัญหาในการติดต่อประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุล ให้แจ้ง ตท. เป็นผู้ดำเนินการแทน

๔. เมื่อพนักงานสอบสวน หรือ ตท. (ในกรณีที่ได้รับรายงานตามข้อ ๑,๓) พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องสกัดกั้นการเข้า - ออกราชอาณาจักรของผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา ให้รีบแจ้งรายละเอียดโดยให้ปรากฏชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ เพศ หมายเลขหนังสือเดินทางและเหตุผลความจำเป็นในการสกัดกั้นให้ สตม. ทราบเป็นหนังสือ และให้ สตม. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยทันที

๕. กรณีที่มีการยึดหนังสือเดินทางของผู้ต้องหาไว้เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประโยชน์ในทาง การสอบสวน หลังจากพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าหมดความจำเป็นในการยึดไว้แล้ว ให้รีบส่งหนังสือเดินทาง ของผู้ต้องหาคืนให้สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของผู้ต้องหาที่ประจำอยู่ในประเทศไทย หากไม่มี สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลประจำอยู่ในประเทศไทย ให้นำส่ง สตม.เพื่อเก็บรักษาไว้และคืนให้กับเจ้าของ หนังสือเดินทางต่อไป

๖. กรณีที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งได้รับการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ประสานงานประจำ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลต่างๆ ประจำประเทศไทย ขอให้ควบคุมตัวคนต่างด้าว โดยอ้างว่าได้ยกเลิก หนังสือเดินทางหรืออ้างว่าเป็นบุคคลที่ทางการประเทศนั้นๆ ต้องการตัว ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ ให้เสนอเรื่อง ผ่าน ตท. เพื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และประมวลเสนอตำรวจเพื่อสั่งการเป็นกรณีๆ ไป

๗. กรณีที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งพบหรือมีข้อมูลว่าคนต่างด้าวรายใดมีลักษณะต้องห้าม อย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้หน่วยงานนั้นรวบรวมข้อมูล ตลอดจนพฤติการณ์ที่มีลักษณะต้องห้ามแล้วรีบแจ้งฯ ไปยังหน่วยงาน ดังนี้

๗.๑ กรณีมีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด ให้แจ้งไปยัง บช.ปส.

๗.๒ กรณีมีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก หรือ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรือประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้แจ้งไปยัง บช.ก.

๗.๓ กรณีมีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อการร้าย ให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ให้แจ้งไปยัง ส.

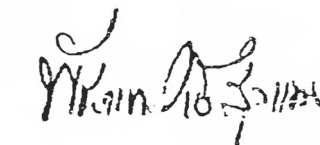
๗.๔ กรณีมีพฤติการณ์ที่นอกเหนือจากข้อ ๗.๑ - ๗.๓ ให้แจ้งไปยัง สตม.

หลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้างต้นได้รับข้อมูลแล้ว ให้รีบดำเนินการตรวจสอบข้อมูลตลอดจน พฤติการณ์ของคนต่างด้าวเพิ่มเติม หากพบว่าคนต่างด้าวดังกล่าวมีพฤติการณ์และการกระทำที่มีลักษณะต้องห้าม อย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้รีบแจ้งไปยัง สตม. เพื่อพิจารณา ว่าบุคคลต่างด้าวนั้นมีพฤติการณ์ต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรหรือไม่

๘. การสั่งการใดที่ขัดหรือแย้งกับแนวทางการปฏิบัติตามหนังสือนี้ ให้ปฏิบัติตามหนังสือนี้แทน จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีข้อขัดข้องให้ประสานงานกับ สตม. หรือ คท.

โดยตรง

พล.ต.อ.

(พัชรวิทย์ วงษ์สุวรรณ)

ผบ.ตร

บันทึกข้อความ

แบบที่ ๒

ส่วนราชการ (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)..... โทร.....

ที่ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง รายงานคนต่างด้าวกระทำความผิดและถูกจับกุมตัวดำเนินคดี

เรียน ผบช.สตร./ผบก.ตท.

ด้วย.....(สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)..... ได้รับแจ้งเหตุคนต่างด้าวกระทำความผิดอาญา ปรากฏรายละเอียดดังนี้

๑. ชื่อ - นามสกุล ของผู้เสียหายหรือผู้ตาย.....(ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ).....

๒. วันเดือนปีเกิด..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....
เชื้อชาติ เพศ หมายเลขหนังสือเดินทาง.....

๓. ภูมิลำเนา

๔. เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร วันที่ โดย
เที่ยวบิน

๕. วันเดือนปีที่ถูกจับกุม

๖. ข้อหาหรือฐานความผิด

๗. สถานที่จับกุม

๘. พฤติการณ์แห่งคดี

๙. เอกสารที่ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

ภาพถ่ายผู้ต้องหา จำนวน ๓ ภาพ

พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา จำนวน ๓ ชุด

สำเนาหนังสือเดินทาง จำนวน ๑ ชุด

สำเนาทันทีจับกุม จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง ..(หน.สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน).....

บันทึกข้อความ

แบบที่ ๓

ส่วนราชการ (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)..... โทร.....

ที่ วันที่..... เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอส่งตัวคนต่างด้าวและรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแล้ว มาเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

เรียน (รอง ผบก.ศสส.สทม. หรือ หน.ด้าน ตม.)

ด้วย (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน).... ขอแจ้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวถูกดำเนินคดีอาญา ดังนี้

๑. ชื่อ - ชื่อสกุล
(ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ).....

อายุ..... ปี สัญชาติ..... เชื้อชาติ..... เพศ.....

๒. ผลคดี ศาล..... พิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่/.....
คดีหมายเลขแดงที่/..... วันเดือนปีที่พิพากษา..... ฐานความผิดและโทษที่ได้รับ
.....(ระบุฐานความผิดที่ได้รับและโทษที่ได้รับ เช่น จำคุก, ปรับ, กักขัง ฯลฯโดยละเอียด).....

๓. (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)ขอส่งตัวคนต่างด้าวตามข้อ ๑ มายังท่านเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว ดังนี้

๓.๑ หนังสือเดินทาง/สำเนาหนังสือเดินทาง ประเทศ..... หมายเลข

๓.๒ สำเนาหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด/สำเนาหมายปล่อย/สำเนาหมายกักขัง/สำเนาคำฟ้อง/สำเนาคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการพร้อมความเห็นทางคดีสำเนาใบเสร็จการเสียค่าปรับชั้นศาลหรือชั้นพนักงานสอบสวน/สำเนาประจำวันของพนักงานสอบสวนกรณีผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ (แล้วแต่กรณี)

๓.๓ ใบราชทัณฑ์ ๒๕ (ร.ท.๒๕)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง (หน.สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)

บันทึกข้อความ

แบบที่ ๔

ส่วนราชการ (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)..... โทร.....

ที่ วันที่..... เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอส่งรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวถูกกักขังหรือกักขังแทนค่าปรับมาเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

เรียน.....(หัวหน้าสถานีตำรวจที่สถานกักขังของกรมราชทัณฑ์ตั้งอยู่)

ด้วย.....(สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน).....ขอแจ้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับคนต่างด้าวถูกดำเนินคดีอาญา ดังนี้

๑. ชื่อ - ชื่อสกุล(ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ).....
อายุ..... ปี สัญชาติ..... เชื้อชาติ..... เพศ.....

๒. ผลคดี ศาล..... พิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่/.....
คดีหมายเลขแดงที่/..... วันเดือนปีที่พิพากษา..... ฐานความผิดและโทษที่ได้รับ.....(ระบุฐานความผิดที่ได้รับและโทษที่ได้รับ เช่น จำคุก, ปรับ, กักขัง ฯลฯ โดยละเอียด).....

๓. (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน).....ขอส่งตัวคนต่างด้าวตามข้อ ๑ มายังท่านเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว ดังนี้

๓.๑ หนังสือเดินทาง/สำเนาหนังสือเดินทาง ประเทศ..... หมายเลข

๓.๒ สำเนาหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด/สำเนาหมายปล่อย/สำเนาหมายกักขัง/สำเนาคำฟ้อง

๓.๓ ใบราชทัณฑ์ ๒๕ (ร.ท.๒๕)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง (หน.สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)

บันทึกข้อความ

แบบที่ ๕

ส่วนราชการ (สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)..... โทร.....

ที่ วันที่..... เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอส่งตัวคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมาเพื่อดำเนินการผลักดันออกไปนอกราชอาณาจักร (กรณี สัญชาติ พม่า, ลาว หรือกัมพูชา)

เรียน.....(รอง ผบก.ศสส.สตร. หรือ หน.ด้าน ตม.).....

ด้วย.....(สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่จับกุม)..... ได้จับกุมบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้ามาใน
ราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน.....คน ดังนี้

๑. ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ปี สัญชาติ
๒. ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ปี สัญชาติ
๓. ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ปี สัญชาติ
๔. ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ปี สัญชาติ
๕. ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ปี สัญชาติ

.....(สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)..... ขอส่งตัวคนต่างด้าวดังกล่าว
ข้างต้น มายังท่านเพื่อดำเนินการผลักดันออกไปนอกราชอาณาจักร พร้อมนี้ได้แนบสำเนาบันทึกจับกุมของ
คนต่างด้าวที่ถูกจับกุมมาด้วยแล้ว จำนวน.....แผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง (หน.สถานีตำรวจ/หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน)

แบบที่ ๖

No. (เลขที่หนังสือ)

(ชื่อและที่อยู่หน่วยงานผู้ส่ง)

(วัน เดือน ปี ที่ออกหนังสือ)

The Consul

(ที่อยู่สถานทูต ผู้รับ)

Dear Sir/Madam,

Please be informed that on.(วัน เดือน ปี ที่จับกุม)..... (ชื่อ- ชื่อสกุล ของผู้ต้องหา)
.....(สัญชาติ)..... passport no.(เลขหนังสือเดินทาง)..... was arrested
on charge of.....(ข้อหา).....

We would like to request your assistance to verify the a/m passport whether it is
genuine or not.

Please accept, the renewed assurances of my high consideration.

Sincerely yours,

(ยศ)

(ชื่อ - ชื่อสกุล)

(ตำแหน่ง, สังกัด)

๓

**การคุ้มครองสวัสดิภาพ
ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์**

๑. การคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๒๓

ภายหลังการคัดแยกผู้เสียหายแล้วพบว่าข้อเท็จจริงเบื้องต้นไม่ชัดเจน อันเนื่องมาจากการสื่อสารทางด้านภาษา การไม่ให้ถ้อยคำของบุคคล การเจ็บป่วย หรือการอื่นใดจำเป็นต้องใช้เวลาในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดให้บุคคลอยู่ในความคุ้มครองเป็นการชั่วคราว ในสถานที่อันควรซึ่งมิใช่ห้องขัง หรือสถานที่คุมขัง หรือส่งต่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (บ้านพักเด็กและครอบครัว หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๗ จังหวัด) แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง ทั้งนี้ ให้รายงานต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายเกินกว่ากำหนดเวลา ๒๔ ชั่วโมง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งอนุญาต ทั้งนี้ ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน ๗ วัน โดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ออกระเบียบว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ให้ปฏิบัติดังนี้

- เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในการคุ้มครองเป็นการชั่วคราวในสถานแรกรับ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือสถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก สถานสงเคราะห์อันของรัฐหรือเอกชน หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งมิใช่ห้องขัง หรือสถานคุมขังก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม รวดเร็ว และปลอดภัย
- สถานที่ที่รับตัวบุคคลไว้คุ้มครองเป็นการชั่วคราวจัดให้มีการดูแลอย่างเหมาะสม
- การคุ้มครองชั่วคราวสามารถกระทำได้แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการคุ้มครองชั่วคราว เว้นแต่จะมีคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น
- พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อมูลแสดงรายละเอียดพฤติกรรม วัน เวลา และสถานที่ที่ดำเนินการคุ้มครองชั่วคราวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
- ภายในกำหนดระยะเวลาการคุ้มครองชั่วคราวเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองชั่วคราวมิใช่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้การคุ้มครองสิ้นสุดลง ทั้งนี้ หากมีกรณีที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายอื่นให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป
- ในกรณีที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาให้มีการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
- ห้ามเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในความคุ้มครองเป็นการชั่วคราวตามระเบียบนี้ เว้นแต่เป็นการให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

- การดำเนินการตามระเบียบนี้ให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนโดยเคร่งครัด
- การพิจารณาเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดอาจเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่อาจพิจารณาจาก
- ๑) อายุ เช่น อายุที่กำกึ่งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ต้องจัดให้บุคคลนั้นได้ตรวจร่างกายทางการแพทย์ โดยการตรวจฟันหรือตรวจร่างกายด้วยวิธีอื่นใด
 - ๒) สภาพร่างกายและจิตใจ เช่น มีบาดแผลร่องรอยการถูกทำร้าย มีอาการตื่นตระหนก หวาดกลัว เศร้าซึม เจ็บป่วย
 - ๓) สถานที่ที่ไปพบเป็นสถานที่ที่มีการค้ามนุษย์
 - ๔) การอยู่ร่วมกับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
 - ๕) การรับแจ้งหรือการขยายผลจากผู้เสียหาย
 - ๖) สภาพที่ทำงาน ที่อยู่อาศัย น่าจะมีการกักขัง หน่วงเหนี่ยวขาดอิสรภาพ
 - ๗) ข้อมูลอื่นที่ได้จากการสอบถามแล้วน่าจะเชื่อว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๑.๑ กรณียินยอมหรือไม่ยินยอมเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว

- ทำบันทึกการรับ-ส่งตัวโดยกำหนดวันและเวลาให้ชัดเจน และดำเนินการตามเงื่อนไขกำหนดเวลาใน มาตรา ๒๙
- ทำบันทึกใบแจ้งสิทธิผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อใช้เป็นเอกสารยินยอมเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว (หน้า ๒๓๒-๒๓๓)
- กรณีเป็นเด็กให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
- กรณีคนไทยและไม่มีหลักฐานแสดงสถานะบุคคล ให้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารหลักฐานอื่นจากหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยประสาน บ้านพักเด็กและครอบครัว หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูมิธำเนา เพื่อสืบค้น ข้อมูลเพิ่มเติม ประเมินครอบครัว และให้การคุ้มครองช่วยเหลือที่เหมาะสม เช่น ส่งกลับภูมิธำเนาเดิม จัดหางาน ให้ทำ หรือส่งต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- กรณีต่างชาติพิจารณาแล้วไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรือเป็นผู้เสียหายแต่ไม่ยินยอมเข้ารับการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามมาตรา ๓๓ ให้สิ้นสุดการคุ้มครอง แล้วประสานส่งต่อสำนักงาน ตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) เพื่อรอการส่งกลับประเทศภูมิธำเนาตามช่องทางของรัฐ และหากบุคคลนั้นมีเอกสาร หลักฐานและมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักร ให้ส่งคืนถิ่นที่อยู่ตามที่ได้รับอนุญาต แต่กรณีบุคคลนั้นมีสิทธิอยู่ใน ราชอาณาจักรชั่วคราวเพื่อการทำงาน หากไม่สามารถกลับไปอยู่กับนายจ้างเดิม และไม่สามารถหานายจ้างใหม่ ได้ ถือว่าการอนุญาตนั้นสิ้นสุด ให้นำส่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.)

- หากพิจารณาแล้วบุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ภายหลังจากยินยอมเข้ารับการช่วยเหลือ และคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งต่อหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๙ หน่วยหลัก

(๑) ผู้เสียหายหญิง เด็กหญิง และผู้เสียหายหญิงและบุตรที่เป็นเด็กชายอายุไม่เกิน ๖ ปี นำส่งสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนริสวาสดี จังหวัดนครราชสีมา สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก และสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านศรีสุราษฎร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๒) ผู้เสียหายเด็กชายอายุ ๖ ปี แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี นำส่งสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท) จังหวัดนนทบุรี

(๓) ผู้เสียหายชายอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และผู้เสียหายที่มาในรูปแบบครอบครัวสามี ภรรยา และบุตร นำส่งสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ชาย) ๔ แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ปทุมธานี ระนอง และสงขลา

๑.๒๓ กรณีคนขอทาน

- กรณีคนไทยอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป หากพิจารณาแล้วไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้นำส่งหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ สถานแรกรับคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งอีก ๑๐ แห่ง ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก นครราชสีมา ศรีสะเกษ สระบุรี ปทุมธานี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครศรีธรรมราช

- กรณีชาวต่างชาติอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้นำส่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.)

- กรณีเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทั้งคนไทยและต่างชาติที่ไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ นำส่งสถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก (บ้านพักเด็กและครอบครัว ๗๗ จังหวัด)

- กรณีคนต่างชาติที่มาในรูปแบบมารดาและเด็ก และไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้นำส่งสถานแรกรับคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อจัดระเบียบขอทานในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก มูลนิธิกระจกเงา และองค์กรเฟรนด์อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อรอฟิวส์ชันและยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างมารดาและเด็ก เป็นการป้องกันมิให้เด็กถูกนำไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

- กรณีเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้ดำเนินการส่งต่อหน่วยงาน ๙ หน่วยงานหลักของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๓ กรณีคำประเวณี

- ในกรณีเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทั้งชาวไทยและต่างชาติที่ไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และไม่ปรากฏว่าต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่น ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก ให้พนักงานสอบสวนในกรณีที่ได้เปรียบเทียบคดีแล้ว ดำเนินการจัดส่งตัวเด็กผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก (บ้านพักเด็กและครอบครัว ๗๗ จังหวัด)

- กรณีคนไทยอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ศาลพิพากษาลงโทษแล้วและศาลเห็นสมควรให้ผู้กระทำความผิดรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพด้วย หรือถ้าบุคคลนั้นประสงค์ที่จะได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับ (บ้านพักเด็กและครอบครัว ๗๗ จังหวัด) หรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ๔ แห่ง (บ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี บ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก บ้านนารีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา และบ้านศรีสุราษฎร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

- กรณีชาวต่างชาติอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้นำส่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.)

- กรณีเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้ดำเนินการส่งต่อหน่วยงาน ๙ หน่วยงานหลักของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. การคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๓๓

ภายหลังจากขั้นตอนการคัดแยกผู้เสียหายแล้วพบว่า บุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการแจ้งสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทน สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้เสียหายมีความยินยอมเข้ารับการคุ้มครองภายใต้การดูแลของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้หน่วยงานนำส่งจัดทำหนังสือส่งตัวผู้เสียหาย พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- ๑) สำเนาแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับการคัดแยกผู้เสียหาย
- ๒) สำเนาบันทนาการจับกุมของพนักงานสอบสวน
- ๓) สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (กรณีคนไทย)
- ๔) เอกสารทางการแพทย์ (ถ้ามี)
- ๕) สำเนาหลักฐานทางการศึกษา (กรณีคนไทย)
- ๖) สำเนาหนังสือเดินทาง/สำเนาหนังสือคนประจำเรือ (SEAMAN BOOK) (ถ้ามี)
- ๗) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าว (ท.ร.๓๘/๑) (ถ้ามี)

- ๘) สำเนาใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว (ถ้ามี)
- ๙) ทรัพย์สินส่วนตัวของผู้เสียหาย (ถ้ามี)
- ๑๐) ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

ให้หน่วยงานที่รับตัวผู้เสียหายปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

หมวด ๑ บททั่วไป

“สถานคุ้มครอง” หมายความว่า สถานแกรับตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือสถานแกรับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือสถานสงเคราะห์อื่นของรัฐหรือเอกชนที่จดทะเบียนเป็นองค์กรด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ของสถานคุ้มครอง

- เจ้าหน้าที่ต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิผู้เสียหายที่พึงจะได้รับการคุ้มครองแต่ละขั้นตอน ทั้งก่อนระหว่าง และหลังการช่วยเหลือ และขอเขตระยะเวลาในการดำเนินการช่วยเหลือ วิธีการปฏิบัติตัว และสิทธิหน้าที่ ให้ผู้เสียหายทราบ ทั้งนี้ หากผู้เสียหายไม่เข้าใจภาษาไทย หรือไม่สามารถพูด ไม่ได้ยิน ไม่สามารถสื่อสารได้ ให้เจ้าหน้าที่จัดล่าม หรือล่ามภาษามือให้
- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใด ที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงหรือจากการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่ต้องเก็บรักษาเป็นความลับ เว้นแต่เพื่อประโยชน์ของทางราชการ
- การให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหาย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความปลอดภัยสภาพร่างกาย จิตใจ ความแตกต่างทางเพศ อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ และประเพณีวัฒนธรรม
- ก่อนเจ้าหน้าที่จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ต้องจัดให้ผู้เสียหาย ลงลายมือชื่อ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้นแทนการลงลายมือชื่อ

หมวดที่ ๒ การบริการของสถานคุ้มครอง

เมื่อผู้เสียหายเข้ารับการช่วยเหลือในสถานคุ้มครอง ให้เจ้าหน้าที่จัดให้มีบริการดังนี้

- อาหาร ที่พัก เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ส่วนตัว การศึกษา และการฝึกอบรม โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา และประเพณีวัฒนธรรม ผู้เสียหายมีสิทธิขอให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ญาติ หรือบุคคลที่ไว้วางใจทราบถึงการเข้ารับการช่วยเหลือ รวมทั้ง จัดให้ผู้เสียหายได้พบปะบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายด้วย

- ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งตัวผู้เสียหายเข้ารับการตรวจสุขภาพ อายุ ตามที่เห็นสมควร ในกรณีผู้เสียหายเป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือมีสภาพร่างกาย จิตใจ ไม่ปกติ จัดให้ผู้เสียหายได้รับการดูแลจากสถานพยาบาล เพื่อรักษาพยาบาล บำบัดฟื้นฟู ดูแล ตามความเหมาะสม

- การจัดหาอาหาร และที่พักเป็นสัดส่วนตามความเหมาะสมแก่ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก หรือเป็นหญิงมีครรภ์ ใกล้คลอดบุตร หรือเพิ่งคลอดบุตรไม่ถึง ๓ เดือน ทั้งนี้ หากมีบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายเข้ารับการช่วยเหลือ ในสถานคุ้มครองเดียวกัน จัดให้บุคคลดังกล่าวพักอาศัยในบริเวณเดียวกันก็ได้

หมวด ๓ การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองที่ดูแลผู้เสียหายจัดให้คำปรึกษา หรือให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหาย หรือประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการให้คำปรึกษา หรือให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหาย

- ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นคนต่างด้าว และมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟู การเรียกร้องสิทธิ ให้เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หากเจ้าหน้าที่เห็นสมควรให้ผู้เสียหายได้ทำงานเป็นการชั่วคราวให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

- หากเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้เสียหายซึ่งเป็นพยานหรือบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหาย อาจไม่ได้รับความปลอดภัยให้ประสานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยาน เพื่อดำเนินการคุ้มครองพยาน

- การดำเนินการเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหาย ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการเพื่อกำหนดค่าสินไหมทดแทน โดยพิจารณาร่วมกับผู้เสียหายหรือผู้แทน พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่เห็นสมควร ให้เข้าร่วมพิจารณาแล้วรายงานให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายทราบ (ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีคำสั่งที่ ๕๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑) เพื่อแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ การพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายดังกล่าวให้ดำเนินการโดยไม่ชักช้า

- การกำหนดค่าสินไหม ให้พิจารณารวมถึงเหตุที่ได้รับความเสียหาย หรือได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ตลอดจนความเสียหายอื่นที่สามารถคำนวณเป็นเงินได้

หมวด ๔ การส่งกลับภูมิลำเนา

- การส่งผู้เสียหายกลับภูมิลำเนา ให้เจ้าหน้าที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายและมีหน่วยงานรองรับในภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เสียหายกลับเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์อีก การนำส่งผู้เสียหายกลับสู่ภูมิลำเนาให้ประสานข้อมูลของผู้เสียหาย หรือข้อมูลของผู้เสียหายอ้างอิงเหตุของการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการวางแผนทางการส่งผู้เสียหายกลับสู่ภูมิลำเนา และการให้ความช่วยเหลือต่อไป
- การส่งผู้เสียหายที่เป็นบุคคลต่างด้าว ที่ได้รับการฟื้นฟูจนมีสภาพร่างกาย จิตใจปกติ หรือไม่มี ความจำเป็นต้องอยู่ในราชอาณาจักร หรือไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ให้เจ้าหน้าที่ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งกลับประเทศภูมิลำเนา โดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และสวัสดิภาพ
- กรณียังไม่ทราบประเทศภูมิลำเนาของผู้เสียหาย แต่มีเหตุอันควรเชื่อหรือพิสูจน์ได้ว่า ผู้เสียหาย เคยมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศใด ให้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้น เพื่อดำเนินการส่งกลับ
- การส่งผู้เสียหายที่เป็นบุคคลต่างด้าวกลับภูมิลำเนา ให้เจ้าหน้าที่ประสานกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการส่งกลับ
- การกำหนดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาถึงสภาพร่างกาย จิตใจ สวัสดิภาพ ความปลอดภัยของผู้เสียหาย และการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย

๒.๑ การให้ความช่วยเหลือ ตามมาตรา ๓๓

ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จะได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาเดิม การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนโดยไม่เสีย ค่าธรรมเนียม หน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจในการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ตามมาตราดังกล่าว ดังนี้

ก. จัดที่พักที่เหมาะสมแก่เพศและวัยของผู้เสียหาย รวมทั้งอาหาร ๓ มื้อ

ข. การรักษาพยาบาล สถานคุ้มครองมีคลินิกพยาบาลประจำ ๒๔ ชั่วโมง ให้การดูแลตรวจรักษาอาการ เจ็บป่วยเบื้องต้น ในกรณีที่เจ็บป่วยรุนแรงหรือภาวะฉุกเฉิน จะนำส่งโรงพยาบาลใกล้เคียงโดยขอความอนุเคราะห์ ยกเว้นค่ารักษาพยาบาล หากไม่สามารถยกเว้นค่ารักษาพยาบาลได้จะขอสนับสนุนค่ารักษาพยาบาลจาก เงินกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ค. การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ จัดทำประวัติ วินิจฉัยปัญหาส่วนตัวและครอบครัว รวมทั้งอาการเจ็บป่วยทางจิตใจ วัตถุประสงค์เขาวนปีญญา เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาด้วยวิธีการสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย สังคมสงเคราะห์กลุ่ม และส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพได้จัดกิจกรรมเพื่อมุ่งพัฒนาจิตใจและบุคลิกภาพของผู้เสียหายให้ผ่อนคลายจากความวิตกกังวล สร้างเสริมความเคารพ และเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบต่อนอง ผู้อื่น และสังคม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม การอบรมธรรมะ และศีลธรรมจรรยาอันดี

ง. การให้การศึกษา สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจัดบริการในระบบการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ในกรณีผู้เสียหายต่างชาติ จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาถิ่นของผู้เสียหายโดยอาสาสมัครองค์กรภาคเอกชน และผู้เสียหายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาถิ่นและภาษาไทยด้วยกันเองในระบบที่สอนน้อง หรือเพื่อนช่วยเพื่อน หรือกับเจ้าหน้าที่ของสถานคุ้มครอง

จ. การฝึกอบรม สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้บริการฝึกอาชีพแก่ผู้เสียหายตามความถนัดและความสนใจ และเน้นการฝึกแบบอาชีพะบำบัด แต่คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่นด้วย

ฉ. การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เป็นผู้ถูกเอารัดเอาเปรียบ และถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตระหนักถึงความจำเป็นในการดำเนินคดีกับนายหน้า นายจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียหายในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เสียหายก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การจัดเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด การเข้าร่วมการสอบสวน และการสืบพยานของผู้เสียหาย ไม่ว่าจะเป็นกรณีคดีอาญา หรือคดีแรงงาน

กรณีคดีอาญา เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะนำผู้เสียหายไปแจ้งความร้องทุกข์ ซึ่งเกิดเหตุชี้ตัวหรือภาพหรือวาดภาพผู้ต้องหา นายหน้า และผู้เกี่ยวข้อง นำผู้เสียหายไปสอบปากคำในชั้นสอบสวน กรณีผู้เสียหายอายุเกิน ๑๘ ปี จะสอบปากคำตามปกติ ถ้าผู้เสียหายอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (หรือเกิน ๑๘ ปี แต่มีความประสงค์ให้นักสังคมสงเคราะห์ เข้าร่วมการสอบปากคำ) จะสอบปากคำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา หรือบุคคลที่ผู้เสียหายร้องขอและไม่ส่งผลเสียต่อรูปคดีเข้าร่วมสอบปากคำด้วย กรณีผู้เสียหายต่างชาติ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะประสานพนักงานสอบสวน เพื่อขอสืบพยานล่วงหน้าในชั้นศาล เพื่อประโยชน์สูงสุดในการเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนาโดยไม่ชักช้า

นอกจากนี้สามารถขอรับการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การดำเนินคดี หรือการบังคับคดี การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือการคุ้มครองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมถึงอาจขอรับการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการกระทำการใดๆ เพื่อปกป้อง คุ้มครอง หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมจากกองทุน ในกรณีดังต่อไปนี้

๑) ผู้ขอรับการสนับสนุน อาจขอรับการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การดำเนินคดี หรือการบังคับคดี การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือการคุ้มครองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมถึงอาจขอรับการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการกระทำการใดๆ เพื่อปกป้อง คุ้มครอง หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมจากกองทุน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การวางเงินค่าธรรมเนียมศาล

(๒) การจ้างทนายความเพื่อความในคดี

(๓) การวางเงินเป็นหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราว

(๔) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมเอกสาร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินเผชิญสืบของศาล ค่าใช้จ่ายในการสอบแนวเขตรังวัดที่ดิน หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ หรือทางดาวเทียม และการอ่าน แปล ตีความ และวิเคราะห์ภาพถ่ายดังกล่าว

(๕) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นของผู้รับการสนับสนุน ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์กองทุน

(๖) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือให้ได้รับความปลอดภัยจากการก่ออาชญากรรมหรือป้องกันการถูกฟ้องร้ายเพราะได้เข้าช่วยเหลือภารกิจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือประชาชน

(๗) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดทางอาญา การกระทำโดยมิชอบทางการปกครองหรือการกระทำละเมิดในลักษณะที่มีผลกระทบต่อประชาชนหรือกลุ่มบุคคลตั้งแต่สิบรายขึ้นไป หรือที่มีอาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๘) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ หรือทนายความเพื่อช่วยเหลือทางคดี หรือสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒) ผู้ขอรับการสนับสนุนหรือผู้ที่ยื่นแทนอาจยื่นคำขอด้วยตนเองหรือส่งคำขอทางไปรษณีย์กรณีที่ยื่นผ่านส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เมื่อส่วนราชการนั้นได้ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว ให้ส่งเรื่องต่อมายังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเพื่อดำเนินการต่อไป โดยขอยื่นที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือคดีกฤษฎีกาที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กระทรวงยุติธรรมทุกจังหวัด

- กรณีคดีแรงงาน เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะประสานเรียกจ้างค่าจ้างค้ำจ่ายให้กับผู้เสียหายในกรณีที่ผู้เสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องของค่าจ้างจากนายจ้าง โดยประสานไปยังกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ เพื่อสอบถามในเบื้องต้นหากอยู่ในอำนาจหน้าที่และผู้เสียหายมีความประสงค์จะเขียนคำร้องตามแบบ คร. ๗ พนักงานตรวจแรงงานจะรับคำร้องและสอบสวนข้อเท็จจริงจากผู้ร้องและนายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบกิจการเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้และมีคำสั่งภายในระยะเวลา ๖๐ วัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จสามารถขยายระยะเวลาออกคำสั่งได้อีก ๓๐ วัน พนักงานตรวจแรงงานจะออกคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินค่าจ้างค้ำจ่ายให้แก่ลูกจ้าง โดยให้นายจ้างปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานภายใน ๓๐ วัน หากนายจ้าง ไม่ปฏิบัติตามและไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด พนักงานตรวจแรงงานจะดำเนินคดีอาญากับนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติตาม ในส่วนคดีแพ่งผู้ร้องสามารถนำคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานไปฟ้องด้วยตนเอง หรือแต่งตั้งให้นิติกรของกรมฯ เป็นทนายฟ้องคดีแทน หรือเจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองฯ นำผู้เสียหายไปฟ้องต่อศาลแรงงานเพื่อบังคับตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานก็ได้

๒.๒ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๓๕

ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ โดยพนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทน แทนผู้เสียหายตามที่ได้รับแจ้งจากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๕๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

การดำเนินการเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหาย ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแล้วแต่กรณี ดำเนินการเพื่อกำหนดค่าสินไหมทดแทน โดยพิจารณาร่วมกับผู้เสียหายหรือผู้แทน พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่เห็นสมควรให้เข้าร่วมพิจารณา แล้วรายงานให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายทราบ เพื่อแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายดังกล่าวให้ดำเนินการโดยไม่ชักช้า

การกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหาย ให้พิจารณารวมถึงเหตุที่ได้รับ ความเสียหายหรือได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดตลอดจนความเสียหายอื่นใดที่สามารถคำนวณเป็นเงินได้

นอกจากนี้ ผู้เสียหายยังสามารถขอรับค่าตอบแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดทางอาญาของผู้อื่นโดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น ได้ที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด สังกัดกระทรวงยุติธรรม ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๓ การคุ้มครองความปลอดภัย ตามมาตรา ๓๖

ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยระหว่างที่อยู่ในความดูแล ไม่ว่าจะพำนักอยู่ที่ใด ไม่ว่าจะก่อน ขณะ หรือหลังการดำเนินคดี รวมถึงความปลอดภัยของบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายด้วย และสิทธิที่ได้รับ ความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ในกรณีที่ผู้เสียหายเข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ หรือหน่วยงานในสังกัดของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และมีเหตุอันน่าเชื่อว่าผู้เสียหายรวมถึงครอบครัวอาจไม่ได้รับความปลอดภัย ผู้อำนวยการสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ หรือหัวหน้าหน่วยงานนั้น หรือเลขานุการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์จังหวัด ร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความคุ้มครองได้ตามความจำเป็น และหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน กรณีผู้เสียหายจำเป็นต้องเข้าสู่โปรแกรมคุ้มครองพยาน หากผู้เสียหายมีความประสงค์ขอรับการคุ้มครองพยาน สามารถติดต่อได้ที่สำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

๒๓.๔ การพำนักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และทำงานเป็นการชั่วคราว ได้ตามกฎหมาย ตามมาตรา ๓๓

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เพื่อการรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกาย และจิตใจ หรือการเรียกร้องสิทธิของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการให้มีการผ่อนผันให้ผู้เสียหายนั้นอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว โดยคำนึงถึงเหตุผลทางด้านมนุษยธรรมเป็นหลัก กระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศ เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งหลักฐานคนต่างด้าวที่พนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และหนังสือยินยอมของผู้เสียหายที่สมัครใจยินยอมเข้ารับการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพในหน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมทั้งเสนอระยะเวลาตามความเหมาะสมที่จะอนุญาตให้ผู้เสียหายอยู่ในราชอาณาจักรได้ แต่ไม่ควรเกินหกเดือน ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดระยะเวลาการอนุญาต และสามารถขยายระยะเวลาการอนุญาตได้จนกว่าการคุ้มครองสวัสดิภาพสิ้นสุดลง

สำนักทะเบียนกลาง กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งเวียน ที่ มท ๐๓๐๙/ว๓๑ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในท้องที่ที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตั้งอยู่ คือ จังหวัด เชียงราย พิชณุโลก นครราชสีมา ปทุมธานี นนทบุรี ระนอง สุราษฎร์ธานี และสงขลา ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑) การจัดทำประวัติและบัตรประจำตัวให้กับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยอนุโลมกำหนดให้เลขบัตรประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๗๔ (เลขหลักแรกเป็นเลข ๐ ส่วนหลักที่หกและเจ็ดเป็นเลข ๗๔) โดยให้เพิ่มชื่อในทะเบียนประวัติ ทร. ๓๘ ก ของบ้านเลขที่ของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแห่งที่ให้การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพเหยื่อการค้ามนุษย์รายนั้นๆ

๒) ให้เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น แทนคนต่างด้าวที่ เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยนำตัวผู้เสียหายพร้อมหนังสือของกระทรวงมหาดไทย ที่กำหนดระยะเวลาการอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องไปแสดงต่อนายทะเบียน เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๓) การแจ้งย้ายที่อยู่ผู้เสียหายตามทะเบียนประวัติคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จะทำได้ เฉพาะเมื่อเกิดเหตุจำเป็น และจะต้องเป็นการย้ายที่อยู่ระหว่างสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพเท่านั้น โดยต้องมีหนังสือแจ้งเหตุความจำเป็นดังกล่าวจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และได้รับความเห็นชอบจาก ปลัดกระทรวงมหาดไทยแล้ว นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นจึงรับแจ้งย้ายได้

๔) การเคลื่อนย้ายคนต่างด้าวออกนอกเขตจังหวัดที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติเพื่อการทำงาน ให้สามารถทำได้ เมื่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายในเขตท้องที่จังหวัดอื่น โดยให้เคลื่อนย้ายคนต่างด้าวเพื่อการทำงานได้เฉพาะในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับจังหวัดที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้ ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำหรับการเคลื่อนย้ายคนต่างด้าวเพื่อดำเนินการดำเนินคดี การรักษาพยาบาล หรือเพื่อเหตุผลทางด้านมนุษยธรรม หรือกิจกรรมสาธารณอื่น ให้กระทำได้เมื่ออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ในกรณีที่ผู้เสียหายประสงค์จะทำงาน และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการพิจารณาความเหมาะสมแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๑) ส่งผู้เสียหายเข้ารับการตรวจสุขภาพตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ณ สถานพยาบาลของรัฐ

๒) สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจัดหานายจ้าง/สถานประกอบการ แล้วให้นายจ้าง/สถานประกอบการยื่นแบบคำร้องขอจ้างแรงงานต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และอยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

๓) พาผู้เสียหายไปรายงานตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว (สำนักงานแรงงานจังหวัด) เพื่อขอรับใบอนุญาตทำงานตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมการจัดหางานกำหนด และไม่เกินระยะเวลาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งกำหนดประเภทงานให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทำได้ ๒ ประเภท คือ งานกรรมกร และงานรับใช้ในบ้าน

๔) ผู้เสียหายที่เป็นคนต่างด้าวและได้รับอนุญาตทำงานรับใช้ในบ้าน ให้เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัดที่ได้รับอนุญาต เพื่อติดตามสามีหรือภรรยาของนายจ้างไปทำหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบได้ โดยนายจ้าง สามีหรือภรรยาของนายจ้างและลูกจ้างจะต้องเดินทางไปด้วยกัน และต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่มีการขอตรวจ

(๕) การเคลื่อนย้ายผู้เสียหายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นพยานในศาล ได้รับหมายเรียกจากพนักงานสอบสวน หรือเพื่อการรักษาพยาบาล หรือการบำบัดฟื้นฟูทางร่างกาย และจิตใจของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ กระทำได้โดยให้หน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดเจ้าหน้าที่กำกับดูแลในการเดินทางไปดำเนินการดังกล่าว

(๖) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักร หรือสิ้นสุดการดำเนินการช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ แจ้งสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ให้นำคนต่างด้าวดังกล่าวออกจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติและเรียกบัตรประจำตัวคืน

๒๓.๕ การส่งกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนา ตามมาตรา ๓๘

ผู้เสียหายจะได้รับการส่งกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนาอย่างปลอดภัย โดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะดำเนินการสอบประวัติผู้เสียหาย และดำเนินการตามกระบวนการเพื่อส่งกลับผู้เสียหายตามภูมิลำเนา ดังนี้

- ผู้เสียหายไทย สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประสานส่งข้อมูลประวัติ และประเด็นสำคัญในการส่งผู้เสียหายกลับภูมิลำเนาให้หน่วยงานในท้องถิ่น (บ้านพักเด็กและครอบครัว) เพื่อสืบหาและประเมินความพร้อมของครอบครัว ก่อนส่งกลับผู้เสียหาย หรือส่งต่อผู้เสียหายเข้ารับการดูแล หรือฝึกอาชีพในหน่วยงานที่เหมาะสม

- ผู้เสียหายต่างชาติ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประสานส่งข้อมูลประวัติ ภาพถ่าย หรือเอกสารที่ประเทศภูมิลำเนาของผู้เสียหายต้องการ ให้สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อประสานประเทศต้นทางในการสืบหา ประเมินความพร้อมของครอบครัว และยืนยันสัญชาติในบางประเทศ เมื่อกระบวนการคุ้มครอง และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เสร็จสิ้น ประกอบกับประเทศต้นทางยืนยันการรับกลับ จึงส่งผู้เสียหายนั้นกลับประเทศภูมิลำเนาโดยช่องทางของรัฐ เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะติดต่อประสานงานทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งกลับ เช่น จัดเตรียมเอกสารการเดินทาง และเอกสารประจำตัว โดยประสานกับกระทรวงมหาดไทย สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล ทั้งนี้ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เสียหายก่อนกลับคืนสู่สังคม ตามความเหมาะสมกับประเภทของผู้เสียหาย และจะร่วมเดินทางในการส่งกลับผู้เสียหายทั้งชาวไทยและต่างชาติ โดยยึดถือหลักแห่งความปลอดภัย มีหน่วยงานในพื้นที่ หรือประเทศต้นทางรองรับเพื่อดูแลหรือให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการติดตามประเมินผลการกลับคืนสู่ครอบครัวของผู้เสียหาย เพื่อมิให้ผู้เสียหายต้องกลับมาตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ซ้ำอีก หรือมีส่วนร่วมในการค้ามนุษย์

๒๓.๖ การช่วยเหลือผู้มีสัญชาติไทยและตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ ตามมาตรา ๓๙

ในกรณีที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในต่างประเทศ ประสงค์จะกลับเข้ามาในประเทศไทย พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบว่าผู้เสียหายนั้นมีสัญชาติไทยจริงหรือไม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนจะประสานงานกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายนั้นกลับประเทศอย่างปลอดภัย ได้แก่

- สถานเอกอัครราชทูตไทย หรือสถานกงสุลใหญ่ประจำประเทศปลายทาง แจ้งกองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ ส่วนช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงชาวไทย สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

- ส่วนช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงชาวไทย จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในการรับตัวผู้เสียหาย ณ ท่าอากาศยาน เพื่อสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น ประเมินสภาพความปลอดภัย ความเสี่ยง และความต้องการ รวมทั้งวางแผนการช่วยเหลือ ในบางกรณีจะส่งผู้เสียหาย เข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

- สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ในประเทศปลายทาง จัดเตรียมเงินให้ผู้เสียหายยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับประเทศซึ่งผู้เสียหายไม่ต้องรับสภาพหนี้ เนื่องจากกระทรวงการต่างประเทศ จะดำเนินการขอรับการสนับสนุนค่าเดินทางกลับประเทศไทยของผู้เสียหายจากเงินกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

- กรณีเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ในประเทศปลายทาง ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ให้ส่วนช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงชาวไทย ประสานกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตรวจสอบสถานะบุคคล และเมื่อได้รับแจ้งผลการยืนยันตัวบุคคลแล้วจะดำเนินการ เช่นเดียวกับกรณีผู้เสียหายที่มีสัญชาติไทย

ทั้งนี้ เพื่อให้การปราบปรามการค้ามนุษย์มีประสิทธิภาพสูงสุด และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้เสียหาย ส่วนช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงชาวไทย อาจประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการส่งกลับผู้เสียหายในประเทศปลายทางเพื่อขอข้อมูล รวมทั้งการดำเนินคดีในประเทศปลายทางเพิ่มเติม และจะให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนให้ผู้เสียหายสามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสมและสุจริตต่อไป

๓.๗ การไม่ถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๔๑

ผู้เสียหายจะไม่ถูกดำเนินคดีในฐานะเข้ามา ออกไป หรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฐานปลอมหรือใช้ซึ่ง หนังสือเดินทางปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเจ้าบุคคลเพื่อค้าประเวณี และเข้าไปมีว่สมในสถานการค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี และความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการจะแจ้งให้ ผู้เสียหายทราบในสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และ สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมถึงสิทธิที่จะได้รับการยกเว้นไม่ถูกดำเนินคดีบางประการด้วย

๒.๘ การช่วยเหลือจากเงินกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๔๔

ผู้เสียหายจะได้รับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๓๓, ๓๖ และ ๓๙ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนซึ่งมีหน้าที่พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ไม่เกินวงเงินครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท และจะช่วยเหลือได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง/ราย/ปี
- ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และให้รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพาหนะ ค่าอาหารระหว่างติดต่อรักษาพยาบาล ไม่เกินวงเงินครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท และจะช่วยเหลือได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง/ราย/ปี
- ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ให้จ่ายในอัตราไม่เกิน ๒๐๐ บาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี นับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ
- ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเป็นเครื่องอุปโภคบริโภค ไม่เกินวงเงินครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท และจะช่วยเหลือได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง/ราย/ปี
- ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่พักตามความเหมาะสม
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือฝึกอบรม
- ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือการดำเนินคดี เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือตามคำสั่งศาล
- ค่าใช้จ่ายในการส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้เสียหายนั้น
- ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่
- ค่าใช้จ่ายในการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการอนุมัติเป็นการเฉพาะราย

กรณีผู้เสียหายไม่ได้อยู่ในความคุ้มครองของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ และมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้เสียหายสามารถยื่นคำขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนนี้ได้ ณ สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำหรับผู้เสียหายที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนั้นๆ

๒.๙ การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ตามมาตรา ๕๖

ผู้เสียหายมีสิทธิอย่างเต็มที่ในการได้รับความคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ทั้งของตัวผู้เสียหายเองและครอบครัวของผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรักษาความลับของผู้เสียหาย และห้ามมิให้ออกรายชื่อ หรือจัดให้ผู้ใดดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

- บันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียง หรือสิ่งอื่นที่สามารถแสดงได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์
- โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือในทางพิจารณาคดีของศาล ที่ทำให้บุคคลอื่นรู้จักชื่อตัว ชื่อสกุลของผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ หรือบุคคลในครอบครัวผู้เสียหายนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นสื่อสารสนเทศประเภทใด
- โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ภาพหรือเสียง ไม่ว่าจะโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด เปิดเผยแพร่ไว้ที่สถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของบุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ แม้ว่าการให้ข้อมูลจำเป็นต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือผู้เสียหายยินยอมโดยบริสุทธิ์ใจ แต่ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและคำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายเป็นสำคัญ ผู้ใดที่กระทำการละเมิดสิทธินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. การคุ้มครองผู้เสียหายตามกฎหมายอื่น

๓.๑ สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนผู้เสียหาย (พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔)

หลักเกณฑ์ มีดังนี้

(๑) ต้องเป็นผู้เสียหายซึ่งได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตหรือร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น โดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น

(๒) ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายอันอาจขอรับค่าตอบแทนได้ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาภาค ๒ ความผิด

ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ มาตรา ๒๗๖ ถึงมาตรา ๒๘๗

ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

หมวด ๑ ความผิดต่อชีวิต มาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๒๙๔

หมวด ๒ ความผิดต่อร่างกาย มาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๓๐๐

หมวด ๓ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก มาตรา ๓๐๑ ถึงมาตรา ๓๐๕

หมวด ๔ ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา มาตรา ๓๐๖ ถึงมาตรา ๓๐๘

(๓) ค่าตอบแทน คือ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับ เพื่อตอบแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหรือเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น อันได้แก่

(๑) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล รวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ

(๒) ค่าตอบแทนในกรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย จำนวนไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ก) ค่าขาดประโยชน์นำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการงานได้ตามปกติ

(ข) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ค) คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ และความร้ายแรงของการกระทำความผิดและสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหาย จะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่นด้วย

วิธีการยื่นคำขอ

๑. ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอต้องยื่นคำขอด้วยตนเองโดยแนบเอกสารและหลักฐาน โดยในกรณีที่ผู้มีสิทธิ ยื่นคำขอเป็นผู้เสียหาย ต้องแนบเอกสาร ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรหรือหลักฐานแสดงตัว ของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้พร้อมสำเนาจำนวน ๑ ชุด

(ข) สูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิดที่ทางราชการออกให้ พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ชุด กรณี ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์

(ค) ใบเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล พร้อมสำเนาจำนวน ๑ ชุด กรณีมีการเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล

(ง) สำเนาบันทึกระจำวันของสถานีตำรวจที่ได้มีการร้องทุกข์

๒. บุคคลอื่นจะยื่นคำขอแทนได้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๒.๑) ผู้แทนโดยชอบธรรม กรณีผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้เยาว์

(๒.๒) ผู้อนุบาล กรณีผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้ไร้ความสามารถ

(๒.๓) ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภรรยา หรือบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นหนังสือ กรณีที่ ผู้มีสิทธิยื่นคำขอมีเหตุจำเป็น ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เจ็บป่วยจนไม่สามารถมายื่นคำขอด้วยตนเองได้

(ข) เป็นคนสูงอายุหรือเป็นบุคคลทุพพลภาพไม่สะดวกในการเดินทาง

(ค) เดินทางไปต่างประเทศโดยมีกิจธุระจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และไม่อาจมายื่น คำขอได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒

(ง) เหตุจำเป็นอย่างอื่นที่คณะกรรมการเห็นชอบกำหนดเป็นรายกรณี

ในการยื่นคำขอแทน นอกจากผู้ยื่นคำขอต้องยื่นเอกสารและหลักฐานของผู้มีสิทธิยื่นคำขอตามแต่กรณีแล้ว ยังต้องแนบเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ในการยื่นคำขอแทนโดยผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรหรือหลักฐานแสดงตัวของ ทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ของผู้ยื่นคำขอแทน พร้อมสำเนาจำนวน ๑ ชุด

(ข) เอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับการมีอำนาจปกครองผู้เยาว์ พร้อมสำเนาจำนวน ๑ ชุด กรณีผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้เยาว์ (ถ้ามี)

(ค) สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลที่ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้ไร้ความสามารถและแต่งตั้งผู้ยื่นคำขอแทนเป็นผู้อนุบาล (ถ้ามี)

(๒) ในการยื่นคำขอแทนโดยผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภรรยา

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรหรือหลักฐานแสดงตัวของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ของผู้ยื่นคำขอแทน พร้อมสำเนาจำนวน ๑ ชุด

(ข) สำเนาทะเบียนสมรส กรณีผู้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นสามีหรือภรรยา

(ค) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิยื่นคำขอและผู้ยื่นคำขอแทน

(ง) สำเนาเอกสารการรับรองบุตร (ถ้ามี)

(จ) เอกสารแสดงเหตุจำเป็นที่ทำให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอไม่สามารถมายื่นคำขอด้วยตนเอง

(๓) ในการยื่นคำขอแทนโดยผู้ได้รับการแต่งตั้งโดยหนังสือ

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรหรือหลักฐานแสดงตัวของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ของผู้ยื่นคำขอแทน พร้อมสำเนาจำนวน ๑ ชุด

(ข) เอกสารหรือหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นที่ทำให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอไม่สามารถมายื่นคำขอด้วยตนเอง

(ค) หนังสือมอบอำนาจหรือหนังสือแต่งตั้งให้เป็นผู้ยื่นคำขอแทน

การอุทธรณ์

กรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

การยื่นอุทธรณ์จะยื่นต่อสำนักงานหรือศาลจังหวัดที่ผู้ยื่นอุทธรณ์มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเพื่อส่งให้แก่ศาลอุทธรณ์ก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์แล้ว

ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์มีอำนาจไต่สวนหลักฐานเพิ่มเติมโดยสืบพยานเอง หรืออาจแต่งตั้งให้ศาลชั้นต้นตามที่เห็นสมควรทำแทนก็ได้

กรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับคำตอบแทน ให้สิทธิในการเรียกร้องและการรับคำตอบแทนตกแก่ทายาทซึ่งได้รับความเสียหายของผู้เสียหายนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามกฎหมายนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้เสียหายหรือจำเลยพึงได้ตามกฎหมายอื่น

๓.๒ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองพยาน (พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖)

พยานบุคคล หมายถึง บุคคลที่มาให้ข้อเท็จจริงด้วยการให้การต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือเปิดความต่อศาล โดยการที่พยานเล่าเรื่อง หรือตอบคำถามของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล และคู่ความเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่พยานได้เห็น ได้ฟัง หรือได้ทราบมาก่อน

การคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดมาตรการไว้ ๒ มาตรการด้วยกัน ได้แก่

๑. มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน

บุคคลที่ร้องขอ

– ตัวพยานเองหรือบุคคลอื่นซึ่งมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับสิทธิร้องขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นคุ้มครองพยานได้

– พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีศาลหรือสำนักงานคุ้มครองพยาน หากเห็นว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยหรือ

ถูกข่มขู่ คุกคาม ก็สามารถจัดให้ใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานได้ แต่ทั้งนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากพยานด้วย

ข้อสังเกต-สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยาน อาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ร้องขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพิจารณานำมาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ตามความจำเป็นที่เห็นสมควร โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องให้ความยินยอมด้วย

วิธีการคุ้มครองพยาน

วิธีการที่จะนำมาคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปนั้น หน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองจะต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมแก่สถานะและสภาพของพยาน ลักษณะและพฤติการณ์ความร้ายแรงของคดีอาญา พฤติการณ์การข่มขู่ คุกคามพยาน โดยมีวิธีการให้ความคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปหลายวิธี เช่น

- การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจไปทำการติดตั้งตู้สายตรวจ (ตู้แดง) ที่พักอาศัยของพยาน
- การจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย
- การปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้
- การจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปอารักขาพยาน ณ ที่พักอาศัยหรือในวันที่พยานจะไปศาล

โดยอาจใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีประกอบกัน

๒. มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

การคุ้มครองพยานตามมาตราพิเศษได้กำหนดไว้ในหมวด ๒ ตั้งแต่มาตรา ๘-๑๒ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมาตรการพิเศษมีเงื่อนไขในการคุ้มครอง คือ ใช้กับพยานเฉพาะกรณีที่กำหนดไว้ เนื่องจากเป็นคดีที่มีความสำคัญและมีความเสี่ยงสูงเป็นอย่างยิ่งว่าอาจเกิดภัยอันตรายร้ายแรงกับพยานได้ จำเป็นต้องใช้วิธีการคุ้มครองที่เข้มงวดเป็นพิเศษไปจากมาตรการทั่วไป ทั้งนี้ พยานที่อาจได้รับการคุ้มครองตามมาตราพิเศษได้ ต้องเป็นพยานเฉพาะในคดีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายศุลกากร

๒) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา

๓) คดีความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไปเพื่อการอนาจาร เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์

ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

๔) คดีความผิดเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรม ได้แก่ ความผิดฐานอ้างชื่อและช่องโจรตามประมวลกฎหมายอาญา และให้หมายความร่วมมือความผิดอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการกระทำร่วมกันโดยกลุ่มอาชญากร ที่มีการวางแผนอย่างซับซ้อนและเป็นสัดส่วน

๕) คดีความผิดที่มีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น

๖) คดีซึ่งสำนักงานคุ้มครองพยานเห็นสมควรให้ความคุ้มครองพยาน

โดยเมื่อปรากฏชัดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าพยานจะไม่สามารถได้รับความปลอดภัย พยานหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้อง พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา หรือพนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา อาจยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเอง ขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ประการสำคัญตัวพยานเองต้องให้ความยินยอมด้วย

วิธีการคุ้มครองพยานตามมาตราพิเศษ กฎหมายกำหนดให้สำนักงานคุ้มครองพยานดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) ย้ายที่อยู่หรือจัดที่พักอันเหมาะสม

๒) จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยานหรือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของพยานเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอาจขอขยายระยะเวลาครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน แต่ไม่เกิน ๒ ปี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าตอบแทนฯ ปี ๒๕๔๗

๓) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานที่สามารถระบุพยาน รวมทั้ง การดำเนินการเพื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามคำขอของพยานด้วย

๔) ดำเนินการเพื่อให้มีอาชีพหรือให้มีการศึกษาอบรม หรือดำเนินการใดเพื่อให้พยานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามที่เหมาะสม

๕) ช่วยเหลือในการเรียกร้องสิทธิที่พยานพึงได้รับ

๖) ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในระยะเวลาที่จำเป็น

๗) ดำเนินการอื่นใดให้พยานได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับความคุ้มครองตามที่สมควร

การดำเนินการดังกล่าวถือเป็นความลับและห้ามมิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยข้อมูล เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำหรับการดำเนินการคุ้มครองปลอดภัยตามมาตราพิเศษ ก็เช่นเดียวกับมาตรการทั่วไป กล่าวคือ พยานอาจร้องขอให้นำมาตราพิเศษมาใช้คุ้มครองสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยาน โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องให้ความยินยอมในการเข้ารับการคุ้มครองด้วย

การอุทธรณ์คำสั่ง

กรณีที่ได้รับร้องขอได้รับทราบคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน ตามมาตรการทั่วไป มาตรการพิเศษ หรือค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายแก่พยาน และไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้โดยยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมชั้นต้น ซึ่งมีใช้ศาลแขวงและมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่มีเขตอำนาจเหนือคดีนั้นหรือศาลทหารชั้นต้นที่มีเขตอำนาจเหนือคดีนั้น หรือที่บุคคลเหล่านั้นมีที่อยู่ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญาได้มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้เปิดเผยความลับเกี่ยวกับพยาน รวมทั้งการเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดอาญาต่อพยานและบุคคลใกล้ชิดไว้ด้วย (ดู มาตรา ๒๑ และ ๒๒)

๓.๓ สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

การดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกจ้างผู้ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิในการยื่นคำร้องเพื่อเรียกร้องสิทธิให้ได้รับเงินตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เช่น ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด เป็นต้น

ทั้งนี้ กรณีนายจ้างปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ พนักงานตรวจแรงงานสามารถดำเนินคดีอาญากับนายจ้างดังกล่าวได้

การเรียกร้องสิทธิประโยชน์ดังกล่าว ผู้เสียหายสามารถติดต่อขอคำปรึกษาหรือยื่นคำร้องกับพนักงานตรวจแรงงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดังนี้

๑) ส่วนกลาง ในกรุงเทพมหานคร ติดต่อที่

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักคุ้มครองแรงงาน กลุ่มงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุ้มครองแรงงาน หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๗๐๒๐, ๐ ๒๒๔๕ ๖๖๙๖

- กลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกพื้นที่ ซึ่งมีอยู่ ๑๐ พื้นที่

๒) ส่วนภูมิภาค ติดต่อที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

ที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์ของกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด สามารถติดต่อสอบถามได้ที่สำนักคุ้มครองแรงงาน กลุ่มงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุ้มครองแรงงาน หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๗๐๒๐, ๐ ๒๒๔๕ ๖๖๙๖

๓) ศูนย์ Call Center กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (๑๕๔๖)

ขั้นตอนการทำงานของทีมสหวิชาชีพ ในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

บันทึกการรับตัวบุคคลเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

วันนี้ เวลา น. (หน่วยงานที่นำส่ง).....ได้นำส่งบุคคล
ที่มีเหตุควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ชื่อ
อายุ ปี สัญชาติ ภูมิลำเนา
เข้ารับการคุ้มครองในหน่วยงาน
ตั้งอยู่เลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล
อำเภอ จังหวัด ซึ่งเป็นสถานที่ตามที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม
และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙

หน่วยงานที่นำส่งจะดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงร่วมกับหน่วยงานที่รับตัวให้แล้วเสร็จ
ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา น. และ
หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการเกินกว่ากำหนดเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่นำส่ง
อาจดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาล เมื่อศาลมีคำสั่งประการใดให้ส่งสำเนาคำสั่งแจ้งหน่วยงานที่รับตัวทราบ
และหากไม่มีคำสั่งศาลให้หน่วยงานนำส่งรับตัวกลับไปดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

จึงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ผู้นำส่ง

(.....)

(ลงชื่อ) ผู้รับตัว

(.....)

(ลงชื่อ) พยาน

(.....)

(ลงชื่อ) พยาน

(.....)

ใบแจ้งสิทธิผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ที่.....

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง

อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... เลขที่บัตรประชาชน/เอกสารแสดงตน.....

ได้เข้ารับการคุ้มครองที่.....กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

การเข้ารับการคุ้มครองในฐานะผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้เข้ารับการคุ้มครองมีสิทธิ ดังนี้

๑. สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือตามความเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางด้านจิตใจ การให้การศึกษา การอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการส่งกลับภูมิลำเนาโดยปลอดภัย

๒. สิทธิในการเรียกค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

๓. สิทธิในการคุ้มครองความปลอดภัย ไม่ว่าจะก่อน ขณะ หรือหลังการดำเนินคดี โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลในครอบครัวของผู้เข้ารับการคุ้มครองด้วย

๔. สิทธิในการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และอาจจะได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ทำงานเป็นการชั่วคราวตามที่กฎหมายกำหนด

๕. สิทธิในการไม่ถูกดำเนินคดีในความผิดฐานเข้ามา ออกไป หรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ปลอมหรือใช้หนังสือเดินทางปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเร้าบุคคลเพื่อค้าประเวณี และการเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี หรือความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว แต่ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนสามารถดำเนินคดีกับผู้เสียหายได้ตามความผิดข้างต้น ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้าพเจ้าได้รับทราบและเข้าใจสิทธิของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ดังกล่าวแล้ว โดยผ่าน

.....ลายมือ

มีความประสงค์เข้ารับการคุ้มครองด้วยความสมัครใจของข้าพเจ้าเอง และยินยอมปฏิบัติตามกฎระเบียบที่สถานคุ้มครองกำหนดทุกประการ

ไม่มีความประสงค์เข้ารับการคุ้มครอง เนื่องจาก.....

ลงชื่อ ผู้เข้ารับการคุ้มครอง ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
(.....) (.....)

ลงชื่อ พยาน ลงชื่อ พยาน/ล่าม
(.....) (.....)

Information Form on the Rights of Trafficking Victims Under Government Custodial Care

No.

Department of Social Development and Welfare

Date Month Year

I, Mr./Mrs./Miss/Master age ethnicity
nationality ID card no./other document is taken in government's
custody at(name of the shelter) as service recipient under the
supervision of the Department of Social Development and Welfare

Under the protection of trafficking victim scheme stated in the Anti-Trafficking in Persons
Act B.E.255, the service recipient is entitled to the following rights;

1. The right to receive assistances as appropriate, on food, shelter, medical treatment,
social and psychological recovery support and treatment, basic education, training, legal assistance,
and safe return to country of origin

2. The right to ask for compensation for damages resulting from the being a victims of
trafficking in persons

3. The right to be protected prior and after the court procedure with regard to the
safety of recipient's family members

4. A permission to stay in the Kingdom temporarily will be granted and to work
temporarily in accordance with the law will be considered.

5. Unless the Minister of Justice grants a permission in writing, the government official
investigators are barred from filing criminal charges against trafficked persons on the offenses of
1) entering, leaving, or residing in the Kingdom without permission under the law on immigration,
2) giving false information to the official, 3) forging or using a forged travel document under the
Penal Code, 4) violating the law on prevention and suppression of prostitution, particularly on
contacting, persuading, introducing and soliciting a person for the purpose of prostitution
assembling together in the place of prostitution for the purpose of prostitution, or 5) working
without permission under the law on working of the alien.

I have been fully informed on through the translator and I understand the rights of
trafficking victims and

I am willing to be protected according to the Thai government's scheme. I give my
consent and agree to follow the shelter's regulations.

I don't want to be protected according to the Thai government's scheme. Reason (s)
.....

Signature: (service recipient)
(.....)

Signature:(Official)
(.....)

Signature: (witness)
(.....)

Signature:(witness/translator)
(.....)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ
สำหรับผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษตามประกาศนี้ หมายถึงคนต่างด้าวที่พนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้เสียหายนั้นสมัครใจยินยอมเข้ารับการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพในหน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) เพื่อการรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ หรือการเรียกร้องสิทธิของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ข้อ ๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ส่งหลักฐานของคนต่างด้าวตามข้อ ๑ พร้อมทั้งเสนอระยะเวลาตามความเหมาะสมที่จะอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรได้ แต่ไม่ควรกำหนดระยะเวลาเกินหกเดือน ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดระยะเวลาการอนุญาต เพื่อใช้ในการรายงานตัวต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรตามเงื่อนไขและวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด โดยให้ขยายระยะเวลาการอนุญาตได้จนกว่าการช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพจะสิ้นสุดลง

หากคนต่างด้าวที่ประสงค์จะทำงาน และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการพิจารณาความเหมาะสมแล้ว ให้ไปรายงานตัวต่อนายทะเบียนเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อขอรับใบอนุญาตทำงานตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมการจัดหางานกำหนด และไม่เกินระยะเวลาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๓ การเคลื่อนย้ายคนต่างด้าวออกนอกเขตพื้นที่จังหวัดที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติ เพื่อการทำงาน ให้สามารถกระทำได้ เมื่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายในเขตท้องที่จังหวัดอื่น

โดยให้เคลื่อนย้ายคนต่างด้าวเพื่อการทำงานได้เฉพาะในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับจังหวัดที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้ ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

สำหรับการเคลื่อนย้ายคนต่างด้าวเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑ (๑) และ (๒) หรือเพื่อเหตุผลด้านมนุษยธรรมหรือกิจกรรมสาธารณะอื่น ให้กระทำได้เมื่ออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ข้อ ๔ มิให้นำมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับแก่คนต่างด้าวตามข้อ ๑ ที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวแล้ว และได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับไปนอกราชอาณาจักรยังประเทศที่คนต่างด้าวนั้นมีถิ่นที่อยู่หรือมีภูมิลำเนา จนกว่าการช่วยเหลือหรือการคุ้มครองสวัสดิภาพสิ้นสุด

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวของคนต่างด้าวตามประกาศนี้ ในกรณีที่คนต่างด้าวดังกล่าวมีพฤติการณ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุข หรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

ข้อ ๖ การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวตามประกาศนี้เป็นอันสิ้นสุดเมื่อคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตมีกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) พ้นจากสภาพการให้ความช่วยเหลือของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล เว้นแต่ความผิดซึ่งได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ออกนอกเขตพื้นที่จังหวัดโดยไม่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๓ เว้นแต่

(ก) ได้รับอนุญาตทำงานรับใช้ในบ้าน ให้เคลื่อนย้ายคนต่างด้าวนอกเขตท้องที่จังหวัดที่ได้รับอนุญาต เพื่อติดตามนายจ้าง สามีหรือภรรยาของนายจ้างไปทำหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบ โดยนายจ้าง สามีหรือภรรยาของนายจ้างและลูกจ้างจะต้องเดินทางไปด้วยกันและต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่มีการขอตรวจ

(ข) เพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นพยานศาล ได้รับหมายเรียกจากพนักงานสอบสวน หรือเพื่อการรักษาพยาบาลหรือการบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยให้หน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจัดเจ้าหน้าที่กำกับดูแลในการเดินทางเพื่อไปดำเนินการดังกล่าว

(๔) ถูกเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามข้อ ๕

ข้อ ๗ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรตามข้อ ๖ หรือสิ้นสุดการดำเนินการช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแจ้งสำนักทะเบียนกลางกรมการปกครอง จำหน่ายคนต่างด้าวออกจากรฐานข้อมูลทะเบียนประวัติและเรียกบัตรประจำตัวคืน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง การจัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

เรียน นายทะเบียนจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครราชสีมา พิษณุโลก เชียงราย หนอง สุราษฎร์ธานี และสงขลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักร
เป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๒. บัญชีรายชื่อสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักการตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอเกี่ยวกับการผ่อนผันให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ และเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ปรากฏรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมกันนี้

เนื่องจากความตามข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการส่งหลักฐานของคนต่างด้าวให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดระยะเวลาการอนุญาต เพื่อใช้ในการรายงานตัวต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ตามเงื่อนไขและวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด โดยให้ขยายระยะเวลาการอนุญาตได้จนกว่าการช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพสิ้นสุด ดังนั้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว สำนักทะเบียนกลางจึงกำหนดเงื่อนไขและวิธีการปฏิบัติในการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวให้กับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวให้กับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยอนุโลม กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๗๔ (เลขหลักแรกเป็นเลข ๐ ส่วนหลักที่หกและหลักที่เจ็ดเป็นเลข ๗๔) โดยให้เพิ่มชื่อในทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก ของบ้านเลขที่ของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแห่งที่ให้การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพเหยื่อการค้ามนุษย์รายนั้นๆ ซึ่งจะมีจำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครราชสีมา พิษณุโลก เชียงราย หนอง สุราษฎร์ธานี และสงขลา ตามรายชื่อสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ที่ส่งมาพร้อมกันนี้

๒. ในการจัดทำทะเบียนประวัติตามข้อ ๑ ให้เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพเป็นผู้ยื่นคำร้อง ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแทนคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยจะต้อง นำคนต่างด้าวพร้อมด้วยหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้น อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องไปแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๓. การแจ้งย้ายที่อยู่ตามทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จะทำได้เฉพาะ เมื่อเกิดเหตุจำเป็นและต้องเป็นการย้ายที่อยู่ระหว่างสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพเท่านั้นโดยต้องมีหนังสือ แจ้งเหตุจำเป็นดังกล่าวจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทย แล้ว นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจึงรับแจ้งย้ายได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสัจจะ)

อธิบดีกรมการปกครอง

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว จึงกำหนดประเภทงาน ดังต่อไปนี้ เป็นงานที่คนต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่ง กลับออกไปนอกราชอาณาจักร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ทำได้

๑. งานกรรมกร
๒. งานรับใช้ในบ้าน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

แบบคำร้องขอจ้างแรงงานต่างด้าว

(เฉพาะเจ้าหน้าที่)

เลขที่รับ

วันที่รับ

เจ้าหน้าที่ผู้รับ

สำนักงานจัดหางานจังหวัด.....

ข้อมูลนายจ้าง

ชื่อนายจ้าง/สถานประกอบการ ประเภทกิจการ

เลขประจำตัวประชาชนนายจ้าง

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี (นิติบุคคล)

สถานที่ที่ให้คนต่างด้าวทำงาน เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

โทรศัพท์ มือถือ อีเมล

ขอจ้างคนต่างด้าว จำนวน คน สัญชาติ พม่า คน ลาว คน กัมพูชา

เพื่อทำงานในตำแหน่ง กรรมกร คน ผู้รับใช้ในบ้าน

พร้อมนี้ได้แนบหลักฐาน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านนายจ้าง

สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

แบบ ท.ต.๑ ฉบับจริงจำนวน ฉบับ พร้อมสำเนา จำนวน ฉบับ

ขอรับรองว่าเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ นายจ้าง

(.....)

เฉพาะเจ้าหน้าที่

ได้รับแบบคำร้องขอจ้างคนต่างด้าวพร้อมหลักฐานครบถ้วน

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่

(.....)

ประทับตรากรมการสาธารณสุข

หมายเหตุ ๑. แบบคำร้องขอจ้างคนต่างด้าวเมื่อกรอกข้อมูลแล้วต้องจัดทำสำเนาจำนวนอีก ๒ ชุด

๒. แบบ ท.ต.๑ เมื่อกรอกข้อมูล ตีรูปถ่ายคนต่างด้าวขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๒ รูปแล้ว ต้องจัดทำสำเนาอีก ๒ ชุด ให้ครบตามจำนวนคนต่างด้าวที่แจ้ง เพื่อนำไปยื่นคำร้องขอจดทะเบียนประวัติคนต่างด้าวกับสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น และไปขอรับนัดตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพกับโรงพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๓. เมื่อได้รับส่วนที่ ๓ ของแบบ ท.ต.๑ จากสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น และไปนัดตรวจสุขภาพจากโรงพยาบาลแล้วต้องยื่นคำขออนุญาตทำงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัด

ใบรับคำขอตท.๘

เลขรับที่.....
วันที่.....
ชื่อคนต่างด้าว.....
ชื่อนายจ้าง/สถานประกอบการ.....
สถานที่ทำงานคนต่างด้าว.....
.....
เจ้าหน้าที่ผู้รับ.....

แบบคำขอตท.๘

- คำขอรับใบอนุญาตทำงาน ตามมาตรา ๑๓ (๒)
- คำขอต้ออายุใบอนุญาตทำงาน ตามมาตรา ๒๓
- คำขอรับใบแทนใบอนุญาตทำงาน ตามมาตรา ๒๕
- คำขออนุญาตเปลี่ยนหรือเพิ่มประเภทหรือลักษณะงาน ตามมาตรา ๒๖
- คำขออนุญาตเปลี่ยนหรือเพิ่มนายจ้าง ตามมาตรา ๒๖
- คำขออนุญาตเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่หรือสถานที่ทำงาน ตามมาตรา ๒๖
- คำขออนุญาตเปลี่ยนหรือเพิ่มเงื่อนไข ตามมาตรา ๒๖

ให้ประทับตราข้อความ“ใช้แทนใบอนุญาตทำงานชั่วคราว”

ให้คนต่างด้าวมาทำBio Data จัดทำเก็บภาพใบหน้า ลายพิมพ์นิ้วมือในวันที่.....
ให้มารับใบอนุญาตทำงานในวันที่.....

กรมการจัดหางาน
DEPARTMENT OF
EMPLOYMENT
กระทรวงแรงงาน
MINISTRY OF LABOUR

คำขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว
สัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยประกาศอนุญาตให้เข้ามา
อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ
APPLICATION CONCERNING WORK PERMIT
OF MYANMAR LOAS AND CAMBODIA WHO IS PERMITTED
TO ENTER THE KINGDOM AS A SPECIAL CASE SUBJECT TO
THE NOTIFICATION OF THE MINISTRY OF INTERIOR

เลขรับที่.....
วันที่รับ.....
ชื่อผู้รับ.....
ใบอนุญาตเลขที่.....
ออกให้เมื่อ.....
จังหวัด.....
หมายเลขประจำตัวคนต่างด้าว.....

- คำขอรับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๑๓ (๒) (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๑)
APPLICATION FOR A WORK PERMIT UNDER SECTION 13 (2) (For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.1)
- คำขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๒๓ (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๒)
APPLICATION FOR A RENEWAL OF A WORK PERMIT UNDER SECTION 23
(For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.2)
- คำขอรับใบแทนใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๒๕ (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๓)
APPLICATION FOR A SUBSTITUTE OF A WORK PERMIT UNDER SECTION 25
(For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.3)
- คำขอเปลี่ยนหรือเพิ่มประเภทหรือลักษณะงานตามมาตรา ๒๖ (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๔)
APPLICATION FOR CHANGE OR ADDITION OF CATEGORY OF WORK OR NATURE OF WORK UNDER SECTION 26
(For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.4)
- คำขอเปลี่ยนหรือเพิ่มนายจ้างตามมาตรา ๒๖ (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๕)
APPLICATION FOR CHANGE OR ADDITION OF AN EMPLOYER UNDER SECTION 26
(For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.5)
- คำขอเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่หรือสถานที่ทำงานตามมาตรา ๒๖ (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๖)
APPLICATION FOR CHANGE OR ADDITION OF LOCALITY OF WORK OR PLACE OF WORK UNDER SECTION 26
(For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.6)
- คำขอเปลี่ยนหรือเพิ่มเงื่อนไขตามมาตรา ๒๖ (ในข้อ ๓ กรอกข้อมูลเฉพาะในข้อ ๓.๗)
APPLICATION FOR CHANGE OR ADDITION OF CONDITIONS OF WORK UNDER SECTION 26
(For Item No. 3, please complete the application only on item No. 3.7)

1. ข้อมูลคนต่างด้าว

Alien's Information

- 1.1 ชื่อผู้ยื่นคำขอ นาย/นาง/นางสาว.....
Name of applicant Mr./Mrs./Miss
- สัญชาติ..... เกิดวันที่..... อายุ..... ปี
Nationality Date of birth Age Years
- 1.2 ที่อยู่ในต่างประเทศ.....
Address in abroad
- ประเทศ..... รหัสไปรษณีย์.....
Country Postcode
- 1.3 ที่อยู่ในประเทศไทย เลขที่..... หมู่ที่/อาคาร..... ซอย.....
Address in Thailand No. Moo/Building Soi
- ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
Thanon Tambon/Khwaeng Amphoe/Khet
- จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
Changwat Postcode Telephone Facsimile

2. ข้อมูลการทำงาน Work Information			
2.1	☐ ไม่เคยมีใบอนุญาตทำงาน No work permit		
	☐ เคยมีใบอนุญาตทำงาน เลขที่..... ออกให้ที่ (จังหวัด)..... Had been granted a work permit No. Issued at (Changwat)		
2.2	ใบอนุญาตทำงานปัจจุบัน เลขที่..... ออกให้วันที่..... Present work permit No. Date of issue		
	ออกให้ที่ (จังหวัด)..... ใช้ได้ถึงวันที่..... Place of issue (Changwat) Valid until		
3. ข้อมูลการขออนุญาต Application Information			
3.1	☐ ขอรับใบอนุญาตทำงาน Apply for a work permit		
	ประเภทงานที่ขออนุญาต..... Category of work being applied		
	ลักษณะงาน Nature of work in detail		
	ตำแหน่งหน้าที่/อาชีพ/วิชาชีพ..... Title / Occupation / Profession		
	ชื่อนายจ้าง..... Name of employer		
	ที่อยู่ เลขที่..... หมู่ที่/อาคาร..... ซอย..... Address No. Moo/Building Soi		
	ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... Thanon Tambon/Khwaeng Amphoe/Khet		
	จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร..... Changwat Postcode Telephone Facsimile		
	สถานที่ทำงานของคนต่างด้าว เลขที่..... หมู่ที่/อาคาร..... ซอย..... Place of work No. Moo/Building Soi		
	ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... Thanon Tambon/Khwaeng Amphoe/Khet		
	จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร..... Changwat Postcode Telephone Facsimile		
	(ระบุสถานที่ทำงาน ถ้ามีมากกว่าหนึ่งแห่ง) (In the case where there are more than one place of work, please specify all)		
3.2	☐ ขอต่อยุใบอนุญาตทำงาน..... ปี..... เดือน..... วัน..... Apply for a renewal of a work permit for Year (s) Month (s) Day (s)		
	ตั้งแต่วันที่..... จนถึงวันที่..... from to		

3.3 ขอรับใบแทนใบอนุญาตทำงาน

Apply for a substitute of a work permit

- กรณีเสียหาย เสียหาย เมื่อวันที่.....
Damage Date of the damage
- กรณีสูญหาย สูญหาย เมื่อวันที่.....
Lost Date of the lost occurred

แจ้งความเลขที่..... วันที่.....

Police daily record No. Date of issue

ณ สถานีตำรวจ.....

At police station

3.4 ขอเปลี่ยนหรือเพิ่มประเภทหรือลักษณะงาน

Apply for change or addition of category of work or nature of work

- เปลี่ยนประเภทงาน / ลักษณะงาน

To change category of work / nature of work

- เพิ่มประเภทงาน / ลักษณะงาน

To add category of work / nature of work

(1) ประเภทงานใหม่.....

New category of work

(2) ลักษณะงานใหม่

New nature of work

(3) เหตุผลในการขอเปลี่ยนหรือเพิ่มประเภทงานหรือลักษณะงาน

Reason(s) for change or addition of category or nature of work

3.5 ขอเปลี่ยนหรือเพิ่มนายจ้าง

Apply for change or addition of an employer

- เปลี่ยนนายจ้าง

To change employer

- เพิ่มนายจ้าง

To add employer

(1) ชื่อนายจ้างใหม่.....

Name of the new employer

ที่อยู่เลขที่..... หมู่ที่/อาคาร..... ซอย.....

Address No. Moo/Building Soi

ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

Thanon Tambon/Khwaeng Amphoe/Khet

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

Changwat Postcode Telephone Facsimile

(2) เหตุผลในการขอเปลี่ยนหรือเพิ่มนายจ้าง
Reason(s) for change or addition of an employer

.....
.....

3.6 ขอเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่หรือสถานที่ทำงาน
Apply for change or addition of locality of work or place of work

เปลี่ยนท้องที่ทำงาน / สถานที่ทำงาน
To change locality of work / place of work

เพิ่มท้องที่ทำงาน / สถานที่ทำงาน
To add locality of work / place of work

*กรณีการเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่ทำงานให้กรอกทั้ง (1) และ (2)
In case of applying for change or addition of locality of work, please complete both (1) and (2)

(1) ท้องที่ทำงานใหม่
New locality of work

(2) สถานที่ทำงานใหม่
New place of work

เลขที่	หมู่ที่/อาคาร	ซอย	
Place of work No.	Moo/Building	Soi	
ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	
Thanon	Tambon/Khwaeng	Amphoe/Khet	
จังหวัด	รหัสไปรษณีย์	โทรศัพท์	โทรสาร
Changwat	Postcode	Telephone	Facsimile

(ระบุสถานที่ทำงาน ถ้ามีมากกว่าหนึ่งแห่ง)
(In the case where there are more than one place of work, please specify all)

.....
.....

(3) เหตุผลในการขอเปลี่ยนหรือเพิ่มท้องที่หรือสถานที่ทำงาน
Reason(s) for change or addition of locality of work or place of work

.....
.....

3.7 ขอเปลี่ยนหรือเพิ่มเงื่อนไข
Apply for change or addition of conditions

เปลี่ยนเงื่อนไข
To change conditions of work

เพิ่มเงื่อนไข
To add conditions of work

(1) เงื่อนไขใหม่
New conditions of work

.....
.....

(2) เหตุผลในการขอเปลี่ยนหรือเพิ่มเงื่อนไข
Reason(s) for change or addition of working conditions

.....
.....

4. เอกสารและหลักฐาน
Documents and Evidences

พร้อมคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้ยื่นเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

Together with this application, I have attached herewith the following documents and evidences:

4.1 กรณียื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงาน คำขอต่ออายุใบอนุญาต และคำขอเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต

In case of Application for a work permit, Application for a renewal of a work permit, and Application for change of items in work permit.

- (1) สำเนาบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ
Copy of Identification card of Non - Thai Nationality, or
 สำเนาเอกสารทะเบียนประวัติจากสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หรือ
Copy of registration record from District or Local Registration Office issued under the law on Registration of inhabitants, or
 สำเนาเอกสารรับรองรายการทะเบียนประวัติจากสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
Copy of certificate of registration record from District or Local Registration Office issued under the law on Registration of inhabitants.
- (2) ใบรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม จากสถานพยาบาลที่รับรองว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีโรคต้องห้ามตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด
Certificate of a medical practitioner under the law on medical treatment professional from medical services specifying that the applicant is free from any prohibited diseases as published by the Ministry of Public Health.
- (3) หนังสือรับรองการจ้างของผู้ซึ่งจะเป็นนายจ้างโดยระบุเหตุผลที่ไม่จ้างบุคคลสัญชาติไทยทำงาน พร้อมทั้งหลักฐานประกอบเหตุผลดังกล่าว
Work recommendation of a prospective employer describing reasons for not employing a person of Thai nationality to work, together with supporting evidences.
- (4) สำเนาหนังสืออนุญาตให้คนต่างด้าวออกนอกเขตจังหวัดที่ได้ทำทะเบียนประวัติ
Copy of leave for an alien to depart from the *Changwat* of registration record.
- (5) แผนที่แสดงสถานที่ตั้งของสถานที่ทำงานที่ขอเปลี่ยนหรือเพิ่ม
Map showing the changed or added location of place of work as specified in the application.
- (6) กรณีนายจ้างเป็นบุคคลธรรมดา
In case the employer is a Natural Person
 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ซึ่งจะเป็นนายจ้าง หรือ
Copies of Identification card and house registration of a prospective employer, or
 สำเนาหนังสือเดินทางของผู้ซึ่งจะเป็นนายจ้าง หรือ
Copy of Passport of a prospective employer, or
 สำเนาใบสำคัญถิ่นที่อยู่ของผู้ซึ่งจะเป็นนายจ้าง
Copy of Certificate of permanent residence of a prospective employer.
กรณีนายจ้างเป็นนิติบุคคล
In case the employer is a Juristic Person
 สำเนาเอกสารรับรองของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแสดงว่ากิจการของผู้ซึ่งจะเป็นนายจ้างได้จดทะเบียนหรือได้รับอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยแสดงประเภทกิจการด้วย
Copy of certificate of a relevant Government agency stating the business of a prospective employer has legally been registered or granted a license to establish and operate, and the type of business has been specified.
- (7) รูปถ่าย ขนาด ๓ x ๔ ซม. จำนวน ๓ รูป
3 Photos (size 3 x 4 cm.)
- (8) แผนที่แสดงที่ตั้งของสถานที่ทำงาน
Map showing the location of place of work.

- (9) ใบอนุญาต (เฉพาะกรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือคำขอเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต)
Work Permit (In case of Application for a renewal of a work permit or Application for change of items in work permit.)

4.2 กรณียื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาต

In case of Application for a substitute of a work permit

- (1) ใบอนุญาตที่เสียหาย หรือ
Damaged Work Permit, or
- หลักฐานการรับแจ้งความของเจ้าพนักงานตำรวจ
Police daily record
- (2) รูปถ่าย ขนาด ๓ x ๔ ซม. จำนวน ๓ รูป
3 Photos (size 3 x 4 cm.)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

I hereby certify that the information given above is true in every respect.

ลายมือชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ

Signature

Applicant

วันที่.....

Date

เฉพาะเจ้าหน้าที่
FOR OFFICIAL USE ONLY

การพิจารณาคำขอ

๑. การตรวจเอกสารหลักฐาน

- เอกสารและหลักฐานครบถ้วน
 เอกสารและหลักฐานไม่ครบถ้วน

ลายมือชื่อ _____
(_____)

ตำแหน่ง _____

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจเอกสาร

วันที่ _____

๒. ความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่

- เห็นควรอนุญาต
 เห็นควรไม่อนุญาต เหตุผล _____

ลายมือชื่อ _____
(_____)

ตำแหน่ง _____

พนักงานเจ้าหน้าที่

วันที่ _____

๓. คำสั่งนายทะเบียน

- อนุญาต
 ไม่อนุญาต เหตุผล _____

ลายมือชื่อ _____
(_____)

ตำแหน่ง _____

นายทะเบียน

วันที่ _____

บันทึกข้อมูล ใบเสร็จเล่มที่ _____ เลขที่ _____

ลายมือชื่อ _____
(_____)

ตำแหน่ง _____

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

วันที่ _____

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของ
กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า กรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อ ๔ การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การช่วยเหลือผู้เสียหาย
- (๒) การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย
- (๓) การช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักร หรือถิ่นที่อยู่
- (๔) การบริหารกองทุน

ข้อ ๕ การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนสำหรับการช่วยเหลือผู้เสียหาย การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย หรือการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ ให้คณะกรรมการอนุมัติตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด ตลอดจนความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการช่วยเหลือหรือบรรเทาความเสียหายจากทางราชการโดยทางอื่นด้วย ทั้งนี้ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ไม่เกินวงเงินครั้งละสามพันบาท และจะช่วยให้ไม่เกินสามครั้งต่อรายต่อปี
- (๒) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ใช้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท และให้รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพาหนะ ค่าอาหารระหว่างติดต่อรักษาพยาบาล ไม่เกินวงเงินครั้งละสองพันบาทและจะช่วยให้ไม่เกินสามครั้งต่อรายต่อปี
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินสองหมื่นบาท
- (๔) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติให้จ่ายในอัตราวันละไม่เกินสองร้อยบาท เป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ
- (๕) ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเป็นเครื่องอุปโภคบริโภค ไม่เกินวงเงินครั้งละสามพันบาท และจะช่วยให้ไม่เกินสามครั้งต่อรายต่อปี
- (๖) ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่พักตามความเหมาะสม
- (๗) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือฝึกอบรม
- (๘) ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือตามคำสั่งศาล
- (๙) ค่าใช้จ่ายในการส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้เสียหายนั้น
- (๑๐) ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่
- (๑๑) ค่าใช้จ่ายในกรณีอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการอนุมัติเป็นการเฉพาะราย

หากปรากฏในภายหลังว่า การกระทำที่ผู้เสียหายหรือผู้มีสิทธิรับเงินอาศัยเป็นเหตุในการขอรับค่าตอบแทนนั้น ไม่เป็นความผิดหรือไม่มีการกระทำเช่นนั้น ให้มีหนังสือแจ้งผู้เสียหายหรือผู้มีสิทธิรับเงินคืนค่าตอบแทนที่ได้รับไปแก่กองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๖ การยื่นคำขอรับความช่วยเหลือตามข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมิภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหากการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำหรับผู้ยื่นคำขอที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดซึ่งผู้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ ตามแบบที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๗ การอนุมัติการใช้เงินหรือทรัพย์สินของกองทุนสำหรับการบริหารกองทุนให้ดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

วัลลภ พลอยทับทิม

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประธานกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

แบบคำขอรับความช่วยเหลือตามประกาศ
คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุน
เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ลำดับที่๑/๒๕๕๓.....

เขียนที่ พมจ.สุรินทร์

วันที่๓... เดือนพฤษภาคม..... พ.ศ. ...๒๕๕๔..

ตอนที่ ๑ สำหรับผู้ที่ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ

๑. ชื่อ-นามสกุล นายเหลือ บุญช่วย..... อายุ๑๖..... ปี
เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน๑-๒๓๔๕-๖๗๘๙๐-๑๒-๓..... อาชีพนักเรียน.....
ที่อยู่ปัจจุบัน(กรอกที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้).....
ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน(กรอกที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน).....
เบอร์โทรศัพท์(กรอกเบอร์โทรศัพท์ของตนเองหรือบุคคลอื่นที่สามารถติดต่อได้ เช่น ผู้ปกครอง).....
หมายเลขลงทะเบียนคนจน(ถ้ามี).....

๒. สภาพครอบครัว/ปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการช่วยเหลือ เนื่องจากเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๑ สภาพครอบครัว

นายบุญเหลือ บุญช่วย อายุ ๑๖ ปี เป็นคนจังหวัดสกลนคร เป็นบุตรคนที่ ๒ ของนายกอ บุญช่วย และนางขอ บุญช่วย มีพี่สาว ๑ คนคือ นางสาวบุญเกิน บุญช่วย อายุ ๒๐ ปี บิดามารดาหย่าร้างกันตั้งแต่ นายบุญเหลือ อายุ ๖ ปี ปัจจุบันมีครอบครัวใหม่ นายบุญเหลืออาศัยอยู่กับนางบุญผ่อง มีบุญ อายุ ๗๔ ปี ซึ่งเป็นยายที่จังหวัดสุรินทร์ มารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป บิดาอยู่กับครอบครัวใหม่ที่จังหวัดสกลนคร ไม่เคยติดต่อกันแต่อย่างใด นายบุญเหลือ กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนท่าสว่างวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

สมาชิกครอบครัวปัจจุบัน

๑. นายบุญเหลือ	บุญช่วย (ผู้ขอรับความช่วยเหลือ)	อายุ ๑๖ ปี	นักเรียน
๒. นางบุญผ่อง	มีบุญ (ยาย)	อายุ ๗๔ ปี	ไม่ได้ประกอบอาชีพ
๓. นางสาวบุญเกิน	บุญช่วย (พี่สาว)	อายุ ๒๐ ปี	รับจ้างทั่วไป

ประมาณเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท

รายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัว ได้รับจากการรับจ้างทั่วไปของนางสาวบุญเกิน (พี่สาว) ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน ประมาณเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท และมารดาที่ทำงานที่กรุงเทพฯ จะส่งมาให้ประมาณเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท รวมทั้งเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของนางบุญผ่อง (ยาย) เดือนละ ๕๐๐ บาท

สภาพที่อยู่อาศัย

ที่อยู่ปัจจุบันเป็นบ้านเช่า โดยต้องจ่ายค่าเช่าบ้านเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท อาศัยอยู่ด้วยกัน ๓ คน สภาพบ้านเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ค่อนข้างมั่นคง สภาพดี มีเครื่องใช้สอยตามความจำเป็น

๒.๒ ปัญหาความเดือดร้อน

ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ เป็นช่วงปิดภาคการศึกษา นายบุญเหลือได้เดินทางมาหามารดาที่กรุงเทพฯ เพื่อหางานทำ เดินทางโดยสารรถไฟจากจังหวัดสุรินทร์ถึงสถานีหัวลำโพง ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น. นายบุญเหลือได้ไปรอรถเมล์สาย ๑๑๓ ซึ่งจะวิ่งจากหัวลำโพงไปคลองตัน แต่ปรากฏว่า รถเมล์มีผู้โดยสารเต็มคัน จึงได้เดินทางไปขึ้นรถไฟใต้ดินแทน แต่ขณะเดินทางไปได้พบกับชายไทยอ้างชื่อ นายชวลิต ได้เข้ามาชักชวนให้ไปทำงานด้วยพร้อมกับยื่นบุหรีให้สูบ ๑ มวน จากนั้นนายชวลิต พาไปนั่งคุยบริเวณที่รถแท็กซี่จอด นายบุญเหลือสูบบุหรีแล้วรู้สึกมีอาการมึนศีรษะแต่ยังพอจำเหตุการณ์ต่างๆ ได้ จากนั้นนายชวลิตได้พาขึ้นแท็กซี่เขียวเหลือง ยี่ห้อโตโยต้า อัลติส ไปยังหมู่บ้านศิวารัตน์ ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีชายไทยอายุประมาณ ๕๐ ปีเข้ามาพูดคุยและชักชวนเข้าไปในบ้าน แต่นายบุญเหลือไม่ยอมเข้าไป นายชวลิตได้เข้าไปในบ้านพูดคุยกับชายคนดังกล่าวประมาณ ๑๕ นาที นายบุญเหลือถูกบังคับให้ขึ้นรถยนต์นิสสัน ทะเบียน บจ ๕๕๕๔ สุรินทร์ บังคับให้ไปทำงานกับนายรังสรรค์ เข็มมา นายบุญเหลือเห็นว่าถูกขู่บังคับ อาจจะไม่ปลอดภัย จึงยินยอมไปทำงานกับนายรังสรรค์ จากนั้นถูกนำตัวไปกักขังไว้ในห้องเช่าหลังวัดโกรกกราก จังหวัดสมุทรสาคร และบังคับให้เขียนใบยินยอมที่จะลงเรือประมง โดยนายบุญเหลือถูกพาไปที่ท่าเรือบ้านอ่าวน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำงานในเรือประมง อำเภออุดมโชคชัย อยู่กลางทะเล นายบุญเหลือมีหน้าที่คัดแยกปลาและก๊อวน ต้องทำงานอยู่ในเรือเป็นเวลา ๖ วัน ทำงานไม่มีเวลาพักผ่อน นายบุญเหลือพยายามหลบหนีแต่หาทางหนีไม่ได้ จึงโดนทำร้ายร่างกาย ในระหว่างที่คัดแยกปลา ได้กักรือเปลอ นายบุญเหลือจึงกระโดดลงทะเลหนีเพื่อหวังให้คนมาช่วย นายบุญเหลือลอยคออยู่กลางทะเล ๒ วัน ๒ คืน บังเอิญเรือตำรวจน้ำผ่านมาเห็น จึงเข้าช่วยเหลือและนำตัวส่งโรงพยาบาล เพื่อรักษาบาดแผลที่โดนทำร้ายและอาการปอดบวมที่แช่น้ำนาน นายบุญเหลือได้รับการช่วยเหลือจากทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และได้รับการคัดแยกว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ โดยพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รับแจ้งความฐานความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กับนายรังสรรค์และนายชวลิต พร้อมพวก ตามหมายเลขคดีอาญาที่ ๑๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยมีพนักงานสอบสวน คำดี เป็นพนักงานสอบสวน ขณะนี้อยู่ในระหว่างการสอบสวน ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ส่งตัวนายบุญเหลือกลับไปอยู่กับครอบครัวที่จังหวัดสุรินทร์เรียบร้อยแล้ว

๒.๓ ความช่วยเหลือที่ต้องการได้รับ

- (๑) ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ
- (๒) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ
- (๔) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ
- (๕) เครื่องอุปโภคบริโภค
- (๖) ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่พักตามความเหมาะสม
- (๗) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือฝึกอบรม
- (๘) ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องสินไหมทดแทนหรือตามคำสั่งศาล
- (๙) ค่าใช้จ่ายในการส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้เสียหาย
- (๑๐) ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่
- (๑๑) ค่าใช้จ่ายในกรณีอื่นๆ ตามที่ได้อนุมัติเป็นการเฉพาะราย

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และหากปรากฏในภายหลังว่าการกระทำที่ข้าพเจ้าหรือผู้มีสิทธิรับเงิน อาศัยเป็นเหตุในการขอรับค่าตอบแทนนั้นไม่เป็นความผิดหรือไม่มี การกระทำเช่นนั้น ข้าพเจ้าจะคืนค่าตอบแทนที่ได้รับไปทั้งหมดแก่กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปราม การค้ำมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง

ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาพร้อมกับคำขอนี้แล้วด้วย จำนวน ..๒.. ฉบับ ได้แก่

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนามรณะบัตร
- ใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อนายบุญเหลือ บุญช่วย.....

(นายบุญเหลือ บุญช่วย)

ตอนที่ ๒ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่อง

ได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานในเบื้องต้นแล้ว ปรากฏสถานะของผู้ยื่นคำร้อง ดังนี้

- ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์
- ทายาทของผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์
- บุคคลอื่น (ระบุความเกี่ยวข้องกับผู้เสียหาย)

ความเห็น

ครอบครัวของนายบุญเหลือ มีฐานะยากจน บิดามารดาหย่าร้างกัน มารดาประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ น้อยไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพและใช้จ่ายในครอบครัว นายบุญเหลือ อาศัยอยู่กับยาย ซึ่งชราภาพ ไม่มีอาชีพ และรายได้ นายบุญเหลือกำลังจะศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในช่วงปิดภาคเรียน จึงเดินทางเข้ามาหามารดา ที่กรุงเทพฯ เพื่อหางานทำและเก็บเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาในภาคเรียนต่อไป แต่ถูกมอมยาและตกเป็นเหยื่อ จากการค้ามนุษย์ ถูกบังคับไปทำงานในเรือประมงโดยไม่มีเวลาพักผ่อน และถูกทำร้ายร่างกาย จึงทำให้ได้รับความเดือดร้อน สมควรได้รับความช่วยเหลือตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุน เพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ลงชื่อนางรุ่งราตรี ใจการุณ..... เจ้าหน้าที่

(นางรุ่งราตรี ใจการุณ)

ตำแหน่ง

วัน/เดือน/ปี

ตอนที่ ๓ สำหรับนักสังคมสงเคราะห์

ความเห็น (เมื่อได้ดำเนินการตามหลักการสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายแล้ว)

ครอบครัวของนายบุญเหลือ บุญช่วย มีฐานะยากจน เข้ามาหางานทำที่กรุงเทพฯ เพื่อนำเงินรายได้ไปใช้จ่ายเป็นทุนการศึกษา และช่วยแบ่งเบาภาระจากมารดาและพี่สาว แต่ถูกมอมยาและพาตัวลงไปทำงานในเรือประมง โดยนายบุญเหลือ ไม่มีความประสงค์จะทำงานในเรือประมงแต่ประการใด ประกอบกับปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการศึกษา ซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้ พิจารณาแล้วเห็นควรให้กลับไปศึกษาต่อ และเห็นสมควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นเงินค่าครองชีพ เพื่อนำกลับไปใช้จ่ายในครอบครัว จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และค่ารักษาพยาบาล จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๐๐๐ บาท (แปดพันบาทถ้วน)

ลงชื่อ ...นางรุ่งทิวา ใจการุณ... เจ้าหน้าที่

(นางรุ่งทิวา ใจการุณ)

ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ.....

วัน/เดือน/ปี

ตอนที่ ๔ สำหรับผู้บังคับบัญชา

เห็นควรให้ความช่วยเหลือตามที่ยื่นคำขอ

ไม่เห็นควรให้ความช่วยเหลือตามที่ยื่นคำขอ เนื่องจาก

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ลงชื่อ นายก่อแก้ว อำนวยการ

(นายก่อแก้ว อำนวยการ)

ตำแหน่ง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสุรินทร์

วัน/เดือน/ปี

ກາດພນວກ

กฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีคุ้มครองผู้บริโภค

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอทาน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้าหรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่า จะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เชือดด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งมีการจัดโครงสร้างโดยสมคบกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างที่ชัดเจนมีการกำหนดบทบาทของสมาชิก อย่างแน่นอนหรือมีความต่อเนื่องของสมาชิกภาพหรือไม่ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดฐานใด ฐานหนึ่งหรือหลายฐานที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันมิชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับประธานศาลฎีกา กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ขยาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

(๒) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ขยาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๑) สนับสนุนการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๒) อุปการะโดยให้ทรัพย์สิน จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๓) ช่วยเหลือด้วยประการใดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์พ้นจากการถูกจับกุม

(๔) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ เพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ถูกลงโทษ

(๕) ชักชวน ชี้แนะ หรือติดต่อบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

มาตรา ๘ ผู้ใดเตรียมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๙ ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าผู้ที่สมคบกันกระทำความผิดคนหนึ่งคนใดได้ลงมือกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกัน ผู้ร่วมสมคบด้วยกันทุกคนต้องระวางโทษตามที่ได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นอีกกระทงหนึ่งด้วย

ในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้นต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกลับใจให้ความจริงแก่การสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้มีการสมคบกัน ศาลจะไม่ลงโทษหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๑๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ได้กระทำโดยร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม ต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

ในกรณีที่สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมได้กระทำความผิดตามมาตรา ๖ สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมทุกคนที่เป็นสมาชิกอยู่ในขณะที่กระทำความผิด และรู้เห็นหรือยินยอมกับการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นแม้จะมีได้เป็นผู้กระทำความผิดนั้นเอง

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำเพื่อให้ผู้เสียหายที่ถูกพาเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๖ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการนั้น ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดกระทำความผิดใดตามพระราชบัญญัตินี้เสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๔ ให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

หมวด ๒

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปกค. เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ ไม่น้อยกว่าเจ็ดปีด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และมีปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขาธิการ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการและผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์
- (๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือโครงสร้างของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- (๓) กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์
- (๔) กำหนดแนวทางและกำกับดูแลการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศตลอดจนการให้ความร่วมมือและประสานงานกับต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์
- (๕) ส่งเสริมและกำกับดูแลให้มีการศึกษาวิจัยและจัดทำข้อมูลแบบบูรณาการ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์
- (๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ตลอดจนหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมขององค์กรดังกล่าว

(๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการรายงานสถานะการเงินและการจัดการกองทุนเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) สั่งการและกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ปกค.

(๑๐) ดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ขาดการประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๒๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสามครั้ง

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปกค.” ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน กรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปีด้านละสองคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เป็นกรรมการ และมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการ ปกค. มีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ โดยอาจแต่งตั้งจากข้าราชการหรือภาคเอกชนก็ได้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการ ปกค. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคมให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๒) จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๓) จัดให้มีและกำกับการดำเนินการตามโครงการรณรงค์และการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๔) จัดให้มีการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) ติดตามและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ การให้ความร่วมมือ และประสานงานกับต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามมาตรา ๔๔ (๔)

(๗) จัดทำและกำกับแผนปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพ

สูงสุด และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๘) ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ ปกค. โดยอนุโลม

คณะกรรมการ ปกค. ต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละหกครั้ง

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้

ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค.

(๒) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) จัดระบบงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งช่วยเหลือเหยี่ยวาและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้มีประสิทธิภาพ

(๔) จัดให้มีการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งจัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศและการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๖) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. หรือตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. มอบหมาย

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดงบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๓
อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน
- (๒) ตรวจสอบบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เมื่อผู้นั้นยินยอม แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ
- (๓) ตรวจสอบยานพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อยู่ในยานพาหนะนั้น
- (๔) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และหากเน้นซักว่าจะเอาหมายค้นมาได้ พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลายไปเสียก่อน หรือบุคคลนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย หรือซ่อนเร้น

ในการใช้อำนาจตาม (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้นและรายงานเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ รวมทั้งผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ตลอดจนจัดทำสำเนารายงานดังกล่าวไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนารายงานนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องดำรงตำแหน่งนายอำเภอหรือรองผู้กำกับการตำรวจชั้นไป หรือเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับเจ็ดขึ้นไป ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นส่งสำเนารายงานเหตุผลและผลการตรวจค้น บัญชีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์และบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ต่อศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ทำการค้นหรือศาลอาญา ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุดการตรวจค้นเพื่อเป็นหลักฐาน

ในการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสั่งให้ผู้ใดบังคับบัญชาทำแทนได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่ผู้นั้นไม่ได้

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองเป็นการชั่วคราวได้แต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ทั้งนี้ ให้นำรายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายเกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งอนุญาต ทั้งนี้ ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกินเจ็ดวัน โดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

การจัดให้บุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายอยู่ในความคุ้มครองเป็นการชั่วคราวตามมาตรานี้ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในสถานที่อันสมควรซึ่งมีใช้ห้องขังหรือสถานคุมขัง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

การปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนโดยเคร่งครัด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสารสนเทศอื่นใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับประธานศาลฎีกา

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารตามคำสั่งดังกล่าวให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากที่มีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

ในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจร้องขอให้บุคคลใดช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดผลการดำเนินการนั้น และให้ส่งบันทึกนั้นไปยังศาลที่มีคำสั่งโดยเร็ว

บรรดาเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาและใช้ประโยชน์ในการสืบสวนและใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ำมนุษย์เท่านั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๑ ก่อนฟ้องคดีต่อศาล ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พนักงานอัยการโดยตนเองหรือโดยได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวนจะนำผู้เสียหายหรือพยานบุคคลมายื่นคำร้องต่อศาล โดยระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าได้มีการกระทำความผิดและเหตุแห่งความจำเป็นที่จะต้องมีการสืบพยานไว้โดยพลันก็ได้

ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือพยานบุคคลจะให้การต่อศาลเอง เมื่อผู้เสียหายหรือพยานบุคคลแจ้งแก่พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลโดยไม่ชักช้า

ให้ศาลสืบพยานทันทีที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในการนี้ หากผู้มีส่วนได้เสียในคดีคนใด ยื่นคำร้องต่อศาลแถลงเหตุผลและความจำเป็นขอถามค้านหรือตั้งทนายความถามค้านเมื่อเห็นสมควรก็ให้ศาล มีคำสั่งอนุญาตได้ และให้นำความในมาตรา ๒๓๗ ทวิ วรรคสาม และวรรคสี่แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าต่อมามีการฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ก็ให้รับฟังพยาน ดังกล่าวในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

มาตรา ๓๓ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่บุคคล ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้นั้น การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหาย ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่างทางเพศ อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ ประเพณีวัฒนธรรมของผู้เสียหาย การแจ้งสิทธิของผู้เสียหายที่พึงได้รับการคุ้มครองในแต่ละขั้นตอน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการช่วยเหลือ ตลอดจนขอเบรคระยะเวลาในการดำเนินการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอน และต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายก่อนด้วย

การให้ความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง อาจจัดให้บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายได้รับการดูแลในสถานแรกรับตาม กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี สถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือสถานสงเคราะห์อื่นของรัฐหรือเอกชนก็ได้

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจาก การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามที่ได้รับแจ้ง จากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

การเรียกค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้อง ในระยะใดระหว่างที่คดีอาญากำลังพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก็ได้

คำพิพากษาในส่วนที่เรียกค่าสินไหมทดแทน ให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญาและในกรณี ที่ศาลสั่งให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้อธิบดีกรมบังคับคดีมีหน้าที่ ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาในกรณีนี้ด้วย

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง และการบังคับคดีตามวรรคสาม มิให้เรียกค่าธรรมเนียม และให้นำความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาบังคับใช้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายระหว่างที่อยู่ในความดูแลไม่ว่าบุคคลนั้นจะพำนักอยู่ ณ ที่ใด ไม่ว่าจะก่อน ขณะ หรือหลังการดำเนินคดี ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้เสียหายจะให้การหรือเบิกความเป็นพยานในความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นพยานได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ถ้าผู้เสียหายต้องเดินทางกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนา หรือถ้าบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายอาศัยอยู่ในประเทศอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานในประเทศนั้นๆ ไม่ว่าจะหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน และไม่ว่าจะกระทำความผ่านสถานทูตหรือสถานกงสุลของประเทศนั้นๆ หรือไม่ก็ตาม เพื่อให้มีการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายและบุคคลในครอบครัวอย่างต่อเนื่องในประเทศนั้น

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟู การเรียกร้องสิทธิของผู้เสียหาย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจดำเนินการให้มีการผ่อนผันให้ผู้เสียหายนั้นอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราว และได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายได้ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงเหตุผลทางด้านมนุษยธรรมเป็นหลัก

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้เสียหายซึ่งเป็นคนต่างด้าวกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนาโดยไม่ชักช้า เว้นแต่บุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือเป็นผู้ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยมีหลักฐานเอกสารตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของบุคคลนั้น

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในต่างประเทศ หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีสัญชาติไทยจริงหรือไม่ หากบุคคลนั้นเป็นผู้มีสัญชาติไทยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่โดยไม่ชักช้า และให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้เสียหายในต่างประเทศเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือเป็นผู้ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและก่อนออกนอกราชอาณาจักร สถานะของการได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรยังไม่สิ้นสุด เมื่อได้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความถูกต้องของผู้เสียหายที่ถือเอกสารแล้ว หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เสียหายนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้นั้น และให้ได้รับการพิจารณา

ให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้ตามสถานะและระยะเวลาที่เป็นอยู่เดิมก่อนออกไปนอกราชอาณาจักร

ในกรณีที่ผู้เสียหายในต่างประเทศเป็นคนต่างด้าวและไม่มีเอกสารประจำตัว แต่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้มีหรือเคยมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรโดยถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้ตรวจพิสูจน์สถานะของการมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรของผู้นั้นแล้ว หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เสียหายนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้นั้นและให้ได้รับการพิจารณาให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้ตามสถานะและระยะเวลาที่เป็นอยู่เดิมก่อนออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๔๐ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายในความผิดฐานเข้ามา ออกไป หรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฐานปลอมหรือใช้ซึ่งหนังสือเดินทางปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเร้าบุคคลเพื่อค้าประเวณีและการเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี หรือความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

หมวด ๕

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรา ๔๒ ให้จัดตั้งกองทุนในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เรียกว่า “กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้
- (๔) เงินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน
- (๖) เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินของกองทุนหรือที่ได้จากการจัดหารายได้
- (๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๔๓ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๔๒ ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๔ เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การช่วยเหลือผู้เสียหายตามมาตรา ๓๓
- (๒) การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๓๖
- (๓) การช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ตาม มาตรา ๓๙
- (๔) การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ปกค. กำหนด
- (๕) การบริหารกองทุน

มาตรา ๔๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคน ในจำนวนนี้ ต้องเป็นผู้แทนจากภาคเอกชนจำนวนสองคนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านพัฒนาสังคม ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือด้านการเงิน เป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๔๖ ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔
- (๒) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) รายงานสถานะการเงินและการจัดการกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๙ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวนห้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเงิน การสังคมสงเคราะห์ และการประเมินผลด้านละหนึ่งคนและให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ
- (๓) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

รายงานผลการสอบบัญชีตามวรรคสอง ให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทราบและจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี แต่ไม่ถึงสิบแปดปีต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถึงสองแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๕๓ นิติบุคคลใดกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถึงสองแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานค้ำมนุษย์ เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู่ ช่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้น เอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ อันเป็นเท็จ ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู่ ช่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อกรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติตามหน้าที่หรือกฎหมาย

(๑) รู้ว่ามีการยื่นคำขอเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๓๐ แล้วเปิดเผยแก่บุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้รู้ว่ามีหรือจะมีการยื่นคำขอเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้นั้นยื่นคำขอสู่เสียโอกาสที่จะได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารนั้น หรือ

(๒) รู้หรือได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามมาตรา ๓๐ แล้วเปิดเผยแก่บุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้รู้เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำการหรือจัดให้มีการกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) บันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงหรือสิ่งอื่นที่สามารถแสดงว่าบุคคลใดเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าขั้นตอนใดๆ

(๒) โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่ทำให้บุคคลอื่นรู้จักชื่อตัว ชื่อสกุลของผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือบุคคลในครอบครัวผู้เสียหายนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด

(๓) โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ภาพหรือเสียง ไม่ว่าจะโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด เปิดเผยแพร่ไว้ที่ สถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของบุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำที่ผู้กระทำความผิดกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ในการคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือผู้เสียหายยินยอมโดยบริสุทธิ์ใจ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๗ ให้โอนเงินทุนสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ว่าด้วยการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเป็นทุนประเดิมแก่กองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น

(๕) “อาวุธ” หมายความว่า รวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

(๖) “ใช้กำลังประทุษร้าย” หมายความว่า ทำการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจของบุคคล ไม่ว่าจะทำด้วยใช้แรงกายภาพหรือด้วยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการกระทำใดๆ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ ไม่ว่าจะโดยใช้ยาทำให้มึนเมา สะกดจิต หรือใช้วิธีอื่นใดอันคล้ายคลึงกัน

(๑๑) “กลางคืน” หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น

(๑๒) “คุมขัง” หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขัง กักขังหรือจำคุก

(๑๓) “ค่าไถ่” หมายความว่า ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่เรียกเอา หรือให้เพื่อแลกเปลี่ยนเสรีภาพของผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหวังเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขัง

มาตรา ๒๘๒ ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือ วรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘๓ ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘๓ ทวิ ผู้ใดพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรกหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติในวรรคแรกหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

ความผิดตามวรรคแรกและวรรคสามเฉพาะกรณีที่กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๘๔ ผู้ใดพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น

ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๘๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ หรือมาตรา ๒๘๓ เป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ หนึ่งในสาม

มาตรา ๒๘๖ ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของหญิงซึ่งค่าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

- (๑) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจิม
- (๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้
- (๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ซึ่งค่าประเวณีผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของหญิงในการค้าประเวณี

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากหญิงซึ่งค่าประเวณีซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้น ตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม

มาตรา ๒๘๗ ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักร พาไปหรือ ยังให้พาไป หรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น

(๓) เพื่อจะช่วยให้การทำให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณา โดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุหรือสิ่งของ ลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๘ ผู้ใดทำร้ายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้นั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๙ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙๐ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี

อันตรายสาหัสนั้น คือ

- (๑) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียขาประสาท
- (๒) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์
- (๓) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด
- (๔) หน้าที่เสียโฉมอย่างติดตัว
- (๕) แหว่งลูก
- (๖) จิตพิการอย่างติดตัว
- (๗) ทูพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต
- (๘) ทูพพลภาพ หรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวันหรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติ ไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

มาตรา ๒๙๘ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๙๗ ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี

มาตรา ๓๐๙ ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้นหรือจำยอมต่อสิ่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป หรือได้กระทำเพื่อให้ผู้ถูกข่มขืนใจ ทำ ถอน ทำให้เสียหาย หรือทำลายเอกสารสิทธิอย่างใด ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ากระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์หรือช่องโง่ใจ ไม่ว่าจะอัยย์หรือช่องโง่ใจนั้นจะมีอยู่หรือไม่ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๓๑๐ ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพ ในร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวถูกกักขังหรือต้องปราศจากเสรีภาพ ในร่างกายนั้นถึงแก่ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ หรือมาตรา ๒๙๘ นั้น

มาตรา ๓๑๐ ทวิ ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นหรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพ ในร่างกาย และให้ผู้อื่นนั้นกระทำความผิดให้แก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๑๒ ผู้ใดเพื่อจะเอาคนลงเป็นทาส หรือให้มีฐานะคล้ายทาส นำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พามาจากที่ใด ชื่อ ขาย จำหน่าย รับ หรือห่วงวงเหนี่ยวซึ่งบุคคลหนึ่งบุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๓๑๓ ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร พรางเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

ผู้ใดโดยทุจริต ชื่อ จำหน่าย หรือรับตัวเด็กซึ่งถูกพรางตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรางนั้น

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำเพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๓๑๔ ผู้ใดพรางผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

ผู้ใดโดยทุจริตชื่อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพรางตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรางนั้น

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำเพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๓๑๕ ผู้ใดพรางผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อหากำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

ผู้ใดโดยทุจริต ชื่อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพรางตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรางนั้น

มาตรา ๓๒๐ ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด พาหรือส่งคนออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก ได้กระทำเพื่อให้ผู้ถูกพาหรือส่งไปนั้นตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อละทิ้งให้เป็นคนอนาถา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การค้าประเวณี” หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำสอนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

“สถานการค้าประเวณี” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณีหรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีด้วย

“สถานแรกรับ” หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น หรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อรับผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไว้เป็นการชั่วคราวเพื่อพิจารณาวิธีการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล

“สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ” หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น หรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาอาชีพแก่ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

“การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ” หมายความว่า การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ หรือกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ*

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ผู้ใดเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำเพราะถูกบังคับ หรือตกอยู่ภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ ผู้กระทำไม่มีความผิด

มาตรา ๙ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี แม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่างๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใดๆ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม หนึ่งในสาม แล้วแต่กรณี

ผู้ใดเพื่อให้มีการกระทำการค้าประเวณี รับตัวบุคคลซึ่งตนรู้ว่ามีผู้จัดหา ล่อไป หรือชักพาไปตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้ากิจการหรือสถานการค้าประเวณีตามวรรคหนึ่งมีบุคคลซึ่งมีอายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้ากิจการหรือสถานการค้าประเวณีตามวรรคหนึ่งมีเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๒ ผู้ใดหน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายหรือทำร้ายร่างกาย หรือชูเชื้อด้วยประการใดๆ ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(๑) ได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดสนับสนุนในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

ถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ในสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท

๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

“เด็กเร่ร่อน” หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดูหรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่างๆ หรือเด็กที่มีพฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อนจนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

“เด็กกำพร้า” หมายความว่า เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้

“เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก” หมายความว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือบิดามารดาหย่าร้าง ทั้งร้าง ถูกคุมขัง หรือแยกกันอยู่และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

“เด็กพิการ” หมายความว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สมอ่ง สติปัญญาหรือจิตใจ ไม่ว่าจะความบกพร่องนั้น จะมีมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง

“เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด” หมายความว่า เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร เด็กที่ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมาย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“นักเรียน” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“นักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“บิดามารดา” หมายความว่า บิดามารดาของเด็กไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

“ครอบครัวอุปถัมภ์” หมายความว่า บุคคลที่รับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูอย่างบุตร

“การเลี้ยงดูโดยมิชอบ” หมายความว่า การไม่ให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนหรือพัฒนาเด็ก ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

“ทารุณกรรม” หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดๆ จนเป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพ หรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤติในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“สืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า การค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและนำมาวิเคราะห์วินิจฉัยตามหลักวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมาย และหลักวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและครอบครัวของบุคคลนั้น

“สถานรับเลี้ยงเด็ก” หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยงและพัฒนาเด็กที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์และมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานพยาบาลหรือโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน

“สถานแรกรับ” หมายความว่า สถานที่รับเด็กไว้อุปการะเป็นการชั่วคราวเพื่อสืบเสาะและพินิจเด็กและครอบครัว เพื่อกำหนดแนวทางในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละราย

“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป

“สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ” หมายความว่า สถานที่ให้การศึกษา อบรม ฝึกอาชีพ เพื่อแก้ไขความประพฤติ บำบัด รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

“สถานพัฒนาและฟื้นฟู” หมายความว่า สถานที่ โรงเรียน สถานับน หรือศูนย์ที่จัดขึ้นเพื่อให้การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการศึกษา แขนง และการศึกษาฝึกอาชีพแก่เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นกรณีพิเศษ

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนคุ้มครองเด็ก

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๒) จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๓) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤตีส่อต่อการกระทำความผิด
- (๔) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีใ้ ญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
- (๕) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำความผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก

(๖) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

(๗) บังคับ ชู่เชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหา ประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะ เป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก

(๘) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานที่ค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

(๙) บังคับ ชู่เชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามก อนาจาร ไม่ว่าจะ เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

(๑๐) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งมีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูล เกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิ ประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

๕. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานบริการ”หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้าดังต่อไปนี้

(๑) สถานเต้นรำ รำวง หรือรอกเงิง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคูบริการ

(๒) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บําเรอสำหรับ พรณนิตูลูกค้า

(๓) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์ แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและ รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานที่ การบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตาม มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้ หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา

(๖) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งสถานบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการพิจารณาอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่คำนึงถึงประวัติการกระทำความผิดต่อกฎหมายของผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการประกอบด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดต่อกฎหมายของผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามวรรคสอง รวมทั้งการขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรจะกำหนดเขตอันมีปริมาตรจำกัดในท้องที่ใดเพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการตามมาตรา ๔ ก็ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา ๔ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือโรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง

(๕) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง ตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุอันลามก หรือตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการค้าประเวณี

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการ ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามความในวรรคก่อน

มาตรา ๗ อาคาร หรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งเป็นสถานบริการตามมาตรา ๔ ต้อง

(๑) ไม่อยู่ใกล้เขตวัด สถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา โรงเรียนหรือสถานศึกษา โรงพยาบาล สถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน สโมสรเยาวชน หรือหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพักในขนาดที่เห็นได้ว่าจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่สถานที่ดังกล่าวแล้ว

(๒) ไม่อยู่ในย่านที่ประชาชนอยู่อาศัย อันจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

(๓) มีทางถ่ายเทอากาศสะดวก

มาตรา ๘ ถ้าอาคารหรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา ๔ เป็นของผู้อื่น ในชั้นขออนุญาตตั้งสถานบริการ ผู้ขออนุญาตต้องมีหนังสือแสดงว่าได้รับความยินยอมจากเจ้าของอาคารหรือสถานที่นั้น

มาตรา ๙ เมื่อได้รับคำขออนุญาตตั้งสถานบริการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาสั่งภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๑๐ ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ยื่นขออนุญาต

ผู้รับอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ในกรุงเทพมหานคร ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมตำรวจ ในจังหวัดอื่น ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยการอุทธรณ์ให้กระทำภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการไม่อนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมตำรวจหรือปลัดกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณีให้เป็นที่สุด

หนังสือของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในวรรคแรก ต้องแสดงเหตุผลในการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้ขอทราบด้วย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบว่าใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุด

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ย้าย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๔ ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ

ในกรณีที่รายการในบัตรประวัติเปลี่ยนแปลงไป ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งการเปลี่ยนแปลง ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การจัดทำ การเก็บรักษา และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดทำบัตรประวัตินั้นต้องไม่ระบุหน้าที่ของพนักงานในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พนักงานนั้น

มาตรา ๑๕ ในกรณีบัตรประวัติซึ่งเก็บรักษาไว้ ณ สถานบริการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดใน สาระสำคัญ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องจัดทำบัตรประวัติใหม่ภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่บัตรนั้น สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญและให้นำความในมาตรา ๑๔ วรรคแรก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ

- (๑) รับผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์เข้าทำงานในสถานบริการ
- (๒) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีเมานจนประพฤติกุณวาย หรือครองสติไม่ได้เข้าไปหรือ อยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ
- (๓) จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีเมานจนประพฤติกุณวายหรือครองสติไม่ได้
- (๔) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ซึ่งไม่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้นพักอาศัยหลับนอนใน สถานบริการ
- (๕) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ
- (๖) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖/๑ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ

เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่าย และระบุอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการไม่ยินยอมให้ตรวจเอกสารราชการหรือไม่มีเอกสารราชการและเข้าไป ในสถานบริการ ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและ หลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งและการรับแจ้งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสาม ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะมอบหมายให้พนักงานของ สถานบริการเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๑๖/๒ ห้ามมิให้ผู้ใดนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่ผู้นั้นเป็นเจ้าของหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖/๓ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการพบหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุ้ยวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไป หรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือมีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖/๒ ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งและการรับแจ้งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

การแจ้งตามวรรคหนึ่งผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะมอบหมายให้พนักงานของสถานบริการเป็นผู้แจ้งแทนก็ได้

มาตรา ๑๗ การกำหนดวันเวลาเปิดปิดของสถานบริการ การจัดสถานที่ภายนอกและภายใน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อความสะอาดหรือเพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การใช้คอมพิวเตอร์หรือการให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา ๓ (๑) จะจัดให้มีสุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย หรือจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๙ ในการจัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิง ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมีหน้าที่ต้องควบคุมการแสดงมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร และมีให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม

มาตรา ๒๐ เมื่อปรากฏว่า ผู้ได้รับอนุญาตตั้งสถานบริการฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ ในกรุงเทพมหานคร นายตำรวจท้องที่ตั้งแต่ชั้นสารวัตรขึ้นไป ในจังหวัดอื่น ตั้งแต่ นายอำเภอท้องที่ขึ้นไป มีอำนาจสั่งให้งดการแสดงนั้นได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการขาดคุณสมบัติ หรือเมื่อสถานบริการใดดำเนินกิจการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการหรือดำเนินกิจการโดยไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาต หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด

การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้สั่งพักใช้ได้ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีดำเนินกิจการสถานบริการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ (๒) หรือ (๓) หรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๗ เฉพาะในส่วนที่ไม่ใช่กำหนดวันเวลาเปิดปิดสถานบริการให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

(๒) กรณีดำเนินกิจการสถานบริการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินกิจการสถานบริการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ (๑) (๔) (๕) หรือ (๖) มาตรา ๑๖/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๙ หรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกำหนดวันเวลาเปิดปิดสถานบริการให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งหรือไม่มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ หากอุทธรณ์โดยเหตุตามวรรคสอง (๑) ให้การอุทธรณ์เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้นหากอุทธรณ์โดยเหตุตามวรรคสอง (๒) หรือเหตุอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น แต่ต้องมีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำขอให้ทุเลาการบังคับ หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่มีคำสั่งใดให้ถือว่าเป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่หน่วยงานที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ประจำอยู่ได้รับอุทธรณ์ ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งอื่นที่ไม่ใช่คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการในกรุงเทพมหานครมีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมตำรวจ ในจังหวัดอื่น ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการมีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย การอุทธรณ์ให้กระทำภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการสั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนการอนุญาต

คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมตำรวจหรือปลัดกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๓ ก่อนครบกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ผู้หนึ่งผู้ใดจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเพื่อตั้งสถานบริการ ณ สถานที่เดียวกันนั้นไม่ได้

มาตรา ๒๔ เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มีเหตุอันควรเชื่อหรือสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ในสถานบริการแห่งใด ให้เจ้าพนักงานนั้นมีอำนาจเข้าไปตรวจภายในสถานบริการนั้นได้ไม่ว่าในเวลาใดๆ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๕ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ผู้ดำเนินการ ลูกจ้างหรือคนรับใช้ของสถานบริการผู้ใดสามารถให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติราชการตามมาตรา ๒๔ ได้แต่ไม่ยอมให้ความสะดวกนั้นเมื่อเจ้าพนักงานร้องขอ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการ เช่น ว่านนั้น ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๖/๑ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๘ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ (๕) หรือ (๖) ต้องระวาง โทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๒๘/๑ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖/๑ วรรคสองหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๑๖/๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ผู้ใดเข้าไปในสถานบริการโดยไม่มีหรือไม่ยอม ให้ตรวจเอกสารราชการตามมาตรา ๑๖/๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๘/๒ ผู้ใดนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่อาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่อาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นวัตถุระเบิดหรืออาวุธสงคราม ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปี ถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้รับ อาวุธนั้นด้วย

มาตรา ๒๘/๓ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ หรือผู้ใดจัดให้มีการแสดง เพื่อความบันเทิงในสถานบริการที่เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ ไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘/๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๒๙ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในท้องที่ใด ให้ผู้ตั้งสถานบริการตามมาตรา ๓ (๑) (๒) หรือ (๓) อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินกิจการต่อไปได้ในเมื่อได้จัดทำบัตรประวัติตามที่บังคับ ไว้ในมาตรา ๑๔ และมาขอรับใบอนุญาตตั้งสถานบริการนั้น โดยเสียค่าธรรมเนียมภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในท้องที่นั้น

ให้ผู้ตั้งสถานบริการตามมาตรา ๓ (๔) อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ใบอนุญาตตั้งสถานบริการ ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ใบแทนใบอนุญาตตั้งสถานบริการฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
- (๓) การต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการครั้งละ ๑๐,๐๐๐ บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงลักษณะ ขนาดหรือประเภทของสถานบริการก็ได้

๖. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

“พาหนะ” หมายความว่า ยานพาหนะหรือสัตว์พาหนะ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจนำบุคคลจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง

“เจ้าของพาหนะ” หมายความว่า รวมถึง ตัวแทนเจ้าของ ผู้เช่า ตัวแทนผู้เช่า ผู้ครอบครอง หรือตัวแทนผู้ครอบครองพาหนะ แล้วแต่กรณี

“ผู้ควบคุมพาหนะ” หมายความว่า นายเรือหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมพาหนะ

“คนประจำพาหนะ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำหรือทำงานประจำพาหนะ และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายความรวมถึงผู้ควบคุมพาหนะซึ่งขับพาหนะโดยไม่มีคนประจำพาหนะ

“คนโดยสาร” หมายความว่า ผู้ซึ่งเดินทางโดยพาหนะไม่ว่าในกรณีใดๆ นอกจากผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะ

“คนเข้าเมือง” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง” หมายความว่า แพทย์ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าบ้าน” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครองบ้าน ในฐานะเป็นเจ้าของผู้เช่า หรือในฐานะอื่นใด ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

“เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรื่อ หรือแพซึ่งคนอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม ตามประมวลกฎหมายอาญา

“โรงแรม” หมายความว่า บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

“ผู้จัดการโรงแรม” หมายความว่า บุคคลผู้ควบคุมหรือจัดการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมตำรวจ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ บุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทาง ด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานี หรือท้องที่และตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อการนี้บุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรต้องยื่นรายการตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และผ่านการตรวจอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ของด่านตรวจคนเข้าเมืองประจำเส้นทางนั้น

มาตรา ๒๓ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ จะต้องนำพาหนะเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทาง ด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่า สถานี หรือท้องที่และตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ พาหนะใดที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องแจ้งกำหนดวันและเวลาที่พาหนะจะเข้ามาถึงหรือจะออกจากเขตท่า สถานี หรือท้องที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมเขตท่า สถานี หรือท้องที่นั้น ภายในกำหนดเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศไว้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามวรรคหนึ่งได้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะไปแจ้งด้วยตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดโดยมิชักช้า

การแจ้งตามความในมาตรานี้ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะให้งเว้นไม่ต้องปฏิบัติหรือให้ปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขอย่างใดแก่พาหนะใดก็ได้

มาตรา ๒๖ พาหนะใดที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องยื่นรายการตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่และภายใต้เงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องทำการตรวจ ณ ที่อื่นนอกจากที่อธิบดีประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการตรวจ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) มิให้คนโดยสารหรือคนประจำพาหนะไปเสียจากพาหนะหรือสถานที่ที่จัดไว้ ด้วยความเห็นชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่กรณีที่ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะเป็นคนคนเดียวกัน ให้บุคคลนั้นออกไปจากพาหนะเพื่อไปแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ ในฐานะเป็นผู้ควบคุมพาหนะได้

ถ้าคนโดยสารหรือคนประจำพาหนะดังกล่าวขัดขึ้นหรือก่อความวุ่นวายให้นำมาตรา ๒๙ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามวรรคนี้ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะเป็นผู้เสีย

(๒) ยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำพาหนะรวมทั้งผู้ควบคุมพาหนะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และภายในเวลาที่อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนด

(๓) ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะซึ่งนำพาหนะมาจากหรือไปยังชายแดนที่เป็นทางต่อเนื่องกับประเทศอื่นและรับคนโดยสารซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือรับคนโดยสารไปส่งที่ชายแดนเพื่อออกไปนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับคนโดยสารซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรเท่านั้น

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ หยุดพาหนะ หรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่จำเป็นเพื่อการตรวจ การสั่งตามวรรคหนึ่งจะกระทำโดยใช้สัญญาณหรือวิธีอื่นใดอันเป็นที่เข้าใจกันได้

มาตรา ๓๑ พาหนะใดที่เข้ามาในราชอาณาจักร นับแต่เวลาที่พาหนะนั้นผ่านเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจเสร็จห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น ขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบหรือเข้าไปในบริเวณหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการตรวจ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ห้ามมิให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะยินยอมหรือละเลยให้ผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๒ พาหนะใดที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร ในระหว่างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจหรือหลังจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจแล้ว แต่พาหนะนั้นยังอยู่ในราชอาณาจักร ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น ขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับเกี่ยวกับบริเวณหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการตรวจในระหว่างผู้ซึ่งจะออกไปนอกราชอาณาจักรยังมิได้ขึ้นไปบนพาหนะด้วย

ห้ามมิให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะยินยอมหรือละเลยให้ผู้ใดกระทำการตามมาตรานี้

มาตรา ๖๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งมีสัญชาติไทย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดนำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรหรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันเป็นอุปการะหรือช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๓ และภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่สามารถรู้ได้ว่าภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวดังกล่าวอยู่แม้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

มาตรา ๖๔ ผู้ใดรู้ว่าคนต่างด้าวคนใดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้เข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใดๆ เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นรู้ว่าคนต่างด้าวดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนไม่รู้ โดยได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำความผิดจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๘๑ คนต่างด้าวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

“ทำงาน” หมายความว่า การทำงานโดยใช้กำลังกายหรือความรู้ด้วยประสงค์ค่าจ้างหรือประโยชน์อื่นใด หรือไม่ก็ตาม

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงาน

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาต

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ (๑) และ (๒) และ มาตรา ๑๔ ให้ทำงานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๕

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว

“คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การทำงานของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดี และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอแนะของอธิบดีเพื่อออกใบอนุญาตและปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการจัดหางาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ สถานที่ทำงานในระหว่างเวลาทำงาน เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนได้เสมอ

มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำงานตามประเภทหรือลักษณะงาน และกับนายจ้าง ณ ท้องที่หรือสถานที่และเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงาน เว้นแต่คนต่างด้าวซึ่งมีใบอนุญาตทำงานกับตน เพื่อทำงานตามประเภทหรือลักษณะงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ณ ท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้อธิบดี นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงรวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(๒) เข้าไปในสถานที่ใดในระหว่างเวลาที่มีหรือเชื่อได้ว่ามีการทำงานในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้โดยต้องมีหมายของศาล เว้นแต่เป็นการเข้าไปในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงเวลาพระอาทิตย์ตก ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใดๆ จากบุคคลที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับสถานที่ดังกล่าวได้

มาตรา ๕๑ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึง

(๑) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง

(๒) ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึง ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

(๓) ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้ว่าจ้างด้วยวิธีเหมาค่าแรง โดยมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงาน อันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ ให้ถือว่าผู้ประกอบการเป็นนายจ้างของลูกจ้างดังกล่าวด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“ผู้ว่าจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงว่าจ้างบุคคลอีกบุคคลหนึ่งให้ดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดเพื่อประโยชน์แก่ตน โดยจะจ่ายสินจ้างตอบแทนผลสำเร็จแห่งการทำงานที่ทำนั้น

“ผู้รับเหมาขั้นต้น” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดจนสำเร็จประโยชน์ของผู้ว่าจ้าง

“ผู้รับเหมาช่วง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำสัญญากับผู้รับเหมาขั้นต้นโดยรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดในความรับผิดชอบของผู้รับเหมาขั้นต้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้ว่าจ้าง และหมายความรวมถึง ผู้ซึ่งทำสัญญากับผู้รับเหมาช่วงเพื่อรับช่วงงานในความรับผิดชอบของผู้รับเหมาช่วง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะรับเหมาช่วงกันกี่ช่วงก็ตาม

“สัญญาจ้าง” หมายความว่า สัญญาไม่ว่าเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาระบุชัดเจน หรือเป็นที่เข้าใจโดยปริยาย ซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกบุคคลหนึ่งเรียกว่านายจ้างและนายจ้างตกลงจะจ่ายค่าจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้

“วันทำงาน” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างทำงานตามปกติ

“วันหยุด” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างหยุดประจำสัปดาห์ หยุดตามประเพณี หรือหยุดพักผ่อนประจำปี

“วันลา” หมายความว่า วันที่ลูกจ้างลาป่วย ลาเพื่อทำหมั้น ลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็น ลาเพื่อรับราชการทหาร ลาเพื่อการฝึกอบรมหรือพัฒนาความรู้ความสามารถ หรือลาเพื่อคลอดบุตร

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการทำงานตามสัญญาจ้างสำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมงรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่น หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาดำเนินงานปกติของวันทำงาน และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันลาที่ลูกจ้างมิได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้

“ค่าจ้างในวันทำงาน” หมายความว่า ค่าจ้างที่จ่ายสำหรับการทำงานเต็มเวลาการทำงานปกติ

“อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ” หมายความว่า อัตราค่าจ้างที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

“การทำงานล่วงเวลา” หมายความว่า การทำงานนอกหรือเกินเวลาทำงานปกติหรือเกินชั่วโมงทำงานในแต่ละวันที่นายจ้างลูกจ้างตกลงกันตามมาตรา ๒๓ ในวันทำงานหรือวันหยุด แล้วแต่กรณี

“ค่าล่วงเวลา” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน

“ค่าทำงานในวันหยุด” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานในวันหยุด

“ค่าล่วงเวลาในวันหยุด” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานล่วงเวลาในวันหยุด

“ค่าชดเชย” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเมื่อเลิกจ้าง นอกเหนือจากเงินประเภทอื่นซึ่งนายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

“ค่าชดเชยพิเศษ” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดลงเพราะมีเหตุการณ์พิเศษที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่ลูกจ้างจ่ายเข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบให้แก่ลูกจ้างเพื่อส่งเข้าสมทบกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

“พนักงานตรวจแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานกับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน จะกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยกฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๓ ให้นายจ้างประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ โดยกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวันของลูกจ้างได้ไม่เกินเวลาทำงานของแต่ละประเภทงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่วันหนึ่งต้องไม่เกินแปดชั่วโมงและเมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสิ้นแล้วสัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมง เว้นแต่งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้างที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีเวลาทำงานปกติวันหนึ่งต้องไม่เกินเจ็ดชั่วโมง แต่เมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสิ้นแล้วสัปดาห์หนึ่งไม่เกินสี่สิบสองชั่วโมง

ในกรณีที่นายจ้างไม่อาจประกาศกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวันได้ เนื่องจากลักษณะหรือสภาพของงาน ให้นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันกำหนดชั่วโมงทำงานแต่ละวันไม่เกินแปดชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสิ้นแล้วสัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมง

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราวๆ ไป

ในกรณีที่ลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไป ถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรือเป็นงานฉุกเฉินหรือเป็นงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาได้เท่าที่จำเป็น

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุด เว้นแต่ในกรณีที่ลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไป ถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรือเป็นงานฉุกเฉิน นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้เท่าที่จำเป็น

นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้สำหรับกิจการโรงแรม สถานมหรสพ งานขนส่ง ร้านขายอาหาร ร้านขาย เครื่องดื่ม สโมสรสมาคม สถานพยาบาล หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์แก่การผลิต การจำหน่าย และการบริการ นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงาน นอกจากที่กำหนดตามวรรคหนึ่งและสองในวันหยุดเท่าที่จำเป็น โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราวๆ ไป

มาตรา ๒๖ ชั่วโมงทำงานล่วงเวลาตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และชั่วโมงทำงานในวันหยุดตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรรคสาม เมื่อรวมแล้วจะต้องไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ในวันที่มีการทำงาน ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้าง มีเวลาพักระหว่างการทำงานวันหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงหลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกินห้าชั่วโมงติดต่อกัน นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันล่วงหน้าให้มีเวลาพักรี่ชั่วโมงหนึ่งน้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงได้ แต่เมื่อรวมกันแล้ววันหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง

ในกรณีที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันกำหนดเวลาพักระหว่างการทำงานตามวรรคหนึ่งเป็นอย่างอื่น ถ้าข้อตกลงนั้นเป็นประโยชน์แก่ลูกจ้างให้ข้อตกลงนั้นใช้บังคับได้

เวลาพักระหว่างการทำงานไม่ให้นับรวมเป็นเวลาทำงาน เว้นแต่เวลาพักที่รวมกันแล้วในวันหนึ่งเกินสองชั่วโมง ให้นับเวลาที่เกินสองชั่วโมงนั้นเป็นเวลาทำงานปกติ

ในกรณีที่มีการทำงานล่วงเวลาต่อจากเวลาทำงานปกติไม่น้อยกว่าสองชั่วโมง นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักไม่น้อยกว่ายี่สิบนาทีก่อนที่ลูกจ้างเริ่มทำงานล่วงเวลา

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสี่มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ลูกจ้างทำงานที่มีลักษณะ หรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไปโดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างหรือเป็นงานฉุกเฉิน

มาตรา ๒๘ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำปี สัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน โดยวันหยุดประจำปี สัปดาห์ต้องมิระยะห่างกันไม่เกินหกวัน นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันล่วงหน้ากำหนดให้มีวันหยุดประจำปี สัปดาห์วันใดก็ได้

ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานโรงแรม งานขนส่ง งานในป่า งานในที่ทุรกันดาร หรืองานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้าง และลูกจ้างอาจตกลงกันล่วงหน้าสะสมวันหยุดประจำปี สัปดาห์และเลื่อนไปหยุดเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องอยู่ในระยะเวลาสี่สัปดาห์ติดต่อกัน

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) งานเหมืองแร่หรืองานก่อสร้างที่ต้องทำใต้ดิน ใต้น้ำ ในอุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา เว้นแต่ลักษณะของงานไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือร่างกายของลูกจ้างนั้น
- (๒) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
- (๓) งานผลิตหรือขนส่งวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ
- (๔) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา ทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด หรือทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) งานเกี่ยวกับเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ที่มีความสั่นสะเทือน
- (๒) งานขับเคลื่อนหรือติดไปกับยานพาหนะ
- (๓) งานยก แบก หาม หาบ ทูน ลาก หรือเข็นของหนักเกินสิบห้ากิโลกรัม
- (๔) งานที่ทำในเรือ
- (๕) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙/๑ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. ทำงานล่วงเวลา หรือทำงานในวันหยุด

ในกรณีที่ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร งานวิชาการ งานธุรการ หรืองานเกี่ยวกับการเงินหรือบัญชี นายจ้างอาจให้ลูกจ้างนั้นทำงานล่วงเวลาในวันทำงานได้เท่าที่ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราวๆ ไป

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้นายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีเป็นลูกจ้าง

คำว่าเด็ก ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเป็นลูกจ้างให้นายจ้างปฏิบัติดังนี้

- (๑) แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน
- (๒) จัดทำบันทึกสภาพการจ้างกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเก็บไว้ ณ สถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้างพร้อมที่จะให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้ในเวลาทำการ
- (๓) แจ้งการสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เด็กออกจากงาน

การแจ้งหรือการจัดทำบันทึกตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๖ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงติดต่อกันหลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกินสี่ชั่วโมง แต่ในสี่ชั่วโมงนั้นให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กได้มีเวลาพักตามที่นายจ้างกำหนด

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

นายจ้างอาจให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีและเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละครหรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันทำงานในระหว่างเวลาดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นได้พักผ่อนตามสมควร

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) งานหลอม เป่า หล่อ หรือรีดโลหะ
- (๒) งานปั๊มโลหะ
- (๓) งานเกี่ยวกับความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน เสียง และแสงที่มีระดับแตกต่างจากปกติ อันอาจเป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๕) งานเกี่ยวกับจุลชีวนเป็นพิษซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือเชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๖) งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุระเบิด หรือวัตถุไวไฟ เว้นแต่ทำงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๗) งานขับหรือบังคับรถยกหรือปั้นจั่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๘) งานใช้เลื่อยเดินด้วยพลังไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์
- (๙) งานที่ต้องทำไต่ดิน ไต่น้ำ ในถ้ำ อุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา
- (๑๐) งานเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๑) งานทำความสะอาดเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ขณะที่เครื่องจักรหรือเครื่องยนต์กำลังทำงาน
- (๑๒) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
- (๑๓) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในสถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงฆ่าสัตว์
- (๒) สถานที่เล่นการพนัน
- (๓) สถานเต็นรำ รำวง หรือรองเง็ง
- (๔) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บําเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอนหรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า
- (๕) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น

ห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันเพื่อการใดๆ จาก ฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก

ในกรณีที่นายจ้างจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก บิดามารดาหรือผู้ปกครองของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กจ่ายหรือรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนใดๆ เป็นการล่วงหน้าก่อนมีการจ้างครั้งแรกจ้างหรือก่อนถึงงวดการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กในแต่ละคราว มิให้ถือว่าเป็นการจ่ายหรือรับค่าจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้น และห้ามมิให้นายจ้างนำเงินหรือประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวมาหักจากค่าจ้างซึ่งต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามกำหนดเวลา

มาตรา ๗๐ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงาน ในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้างรายเดือน รายวัน รายชั่วโมง หรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นที่ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย ให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะมีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้าง

(๒) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้างนอกจาก (๑) ให้จ่ายตามกำหนดเวลาที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน

(๓) ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง ในกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ตามที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับให้แก่ลูกจ้างภายในสามวันนับแต่วันที่เลิกจ้าง

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้นายจ้างหักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด เว้นแต่เป็นการหักเพื่อ

- (๑) ชำระภาษีเงินได้ตามจำนวนที่ลูกจ้างต้องจ่ายหรือชำระเงินอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้
- (๒) ชำระค่าบำรุงสหภาพแรงงานตามข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
- (๓) ชำระหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสหกรณ์อื่นที่มีลักษณะเดียวกันกับสหกรณ์ออมทรัพย์หรือหนี้ที่เป็นไปเพื่อสวัสดิการที่เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้างฝ่ายเดียว โดยได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากลูกจ้าง

(๔) เป็นเงินประกันตามมาตรา ๑๐ หรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่นายจ้างซึ่งลูกจ้างได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

(๕) เป็นเงินสะสมตามข้อตกลงเกี่ยวกับกองทุนเงินสะสม

การหักตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ในแต่ละกรณีห้ามมิให้หักเกินร้อยละสิบ และจะหักรวมกันได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามกำหนดเวลาการจ่ายตามมาตรา ๗๐ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

มาตรา ๙๐ เมื่อประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ให้นายจ้างที่อยู่ในข่ายบังคับของประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปิดประกาศดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผยเพื่อให้ลูกจ้างได้ทราบ ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้างตลอดระยะเวลาที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

๙. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ให้เป็นไปตามที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน เว้นแต่การคุ้มครองแรงงานตามบทบัญญัติหมวด ๑ บททั่วไปตั้งแต่มาตรา ๗ ถึงมาตรา ๒๑ หมวด ๘ ความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตั้งแต่มาตรา ๑๐๐ ถึงมาตรา ๑๐๗ หมวด ๑๒ การยื่นคำร้องและการพิจารณาคำร้อง ตั้งแต่มาตรา ๑๒๓ ถึงมาตรา ๑๒๕ หมวด ๑๓ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างเฉพาะมาตรา ๑๓๔ และมาตรา ๑๓๕ หมวด ๑๔ พนักงานตรวจแรงงาน ตั้งแต่มาตรา ๑๓๙ ถึงมาตรา ๑๔๒ และหมวด ๑๕ การส่งหนังสือมาตรา ๑๔๓ ให้นายจ้างและลูกจ้างปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) งานประมงทะเลที่มีจำนวนลูกจ้างน้อยกว่ายี่สิบคน เว้นแต่ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ให้ใช้บังคับแก่งานประมงทะเลที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป

(๒) เรือประมงที่ไปดำเนินการประจําอยู่นอกราชอาณาจักรติดต่อกันตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“งานประมงทะเล” หมายความว่า งานหรือการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวกับการทำประมงในทะเล โดยใช้เรือประมง

“เรือประมง” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับการทำประมงในทะเล

“นายจ้าง” หมายความว่ารวมถึง เจ้าของเรือประมงซึ่งใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้เรือประมงนั้นทำงาน ประมงทะเลเพื่อแบ่งปันผลประโยชน์กัน แต่มิให้หมายความรวมถึงเจ้าของเรือประมงซึ่งให้ผู้อื่นเช่าเรือประมง เพื่อประกอบกิจการโดยตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่ารวมถึง ส่วนแบ่งที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้างตามมูลค่าของสัตว์น้ำที่จับได้

ข้อ ๔ ห้ามมิให้นายจ้างรับเด็กอายุต่ำกว่าสิบหกปีทำงานในเรือประมง เว้นแต่เด็กนั้นอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี และบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นทำงานอยู่ในเรือประมงนั้นด้วย หรือบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

ข้อ ๕ ให้นายจ้างจัดทำทะเบียนลูกจ้างเป็นภาษาไทยและเก็บไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างเพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้และให้ส่งสำเนาทะเบียนลูกจ้างให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายในสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มจ้างลูกจ้างเข้าทำงาน

ทะเบียนลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบ คร.๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างแต่ละราย

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนลูกจ้าง ให้นายจ้างแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนลูกจ้างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง และแจ้งการเปลี่ยนแปลงให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๖ ให้นายจ้างจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดเป็นภาษาไทยและเก็บไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) ตำแหน่งหน้าที่ในงานประมงทะเล

(๓) อัตราและจำนวนค่าจ้าง ค่าทำงานในวันหยุด และประโยชน์อย่างอื่นที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

เมื่อมีการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อในเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่นายจ้างจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างโดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่น ให้ถือว่าหลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของลูกจ้างเป็นเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินดังกล่าว

ให้นายจ้างเก็บรักษาเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันจ่ายเงินดังกล่าว

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องว่านายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้หรือมีข้อพิพาทแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ หรือมีการฟ้องร้องคดีให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างและเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง และค่าทำงานในวันหยุดไว้จนกว่าจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

ข้อ ๘ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้างเป็นรายเดือน รายวัน รายชั่วโมงหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นที่ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วยให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะมีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้าง

(๒) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้างนอกจาก (๑) ให้จ่ายตามกำหนดเวลาที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน

(๓) ค่าทำงานในวันหยุด ให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง

ข้อ ๙ ในกรณีที่นายจ้างผิดนัดในการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุด ให้นายจ้างจ่ายดอกเบี้ยแก่ลูกจ้างในระหว่างผิดนัดร้อยละสิบห้าต่อปี

ถ้านายจ้างจงใจผิดนัดในการจ่ายเงินตามวรรคหนึ่งโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เมื่อพ้นกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันถึงกำหนดจ่าย นายจ้างจะต้องจ่ายเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างร้อยละห้าของเงินที่ค้างชำระทุกระยะเวลาเจ็ดวัน

ถ้านายจ้างพร้อมที่จะชำระเงินตามวรรคหนึ่งและวรรคสองและได้นำเงินนั้นไปมอบไว้แก่พนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่ทำสัญญาจ้างหรือที่นายจ้างมีภูมิลำเนาเพื่อจ่ายให้แก่ลูกจ้าง การจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินเพิ่มสำหรับจำนวนดังกล่าวให้เป็นอันระงับตั้งแต่วันที่นายจ้างนำเงินนั้นไปมอบไว้

ข้อ ๑๐ ให้นายจ้างจัดวันหยุดประจำปีให้ลูกจ้างปีหนึ่งไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยได้รับค่าจ้าง ทั้งนี้ให้นายจ้างเป็นผู้กำหนดล่วงหน้า

ถ้านายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจ่ายค่าทำงานในวันหยุดแก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของค่าจ้างในส่วนที่คำนวณจ่ายตามระยะเวลา

ข้อ ๑๑ ลูกจ้างมีสิทธิลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง และให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาป่วยเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ปีหนึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันทำงาน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ลูกจ้างตกค้างอยู่ในต่างประเทศเนื่องจากการทำงานให้นายจ้าง ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของค่าจ้างในส่วนที่คำนวณจ่ายตามระยะเวลาตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงาน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับถ้านายจ้างได้แจ้งเป็นหนังสือต่อหน่วยราชการที่รับผิดชอบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างต้องไปตกค้างอยู่ในต่างประเทศ โดยนายจ้างแสดงเจตนาว่าลูกจ้างทั้งหมดกลับภูมิลำเนาของลูกจ้างและออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับ

ข้อ ๑๓ ให้นายจ้างจัดการหรือออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับภูมิลำเนาของลูกจ้างในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรืออับปางหรือไม่อาจใช้การได้โดยสิ้นเชิง

(๒) ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

(๓) นายจ้างบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดอายุสัญญาหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสัญญาจ้าง โดยลูกจ้างไม่ยินยอม

(๔) สัญญาจ้างครบกำหนดในระหว่างเวลาที่ลูกจ้างทำงานอยู่ในที่อื่นอันมิใช่สถานที่ทำสัญญาจ้าง

๑๐. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน” หมายความว่า การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย อันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน

“นายจ้าง” หมายความว่า นายจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการซึ่งยอมให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาทำงานหรือทำผลประโยชน์ให้แก่หรือในสถานประกอบการ ไม่ว่าการทำงานหรือการทำผลประโยชน์นั้นจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจ ในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการนั้นหรือไม่ก็ตาม

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับความยินยอมให้ทำงานหรือทำผลประโยชน์ให้แก่หรือในสถานประกอบการของนายจ้าง ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ลูกจ้างตั้งแต่ระดับผู้จัดการในหน่วยงานขึ้นไป

“หัวหน้างาน” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ควบคุม ดูแล บังคับบัญชา หรือสั่งให้ลูกจ้างทำงานตามหน้าที่ของหน่วยงาน

“เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้

“สถานประกอบการ” หมายความว่า หน่วยงานแต่ละแห่งของนายจ้างที่มีลูกจ้างทำงานอยู่ในหน่วยงาน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

“พนักงานตรวจความปลอดภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคลหรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สถานที่ใดมีสถานประกอบกิจการหลายแห่ง ให้นายจ้างทุกรายของสถานประกอบกิจการในสถานที่นั้น มีหน้าที่ร่วมกันดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ลูกจ้างซึ่งทำงานในสถานประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งลูกจ้างซึ่งทำงานในสถานประกอบกิจการอื่นที่ไม่ใช่ของนายจ้าง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งใช้ในสถานประกอบกิจการนั้นด้วย

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่พนักงานตรวจความปลอดภัยพบว่านายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอาคารสถานที่ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ลูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้าง ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำที่ ฝ่าฝืน แก้ไข ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาสามสิบวัน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ พนักงานตรวจความปลอดภัยอาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

ในกรณีจำเป็นเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยมีอำนาจสั่งให้หยุดการใช้ เครื่องจักร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ประตักตราสิ่งทีอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อลูกจ้างดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยได้ เมื่อนายจ้างได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายจ้างแจ้งอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อพิจารณาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้

๑๑. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๙๖

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการแพปลา” หมายความว่า การกระทำอันเป็นปกติธุระอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) การให้กู้ยืมเงินหรือให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืมเรือ เครื่องมือทำการประมงหรือสิ่งอุปกรณ์การประมง เพื่อให้ผู้กู้ยืม หรือผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้ยืมประกอบกิจการประมงหรือทำการค้าสินค้าสัตว์น้ำโดยมีข้อตกลงกันโดยตรง หรือโดยปริยายว่า ผู้กู้ยืม หรือผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ ผู้ยืมจะต้องนำสินค้าสัตว์น้ำมาให้ผู้ให้กู้ยืม หรือผู้ให้เช่า ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ให้ยืมเป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำนั้น

- (ข) การรับเป็นตัวแทนทำการขายสินค้าสัตว์น้ำของบุคคลอื่น
- (ค) การขายสินค้าสัตว์น้ำโดยวิธีขายทอดตลาด
- (ง) กิจการค้าสินค้าสัตว์น้ำโดยวิธีอื่นใดตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีการะบุว่าเป็นกิจการแพปลา

“สินค้าสัตว์น้ำ” หมายความว่า สัตว์น้ำตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยการประมง ไม่ว่าจะยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ และรวมตลอดถึงผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำทุกชนิด ซึ่งเป็นวัตถุดิบ

“สะพานปลา” หมายความว่า สถานที่หรือบริเวณซึ่งได้มีประกาศให้เป็นที่ประกอบกิจการแพปลาตามพระราชบัญญัตินี้

“ค่าบริการ” หมายความว่า เงินค่าจัดสถานที่และอำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การสะพานปลา

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานองค์การสะพานปลา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการประมง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการแพปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนดแบบพิมพ์ให้ผู้ประกอบกิจการแพปลากรอกรายการข้อความ จำนวน ปริมาณ ชนิด ราคาสินค้า และอื่นๆ ได้

ผู้ประกอบกิจการแพปลาต้องกรอกคำตอบลงในแบบพิมพ์นั้นตามความเป็นจริงพร้อมทั้งลงชื่อกำกับและจัดการยื่นตามกำหนดเวลาและวิธีการ ณ สถานที่ดังที่กำหนดไว้ในแบบพิมพ์นั้น

เพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบรายการในแบบพิมพ์ที่กรอกยื่นดังกล่าว เมื่ออธิบดีเห็นสมควรมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปทำการตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารต่างๆ ในที่ทำการของผู้ประกอบกิจการแพปลาได้ในระหว่างเวลาราชการ ให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการนี้ แต่ในการตรวจสอบนี้ต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อกิจการงานของผู้ประกอบกิจการแพปลา

มาตรา ๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่ต่ำกว่าห้าพันบาทแต่ไม่เกินกว่าหนึ่งหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

๑๒. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด ไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุกลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ชูตหรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ทำนองเดียวกัน

“เรือกำปั่น” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรกลหรือด้วยใบ และไม่ได้ใช้กรรเชียง แจวหรือพาย

“เรือกำปั่นไฟ” หรือ “เรือกลไฟ” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรจะใช้ใบด้วยหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงเรือกำปั่นยนต์ด้วย

“เรือกำปั่นยนต์” หรือ “เรือยนต์” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องยนต์จะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

“เรือกำปั่นใบ” หรือ “เรือใบ” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยใบและไม่ใช้เครื่องจักรกล

“เรือกล” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรกล และใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

“เรือกลไฟเล็ก” หมายความว่า เรือที่มีขนาดต่ำกว่าสามสิบตันกรอสส์ที่เดินด้วยเครื่องจักร

“เรือเดินทะเล” หรือ “เรือทะเล” หมายความว่า เรือที่มีลักษณะสำหรับใช้ในทะเล ตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ

“เรือเล็ก” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยกรรเชียง แจวหรือพาย

“เรือโป๊ะ” หรือ “เรือโป๊ะจ้าย” หมายความว่า เรือทะเลที่มีรูปร่างแบบยุโรปและเครื่องเสาเพลลาใบอย่างแบบจีน หรือแบบประเทศใดๆ ในเอเชีย

“เรือเปิดทะเลและอื่นๆ” หรือ “เรือเปิดทะเลและเรืออื่นๆ” หมายความว่า เรือที่ใช้ใบในเวลาเดินทะเล และใช้ใบหรือกรรเชียงหรือแจวในเวลาเดินในลำแม่น้ำ และให้หมายความรวมถึงเรือฉลอมทะเล เรือแห่งฉลอมท้ายญวน หรือเรือสามก้าวด้วย

“เรือสำเภา” หมายความว่า เรือเดินทะเลต่ออย่างแบบจีน หรือแบบประเทศใดๆ ในเอเชีย

“เรือบรรทุกสินค้า” หมายความว่า เรือที่ไม่มีคาดฟ้าหรือมีไม่ตลอดลำ เดินด้วยกรรเชียง แจว หรือพาย หรือบางที่ใช้ใบ และใช้สำหรับบรรทุกสินค้า

“เรือลำเลียง” หมายความว่า เรือที่มีใบเรือกล และใช้สำหรับลำเลียง หรือขนถ่ายสินค้าจากเรือกำปั่น หรือบรรทุกสินค้าส่งเรือกำปั่น

“เรือลำเลียงทหาร” หมายความว่า เรือที่ใช้ในการลำเลียงทหารทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นเรือของทางราชการทหาร หรือไม่ก็ตาม

“เรือโดยสาร” หมายความว่า เรือที่บรรทุกคนโดยสารเกินสิบสองคน

“เรือสินค้า” หมายความว่า เรือที่มีใบเรือโดยสาร

“เรือประมง” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับการจับสัตว์น้ำ หรือทรัพยากรที่มีชีวิตอื่นๆ ที่อยู่ในทะเล

“เรือสำราญและกีฬา” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับหาความสำราญ หรือเรือที่ใช้เพื่อการเล่นกีฬา โดยเฉพาะ และไม่ได้ใช้เพื่อการค้าการทหาร หรือการค้าทางวิทยาศาสตร์

“เรือไม้ที่ต่อแบบโบราณ” หมายความว่า เรือใบเสาดเดียว เรือสำเภหรือเรือไม้ที่ต่อตามแบบเรือที่ใช้อยู่ในสมัยโบราณ

“แพ” หมายความว่า รวมตลอดถึงโป๊ะ อู๋ลอย และสิ่งลอยน้ำอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

“แพคนอยู่” หมายความว่า เรือที่ปลุกอยู่บนแพ และลอยอยู่ในลำแม่น้ำหรือลำคลอง

“ตันกรอสส์” หมายความว่า ขนาดของเรือที่คำนวณได้ตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือตาม มาตรา ๑๖๓

“น่านน้ำไทย” หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของราชอาณาจักรไทยและในกรณี ตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๑๙ ทวิ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ ให้หมายความรวมถึง น่านน้ำที่อยู่ในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทยด้วย

“เมืองท่า” หมายความว่า ท่าเล หรือถิ่นที่จอดเรือเพื่อขนถ่ายคนโดยสารหรือของ

“นายเรือ” หมายความว่า ผู้ควบคุมเรือกำปั่น หรือเรืออื่นๆ แต่ไม่รวมถึงผู้นำร่อง

“คนประจำเรือ” หมายความว่า คนที่มีหน้าที่ทำการประจำอยู่ในเรือ

“ลูกเรือ” หมายความว่า คนประจำเรือนอกจากนายเรือ

“คนโดยสาร” หมายความว่า คนที่อยู่ในเรือ เว้นแต่

(๑) คนประจำเรือ หรือผู้อื่นที่รับจ้างทำงานในเรือนั้น

(๒) เด็กที่มีอายุต่ำกว่าหนึ่งปี

“เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมอบหมาย

“เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี หรือผู้ซึ่ง อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมอบหมายให้ทำการออกใบอนุญาต

“เจ้าพนักงานตรวจเรือ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจเรือ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมเรือกำปั่นหรือเรือเล็กลำใดที่มีใบอนุญาต หรือยังไม่มีใบอนุญาตก็ดี ถ้าและผู้นั้นรู้อยู่แล้วนำเอาใบอนุญาตสำหรับเรือลำอื่นออกแสดงและใช้เป็นใบอนุญาตสำหรับเรือลำที่ตนเป็นผู้ควบคุม หรือผู้ใดจัดหาใบอนุญาตมาเพื่อใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๕ ผู้ใดใช้เรือผิดจากเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในใบอนุญาตใช้เรือ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๘๒ ผู้ใดทำการในเรือในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดให้ต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถ โดยมีได้รับประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถอันถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าทำการในเรือในขณะที่ประกาศนียบัตรสิ้นอายุแล้ว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๒๘๓ ผู้ใดนำประกาศนียบัตรของผู้อื่นมาใช้หรือแสดงว่าเป็นประกาศนียบัตรของตน หรือผู้ใดจัดหาประกาศนียบัตรมาเพื่อให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๔ ผู้ทำการในเรือในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดให้ต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถต้องเก็บประกาศนียบัตรของตนไว้ในเรือเพื่อให้เจ้าท่าตรวจดูได้ในขณะที่ทำการ

ถ้าเจ้าท่าหรือตัวแทนเจ้าของเรือประสงค์จะเปลี่ยนตัวผู้ทำการในเรือลำใด ให้เจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือนำใบอนุญาตใช้เรือลำนั้นพร้อมทั้งประกาศนียบัตรของผู้ที่จะทำการในเรือลำนั้นไปให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตบันทึกการเปลี่ยนตัวผู้ทำการในเรือไว้ในใบอนุญาตใช้เรือ ณ ที่ทำการเจ้าท่าท้องถิ่นที่เรือนั้นขึ้นทะเบียน ภายในกำหนดสิบห้าวัน

มาตรา ๒๘๕ คนรับจ้างสำหรับทำการในเรือเดินทะเลคนใด จะเข้าทำการงานหรือมีผู้จ้างทำการงานในเรือกำปั่นชาติไทย หรือเรือกำปั่นต่างประเทศชาติใดที่ไม่มีกงสุลประจำอยู่ในประเทศไทย ต้องได้รับอนุญาตเจ้าท่าก่อนจึงทำได้ และเจ้าท่าต้องเรียกใบพยานเลิกจ้างที่ผู้นั้นได้รับจากเรือที่ตนได้ทำการงานมาแล้วในหนังสือมาให้เก็บรักษาไว้ด้วย ถ้าและผู้นั้นนำใบพยานเช่นนั้นมาส่งไม่ได้ ท่านว่าผู้นั้นจำเป็นต้องชี้แจงว่าเป็นด้วยเหตุใดให้เป็นที่พอใจเจ้าท่า

มาตรา ๒๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๘๘ หรือมาตรา ๒๘๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

๑๓. พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีข้อความแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น
“น่านน้ำไทย” หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อธิปไตยของประเทศไทย
“เมืองท่า” หมายความว่า ท่าเล หรือถิ่นที่ทอดจอดเรือเพื่อขนถ่ายคนโดยสารหรือของ
“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด

“เรือกล” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยกำลังเครื่องจักรกล จะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

“เรือทะเล” หมายความว่า เรือที่มีลักษณะสำหรับใช้ในทะเล

“เรือลำน้ำ” หมายความว่า เรืออื่นที่มีใช้เรือทะเล

“การค้าในน่านน้ำไทย” หมายความว่า การขนส่งคนโดยสาร หรือของหรือลากจูง เพื่อหากำไรจากเมืองท่าหรือถิ่นที่แห่งหนึ่งภายในน่านน้ำไทยไปยังเมืองท่าหรือถิ่นที่อีกแห่งหนึ่ง หรือหลายแห่งภายในน่านน้ำไทย

“การประมง” หมายความว่า การจับสัตว์น้ำทุกชนิดรวมทั้งที่ใช้เรือไปทำการจับสัตว์น้ำหรือเป็นพาหนะไปทำการจับสัตว์น้ำด้วย

“ผู้ควบคุมเรือ” หมายความว่า นายเรือ สรั่ง ไต้ก๋ง นายท้าย คนถือท้ายหรือบุคคลใดอื่น ผู้มีหน้าที่บังคับเรือและรับผิดชอบในเรือ แต่ไม่หมายความถึงผู้นำร่อง

“คนประจำเรือ” หมายความว่า บรรดาคนที่มีหน้าที่ทำการประจำอยู่ในเรือ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีหรือผู้ทำการแทนอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และหมายความถึงผู้ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าท่า หรือให้รักษาการแทนเจ้าท่า

“นายทะเบียนเรือ” หมายความว่า ผู้ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนเรือ หรือให้รักษาการแทนนายทะเบียนเรือ

มาตรา ๑๓ ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือขึ้น ใบทะเบียนให้ใช้เป็นเอกสารประจำเรือ และผู้ควบคุมเรือต้องรักษาไว้ในเรือเสมอ ผู้ใดจะเอาไปเสียจากเรือไม่ได้ นอกจากเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น และเมื่อเจ้าพนักงานขอตรวจ ผู้ควบคุมเรือต้องนำออกแสดงทันที

มาตรา ๑๔ ถ้าใบทะเบียนสูญหายหรือเป็นอันตรายไปด้วยประการอื่น หรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้ควบคุมเรือขอใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่าจากนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น

ถ้ากรณีดังกล่าวแล้วเกิดขึ้นนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น ให้ผู้ควบคุมเรือขอใบทะเบียนชั่วคราวที่เมืองท่าแรกถึง ซึ่งมีนายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลไทยแล้วแต่กรณี

เมื่อเรือมาถึงเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ผู้ควบคุมเรือต้องนำใบทะเบียนชั่วคราวส่งนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนนั้นภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันเรือถึง เพื่อนายทะเบียนเรือจะได้ออกใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่า

ในกรณีที่ใบทะเบียนไม่มีที่ว่างสำหรับกรอกรายการต่างๆ ได้ต่อไป ให้นายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลไทยแล้วแต่กรณี ออกใบประจำต่อตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ เมื่อได้ออกใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่าแล้ว ถ้าใบเก่ายังมีอยู่ในกรณีที่ชำรุดในสาระสำคัญหรือได้พบในภายหลังในกรณีที่สูญหายให้ผู้ควบคุมเรือส่งแก่นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือโดยด่วน เพื่อจัดการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ ผู้ควบคุมเรือผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๙ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ถ้าความผิดที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวกับใบทะเบียนหรือใบทะเบียนชั่วคราวต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๗ วรรค ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ ผู้ควบคุมเรือมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๗ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

๑๔. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์น้ำ” หมายความว่า สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในน้ำ หรือมีวงจรชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำหรืออาศัยอยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมถึง เช่น ปลา กุ้ง ปู แมงดาทะเล หอย เต่า กระ ตะพาบน้ำ จระเข้ รวมทั้งไข่ของสัตว์น้ำนั้น สัตว์จำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม ปลิงทะเลฟองน้ำ หินปะการัง กัลปังหา และสาหร่ายทะเล ทั้งนี้รวมทั้งซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น และหมายความรวมถึงพันธุ์ไม้น้ำตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีการะบุชื่อ

“ทำการประมง” หมายความว่า จับ ดัก ล่อ ทำอันตราย ฆ่าหรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือทำการประมงด้วยวิธีใดๆ

“เครื่องมือทำการประมง” หมายความว่า เครื่องกลไก เครื่องใช้ เครื่องอุปกรณ์ส่วนประกอบ อาวุธ เสาคหลัก หรือเรือ บรรดาที่ใช้ทำการประมง

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด

“ที่จับสัตว์น้ำ” หมายความว่า ที่ซึ่งมีน้ำขัง หรือไหล เช่น ทะเล แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง บ่อ เป็นต้น และหาดทั้งปวง บรรดาซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินรวมทั้งป่าไม้และพื้นดินซึ่งท่วมในฤดูน้ำ ไม่ว่าจะเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ และภายในเขตน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำอื่นใดซึ่งประเทศไทยใช้อยู่ หรือมีสิทธิ์ที่จะใช้ต่อไปในการทำการประมงโดยที่น่านน้ำเหล่านั้นปรากฏโดยทั่วไปว่ามีขอบเขตตามกฎหมายท้องถิ่นหรือธรรมเนียมประเพณี หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามสนธิสัญญาหรือด้วยประการใด

“บ่อล่อสัตว์น้ำ” หมายความว่า ที่ล่อสัตว์น้ำเพื่อประโยชน์ในการทำการประมงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“บ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า ที่เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ประธานบัตร” หมายความว่า ใบอนุญาตซึ่งข้าหลวงประจำจังหวัดออกให้บุคคลผู้ประมุขได้ให้มีสิทธิทำการประมงในที่ว่าประมุข

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แก่บุคคลใด ใช้ทำการประมงหรือทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาต

“อาชญาบัตร” หมายความว่า ใบอนุญาตซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แก่ผู้รับอนุญาตเพื่อใช้เครื่องมือทำการประมง

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับประธานบัตร ใบอนุญาต อาชญาบัตรหรือผู้ได้รับอนุญาตให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องมือประจำที่” หมายความว่า เครื่องมือทำการประมงซึ่งใช้วิธีลงหลัก ปัก ผูกขึง รั้ง หรือวิธีอื่นใด อันทำให้เครื่องมือนั้นอยู่กับที่ในเวลาทำการประมง

“เครื่องมือในพิกัด” หมายความว่า เครื่องมือทำการประมงซึ่งระบุชื่อลักษณะหรือวิธีใช้ในกฎกระทรวง

“เครื่องมือนอกพิกัด” หมายความว่า เครื่องมือทำการประมงซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงว่าเป็นเครื่องมือในพิกัด

“สถิติการประมง” หมายความว่า สถิติหรือข้อความที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำการค้าสินค้าสัตว์น้ำ การทำการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

มาตรา ๒๘ บุคคลใดจะใช้เครื่องมือในพิกัดทำการประมงได้ต่อเมื่อได้รับอาชญาบัตรระบุชื่อบุคคลนั้น และเสียเงินอากรตาม พรบ. นี้แล้ว

รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศยกเว้นไม่ต้องให้รับอาชญาบัตร สำหรับเครื่องมือทำการประมงอย่างหนึ่งอย่างใดในท้องที่ใดๆ ก็ได้

มาตรา ๒๙ เครื่องมือในพิกัดซึ่งได้รับอาชญาบัตรในท้องที่จังหวัดใดแล้ว ถ้าบุคคลใดประสงค์จะนำไปใช้ทำการประมงในท้องที่จังหวัดอื่น ซึ่งจะต้องเสียเงินอากรสูงกว่า จะต้องเสียเงินอากรเพิ่มเติมให้ครบตามอัตราในท้องที่นั้นเสียก่อนจึงจะใช้เครื่องมือนั้นได้

๑๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมง ในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การประมง” หมายความว่า การจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือหรือวิธีอย่างหนึ่งอย่างใดในที่แห่งหนึ่งแห่งใด ในเขตการประมงไทย รวมทั้งการใช้เรือทำการจับสัตว์น้ำ หรือเป็นพาหนะไปทำการจับสัตว์น้ำด้วย

“เขตการประมงไทย” หมายความว่า เขตน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำอื่นใด ซึ่งประเทศไทยใช้อยู่หรือมีสิทธิที่จะใช้ต่อไปในการจับสัตว์น้ำ โดยที่น่านน้ำเหล่านั้นปรากฏโดยทั่วไปว่ามีขอบเขตตามกฎหมายท้องถิ่น หรือธรรมเนียมประเพณี หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสนธิสัญญา หรือด้วยประการใดๆ

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด

“ผู้ควบคุมเรือ” หมายความว่า นายเรือ สรั่ง ไต้ก๋ง นายท้าย คนถือท้าย หรือบุคคลอื่นใดผู้มีหน้าที่บังคับเรือและรับผิดชอบในเรือ แต่ไม่หมายความถึง ผู้นำร่อง

“คนต่างด้าว” หมายความว่า คนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วย การทะเบียนคนต่างด้าว

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานประมงกรมการจังหวัด กรมการอำเภอ เจ้าท่า พนักงานศุลกากร ผู้บังคับการเรือ หรือผู้บังคับบัญชา หน่วยทหารแห่งราชนาวี และเจ้าพนักงานอื่นๆ ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ถ้ามีการใช้เรือทำการประมงหรือพยายามทำการประมงในเขตการประมงไทยโดยฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของเรือซึ่งอยู่ในเรือขณะที่มีการฝ่าฝืน หรือผู้ควบคุมเรือในกรณีที่เจ้าของเรือไม่อยู่ในเรือต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

ถ้าไม่มีตัวเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือ หรือไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือให้ถือว่าคนประจำเรือทุกคนซึ่งอยู่ในเรือขณะที่มีการฝ่าฝืน มีความผิดต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมด้วยในการกระทำนั้น

มาตรา ๑๑ ทวิ คนต่างด้าวผู้ใดทำหน้าที่เป็นลูกเรือในเรือประมงในเขตการประมงไทยโดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๕ ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

๑๖. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ไม่รวมถึงยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายความว่า บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ โดยการติดนั้นมึลักษณะที่ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้น และเมื่อหยุดดื่มจะมีอาการแสดงของการขาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร่างกาย

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขายการแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่ง แสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรก หรือรวมไว้กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้าและหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือ แสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

“คณะกรรมการควบคุม” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

- (๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยา ตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร
- (๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
- (๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๖) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป
- (๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใดๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิตผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

๑๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลาชนิดของบริการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(๒) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการไม่ว่าต้องเสียค่าใช้บริการหรือไม่ก็ตาม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(๕) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

มาตรา ๑๕ ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตนต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔

๑๘. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความผิดมูลฐาน” หมายความว่า

(๑) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๒) ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

(๔) ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกระทำโดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน นั้น

(๕) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๖) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์ที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์ หรือช่องโหว่ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(๘) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๙) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีจำนวนผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นแต่ละครั้งเกินกว่าหนึ่งร้อยคน หรือมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าเกินกว่าสิบล้านบาทขึ้นไป

“ธุรกรรม” หมายความว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญาหรือการดำเนินการใดๆ กับผู้อื่นทางการเงิน ทางธุรกิจ หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

“ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายความว่า ธุรกรรมที่มีความซับซ้อนผิดไปจากการทำธุรกรรมในลักษณะเดียวกันที่ทำกันอยู่ตามปกติ ธุรกรรมที่ขาดความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำให้ขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง

“ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” หมายความว่า

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานพอกเงินและให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานตาม (๘) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ด้วย

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใดๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) หรือ

(๓) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) หรือ (๒)

ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (๑) (๒) หรือ (๓) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และธนาคารตามที่ได้มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

(๒) บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และบริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๓) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

(๔) บริษัทประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(๕) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ยืมเงินหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่างๆ โดยวิธีใดๆ

(๖) นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ผู้ใด

(๑) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ

(๒) กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอนการได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

มาตรา ๖ ผู้ใดกระทำความผิดฐานฟอกเงิน แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่า

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรและมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ในความผิดฐานฟอกเงิน ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

(๑) สนับสนุนการกระทำความผิดหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด

(๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ หรือกระทำการใดๆ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือเพื่อบริหารผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือเพื่อให้ได้รับประโยชน์ในการกระทำความผิด

ผู้ใดจัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ที่ฟันทัก หรือที่ซ่อนเร้นเพื่อช่วยบิดามารดาบุตรสามีหรือภริยาของตนให้พ้นจากการถูกจับกุม ศาลจะไม่ลงโทษผู้นั้นหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น เพียงใดก็ได้

มาตรา ๘ ผู้ใดพยายามกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ

มาตรา ๙ ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันตามวรรคหนึ่ง ผู้สมคบกันนั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้น คงรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเท่านั้น

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กลับใจให้ความจริงแก่การสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกัน ศาลจะไม่ลงโทษผู้นั้นหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สมคบกันฟอกเงิน

มาตรา ๑๐ เจ้าพนักงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือกรรมการขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญผู้ใดกระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการธุรกรรม เลขานุการ รองเลขานุการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดกระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๑ กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการธุรกรรม เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน หรือข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา อันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ นิติบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

๑๙. พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๒๑ คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่คดีความผิดทางอาญาดังต่อไปนี้

(๑) คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องมิลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวน คดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัย เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

(๒) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (๑) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

บรรดาคดีใดที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้วโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่าการสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย

ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นตามระเบียบที่ กคพ. กำหนด

๒๓๐. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการคดีพิเศษออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

- (๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- (๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- (๘) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

- (๙) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- (๑๐) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
- (๑๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง
- (๑๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย
- (๑๓) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (๑๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร”

๒๑. ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๒) และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กคพ. จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ๓. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ตามบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๔ ให้คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) (ข) (ค) (ง) หรือ (จ) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เฉพาะความผิดซึ่งมีรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศนี้ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีคำสั่งให้ทำการสอบสวนเป็นคดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๕ ให้บรรดาคดีพิเศษที่ได้ดำเนินการตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามประกาศ กคพ. ข้อ ๓ และอยู่ระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับยังคงเป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษต่อไปจนคดีถึงที่สุด

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดตามบัญชีท้ายประกาศเป็นคดีพิเศษหรือไม่ ให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาด

บัญชีท้ายประกาศ กคพ.

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

ออกตามความในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

๑. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๓๒ ทวิ มาตรา ๑๓๓ ตี มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๒ ตี แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๓๒ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ และมาตรา ๑๕๐ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕

๗. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๘. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยา

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๙. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๘๐๐/๖ ๒๕๕๔

กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๑๒๘ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง แจ้งประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำ
ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ.๒๕๕๓

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการ
กระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๖ แผ่น
๒. ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๕ แผ่น
๓. แนวทางการประสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๔
เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา
๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๔ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการคดีพิเศษได้ออกประกาศ กคพ.(ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่องกำหนด
รายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)
แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ มีผลเป็นการยกเลิกประกาศ กคพ. เรื่องกำหนด
รายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)
แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ ฉบับเดิมทั้งหมด และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามเล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๙ ง อันทำให้ประกาศ กคพ.ดังกล่าวมีผลบังคับ
ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ประกาศ กคพ.ฉบับดังกล่าว มีผลเป็นการยกเลิกประกาศ กคพ. เรื่อง กำหนดรายละเอียด
ของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการ
สอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ ก่อนหน้าทั้งหมด และมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของลักษณะของการ
กระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.
๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จากการที่ชี้แจงเรื่องมูลค่าความเสียหาย จำนวนผู้เสียหาย หรือพฤติการณ์
อย่างอื่นประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศ กคพ.ในการพิจารณา
มาเป็นการพิจารณาโดยนำลักษณะของการกระทำผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) (ข) (ค) (ง) และ
(จ) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับบทบัญญัติของ
กฎหมายตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. ฉบับนี้แทน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ
พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ ยี่งขึ้น

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษตามประกาศ กคพ.ฉบับดังกล่าวระหว่าง
กรมสอบสวนคดีพิเศษหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยเรียบร้อย กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงขอส่งสำเนา
ประกาศ กคพ.(ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็น
คดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗ , ข้อบังคับ
กคพ.ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.๒๕๕๗ และแนวทางการ
ประสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคพ. ฯ มายังท่านเพื่อโปรดทราบและเพื่อแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด
ทราบและปฏิบัติด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายธาริต เทงดิษฐ์)

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กลุ่มงานเลขานุการและบริหารคดีพิเศษ

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๘๘๘ ต่อ ๑๙๒๒

โทรสาร ๐ ๒๘๗๕ ๙๘๘๑

๒๓. แนวทางการประสานงาน
เพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕
เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด
ที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อ ๑ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษในคดีความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และเห็นว่าเรื่องที่มีการสืบสวนสอบสวนนั้นมีลักษณะของการกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ขอให้หน่วยงานเจ้าของสำนวนจัดการให้มีการส่งสำนวนการสอบสวนมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยถือปฏิบัติตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณีที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดของลักษณะของการกระทำผิดตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ จะมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษทำการสอบสวนและรับโอนสำนวนการสอบสวนมาเพื่อดำเนินการต่อไป แต่ถ้ายังเห็นว่ายังไม่ได้มีรายละเอียดของลักษณะของการกระทำผิดตามที่กำหนด อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีคำสั่งให้คืนสำนวนการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป

ข้อ ๒ กรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและอธิบดีมีคำสั่งให้ทำการสอบสวนคดีความผิดตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๗ฯ แล้ว ต่อมาปรากฏว่าคดีดังกล่าวมีพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติทำการสอบสวนอยู่ กรมสอบสวนคดีพิเศษจะแจ้งคำสั่งของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ทำการสอบสวนเรื่องดังกล่าวให้หัวหน้าหน่วยงานที่ทำการสอบสวนทราบและให้หน่วยงานจัดการส่งสำนวนมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือปฏิบัติตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๔๗

ในกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษสืบสวนเอง หรือโดยมีผู้ร้องขอ และปรากฏว่าคดีความผิดตามบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๗ฯ ที่ได้สอบสวนไม่มีลักษณะของการกระทำความผิดตามที่กำหนดในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ก), (ข), (ค), (ง) ถึง (จ) กรมสอบสวนคดีพิเศษจะส่งเรื่องไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป

ข้อ ๓ กรณีที่หน่วยงานผู้ทำการสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งได้มีการปฏิบัติเพื่อส่งสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ มีข้อโต้แย้งกับกรมสอบสวนคดีพิเศษว่าเรื่องที่ทำเนิการดังกล่าวเป็นคดีพิเศษหรือไม่เป็นและกรณีที่ต้องให้กรรมการคดีพิเศษชี้ขาดตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ปฏิบัติตามมติที่กรรมการคดีพิเศษครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๘๐๐/๕๑๖ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบแล้วตามที่แนบมาพร้อมกันนี้

จังหวัด

กรณีที่จังหวัดหรือหน่วยงานในจังหวัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามที่กำหนดในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามสมควรเชื่อว่าเรื่องที่ทำเนิการสอบสวนหรือป้องกันปราบปรามอยู่นั้นมีลักษณะของการกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ขอให้จังหวัดหรือส่วนราชการประจำจังหวัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี แจ้งข้อมูลพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือจัดทำเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษพร้อมพยานหลักฐานส่งมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่โดยถือปฏิบัติตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ

กรณีในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามที่กำหนดในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามสมควรว่าเรื่องที่มีการสืบสวนหรือป้องกันปราบปรามอยู่นั้นมีลักษณะของการกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแล้วแต่กรณี แจ้งข้อมูลพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือจัดทำเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษพร้อมพยานหลักฐานส่งมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่โดยถือปฏิบัติตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๔. ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษ ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ กคพ. จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ ในคดีความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษเท่านั้น

กรณีที่มีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษในการกระทำความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษตามความในวรรคหนึ่ง ต่อพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสอบสวนนั้น ดำเนินการรับคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ ดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินการอื่น ตามอำนาจหน้าที่จนกว่าจะมีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ข้อ ๕ ให้พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษคดีความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษ ส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ที่มีการรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ แล้วแต่กรณี

สำหรับคดีความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และเป็นคดีที่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ สืบสวนสอบสวน หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดไว้แล้วให้กรมสอบสวนคดีพิเศษแจ้งพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนนั้นโดยเร็ว และให้มีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษภายในระยะเวลาสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

เมื่อได้มีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนแล้ว ให้มีการหารือเกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับผิดชอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนต่อจากพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนนั้น

ข้อ ๖ ในระหว่างที่พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ยังมิได้ส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนตามข้อ ๕ ให้เป็นที่เรียบร้อย ให้พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสอบสวนนั้น จัดการให้มีการควบคุม การขัง การปล่อยตัวชั่วคราว การเก็บรักษาของกลาง และการดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นต่อไปจนกว่าจะได้มีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวน แต่ทั้งนี้หากมีการฝากขังจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดฝากขังไม่น้อยกว่าสามวัน

ข้อ ๗ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีความจำเป็นในเรื่องการจับ การค้น การควบคุม การขัง การปล่อยตัวชั่วคราว การเปรียบเทียบปรับ การตรวจสถานที่เกิดเหตุ การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ การเก็บรักษา หรือจัดการของกลาง การสืบสวนสอบสวน หรือ การดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีพิเศษและไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง ก็ให้ประสานขอความร่วมมือจากพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการร้องขอให้ความร่วมมือตามที่ได้รับการร้องขอด้วย

ให้พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐให้ความร่วมมือในการสนับสนุนแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองดูแลรวมถึงในการสนับสนุนอื่นใดเพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวน หรือป้องกันปราบปรามกระทำความผิดอาญาที่เป็นคดีพิเศษ ตามที่ได้รับการร้องขอจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ให้หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนการดำเนินการที่เกี่ยวกับคดีพิเศษในเรื่องการสนธิกำลัง บุคลากร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ และการดำเนินการอื่นใดตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษร้องขอ

ข้อ ๘ ในกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษกับหน่วยงานอื่นของรัฐปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงลักษณะของการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของหน่วยงานนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสืบสวนสอบสวน หรือป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดอาญาที่เป็นคดีพิเศษ

ข้อ ๙ ค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนการใช้ผู้เชี่ยวชาญ หรือการดำเนินการอื่นที่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายดังกล่าว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมที่ออกตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๑๐ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจดำเนินการทำบันทึกความตกลงเพื่อกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน การสนับสนุนการดำเนินการประสานราชการ และดำเนินการอื่นใด ตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ตามข้อบังคับฉบับนี้ได้ โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับนี้แล้วแต่กรณีด้วย

ข้อ ๑๑ ให้ประธาน กคพ. รักษาการตามข้อบังคับนี้

๒๕. หนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ที่ ยช ๐๘๐๐/๕๑๖

กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๑๒๘ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง การเสนอเรื่องเพื่อชี้ขาดเกี่ยวกับคดีพิเศษ
เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
อ้างอิง พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑) มาตรา ๒๑ วรรคห้า

ตามบทกฎหมายที่อ้างอิงได้กำหนดให้ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้กรรมการคดีพิเศษเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด นั้น

คณะกรรมการคดีพิเศษได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ กำหนดแนวทางการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการคดีพิเศษพิจารณา มีสาระสำคัญว่าความเห็นของพนักงานสอบสวนที่ส่งมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้เสนอคณะกรรมการคดีพิเศษชี้ขาดตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องเป็นความเห็นสูงสุดของส่วนราชการนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้มีการพิจารณากลับกรองมาเป็นลำดับก่อนเสนอคณะกรรมการคดีพิเศษพิจารณา โดยกรณีของพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ย่อมต้องเป็นความเห็นของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงเรียนมายังท่านเพื่อโปรดทราบและแจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดทราบด้วยจกขอขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธาริต เพ็งดิษฐ์)

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการคดีพิเศษ

กลุ่มงานเลขานุการและบริหารคดีพิเศษ

โทร ๐๒๘๓๑ ๘๘๘๘ ต่อ ๑๙๒๒ โทรสาร ๐ ๒๙๗๕ ๘๘๘๒

๒๖. พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“พยาน” หมายความว่า พยานบุคคลซึ่งจะมาให้ หรือได้ให้ข้อเท็จจริง ต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาล ในการดำเนินคดีอาญารวมทั้งผู้ชำนาญการพิเศษ แต่มิให้หมายความรวมถึงจำเลยที่อ้างตนเองเป็นพยาน

“ความปลอดภัย” หมายความว่า ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน ทั้งก่อน ขณะและหลังมาเป็นพยาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่พยานพึงได้รับตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อการนั้นให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบการงานตามหน้าที่ กบให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน

มาตรา ๖ ในกรณีที่พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ศาล หรือสำนักงานคุ้มครองพยาน แล้วแต่กรณี อาจจัดให้พยานอยู่ในความคุ้มครองตามที่เห็นเป็นการสมควร หรือตามที่พยานหรือบุคคลอื่นใด ซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องได้ร้องขอ และในกรณีจำเป็นบุคคลดังกล่าวจะขอให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นช่วยให้ความคุ้มครองแก่พยานได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมของพยานด้วย

การแจ้งและวิธีการที่เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นจะให้ความคุ้มครองแก่พยานตามคำขอ และการสิ้นสุดลงซึ่งการคุ้มครองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัย ให้รวมถึงการจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย เว้นแต่พยาน จะไม่ให้ความยินยอมและการปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุ ตัวพยานได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่สถานะและสภาพของพยานและลักษณะของคดีอาญาที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗ ในกรณีที่สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ พยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ขอร้องให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พิจารณานำมาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ตามความจำเป็นที่เห็นสมควร เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

หมวด ๒ มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

มาตรา ๘ พยานในคดีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ อาจได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษได้

(๑) คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(๒) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา

(๓) คดีความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไปเพื่อการอนาจาร เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

(๔) คดีความผิดเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรม ได้แก่ ความผิดฐานอั้งยี่และซ่องโจรตามประมวลกฎหมายอาญา และให้หมายความรวมถึงความผิดอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการกระทำความร่วมมือกันโดยกลุ่มอาชญากร ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีการวางเครือข่ายเป็นขบวนการหรือองค์กรลับอย่างซับซ้อนและเป็นสัดส่วน

(๕) คดีความผิดที่มีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น

(๖) คดีซึ่งสำนักงานคุ้มครองพยานเห็นสมควรให้ความคุ้มครองพยาน

มาตรา ๙ เมื่อปรากฏแน่ชัดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าพยานจะไม่ได้รับความปลอดภัย พยานหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้อง พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา หรือพนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา อาจยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เพื่อขอใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมของพยานด้วย

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายพิจารณา สั่งการโดยด่วน ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าพยานจะไม่ได้รับความปลอดภัย ก็ให้สั่งให้ใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง และการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ให้สำนักงานคุ้มครองพยานดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ย้ายที่อยู่ หรือจัดหาที่พักอันเหมาะสม
- (๒) จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยานหรือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของพยานเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอาจขอขยายระยะเวลาครั้งละไม่เกินสามเดือน แต่ไม่เกินสองปี
- (๓) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน รวมทั้งการดำเนินการเพื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามคำขอของพยานด้วย
- (๔) ดำเนินการเพื่อให้มีอาชีพหรือให้มีการศึกษาอบรม หรือดำเนินการใดเพื่อให้พยานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามที่เหมาะสม
- (๕) ช่วยเหลือในการเรียกร้องสิทธิที่พยานพึงได้รับ
- (๖) ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในระยะเวลาที่จำเป็น
- (๗) ดำเนินการอื่นใดให้พยานได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับความคุ้มครองตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำขอดังกล่าว โดยให้ถือว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความลับ และห้ามมิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยข้อมูลนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ร้องขอให้นำมามาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายอาจสั่งให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษสิ้นสุดลง เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) พยานร้องขอ
- (๒) พยานไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือระเบียบของกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ
- (๓) พฤติการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป และกรณีที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอีกต่อไป
- (๔) พยานไม่ให้การเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร
- (๕) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จอันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีที่พยานได้รับความคุ้มครอง

หมวด ๓

สำนักงานคุ้มครองพยานและการดำเนินคดี

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นในกระทรวงยุติธรรม และให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษ การปฏิบัติที่เหมาะสมรวมทั้งประสานการปฏิบัติงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็น กระทรวงยุติธรรมจะแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีอำนาจดำเนินคดีแพ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่กระทรวงยุติธรรมมอบหมายก็ได้ โดยแจ้งให้ศาลทราบ

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินคดีหรือพนักงานอัยการได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

หมวด ๔

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน

มาตรา ๑๕ ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยานหรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนาเนื่องจากการที่พยานจะมา หรือได้มาเป็นพยานบุคคลนั้น มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควร

ค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิเสธการได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๑ แล้วแต่กรณี บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน

มาตรา ๑๖ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายที่มีสิทธิขอรับค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๕ หรือทายาท ยื่นคำขอต่อสำนักงานคุ้มครองพยานตามแบบที่สำนักงานคุ้มครองพยานกำหนดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บุคคลนั้นได้รู้ถึงการกระทำผิด

หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นคำขอ และวิธีพิจารณาคำขอ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๗ เมื่อพยานได้ให้ข้อเท็จจริงต่อ พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือเบิกความต่อศาลแล้ว พยานพึงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังแต่ในกรณีที่พยานโจทก์ในคดีความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายเป็นโจทก์ หรือเป็นพยานจำเลยให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะมีคำสั่งให้มีการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าว แต่ไม่เกินอัตราตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๘ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๙ หากปรากฏในภายหลังว่าพยานไม่มา ไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่เบิกความเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในคดีที่บุคคลนั้นเป็นพยานให้บุคคลนั้นคืนหรือชดใช้ค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗ หรือคืน หรือชดใช้ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานและบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี ที่รัฐได้จ่ายไปจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจากสำนักงานคุ้มครองพยาน

ให้หน่วยงานที่ได้จ่ายค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองพยานในการเรียกคืนหรือเรียกให้ชดใช้ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๕ การอุทธรณ์

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๙ อันมิใช่คำสั่งของศาล ไม่พอใจคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นโดยยื่นเป็นคำร้องต่อศาลยุติธรรมชั้นต้น ซึ่งมีใช้ศาลแขวงและมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาหรือศาลทหารชั้นต้น ที่มีเขตอำนาจเหนือคดีนั้นหรือที่บุคคลเหล่านั้นมีที่อยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

การยื่นอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

ให้การอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๑๙ เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งสำนักงานคุ้มครองพยาน

การอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒ ให้ศาลพิจารณาเป็นการลับและให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีตามที่ศาลเห็นสมควรมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ ให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลได้รับอุทธรณ์เว้นแต่มีเหตุอันสมควรศาลอาจขยายระยะเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี แต่ต้องจดยุติเหตุอันนั้นไว้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ศาลมีอำนาจหมายเรียกเอกสาร ข้อมูล หรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องมาศาลเพื่อทำการไต่สวนโดยไม่ชักช้า และสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

คำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๑ ให้เป็นที่ที่สุด

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดเปิดเผยความลับที่เกี่ยวกับสถานที่อยู่ ชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งได้มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นไม่ได้รับความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๑ เป็นการกระทำเพื่อให้บุคคลตามมาตราดังกล่าวไม่ได้รับความปลอดภัย ผู้กระทำความต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ กึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๓ ผู้ใดกระทำความผิดอาญาต่อบุคคลใดเพราะเหตุที่บุคคลนั้น สามี ภริยา ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นจะมา หรือได้มาเป็นพยาน ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ กึ่งหนึ่ง

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร ประธานคณะกรรมการ	ที่ปรึกษา (สบ ๑๐)	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. คุณสมชาย หอมลออ ที่ปรึกษา	ที่ปรึกษา	มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา
๓. คุณวาสนา เก้านพรัตน์ คณะกรรมการ/ที่ปรึกษา	ผู้อำนวยการฝ่ายคุ้มครอง สิทธิเด็ก	มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
๔. คุณประวิทย์ ร้อยแก้ว คณะกรรมการ	อัยการผู้เชี่ยวชาญ	สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด
๕. พันตำรวจเอก ปัญญา ปิ่นสุข คณะกรรมการ	รองผู้บังคับการ	กองบังคับการปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับ การคุ้มครองผู้บริโภค
๖. พันตำรวจเอก กริธา ตันคนารัตน์ คณะกรรมการ	ผู้กำกับการ ฝ่ายอำนวยความสะดวก	ตำรวจภูธรภาค ๒
๗. พันตำรวจโท ทวีป ช่างต่อ คณะกรรมการ	สารวัตรกองกำกับการ ๒ กองบังคับการสืบสวน	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
๘. พลตำรวจตรี ไกรบุญ ทรวดทรง คณะกรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ	ผู้บังคับการ กองแผนงานอาชญากรรม	สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๙. พันตำรวจเอก สุเมธ บวรเศวตฉัตร คณะกรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ	รองผู้บังคับการกองวิจัย	กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๑๐. พันตำรวจโท พิระพล ไชยอรรด คณะกรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ	รองผู้กำกับการฝ่ายอำนวย การกองบังคับการตำรวจ สันติบาล ๓	กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๑๑. ผู้แทนกองบังคับการปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (พันตำรวจโท มนัส ทองสีม่วง)	พนักงานสอบสวน (สบ ๓)	กองบังคับการปราบปรามการกระ ทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์
๑๒. พันตำรวจโท ชูศักดิ์ อภัยภักดิ์ คณะกรรมการ	พนักงานสอบสวน (สบ ๒)	กองกำกับการ ๑ กองบังคับการ ปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับการค้ามนุษย์
๑๓. ร้อยตำรวจเอก จักรพงษ์ ศิริวรรณ คณะกรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ	รองสารวัตร กลุ่มงานป้องกัน อาชญากรรม	กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑๔. ร้อยตำรวจเอก ชัยชนะ สุริยวงศ์ คณะทำงาน	รองสารวัตร กองกำกับการ ๕	กองบังคับการปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับ การค้ามนุษย์
๑๕. ผู้แทนกองบังคับการตำรวจน้ำ คณะทำงาน		กองบังคับการตำรวจน้ำ
๑๖. พันตำรวจตรี จตุพร อรุณฤกษ์ถวิล คณะทำงาน	รักษาการพนักงานสอบสวน คดีพิเศษ ชำนาญการพิเศษ	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๑๗. นาวาเอก ไชยา ภาตะนันท์ คณะทำงาน	หัวหน้ากองพระธรรมนูญ	ทัพเรือภาคที่ ๑
๑๘. ร้อยตำรวจเอกหญิง สุวณีย์ แสงผล คณะทำงาน	ผู้อำนวยการ	สำนักตรวจสอบและวิเคราะห์ สำนักงานป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน
๑๙. คุณสุวรรณ์ พรหมผล คณะทำงาน	ผู้อำนวยการ	สถานคุ้มครองและ พัฒนาอาชีพ (ชาย) จังหวัดปทุมธานี
๒๐. คุณศิริโสภา เตียนสำรวย คณะทำงาน	นักสังคมสงเคราะห์ ระดับชำนาญการ	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านเกร็ดตระการ
๒๑. คุณสุชาดา ไจกล้ำ คณะทำงาน	ผู้ปฏิบัติงานโครงการพิเศษ	สถานแรกรับคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
๒๒. พันตำรวจเอกหญิง วรณัฐ วรชาติเดชา คณะทำงาน	กลุ่มงานอาจารย์ (สบ ๕)	กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒๓. คุณสุนีย์ ศรีสง่าตระกูลเลิศ คณะทำงาน	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ ป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์แห่งชาติ	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
๒๔. ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพ	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
๒๕. คุณอนันต์ชัย อุทัยพัฒนาชีพ คณะทำงาน	ผู้อำนวยการสำนักงาน คุ้มครองแรงงาน	สำนักคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน
๒๖. คุณวิภา เวสการพานิช คณะทำงาน	ผู้อำนวยการกลุ่มงานป้องกัน และแก้ไขปัญหา การคุ้มครองแรงงาน	สำนักคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน
๒๗. คุณมุกดาร์ ปะนาขอ คณะทำงาน	นักวิชาการแรงงาน ชำนาญการ	สำนักคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน

๒๘. คุณสมพงษ์ แก้ววรรณดี คณะทำงาน	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ หัวหน้าฝ่ายควบคุมตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าว	กรมการจัดหางาน
๒๙. คุณเอกราช คันทวีโร คณะทำงาน	เจ้าพนักงานตรวจทำ ชำนาญการ	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๖ สาขาพัทยา กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม
๓๐. คุณประเทศ ซอรัักษ์ คณะทำงาน	ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรมประมง
๓๑. คุณศิริวรรณ ว่องเกียรติไพศาล คณะทำงาน	นักกฎหมาย	สำนักงานกฎหมายเอส อาร์
๓๒. คุณปิยะไกร สีละโคตร คณะทำงาน	เจ้าหน้าที่	มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริม คุณภาพชีวิตแรงงาน
๓๓. คุณเอกลักษณ์ หลุ่มชมแข คณะทำงาน	หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การค้ามนุษย์	มูลนิธิกระจกเงา
๓๔. คุณสุรพงษ์ กองจันทิก คณะทำงาน	ประธานคณะอนุกรรมการ สิทธิมนุษยชนด้านชนชาติ ผู้ไร้สัญชาติ แรงงานข้ามชาติ และผู้พลัดถิ่น	สหภาพนายความ
๓๕. คุณธนาภรณ์ มิโซต์ คณะทำงาน	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการ ต่อต้านการค้ามนุษย์	องค์การระหว่างประเทศ เพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)
๓๖. คุณอภิรดี เทียนทอง คณะทำงาน	ผู้ประสานงานโครงการ ต่อต้านการค้ามนุษย์ แห่งภูมิภาคเอเชีย	โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ แห่งภูมิภาคเอเชีย (ARTIP)
๓๗. คุณเยาวลักษณ์ อนุพันธุ์ คณะทำงาน	กรรมการ	มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา
๓๘. คุณศิวินุช สร้อยทอง เลขานุการ	เจ้าหน้าที่โครงการ	มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา
๓๙. คุณภัทรานิษฐ์ Yeada เลขานุการ	เจ้าหน้าที่โครงการ	มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา

กำเนียบหน่งงาน

หน่งงาน	ที่ตั้ง	โทรศัพท์ โทรสาร	เว็บไซต์/อีเมล
<p>๑.</p> <p>กระทรวงมหาดไทย</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๒๒๒-๑๑๔๑ ถึง ๕๕</p>	<p>เว็บไซต์ www.moi.go.th</p>
<p>๒.</p> <p>กระทรวงยุติธรรม</p>	<p>ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ๑๒๐ หมู่ ๓ อาคาร A ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๑-๕๑๐๐</p>	<p>เว็บไซต์ www.moj.go.th</p>
<p>๓.</p> <p>กระทรวง การพัฒนาสังคม และความมั่นคง ของมนุษย์</p>	<p>สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ ๒๕๕ อาคาร ๖๐ ปี กรมประชาสัมพันธ์ ชั้น ๓ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๓๐๖-๘๖๒๘, ๐-๒๓๐๖-๘๖๒๘, ๐-๒๓๕๔-๓๓๘๑ โทรสาร ๐-๒๓๕๔-๔๖๔๓</p>	<p>เว็บไซต์ www.humantrafficking.go.th อีเมล focal.trafficking@gmail.com</p>
<p>๔.</p> <p>กระทรวงแรงงาน</p>	<p>ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๒๓๒-๑๔๖๒-๔ โทรศัพท์สายด่วน ๑๕๐๖, ๑๔๖๗</p>	<p>เว็บไซต์ www.mol.go.th</p>
<p>๕.</p> <p>กระทรวงเกษตร และสหกรณ์</p>	<p>๓ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐</p>	<p>โทรศัพท์กลาง ๐-๒๒๘๑-๕๙๕๕, ๐-๒๒๘๑-๕๘๘๔</p>	<p>เว็บไซต์ www.moac.go.th</p>
<p>๖.</p> <p>กระทรวงคมนาคม</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ๓๘ ถนนราชดำเนินนอก แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๓-๓๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๓๙๕๙</p>	<p>เว็บไซต์ www.mot.go.th</p>
<p>๗.</p> <p>สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ</p>	<p>ถนนพระราม ๑ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐</p>		<p>เว็บไซต์ www.royalthaipolice.go.th</p>

หน่วยงาน	ที่ตั้ง	โทรศัพท์ /โทรสาร	เว็บไซต์/อีเมล
 ๘. สำนักงาน ตรวจคนเข้าเมือง	กลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ๕๐๗ ซอยสวนพลู ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐	โทรศัพท์ สายด่วน ๑๑๗๘	เว็บไซต์ www.immigration.go.th
 ๙. กองบังคับการ ปราบปราม การกระทำความผิด เกี่ยวกับ การค้ามนุษย์	ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐	โทรศัพท์ สายด่วน ๑๑๙๑	เว็บไซต์ www.ahtd.go.th
 ๑๐. สำนักงานป้องกัน และปราบปราม การฟอกเงิน	๔๒๒ ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐	โทร ๐-๒๒๑๙- ๓๖๐๐ โทรสาร ๐-๒๒๑๙- ๓๗๐๐	เว็บไซต์ www.amlo.go.th อีเมล mail@amlo.go.th
 ๑๑. ทัพเรือภาคที่ ๑	ตำบลสัทธิ์ อำเภอสัทธิ์ จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๘๐	โทรศัพท์ ๐-๓๘๔๓-๘๐๐๘ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โทรสาร ๐-๓๘๔๓-๘๐๐๘ กองทัพเรือ/ศูนย์ ประสานการปฏิบัติ ในการรักษาผล ประโยชน์ของชาติ ทางทะเล (ศรชล.) โทรศัพท์ สายด่วน ๑๖๙๖ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง	เว็บไซต์ www.navy.mi.th/nac1 อีเมล nac1data@navy.mi.th
 ๑๒. กรมสอบสวน คดีพิเศษ	๑๒๘ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทรศัพท์ ๐-๒๘๓๑-๙๘๘๘ โทรสาร ๐-๒๙๗๕-๙๘๘๘	เว็บไซต์ www.dsi.go.th

หน่วยงาน	ที่ตั้ง	โทรศัพท์ /โทรสาร	เว็บไซต์/อีเมล
<p>๑๓.</p> <p>ตำรวจภูธร ภาค ๒</p>	<p>ถนนวิจิตรปราการ ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๓๘๒๗-๕๐๒๑-๒ โทรสาร ๐-๓๘๒๗-๓๕๒๕</p>	<p>เว็บไซต์ http://www.police.p2.go.th</p>
<p>๑๔.</p> <p>กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ</p>	<p>สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำหญิง และเด็ก ๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมทนานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๙-๖๒๘๑, ๐-๒๖๕๙-๖๑๕๙, ๐-๒๖๕๙-๖๑๖๑, โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๘๘๘๓, ๐-๒๒๘๑-๕๐๓๐, ๐-๒๖๕๙-๖๔๙๑ โทรศัพท์สายด่วน ๑๓๐๐</p>	<p>เว็บไซต์ www.batwc.org อีเมล batwc@dssdw.go.th</p>
<p>๑๕.</p> <p>กรมสวัสดิการ และ คุ้มครองแรงงาน</p>	<p>สำนักคุ้มครองแรงงาน กลุ่มงานป้องกันและแก้ไขปัญหา การคุ้มครองแรงงาน งานป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ ด้านแรงงาน ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๕-๗๐๒๐, ๐-๒๒๔๕-๖๖๙๖ โทรสาร ๐-๒๒๔๕-๖๖๙๖, ๐-๒๒๔๖-๘๙๙๔ โทรศัพท์สายด่วน ๑๕๔๖</p>	<p>เว็บไซต์ www.labour.go.th</p>
<p>๑๖.</p> <p>กรมเจ้าท่า</p>	<p>๑๒๗๘ ถนนโยธา แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๒๓๓-๑๓๑๑-๘ โทรสาร ๐-๒๒๓๖-๗๒๔๘ โทรศัพท์สายด่วน ๑๑๙๙</p>	<p>เว็บไซต์ www.md.go.th</p>
<p>๑๗.</p> <p>กรมประมง</p>	<p>กรมประมงเกษตรกลาง เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐</p>	<p>สำนักบริหารจัดการ ด้านประมง โทรศัพท์ ๐-๒๕๖๑-๓๖๙๑</p>	<p>เว็บไซต์ www.fisheries.go.th อีเมล managment@dof.in.th</p>
<p>๑๘.</p> <p>กรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ</p>	<p>ชั้น ๓ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ถนนแจ้งวัฒนะ ท้องสองห้อง หลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐</p>	<p>โทรศัพท์สายด่วน ๑๑๑๑ กิต ๗๗ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐-๒๐.๓๐ น.</p>	<p>เว็บไซต์ www.rlpd.moj.go.th</p>

หน่วยงาน	ที่ตั้ง	โทรศัพท์ /โทรสาร	เว็บไซต์/อีเมล
<p>๑๙.</p> <p>กองบังคับการ ตำรวจน้ำ</p>	<p>๑๖๙ ซอยเทศบาล ๖ ถนนสุขุมวิท ตำบลบางด้วน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๒๗๐</p>	<p>โทรศัพท์กลาง ๐-๒๓๘๔-๒๓๔๒ โทรสาร ๐-๒๓๘๔-๑๙๖๒, ๐-๒๓๘๔-๗๐๔๕, ๐-๒๓๘๔-๕๙๐๕</p>	<p>เว็บไซต์ http://marine.police.go.th Facebook กองบังคับการตำรวจน้ำ</p>
<p>๒๐.</p> <p>กรมการจดทะเบียน กรมการจดทะเบียน</p>	<p>ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ สายด่วน ๑๖๙๔</p>	<p>เว็บไซต์ www.doe.go.th อีเมล ipd@doe.go.th</p>
<p>๒๑.</p> <p>มูลนิธิศูนย์พิทักษ์ สิทธิเด็ก</p>	<p>๙๗๙ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๑๒ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๔๑๒-๑๑๙๖, ๐-๒๔๑๒-๐๗๓๙, ๐-๒๘๖๔-๑๔๒๑ โทรสาร ๐-๒๔๑๒-๙๘๓๓</p>	<p>เว็บไซต์ www.thaichildrights.org อีเมล cpcrheadoffice@yahoo.com</p>
<p>๒๒.</p> <p>IOM • OIM องค์การ ระหว่างประเทศเพื่อ การโยกย้ายถิ่นฐาน</p>	<p>๑๘๓ อาคารรังนกการ ชั้น ๑๘ สาทรใต้ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๓๔๓-๙๓๐๐ โทรสาร ๐-๒๒๘๖-๐๔๖๔, ๐-๒๓๔๓-๙๓๙๙</p>	<p>เว็บไซต์ www.iom.int อีเมล THBangkokCT@iom.int</p>
<p>๒๓.</p> <p>โครงการต่อต้าน การค้ามนุษย์แห่ง ภูมิภาคเอเชีย (ARTIP)</p>			<p>เว็บไซต์ www.artipproject.org อีเมล artipproject@gmail.com</p>
<p>๒๔.</p> <p>มูลนิธิเพื่อ สิทธิมนุษยชนและ การพัฒนา</p>	<p>๘๗ ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐</p>	<p>โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๗-๖๘๘๒ โทรสาร ๐-๒๒๗๗-๖๘๘๗ ต่อ ๑๐๘</p>	<p>เว็บไซต์ http://anti-labor-trafficking.org อีเมล info@anti-labor-trafficking.org</p>

